

YEŞİL MUTABAKAT Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınması İçin Önemli Bir Fırsat

**İstikbal Köklerde ve
Göklerde**

Dünyanın Geleceğini Kurtarmak
Akıllı Tarım Kent Projesi

HİTAM Üretim ve Ticaret Üssü

Sube Genel Kurulları
Devam Ediyor

DOSYA

Bugünü ve Geleceğiyle:

**Türkiye'nin
Nükleer Serüveni**

Gökyüzündeki Muhteşem Konforunuz

+90 531 337 7777
sales@vatanjet.com
vatanjet.com

Dünyaya açılan kapı
Emniyet. Kalite. Tecrübe.

Güvenli Ferdî Kaza Sigortası

Ayda 8 TL'den başlayan primlerle risklerinizi güvence altına alırken asistans hizmetlerimizle de ihtiyaç duyduğunuz her an yanınızdayız.

ÜCRETSİZ

ARAÇ YIKAMA ve BAKIM HİZMETLERİ

- .. Ozon Dezenfeksiyon
- .. İç-Dış Yıkama
- .. Periyodik Bakım İşçiliği
- .. 26 Noktada Araç Check-Up

GÖZ VE DİŞ SAĞLIĞI HİZMETLERİ

- .. Göz Muayenesi
- .. Diş Muayenesi
- .. Diş Taşı Temizliği
- .. Periapikal Film

ÜCRETSİZ

ÇEKİCİ & ÇİLINGİR VE ORGANİZASYON HİZMETLERİ

- .. Çekici Hizmeti
- .. Çilingir Hizmeti
- .. İkame Araç*

ÜCRETSİZ

Teminat Limitleri	25.000 TL	50.000 TL	75.000 TL
Prim	96 TL	132 TL	264 TL*

*75.000 TL'lik teminat paketi seçilmesi halinde ikame araç hizmeti verilecektir.

ŞENER®

Kalite Üretir...

BARGELLO PERFUME
SINCE 1950

**Duyulardan,
duygulara**
Koku Sektöründe 71 Yıllık Tecrübe!

www.e-bargello.com

f t i y b bargelloperfume

Bargello Perfume

Temelleri 1950 yılında atılan Bargello geçmişten günümüze, koku dünyasında kalitenin adresi haline gelmeyi başardı. **Gonca Kolonyaları ile başlayan serüven bugün, Bargello markasıyla Türkiye ve 26 farklı ülkede 350'yi aşkın mağazayla devam ediyor.** Yenilikçi ve sektöründe öncü marka olma vizyonu ile hareket eden Bargello 2012 yılında kurduğu online alışveriş sitesi **www.e-bargello.com** ile dijital dünyada da parfüm denildiğinde akla gelen marka olma iddiasını sürdürüyor. Üretimlerinin tamamını; Bursa'da bulunan 9000 metrekarelik kapalı alandaki tesislerinde, en seçkin hammaddeleri kullanarak, **ISO 9001 ve ISO 22716 standartlarının yanı sıra GMP, IFRA ve HELAL standartlarında gerçekleştirmektedir.** Marka, mağazalarında müşterilerine kreatif ve versiyon kategorilerinde 300'den fazla parfüm alternatifinin yanı sıra **kolonya, araç kokusu, ortam kokusu, deodorant, body mist, el kremi ve sabun** çeşitlerini sunmaktadır.

Bargello Franchise anlaşmaları ile marka vizyonunu yansıtabilecek ve markayı doğru şekilde temsil edebilecek işbirlikleri kurmaya da özen gösteriyor. Yüksek kârlı ve hızlı geri dönüş sağlayan bir yatırım için Bargello, sektöründe ilk akla gelen marka olmanın gururunu yaşıyor. Ayrıca Bargello koku üzerine sahip olduğu tecrübe ve uzmanlığı ile farklı markaların özel üretim çalışmalarını da yapıyor.

Müşterilerine parfüm, kolonya, ortam kokusu, araç kokusu gibi ürünleri, Ar-ge, Ür-ge gibi uzun ve masraflı süreçleri beklemeden, büyük bir yatırım yapmadan, en kaliteli şekilde sunuyor. Böylece markalar, tüm testlerden geçmiş ve gerekli sertifikalara uygun olarak, markalarına özgü kendilerine özel üretilmiş ürünleri müşterilerine sunabiliyor.

İNCEKUM'UN EŞSİZ DOĞASI SİZİ ÇAĞIRIYOR!

Lüksün Wome Halini Ailenizle Baş Başa Keşfetmeniz İçin
Tatil, Doğa, Deniz ve Huzur Sizi Bekliyor!

MÜSİAD
ÜYELERİNE
ÖZEL
AVANTAJLI
FİYATLAR

444 8 330 | wome.com.tr | +90 542 452 95 95 | womedeluxe

30 **TEŞVİK ve
DESTEKLERE**
DOĞRU YAKLAŞIM

34

**İSTİKBAL KÖKLERDE ve
GÖKLERDEDİR**
MİLLİ UZAY
PROGRAMI'NIN
YOL HARİTASI
BELLİ OLDU

Azerbaycan-Türkiye
**Ekonomik ve
Ticari İlişkileri**
Karabağ'da Yatırım
Perspektifleri

48

**Emek ve
Hammadde,**
yani **İnsan ve
Üretim**
Katılım finans
sistemi ise
bu döngüyü
kırmaktadır

44

52

**YEŞİL
MUTABAKAT**
Türkiye'nin
Sürdürülebilir
Kalkınması İçin
Önemli Bir Fırsat

70

Dünyanın Geleceğini
Kurtarmak
**Akıllı Tarım Kent
Projesinin**
Hayata Geçmesiyle
Mümkün Olacak

Dünya
Ekonomisi ve
**Şirket
Stratejileri**

110

78

Bugünü ve Geleceğiyle:
**Türkiye'nin
Nükleer Serüveni**

Hedefimiz:
**Tekafül Sisteminin
Bilinirliğinin ve
Farkındalığının
Artırılması**

98

CERÇEVE

MÜSİAD Adına Sahibi Genel Başkan

Abdurrahman KAAAN

**Medya ve Kültür Ekonomileri Komitesinden
Sorumlu Üst Kurul Başkanı**

Av. Kerim ALTINTAŞ

Medya ve Kültür Ekonomileri Komitesi Başkanı

Fatih UYSAN

Genel Yayın Yönetmeni

İbrahim ÇUKUR

Yayın Koordinatörü

Muhammet Furkan GÜMÜŞ

Yapım

MİTO / MÜSİAD İletişim ve Tasarım Ofisi
cerceve@musiad.org.tr

Yayın Ekibi

Rıdvan Kadir YEŞİL
Neslihan ÖZDEMİR DALMIŞ
İsmail Okan UKAV
Ömer BEKTAŞ
Ahmet Emre KÜME

Reklam Planlama

Fetullah GÜNDOĞAN
fetullah.gundogan@musiad.org.tr

MAYIS 2021

Yayın Türü 2 Aylık, Yerel, Süreli Yayın

Baskı / Cilt

İMAK Ofset

MÜSİAD Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği

Ataköy 7-8-9-10 Mah. E5 Yanyol Cad. No.4 Çobançeşme, Bakırköy / İSTANBUL
T: +90 212 395 00 00 - 444 0 893 F: +90 212 395 00 01
www.musiad.org.tr

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.

Çerçeve Dergisinde yer alan yazıların tüm sorumluluğu yazarına aittir.

MÜSİAD sorumluluk kabul etmez. MÜSİAD'ın izni olmaksızın alıntı yapılamaz ve logosu kullanılamaz.

MÜSİAD
Başkan'dan

Kıymetli Okurlarımız,

Hepinizi en kalbi duygularımla şahsım ve tüm MÜSİAD Ailesi adına muhabbetle selamlıyorum.

MÜSİAD'ımızın faaliyetleri başta olmak üzere Türkiye'nin ve dünyanın öne çıkan ekonomik, sosyal, toplumsal gündemini paylaştığımız bir mecra olarak Çerçeve Dergisi'nin 96'ıncı sayısını okurlarımızla buluşturmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Mart ve Nisan ayları içerisinde şube genel kurullarımızın 36 tanesini gerçekleştirdik; birçoğuna bizzat fiziken katılmamın yanı sıra, bir kısmına ise online bağlanarak üyelerimiz başta olmak üzere Türkiye'mizin çeşitli şehirlerindeki iş insanlarımızla bir araya geldik, iş dünyası, ülke ve dünya gündemi üzerine hasbihal ettik, verimli fikir teatilerinde bulunma fırsatı yakaladık. Pandemi önlemleri kapsamında ara verdiğimiz şube genel kurullarımıza, Mayıs ayı itibarıyla devletimizin uygulamaya koyacağı tedbirler çerçevesinde devam etmeyi planlıyoruz.

Çerçeve dergimizin yeni sayısında sizlere yine zengin bir içerik sunuyoruz. Kapak konumuzu, "Yeşil Mutabakat Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınması İçin Önemli Bir Fırsat" başlığıyla işledik ve ülkemizin Yeşil Mutabakat kapsamında gerçekleştirmesi planlanan ve hâlihazırda başlatılan projelerini ele aldık.

Diğer yandan ülkemizin enerji alanında yapmış olduğu atılımların en önemli hamlelerinden biri olan nükleer enerji yatırımlarını ve bu alanda ülke olarak kat ettiğimiz yolu, dosya konumuz olarak belirledik ve "Türkiye'nin Nükleer Serüveni" başlığı altında detaylı biçimde inceledik.

MÜSİAD olarak ülkemizi gelecekte söz sahibi ülkeler arasında görmek, ülkesine sevdalı herkes gibi bizim de en büyük hayalimiz. Bu hayal bizleri, attığımız her adımımızda ülkemize ve dünyamıza faydalı olabilmek adına motive ediyor ve bu uğurda gece gündüz çalışıyor, tüm enerjimizi bu hedefe ulaşabilmek için harcıyoruz.

Dergimizin bu sayısında sizler için hazırlamış olduğumuz zengin içeriği, severek okumanızı diler, sevgi ve saygılarımla sunarım.

MÜSİAD Genel Başkanı

Hayatınızın “b” planı şimdi bir tık uzağınızda!

Çalışma koşullarınız ne olursa olsun
bireysel emeklilik planlarınızla geleceğinizi
güvence altına almak şimdi bir tık uzağınızda...

MÜSİAD
Sunuş

Değerli Okurlarımız,

MÜSİAD olarak uzun yıllardır alanında yetkin birbirinden kıymetli ismin görüşlerine yer vererek faydalı içerikler oluşturmaya çabaladığımız ve üyelerimiz başta olmak üzere iş ve ekonomi dünyasının istifadesine sunduğumuz Çerçeve Dergimizin 96'ncı sayısıyla sizlerle birlikteyiz.

Dergimizin bu sayısında kapak konusunu, “Yeşil Mutabakat Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınması İçin Önemli Bir Fırsat” olarak belirledik ve bu çerçevede, Yeşil Mutabakat'a ilişkin ülkemizin gerçekleştireceği adımları inceledik.

Yeni sayımızın dosya konusu ise “Bugünü ve Geleceğiyle: Türkiye'nin Nükleer Serüveni” oldu. Bu başlık altında nükleer enerjinin dünyada geldiği noktaya değinirken, ülkemizde nükleer enerji alanında başlatılan çalışmaları ve bu alanda gelecekte hedeflenen noktayı detaylı bir biçimde ele aldık.

Dergimizin bir diğer içeriği ise, Genel Başkanımız Sayın Abdurrahman Kaan ile gerçekleştirdiğimiz ve katılım finansının dünü, bugünü ve geleceğine dair değerlendirmelerine yer verdiğimiz röportajdır. Kaan röportajda, “helal” anlayışının yalnızca yediklerimiz, içtiklerimiz ile sınırlı tutulmaması gerektiği ana fikrinden hareketle, katılım finansını detaylı bir şekilde aktarıyor, bu konudaki görüş ve önerilerini okuyucularımızla paylaşıyor.

Bunların yanı sıra, her sayımızda olduğu gibi, bu dergimizde de MÜSİAD'ımızın, ülkemiz ekonomisine daha fazla katkı sunmak adına gerçekleştirmiş olduğu proje ve organizasyonlara da yer verdik.

Sizlere iyi okumalar diliyor, zengin içerikli gelecek sayılarımızda yeniden buluşmayı temenni ediyorum; hoşça kalın.

İbrahim ÇUKUR
MÜSİAD Genel Sekteri

KISA HABERLER

Uzaktan Çalışmanın Usul ve Esasları Belirlendi

Resmi Gazete’de yayımlanan yönetmeliğe göre, uzaktan çalışmanın yapılacağı zaman aralığı ve süresi iş sözleşmesinde belirtilecek. Uzaktan çalışmada iletişimin yöntemi ve zaman aralığı uzaktan çalışan ile işveren tarafından belirlenecek.

Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Uzaktan Çalışma Yönetmeliği ile uzaktan çalışmanın usul ve esaslarını belirledi.

Yönetmelik; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nca 4857 sayılı İş Kanunu’nun 14’üncü maddesine dayanılarak hazırlandı.

Buna göre, gerekli olması halinde uzaktan çalışmanın yapılacağı mekanla ilgili düzenlemeler iş yapılmaya başlamadan önce tamamlanacak. Bu düzenlemelerden kaynaklanan maliyetlerin karşılanması usulü, uzaktan çalışan ile işveren tarafından birlikte belirlenecek.

Uzaktan çalışanın mal ve hizmet üretimi için gerekli malzeme ve iş araçlarının iş sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa işveren tarafından sağlanacak. Bu malzeme ve iş araçlarının kullanım esasları ile bakım ve onarım koşulları açık ve anlaşılır bir şekilde uzaktan çalışana bildirilecek.

Bu kapsamda, iş araçlarının işveren tarafından sağlanması halinde, işçiye teslim edildiği tarihteki beldelerini belirten iş araçları listesi, işveren tarafından yazılı olarak işçiye teslim edilecek. Teslim edilen belgenin işçi tarafından imzalı bir nüshası ise işveren tarafından işçi özlük dosyasında saklanacak. İş araçları listesi, sözleşmesi içerisinde-

de veya sözleşme tarihinde iş sözleşmesine ek olarak düzenlenirse ayrıca yazılı belge düzenlenmesi şartı aranmayacak.

Uzaktan çalışma süresi

Yönetmelikle, işin yerine getirilmesinden kaynaklanan mal veya hizmet üretimiyle doğrudan ilgili zorunlu giderlerin tespit edilmesine ve karşılanmasına ilişkin hususların da iş sözleşmesinde belirtileceği ifade edildi.

Uzaktan çalışma süresine ilişkin ise yönetmelikte, “Uzaktan çalışmanın yapılacağı zaman aralığı ve süresi iş sözleşmesinde belirtilir. Mevzuatta öngörülen sınırlamalara bağlı kalmak koşuluyla taraflarca çalışma saatlerinde değişiklik yapılabilir. Fazla çalışma işverenin yazılı talebi üzerine, işçinin kabulü ile mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılır.” ifadeleri yer aldı.

Yönetmelikte, uzaktan çalışmada-ki iletişim hakkında ise “Uzaktan çalışmada iletişimin yöntemi ve zaman aralığı uzaktan çalışan ile işveren tarafından belirlenir.” ifadesine yer verildi.

Uzaktan çalışmada verilerin korunması

Yönetmelikte, uzaktan çalışmada verilerin korunmasına ilişkin detaylar da yer aldı. Buna göre işveren, çalışanı, iş yerine ve yaptığı işe dair verilerin korunması ile paylaşımına ilişkin işletme kuralları ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendirecek. Ayrıca verilerin korunmasına yönelik gerekli tedbirler de işveren tarafından alınacak.

Korunması gereken verinin tanım ve kapsamı, sözleşmede belirlenecek ve çalışanın bu kurallara uyması zorunlu olacak.

İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirler

Yönetmelikte, işverenin, iş sağlığı ve güvenliği konusunda çalışanı bilgilendirmek, gerekli eğitimi ver-

mek, sağlık gözetimini sağlamak ve gerekli iş güvenliği tedbirini almakla yükümlü olduğu belirtildi.

“Uzaktan çalışmanın yapılamayacağı işler” başlıklı 13’üncü maddenin birinci fıkrasına göre, tehlikeli kimyasal madde ve radyoaktif maddelerle ilgili çalışma alanlarında uzaktan çalışma yapılamayacağı ifade edildi.

Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise şunlar kaydedildi:

“Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuatına göre hizmet alımı suretiyle gördürülen işler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis veya hizmetlerden hangilerinde uzaktan çalışma yapılamayacağı birim, proje, tesis veya hizmetten sorumlu olan veya hizmeti alan kamu kurum ve kuruluşunca belirlenir.”

Uzaktan çalışmaya geçiş

Yönetmelikte, uzaktan çalışmaya geçişin kapsamı da belirlendi.

Buna göre, iş ilişkisi doğrudan uzaktan çalışma sözleşmesi ile kurulabilecek veya iş yerinde çalışan işçinin iş sözleşmesi, tarafların anlaşması halinde, uzaktan çalışma sözleşmesine dönüştürülebilir.

İşçinin uzaktan çalışma talebi yapmak istemesi halinde talebi, yazılı olarak yapacak. İşveren, talebi değerlendirirken işin ve işçinin niteliği gereği uzaktan çalışmaya uygunluğu ile işverence belirlenecek diğer kriterleri kullanacak.

İşveren talebi 30 gün içinde işçiye yine yazılı olarak bildirecek ve yönetmeliğin 5’inci maddesine göre sözleşme yapılacak. Ayrıca işçi tekrar iş yerinde çalışma talebinde bulunabilecek.

Uzaktan çalışmanın mevzuatta belirtilen zorlayıcı nedenlerle iş yerinin tamamında veya bir bölümünde uygulanacak olması halinde ise uzaktan çalışmaya geçiş için işçinin talebi veya onayı aranmayacak.

KISA HABERLER

Uzaktan çalışmanın usul ve esasları belirlendi

Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Uzaktan Çalışma Yönetmeliği ile uzaktan çalışmanın usul ve esasları belirlendi

- Gerekli olması halinde **uzaktan çalışmanın yapılacağı mekanla ilgili düzenlemeler** iş yapılmaya başlamadan önce tamamlanacak
- Maliyetlerin karşılanma usulü, uzaktan çalışan ile işveren tarafından birlikte belirlenecek**
- Uzaktan çalışanın mal ve hizmet üretimi için **gerekli malzeme ve iş araçlarının iş sözleşmesinde aksi kararlaştırılmamışsa işveren tarafından sağlanacak**

UZAKTAN ÇALIŞMA SÜRESİ

- Uzaktan çalışmanın yapılacağı **zaman aralığı ve süresi iş sözleşmesinde belirtilecek**
- Uzaktan çalışmada **iletişimin yöntemi ve zaman aralığı uzaktan çalışan ile işveren tarafından belirlenecek**

UZAKTAN ÇALIŞMADA VERİLERİN KORUNMASI

- Verilerin korunmasına yönelik **gerekli tedbirler işveren tarafından alınacak**
- Korunması gereken **verinin tanım ve kapsamı, sözleşmede belirlenecek ve çalışanın bu kurallara uyması zorunlu olacak**

UZAKTAN ÇALIŞMAYA GEÇİŞ

- İş ilişkisi doğrudan uzaktan çalışma sözleşmesi ile kurulabilecek veya iş yerinde çalışan işçinin iş sözleşmesi, **tarafların anlaşması halinde, uzaktan çalışma sözleşmesine dönüştürülebilir**
- İşçinin uzaktan **çalışma talebi yapmak istemesi halinde talebi, yazılı olarak yapacak**
- İşveren, talebi değerlendirirken işin ve işçinin niteliği gereği **uzaktan çalışmaya uygunluğu ile işverence belirlenecek diğer kriterleri kullanacak**
- İşveren talebi **30 gün içinde işçiye yine yazılı olarak bildirecek ve yönetmeliğin 5’inci maddesine göre sözleşme yapılacaktır**

KISA HABERLER

Bakan Pakdemirli: Su Şura'sını Ekim Ayında Başarıyla Tamamlayıp, Sonuçlarını ve Eylem Planını Kamuoyuna Açıklayacağız

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen "1. Su Şurası Lansmanı ve 363 Te-sisin Toplu Açılış Merasimi"nde yaptığı konuşmada, suyun, bu yüzyılın en kıymetli ve en stratejik kaynaklarından birisi olduğunu, sanayileşme ve plansız kentleşmeyle birlikte son yüzyılda maalesef hor kullanıldığını söyledi.

Pakdemirli, bugün altın gibi metaller, petrol gibi karbon yakıtlar

için mücadele edilirken, yakın zamanda su ve gıdalla ilgili mücadelelere şahit olunacağına işaret ederek, "Eğer önlem alınmazsa 2030 yılında dünyadaki mevcut temiz su ancak ihtiyacın yüzde 60'ını karşılayabilecek. 2050 yılında ise dünya nüfusunun yarısının susuzluk riski yaşayacağı öngörülüyor. Tablo maalesef iç açıcı değil." diye konuştu.

İklim değişikliğinin etkisiyle geçen yıl yaşanan meteorolojik kuraklığın, gelecek yıllarda daha güçlü şekilde görüleceğini aktaran Pakdemirli, "O nedenle tedbirlerimizi şimdiden almalı, kaynaklarımızı heba etmeden, elimizdeki suyu en verimli şekilde kullanarak, gelecek nesillere aktarmalıyız." ifadesini kullandı. Pakdemirli, 3. Tarım-Orman Şurası'nın da 15 yıl aradan sonra 2019 yılında toplandığını anımsatarak, şunları kaydetti:

"Vakit kaybetmeden eylem planımızı hazırlayıp, uygulamaya geçtik. Şimdi de aynı şekilde bugün başlatacağımız Su Şura'sını, ekim ayında başarıyla tamamlayıp, şura sonuç belgesi ve eylem planımızı hazırlayarak kamuoyuna açıklayacağız. Bu eylem planı doğrultusunda, suyumuzu korumak, verimli kullanmak ve gelecek nesillerimizi bir damla suya muhtaç etmemek adına belirlediğimiz aksiyonları tek tek hayata geçireceğiz."

Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağladığı Desteklerle Organik Üretim ve Tüketimi Artırıyor

2019'da 220 bin ton olan organik gübre tüketimi, destekleme uygulamalarıyla geçen yıl yüzde 70 artışla **375 bin tona** çıktı. Bakanlık tarafından 2008'de destek kapsamına alınan iyi tarım uygulamaları çerçevesinde bitkisel üretim için bugüne kadar toplam **1,5 milyar lira ödeme** yapıldı. Geçen yıl 354 bin hektar alanda 235 ürün çeşidinde yaklaşık 1,6 milyon ton organik üretim gerçekleştirildi.

PTT ve Katar İş Birliğiyle Kurulan "turkishsouq.com" Üzerinden Tüm Dünya Alışveriş Yapabilecek

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu, "turkishsouq.com" platformu üzerinden İngiltere'den İtalya'ya, İsveç'ten Portekiz'e, Rusya'dan Avustralya'ya, Kanada'dan Brezilya'ya kadar **47 farklı ülkeye ürün ihraç** edilir hale geldiğini belirterek, "**Yaklaşık 300 bin ürünümüzün dünya piyasasına arz edilmesini sağlamıştır**" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye ile Azerbaycan Turizm Hacmini Artırmak İçin İş Birliğine Gidiyor

TÜRSAB Başkanı Firuz Bağlıkaya, Azerbaycan'ın, Türkiye açısından çok büyük önem arz eden turizm pazarları arasında bulunduğunu belirterek, "Salgın öncesi dönemde **1 milyona** yakın Azeri dostumuzu ülkemizde misafir ederken, bu sayı pandemi dolayısıyla ciddi miktarda azaldı. Salgın sonlandığında bu rakamın tekrar 1 milyonun üzerine çıkacağına inanıyoruz" şeklinde konuştu.

@baykovanofficial

@baykovanofficial

ETBİS'e Kayıtlıdır.

Tel: 0458 210 2525
0552 503 2269
www.baykovan.com

MANUEL BAL KAŞIK

DOLUM
FILLING

HAZIR
FOLYO

PLASTİK
KAŞIK

YAPIŞTIRMA

Kişiyeye Özel Tasarım

Manuel bal kaşık makinasını ve diğer makinalarımızı, isteğinize göre yeniden düzenleyebilir, size özel geliştirebiliriz.

Yedek Parça

Oluşabilecek sorunlarda hızlı, kaliteli yedek parça

Acil Durum

Dizayn makinalarında acil yardım butonuyla tüm sistemi anında durdurabilirsiniz.

Yerli Üretim

Makinalarımız yerli üretimdir.

Opsiyonel Özellik

Makinalarımızda, UV lamba, hepa filtre, giriş toplama tepsisi, çıkış toplama tepsisi vb. opsiyonel özellikler ekleyebilirsiniz.

Dolum sistemi

Makinanın dolum kapasitesini tam otomatik sistemlerle arttırabilirsiniz.

İLETİŞİM BİLGİLERİ

+90(212) 565 32 33
+90(212) 565 77 20

www.dizaynmakina.com
info@dizaynmakina.com

/dizaynmakinatr
/dizaynmakinatr

Dizayn Makina Gıda İnş. Kuyum. San. Ve Tic. Ltd. Şti
İkitelli O.S.B İş Modern Ticaret Merkezi E-Blok N:20
İkitelli / Başakşehir - İstanbul - Türkiye

BAL KAŞIK MAKİNASI

Tamamen dizayn makinanın tasarımı olan kaşık bal dolum makinası, plastik kaşıklara farklı ürünler doldurabilme özelliğine sahiptir.

Çeşitli makina alternatiflerimizle plastik kaşık dolumun en kusursuz hali..

KISA HABERLER

Türkiye'nin Silah İhracatı Arttı İthalatı Azaldı

Türkiye'nin silah ihracatı son 5 yılda yüzde 30 arttı, ithalatı yüzde 59 geriledi. Bu alanda, 2015-2019 döneminde en çok ihracat yapan 14'üncü ülkeyken, 2016-2020 döneminde 13'üncülüğe yükseldik.

Türkiye'nin silah ihracatı, savunma sanayi alanında yerli ve milli imkanlarla geliştirilen sistemlerinin sayısının artmasıyla 2016-2020 yıllarını kapsayan 5 yıllık dönemde, 2011-2015'e göre yüzde 30 artırken, ithalatı yüzde 59 azaldı.

İhracat Yükseliyor, İthalat Düşüyor

Buna göre Türkiye, 2016-2020 yıllarını kapsayan 5 yıllık dönemde, 2011-2015'e göre silah ihracatını yüzde 30 artırırken, ithalatını yüzde 59 azalttı.

Türkiye bu alanda, 2015-2019 döneminde en çok ihracat yapan 14'üncü ülkeyken, 2016-2020 dön-

neminde 13'üncülüğe yükseldi. İthalatta ise aynı periyotlarda 15'inci sıradan 20'inci sıraya indi.

ABD'den yapılan ithalattaki değişim dikkati çekti.

Türkiye'nin bu alanda ABD'den yaptığı ithalat 2016-2020 döneminde, 2011-2015'e göre yüzde 81 azaldı. Türkiye bu dönemde ABD'den ithalat yapan 3. ülke konumundan 19. ülke konumuna geldi.

"Hayal Etmenin ve Hayallerimiz İçin Çalışmanın Bir Karşılığıdır"

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, konuyla ilgili yaptığı değerlendirmede, "Bu sonuçlar hayal etmenin ve hayallerimiz için çalışmamızın bir karşılığıdır. Göreve geldiğimizde Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan bize bir görev verdi. Bağımsızlığımızın en önemli sac ayaklarından birinin savunma sanayindeki bağımsızlıktan geçtiğini vurgulayan bir hedef. Bu bağımsızlığı sağ-

layabilmenin tek yolu da yerli ve milli imkanlarla geliştirilen sistemlerinin sayısının artmasıyla sağlanabilmesiydi." diye konuştu.

"Bu Başarı Bir Ekosistem Başarısıdır"

Demir, her geçen gün savunma sanayi ihracatının arttığına ve dışa bağımlılığın azaldığına işaret ederek, şunları kaydetti:

"Bugün dünyada yerli ve milli imkanlarla ürettiğimiz platformlarımız adından söz ettirmeye ve göz kamaştırmaya başladı. Bu başarı bir ekosistem başarısıdır. Bu ekosistemin en büyük destekçisi ve Türkiye'nin küresel güç vizyonunun mimarı Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, savunma sanayi firmalarımıza, alt yüklenicilerine, üniversitelerimize ve KOBİ'lerimize teşekkürü bir borç biliyorum. Savunma Sanayii Başkanlığı koordinasyonunda tüm paydaşlarımızla beraber daha iyisi için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz."

THE
SOAP FACTORY

%100 Doğal
El Yapımı Sabunlar

KISA HABERLER

KOSGEB Bu Yıl 30 Bin Girişimciyi Destekleyecek

Girişimcilik destekleri kapsamında geçen yıl 11 bin 809 kadın girişimciye destek sağlayan KOSGEB, bu yıl da 12 bin kadını benzer şekilde desteklemeyi öngörüyor.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), KOBİ ve girişimcilerin yenilikçi, teknolojik ve rekabetçi bir yapıya ulaşmalarına katkı sağlamak, ekonomik ve sosyal kalkınmadaki paylarını artırmak amacıyla destek vermeye devam ediyor.

Başkanlık, iş kurma ve yürütme konularında bilgi ve becerilerini geliştirmek için bu yıl **30 bin girişimciyi desteklemeyi planlıyor.** Girişimcilik destekleri kapsamında geçen yıl 11 bin 809 kadın girişimciye destek sağlayan KOSGEB, bu yıl da **12 bin kadını** benzer şekilde desteklemeyi öngörüyor. Kurum tarafından 2021'de kadınlara sağlanacak girişimcilik desteklerinin toplam girişimcilik destekleri içindeki payının yüzde 29'u bulması bekleniyor.

KOBİ'lerin uluslararası pazarlara açılmalarına, ihracat kapasitelerini geliştirmelerine ve Türkiye'nin 2023 ihracat hedeflerine ulaşmasına katkı sağlamak amacıyla çalışan KOSGEB, bu doğrultuda desteklerini sürdürüyor.

Özellikle KOBİ'lerin KOSGEB destekleri sonucu kendi aralarında ve büyük işletmelerle iş birliği yaparak büyümesinin önünün açılması için çalışmalar yürütülüyor. Bu

kapsamda 2021'de 132 KOBİ'nin KOSGEB'den destek alarak bu iş birliğine girmesi planlanıyor.

Finansman desteği sağlanan işletme sayısı 19 bin 300'e çıkarılacak

KOSGEB, KOBİ'lerin sanayide katma değer odaklı yapısal dönüşüme ayak uydurabilmeleri için orta yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerinde üretim kabiliyeti kazandıracak modern teknolojileri edinmeleri, dijital teknolojilerden yararlanarak verimlilik ve ürün kalitelerini artırmaları konusunda proje esaslı destekler de sağlıyor. Bu kapsamda kurum **121 teknolojik ürüne** destek verecek.

Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürünlerin üretimi ve ticarileştirilmesi, orta yüksek ve yüksek teknoloji alanında yer alan ve cari işlemler hesabına katkı sağlayacak ürünlerin yerli sanayi tarafından üretimini ve ti-

carileştirilmesini sağlamak amacıyla işletmelerce gerçekleştirilecek yatırımları da destekleyen KOSGEB, bu yıl orta yüksek ve yüksek teknoloji alanlarında **7 bin 500** işletmeye destek sunacak.

Böylelikle ülkenin, katma değer yaratarak uluslararası pazarlardaki rekabet gücünü artıracak yüksek teknoloji ürünlerinin meydana gelmesi ve ticarileşmesi planlanıyor.

Kurum, finansman alanında da işletmeleri desteklemek için çalışma yürütüyor.

KOSGEB, **2021'de finansman desteği sağlanan işletme sayısını 19 bin 300'e** çıkarmayı planlıyor. Geçen yıl bu alanda 14 bin 544 işletmeye destek verilmişti.

Yerli üretime destek sağlanması konusunda da hassas davranan Başkanlık, bu yıl **35 ürünün** yerli üretimine destek sağlamayı hedefliyor.

Paslanmaz Boru Tesisatı Projelerinde

Güvenilir

Tedarikçiniz...

Çözüm ortağı olduğumuz yüzlerce endüstriyel proje...

20. Başarı Yılı

PASLANMAZ ÇELİK

Dikişli/dikişsiz borular ve boru bağlantı parçaları, tesisat malzemesi ticareti.

Bursa/Orhangazi Fabrikamızda

DN15-DN200 ÇAP FİTİNG ÜRETİMİ

• DİRSEK • TE PARÇASI • REDÜKSİYON

Gemi inşa, petrokimya, enerji santralleri, su arıtma, kağıt, gıda sanayine yönelik olarak paslanmaz 304L/316L/Duplex/321 kalitelere boru tesisat malzemesi.

KISA HABERLER

Türkiye Rüzgar ve Güneşten Elektrik Üretiminde Dünya Ortalamasının Üzerinde

Rüzgar ve güneşten elektrik üretimiyle G20 ülkeleri arasında 5'inci sırada yer alan Türkiye, ABD, Fransa ve Brezilya gibi ülkeleri geride bıraktı.

Türkiye geçen yıl toplam elektrik üretiminin yüzde 12'sini rüzgar ve güneşten karşılayarak dünya ortalamasının (yüzde 9,4) üzerinde performans gösterirken, bu kaynaklardan elektrik üretimini 2015-2020 döneminde 3 katına çıkardı. Türkiye'nin 2020'deki toplam elektrik üretimi ise 302 teravat-

saat olarak kayıtlara geçti. Bu dönemde Türkiye'nin elektrik üretiminin yüzde 43'ü yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilirken, yüzde 57'si kömür ve doğal gaz başta olmak üzere diğer kaynaklardan sağlandı.

Yenilenebilir enerji kaynakları arasında rüzgar ve güneş ise Türkiye'nin elektrik üretiminin yüzde 12'sini karşıladı. Bu oranla Türkiye, rüzgar ve güneşten elektrik üretiminde dünya ortalaması olan yüzde 9,4'lük payı geride bıraktı.

Türkiye, G20 ülkeleri arasında ise rüzgar ve güneşten en fazla elektrik üretimi gerçekleştiren 5'inci ülke olarak ABD, Fransa ve Brezilya gibi ülkelerin önünde yer aldı.

Geçen yıl Türkiye'de rüzgar ve güneş enerjisinden elde edilen elektrik bir önceki yıla göre yüzde

15 (5 teravatsaat) artış gösterdi. Toplam rüzgar ve güneş enerjisi kapasitesi de yaklaşık 2 bin megavat artışla 16 bin megavata ulaştı.

Rüzgar ve güneşten üretim 2015'ten beri 3 katına yükseldi

Türkiye'nin rüzgar ve güneşten elektrik üretimi 2015-2020 döneminde yüzde 4'ten yüzde 12'ye yükseldi. Bu oran dünya genelinde ise yaklaşık 2 katına çıkarak yüzde 5 iken yüzde 9,4 oldu.

Hidroelektrik santraller, yenilenebilir kaynaklar arasında en büyük paya sahip olmaya devam ederken, bu santraller elektrik üretiminde 2015'ten beri yüzde 26 payını korudu.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Koç: Artan Siber Saldırlara Karşı En Büyük Gücümüz Milli Teknoloji

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Koç, geçen yıl 1 dakikada 375 yeni siber saldırı gerçekleştirildiğini belirterek, "Artan siber saldırılara karşı en büyük gücümüz milli teknoloji." dedi.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Ali Taha Koç, yaptığı açıklamada, yeni tip

koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla dijitalleşme ve yenilikçi teknolojilerin hayata adapte edilmesinin baş döndürücü bir hıza ulaştığını ifade ederek, "yeni normal" denilen bu süreçte dijital hizmetlerin sunumunun ve kullanımının her zamankinden daha fazla önem kazandığını söyledi.

Siber güvenlik açısından 2020'nin zor bir yıl olduğuna dikkati çeken Koç, "2020 yılında 1 dakikada 375 yeni siber saldırı gerçekleştirildi, 3 yeni ortalama sitesi kuruldu, Kovid-19 ile ilgili 35 spam e-posta saptandı, 16 bin 172 kayıt ele geçirildi. Artan siber saldırılara karşı en büyük gücümüz milli teknoloji." diye konuştu.

Salgın döneminin başından itibaren bu konuda toplumu bilinçlendirmek ve farkındalığı artırmak amaçlı içerikler oluşturmaya ağırlık verdiklerini anlatan Koç, sistemlerin dijital ortamlara taşınmasıyla terör ve adli suçların da siber ortama taşındığını dile getirdi.

Koç, boyutları değişen siber tehditlerin artık devletler arasında siber savaş vasıtalarına dönüşerek kritik altyapı ve sistemlerini birer

KISA HABERLER

hedef haline getirdiğini belirterek, bir ülkenin kritik altyapılarının siber saldırılara karşı dayanıklılığı seviyesinde siber güç sahibi olduğunu ifade etti. Koç, "Siber uzaydaki verilerimizin korunmasına yönelik hassasiyetimizin sınırlarımızdaki egemenlik haklarımızı korumakla eşdeğer olduğunu biliyoruz ve bunu kapsamlı siber güvenlik stratejileri ve uygulamalarıyla gerçekleştiriyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Son yıllarda artan siber tehditlerin, ülkeleri dijital altyapılarının korunmasıyla ilgili yeni tedbirler almaya, politika ve stratejilerini yeni ve bütüncül bir bakış açısıyla yeniden değerlendirmeye sevk ettiğini söyleyen Koç, şöyle devam etti:

"Bu amaçla, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımız ile Dijital Dönüşüm Ofisimiz öncülüğünde yeni Ulu-

sal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı yayımlandı. İlgili tüm kurumların katkılarıyla, 8 stratejik amaca yönelik yapılması gereken 40 eylem ve 75 uygulama adımı belirlendi. 2020-2023 dönemini kapsayan Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı'nda belirlenen faaliyetlerin hayata geçirilmesiyle hem ülke çapında dijital altyapılarımıza gelebilecek siber saldırılara karşı mukavemetimizi artıracacağız hem de uluslararası siber güvenlik endeksindeki seviyemizi yükseltmiş olacağız."

Koç, Bilgi ve İletişim Güvenliği Tedbirleri konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile kamu kurumlarının ve kritik altyapı niteliğinde hizmet veren işletmelerin bilgi ve iletişim güvenliği kapsamında alması gereken tedbirlerin ana çerçevesiyle çizildiğini dile getirerek, söz konusu genelge kapsamında

hazırlanan rehberin 27 Temmuz 2020'de erişime sunulduğunu anımsattı.

Koç, Siber Güvenlik Strateji ve Eylem Planı'nın bir eylem adımı olan rehberin ülkenin bilgi güvenliği seviyesini artırmak ve veri mahremiyetini sağlamak için önemli bir adım olduğunu vurgulayarak şunları kaydetti:

"Alanında ülke çapında referans alınacak ilk resmi ve özgün doküman olan rehberin sürekli geliştirilerek uzun vadede ülkemizin bilgi ve iletişim güvenliğinin sağlanmasına kılavuzluk etmesini hedefliyoruz. Gelişen teknolojilerin ortaya çıkardığı siber güvenlik risklerinin yanında bu teknolojilerin savunma amacıyla kullanılmasının oluşturacağı fırsatların da göz ardı edilmemesi gerekir. Bunu 'Pozitif Siber Güvenlik Yaklaşımı' olarak adlandırıyoruz."

Bakan Varank: Türkiye Grafeni Seri Üretebilen 10 Ülkeden Biri Konumuna Geliyor

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Varank, Grafen Seri Üretim Tesisi ile ilgili, "Çevre dostu, düşük maliyetle ve endüstriyel boyutta üretim yapacak tesis, kapasitesiyle dünyanın en büyük grafen üretim merkezlerinden olacak." dedi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, İvedik OSB'de, Nanografi firmasının Grafen Seri Üretim Tesisi'nin açılış töreninde yaptığı konuşmada, fiziksel, kim-

yasal ve mekanik özellikleriyle büyük yankı uyandıran grafenin, insanlık tarihinin en büyük malzeme buluşlarından biri kabul edildiğini belirtti.

Çelikten 200 kat daha mukavemetli, bakırdan yüzlerce kat daha iletken, esnek ve hafif bir malzeme olan grafenin sanayinin birçok alanında kullanıldığını aktaran

Varank, grafenin, tek atom kalınlığında 2 boyutlu bir nanomalzeme olarak nanoteknolojinin en kritik bileşenlerinden biri olarak gösterildiğini dile getirdi.

Varank, bu ürün sayesinde yapılabilecekler değinerek, "Grafen sayesinde daha uzun ömürlü malzemeler, ultra hızlı şarj edilebilen bataryalar, daha hızlı ve hafif

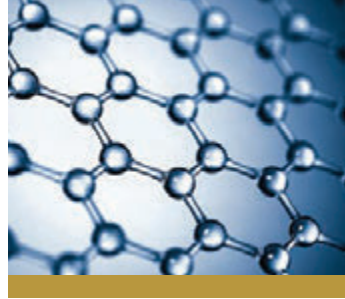
KISA HABERLER

uçaklar, vücuttaki nöronlara bağlanabilen biyoteknik cihazlar üretilerek, korozyon, ısınma ve iletim sorunlarına da çözümler getirilebilecek.” ifadelerini kullandı.

“Tesiste yurt dışına bağımlılık bulunmuyor”

Grafenin üretiminin kolay olmadığına dikkati çeken Varank, Grafen Konseyi’nin yayımladığı “2020 Grafen Araştırma Raporu”na göre, sektörün karşılaştığı sorunların başında maliyet, seri üretim kabiliyeti, standart ve sertifikasyon problemlerinin geldiğini aktardı.

Varank, çevreci bir model oluşturulması, uygun üretim ve maliyet yönetimine sahip olunmasının da zorluklar arasında yer aldığını belirttikçe, şöyle devam etti:

“Bu zorluklar nedeniyle grafen, dünyada en çok Ar-Ge yatırımı yapılan ürünlerden birisi. Nanografi firmamız, bu olağanüstü malzemenin hem özgün bir yöntemle hem de standartlara uygun bir şekilde seri üretimini gerçekleştirdi. Bugün açılışını yaptığımız yatırımla Türkiye, grafeni seri üretebilen 10 ülkeden biri konumuna geliyor. Çevre dostu yöntemlerle, düşük maliyetli ve endüstriyel

boyutta üretim yapacak bu tesis, kapasitesiyle dünyanın en önemli grafen üretim merkezlerinden biri olacak.”

Nanografi firmasının bu tesiste, üretim cihazları ve teknolojisi anlamında yurt dışına bağımlılığı bulunmadığını vurgulayan Varank, “Yabancı bir şirketin üretim lisansına bağlı olmadan, kendi kaynaklarımızla grafeni üretebiliyor olmamız, ülkemiz adına gurur verici. Firmamızın Ar-Ge çalışmaları ve yatırımlarla edindiği yetkinlik ülke sınırlarımızı da aştı. Dünyanın en iyi üniversite ve araştırma merkezleriyle iş birliklerine, küresel şirketlerle tedarik sözleşmelerine ve ihracata dönüştü. Öyle ki bu tesis ürettiği grafen destekli endüstriyel ürünleri şimdiden 80’den fazla ülkeye ihraç ediyor.” diye konuştu.

Faizsiz Finans Sistemini Güçlendirecek Adımlar Yıl Sonuna Kadar Atılacak

Ekonomi Reformları Eylem Planı’na göre, Katılım Finans Kanunu çıkarılacak, Merkezi Danışma Kurulu ve katılım finans derecelendirmesi sistemi ile katılım finans tahkim mekanizması hayata geçirilecek.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından açıklanan Ekonomi Reform Paketi çerçevesinde faizsiz finans sistemini güçlendirmeye yönelik hedefler, aralarında Hazine ve Maliye Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi ile Ban-

kacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun (BDDK) bulunduğu sorumlu kurumlarca yapılacaktır.

Faizsiz finans sisteminin güçlendirilmesi konusunda “Katılım Finans Kanunu’nun çıkarılması, tüm sektörlerle yönelik uluslararası standartlarda Merkezi Danışma Kurulu” ve “katılım finans derecelendirmesi sisteminin hayata geçirilmesi”, “katılım finans tahkim mekanizmasının İstanbul Finans Merkezi’nde (İFM) kurulmasına” yönelik 3 ana başlıktan oluşan eylemlerin, yıl sonuna kadar tamamlanması planlanıyor. Ekonomi Reformları Eylem Planı’na ilişkin takvim kapsamında, 31 Aralık 2021’e kadar müstakil bir Katılım Finans Kanunu hazırlanarak çeşitli kanunlar altında düzenlenen katılım finans sektörü tek bir çatı altında toplanacak, katılım finans altında yer alan tüm sektörlerle yönelik uluslararası standartlarda

Merkezi Danışma Kurulu hayata geçirilecek.

Katılım finans kuruluşlarının katılım finans ilkelerine uyum düzeylerinin bağımsız bir şekilde derecelendirilmesini sağlamak üzere “katılım finans derecelendirmesi” sistemi hayata geçirilecek. Yine yıl sonuna kadar uluslararası standartlarda bir katılım finans tahkim mekanizması İFM’de kurulacaktır.

HACI HASAN OĞULLARI'NIN LEZZETİ ÜLKE SINIRLARINI AŞTI

Bugün bir dünya markası haline gelen Hacı Hasan Oğulları, 17 tanesi patentli olmak üzere 200 çeşit baklavayı ve yüzlerce çeşit farklı ürünü modern tesislerinde kaliteden ödün vermeden üretmeye devam ediyor. 2010 yılından itibaren ününü uluslararası alana taşıyan Hacı Hasan Oğulları yurtdışında da ihracat gerçekleştirerek sektörün öncü markalarından biri haline geldi. E-ticaret faaliyetleri ve çeşitli kampanyaları ile adından sıkça söz ettiren Hacı Hasan Oğulları, pandemi süresi boyunca da müşteri memnuniyetini ön planda tutarak kurye ve kargo aracılığıyla tüm yoğun talepleri en hızlı şekilde karşılıyor. Sofralardan tatlı eksik olmasın diye sürekli ve devamlı özveriyle yurtiçi ve yurtdışı tüm siparişleri yerine getirebilmek için gece gündüz çalışmalarını sürdürüyor. Modern üretim hattını hızlandıran Hacı Hasan Oğulları’nın tüm kampanyalarından haberdar olmak için web sitesi ve sosyal medya adreslerini takip edebilirsiniz.

KISA HABERLER

Ticaret Bakanı Muş: Tek Amacımız 84 Milyonun Refahını Yükseltmek

Ticaret Bakanı Mehmet Muş, "Türkiye'nin ihracatının artırılması ve ekonomik büyüklüğünün, refah seviyesinin yükselmesi için elimizden gelen her şeyi yapmaya gayret edeceğiz. Tek amacımız var, **84 milyon** refahını yükseltmek" değerlendirmesinde bulundu.

"Dünyanın en değerli markası" Apple 45 yılı geride bıraktı

İlk ürünü Apple-1 ile **45 yıl önce** teknoloji dünyasına adım atan Apple, bugün teknoloji devi olarak **263,4 milyar dolar** marka değeriyle "dünyanın en değerli markası" konumunda bulunuyor.

Türk Firmalarını Hindistan'da Çok Büyük Fırsat, Teşvik ve İş Birliği Olanakları Bekliyor

MÜSİAD organizatörlüğünde, DEİK ve TPCI iş birliğinde **20 Türk iş insanının** bulunduğu ticaret heyeti Hindistan'da gerçekleşen uluslararası gıda fuarına katılarak, ülkedeki yatırım, ihracat ve ithalat konularında iş birliği fırsatlarını görüştü. **MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve DEİK Hindistan İş Konseyi Başkanı Tefik Dönmez**, "Türk firmalarının güçlü olduğu gemi yapımının yanı sıra savunma sanayisine ilişkin projelerde önemli fırsatlar var" ifadesini kullandı.

İhracat 2021 Raporu, Türk İhracatına Yeni Bir Yol Haritası Çizmeyi Amaçlıyor

TİM Başkanı İsmail Güllü, tanıtımını gerçekleştirdikleri TİM İhracat 2021 Raporu'na ilişkin, "Raporla, ihracatın hem bugününü hem de geleceğini ilgilendiren çalışmalar gerçekleştirdik. İhracatçılarımız için başucu kitabı olacak nitelikteki raporumuzda, Türk ihracatına yeni dönemde yeni bir yol haritası çizmeyi ve yeni bir vizyon belirlemeyi amaçladık" dedi.

Geleceğin teknolojileri yüksek hızlı 5G altyapısıyla şekillenecek

5G teknolojisi özellikle nesnelerin interneti teknolojisinde makinelerin ihtiyaç duyacağı hızlı ve kesintisiz internet ihtiyacını karşılayacak. 5G ile sürücüsüz

araç teknolojisinde araçların kendi aralarında ve sensörlerden aldıkları bilgileri daha hızlı ve doğru işlemesi sonucunda kazaların azalması bekleniyor. Türkiye'de **"Uçtan Uca Yerli ve Milli 5G Haberleşme Şebekesi Projesi"** ile 5G çekirdek şebeke, 5G baz istasyonu, 5G özel yönetim servis ve operasyon yazılım ürünleri yerli ve milli imkanlarla geliştiriliyor.

GODIVA®
Belgium 1926

Tatlı Anlara MUTLU BAYRAMLARA

**Yeni Koleksiyonu GODIVA Mağazaları ve
tüm Türkiye'ye gönderim sağlayan godiva.com.tr'de
inceleyebilirsiniz!**

**KURUMSAL SİPARİŞ VE MÜSİAD ÜYELERİNE
ÖZEL FİYATLAR İÇİN İLETİŞİM HATTI**

☎ 0850 201 8871 ☎ 0530 977 3429 ✉ kurumsal@godivatr.com

www.godiva.com.tr

📺 in @ f t / GodivaTürkiye

BİR MİLLETİN BAĞIMSIZLIK HAYKIRIŞI İSTİKLAL MARŞI

**İstiklal Marşı'nın 100'üncü yılı,
tüm ülkede çeşitli etkinlikler ile kutlanıyor.**

**Etkinlikler ile yeni nesillerin milli marşın
önemini daha iyi anlayabilmesi ve
Milli Şair Mehmet Akif Ersoy'u daha
yakından tanıyabilmeleri amaçlanıyor.**

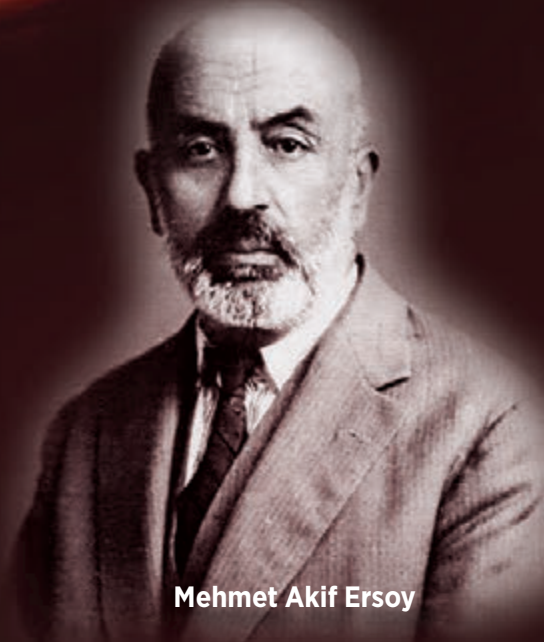
Türk Milleti'nin bağımsızlığa olan tutkusu ve milli birlik ve beraberlik vurgusunun ustalıkla dizelere aktarıldığı İstiklal Marşı'nın kabulünün 100. yılını, her bir dizesini yüreğinin derinliklerinde hisseden Türk Milleti olarak büyük bir minnet ve coşkuyla kutluyoruz.

İşte Türk Milleti'nin bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan İstiklal Marşı'nın kabul ediliş öyküsü: Maarif Vekaleti, Kurtuluş Savaşı başladığı sırada, milli bir ruh oluşturma amacıyla 1921 yılında bir güfte yarışması düzenledi.

Yarışmaya katılan 724 eser arasından, para ödülü olduğu için yarışmaya katılmak istemeyen fakat Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey'in ısrarıyla, arkadaşı Hasan Basri Bey tarafından ikna edilerek katılımcı olan Mehmet Akif Ersoy'un kaleme aldığı eser seçildi ve bu eser, **12 Mart 1921**'de TBMM'de coşkulu alkışlar eşliğinde **“İstiklal Marşı”** olarak kabul edildi.

Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı'nın güftesinin, “Türk Milleti'nin eseri” olduğunu söylemiş, bu sebeple kitaplarında bu şiire yer vermemiştir.

İstiklal Marşı'nın bestesi, Osman Zeki Üngör'e aittir.

Mehmet Akif Ersoy

20 Aralık 1873'de doğan Mehmet Akif Ersoy,
27 Aralık 1936 tarihinde vefat etmiştir.

Türk şair, veteriner hekim, öğretmen, vaiz, hafız,
Kur'an mütercimi ve siyasetçidir.

“Vatan Şairi” ve “Millî Şair” unvanları ile anılan Ersoy'un, İstiklâl Marşı'nın yanı sıra Çanakkale Destanı, Bülbül ve 1911-1933 yılları arasında yayımladığı yedi şiir kitabındaki şiirleri bir araya getiren Safahat en önemli eserlerindendir. II. Meşrutiyet döneminden itibaren Sırat-ı Müstakim (daha sonraki adıyla Sebülü'r-Reşad) Dergisi'nin başyazarlığını yapmıştır.

Mehmet Akif Ersoy, Kurtuluş Savaşı sırasında milletvekili olarak 1. TBMM'de yer almıştır.

İşletmenize güç katacak indirimler

KOBİ vitamin 'de

Akaryakıt, bankacılık, telekomünikasyon ve perakende gibi birçok sektörden iş ortağımızla, maliyetlerinizde tasarruf etmenizi sağlayacak, KOBİ Vitamin destek paketini sunmaktan gurur duyuyoruz.

Detaylı bilgi için www.kobivitamin.net

AKBANK

Avansas
İyerinin alıveriş yeri

Carrefour SA

damla
Doğal Kaynak Suyu

Magdeburger
Sigorta

miKRO
YAZILIM

PRONET

SAMSUNG

sanayideoul

SIXT
rent a car

vodafone
business

MNGkargo

UZMAN GÖRÜŞÜ

TEŞVİK ve DESTEKLERE DOĞRU YAKLAŞIM

Alınabilecek her destek, güçlü girişim, güçlü işletme, güçlü ekonomi, güçlü devlet, güçlü ülke demek; bu da üretim, istihdam, istikrar, refah, insanlığa hizmet ve MÜSTAKİL olmak demek.

Baki DEMİR

Markatek Patent Müşavirlik Kurucu Ortak
MÜSİAD Sakarya Üyesi

Yatırım, yenilikçilik ve ar-ge artık neredeyse tüm kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenmektedir. Her şeyin değiştiği günümüzde kuruluşların ayakta kalabilmesi ve rekabet edebilmeleri için, **yenı fikir ve projelere** artan ilgi ve ihtiyaç her zamankinden daha fazla önem kazanmakta ve hayati değeri taşımaktadır.

İşte tam bu noktada birçok gelişmiş ülkenin devlet politikası haline gelen yatırım, yenilikçilik ve ar-ge projelerini desteklemek, ülkemizde de yerini almış bulunmaktadır.

Tüm kurum, kuruluş, müteşebbis ve bireylerimize bu konuda vazife düştüğünü düşünüyor ve çalışmalarımızı hangi alanda olursa olsun geliştirmeyi ısrarla ümit ediyor ve bu konuda çalışmalarımıza üretken ve fayda sağlayan bir kuruluş olarak devam ediyoruz.

İki şeyin rekabet açısından çok önemli olduğunu belirtmek istiyoruz:

- 1 - Yapmış olduğunuz iktisat ve tasarruf**
- 2 - Kullanmış olduğunuz destek ve teşvikler**

Böylece maliyetlerinizi düşürebilir, kar oranlarınızı arttırabilir, sürekli rekabetçi konumda kalarak faaliyetlerinizi dünya ile entegre biçimde icra edebilirsiniz kanaatindeyiz.

Şunu unutmamak gerekir. **Bir sıfırdan büyüktür.** Az da olsa kullanacağınız her teşvik ve destek, ana faaliyet gelirleriniz dışında, ek gelir olarak işletmenize katkı sağlayacaktır.

Tabi bu konuda maalesef, aşağıda sıraladığımız bazı yaklaşım sorunları yaşanıyor. Buda finansal dayalı destek ve teşvik erişimini engelliyor.

- Anlatıldığında herkes destek ve teşvik var diyor ve biliyor. Hiç kullandınız mı? sorusu karşısında büyük bir kısmın bilmiyor olmasına rağmen istifade etmediği gerçeği.

- Destek alınabilecek yatırımların, teşvik sistemi planlaması yapmadan icra edilmesi.
- Başvuru süreçlerinin zor gelmesi ve takibini yapacak altyapının bulunmaması.
- Değerlendiricilerin ve destek programlarının sübjektif yaklaşımı.

Bu durum karşısında, **bir nevi Helal gelir modeli** olarak ta tanımlayabileceğimiz teşvik ve destek sistemine yaklaşımda yaşanan sorunları en aza indirmek ve her kuruluşun azami istifadesi için; istekli olunması, küçüğe olsa her yatırımın planlanması, destek kapsamına girebilecek yatırımların belirlenmesi, teşvik başvurularının yatırımdan önce yapılması, talep edilecek programları projelendirme, uygulama ve sürdürme konusunda gerekli insan kaynağı ile altyapının oluşturulması ve doğru hizmet alma adımlarını tavsiye etmekteyiz. Tüm bu çalışmaların sonunda en az yıllık bazda yapılan başvurular, kullanılan destek, teşviksiz olarak yapılan yatırımlar, potansiyel destekler ve bunlara ait süreçlerin raporlanmasını, değerlendirmeye alınmasını ve bunlara ait çıktıların, üst yönetimlerin kısa, orta ve uzun vadedeki organizasyon hedeflerinin belirlenmesine çok önemli katkı sağlayacağını tekrar hatırlatmakta fayda olacağını düşünüyoruz.

Malum üretim iki kısma ayrılıyor, ister hizmet ister mal üretsin, her kim katma değer sağlıyorsa küçük büyük demeden önemsenmeli. Her girişim veya fikir değer kabul edilmeli. Projeleri değerlendiren kesim unutmamalı ki, küçük veya basit göreceği bir fikir veya girişim dünyaya model olabilir. Altı üstü bir mesajlaşma programının dünyada milyarlarca kullanıcısı olması buna örnek teşkil etmektedir. Nasıl ki ordumuz, askerlerimiz bizi ve ülkemizi askeri açıdan temsil ediyor, görev yapıyor, **öyle de girişimci, kobi veya kuruluşlarımız da iktisadi açıdan ülkemizi temsil eden neferler olarak görülmeli, kıymet verilmeli.**

Sonuç olarak;

Yatırımlarda Devlet Yardımları
İhracata Yönelik Devlet Yardımları
Kobi Destekleri
Ar-Ge Destekleri ve aşağıda yer alan alt kırılımları ile birlikte özetlenebilecek teşviklerde her girişime uygun bir model bulunabilecektir. Alınabilecek her destek, **güçlü girişim, güçlü işletme, güçlü ekonomi, güçlü devlet, güçlü ülke demek; bu da üretim, istihdam, istikrar, refah, insanlığa hizmet ve MÜSTAKİL olmak demek.**

- KOSGEB Destekleri**
- İŞKUR Destekleri Teşvikleri**
- Girişimci Destekleri**
- TÜBİTAK Destekleri**
- Kalkınma Ajansı Destekleri**
- Ar-Ge Destekleri**
- Kırsal Kalkınma Destekleri**
- Yatırım Teşvik**
- Ticaret Bakanlığı Destekleri**
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Destekleri**
- Tarım ve Orman Bakanlığı Destekleri**
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Destekleri**
- Arge Ve Tasarım Merkezi Destekleri**
- Turquality Destekleri**
- Türk Eximbank Destekleri**
- Türkiye Kalkınma Bankası Destekleri**
- Türkiye Sınai Kalkınma Bankası Destekleri**
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Koop. Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) Destekleri**
- Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) Destekleri**
- KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. Destekleri**
- Kredi Garanti Fonu-KGF A.Ş. Destekleri**
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) Destekleri**
- Borsa İstanbul- KOBİ'ler İçin Özel Pazar**
- Borsa İstanbul-Gelişen İşletmeler Pazarı (GİP)**
- Avrupa Birliği Destekleri**
- Hamle Programı**

İlim
Yayma
Ödülleri

TÜRKİYE'NİN
AKADEMİ ÖDÜLLERİ
SAHİPLERİNİ ARIYOR

WWW.ILIMYAYMAODULLERI.ORG

f @ t i n /IYODULLERI

BAŞVURU BAŞLANGIÇ TARİHİ: 20 MAYIS 2021

İSTİKBAL KÖKLERDE ve GÖKLERDEDİR

Milli Uzay Programı'nın Yol Haritası Belli Oldu

Merakla beklenen Türkiye'nin Milli uzay programı kamuoyuyla paylaşıldı. Erdoğan, Cumhuriyetin 100. Yılında Ay'a ilk teması gerçekleştirmek istediklerini belirterek, "Yeryüzünde adaleti tesis etmenin yolu gökyüzünde güçlü şekilde var olmaktan geçer." dedi.

Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen Milli Uzay Programı Tanıtım Toplantısı'nda yaptığı konuşmada, Türkiye adına tarihi bir dönüm noktasına şahitlik etmek üzere bir araya geldiklerini söyledi.

Uzun süreli bir planlama ve çalışmanın ürünü olan Türkiye'nin ilk Milli Uzay Programını dünyaya ilan edeceklerini dile getiren Erdoğan, "Bu program, gerçekçi ama bir o kadar da rekabetçi hedefleri kapsayan içeriğiyle ülkemizin uzaydaki yol haritası olacaktır. Küresel uzay yarışında, ülkemizi üst liglere taşıyacak bu yol haritasının başarıyla hayata geçmesini diliyorum." diye konuştu.

Erdoğan, 18 yıldır Allah'ın kendilerine güzel hizmetler, yatırımlar, atılımlar vesilesiyle milletin huzuruna çıkmayı nasip ettiğini belirterek, "Bugün de evlatlarımız adına, geleceğin Türkiye'si adına yine bir büyük projenin heyecanı ile karşınızda bulunuyorum. Yüzyıllar boyunca yeryüzünde adaletin, ahlakın ve barışın öncülüğünü yapan medeniyetimizin gökyüzündeki yolculuğuna kapı aralıyoruz." dedi.

Türkiye'nin uzaydaki hak ve menfaatlerini nasıl koruyacaklarını ve gelecek 10 yılı nasıl şekillendireceklerini açıklayacaklarını söyleyen Erdoğan, "Paylaşacağımız hedefler, bir hayal ürünü değil, havacılık ve uzay teknolojilerinde bugüne kadar başardıklarımızın bir üst noktaya taşınmasıdır." ifadelerini kullandı.

"Yeryüzünde adaleti tesis etmenin yolu gökyüzünde güçlü şekilde var olmaktan geçer"

Bugün yeryüzünde adaleti tesis etmenin yolunun, gökyüzünde güçlü şekilde var olmaktan geçtiğini bildiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, Yahya Kemal Beyatlı'nın "Kökü mazide olan atiyim." sözlerini hatırlattı.

"Geçmişimizden aldığımız güçle, kökümüzden beslenerek geleceğe bakacağız." diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, Mehmet Akif Ersoy'un "Bir zamanlar biz de millet, hem nasıl milletmişiz: Gelmiş dünyaya millet, milliyet nedir öğretmişiz." dizelerini okudu.

"Biz böyle bir milletiz." ifadesini kullanan Erdoğan, şöyle devam etti:

"Teknolojik kapasitemizi geliştirmek ve buradan doğacak ekonomiden faydalanmak için uzayda da olacağız. Şu anda uzayı görüyorum ve bambaşka görüyoruz. Elde ettiğimiz tecrübe ve birikimi bilim, sanayi ve teknoloji ekosistemimize aktarabilmek için uzayda olacağız. Onun için, daha çok çalışacağız. Yapacağımız çok iş var. Güçlü ve bağımsız bir Türkiye'nin yerini, sadece dünyada değil, uzayda da tahkim edeceğiz. İşte bu vizyonu yürütecek olan kurumumuz Türkiye Uzay Ajansıdır. Bu kurumumuz, uzay alanında birikmiş kabiliyetlerimizi, tek çatı altında koordine etmek ve bu alanda yeni, güçlü bir sinerji oluşturmak için yola çıktı. İlk görevi Milli Uzay Programı hazırlamak olan Ajansımız kamu kuruluşlarından özel sektöre, üniversitelerden uluslararası ortaklara kadar, tüm paydaşların katkısı ile çalışmasını tamamladı."

10 yıllık hedefleri açıkladı

Erdoğan, Milli Uzay Programı'ndaki hedefleri gerçekleştirmek için hangi kaynak ve yetkinliklere sahip olunması gerektiğini, adımları ne zaman ve ne şekilde atacaklarını belirlediklerini aktararak, "Şimdi Türkiye'nin uzaydaki 10 yıllık vizyon, strateji, hedef ve projelerinin yer aldığı Milli Uzay Programı'mızı bugünlerde meşhur olan sloganı ile tüm dünyaya ilan ediyor ve diyorum ki 'Gökyüzüne bak, Ay'ı gör.' açıklamasında bulundu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: 2023'te Ay'a gideceğiz

Türkiye'nin Milli Uzay Programı'nın tanıtımı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla Cumhurbaşkanlığı Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde yapıldı.

Cumhurbaşkanı
**RECEP TAYYIP
ERDOĞAN**

TUA Türkiye Uzay
Ajansı

İŞTE TÜRKİYE'NİN UZAY PROGRAMININ 10 YILLIK 10 HEDEFİ

HEDEF 1 "Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında Ay'a ilk teması gerçekleştirmek"	HEDEF 2 "Yeni nesil uydu geliştirme alanında dünya ile rekabet edebilecek ticari marka ortaya çıkarmak"	HEDEF 3 "Türkiye'ye ait bölgesel konumlama ve zamanlama sistemi geliştirmek"	HEDEF 4 "Uzaya erişimi sağlamak ve bir uzay limanı işletmesi kurmak"	HEDEF 5 "Uzay havası ya da meteorolojisi olarak tabir edilen alana yatırım yaparak, uzaydaki yetkinliğimizi artırmak"
HEDEF 6 "Türkiye'yi astronomik gözlemler ve uzay nesnelerinin yerden takibi konularında daha ileri bir seviyeye ulaştırmak"	HEDEF 7 "Ülkemizde uzay sanayii ekonomi sistemini daha da geliştirmek"	HEDEF 8 "Bir uzay teknolojisi geliştirme bölgesi kurmak"	HEDEF 9 "Uzay alanında etkin ve yetkin insan kaynağımızı geliştirmek"	HEDEF 10 "Bir Türk vatandaşını uzaya göndermek"

Ekovitrin

AYLIK İŞ VE EKONOMİ DERGİSİ

**EKONOMİ
VE İŞ
DÜNYASININ
VİTRİNİ**

**ABONE OLUN
DERGİNİZİ
SİZE ULAŞTIRALIM**

**KARGO DAHİL 1 YILLIK
ABONELİK BEDELİ
YURT İÇİ 180 TL.**

**DÜNYADAN TÜM HABERLER
BİR TIK UZAĞINIZDA**

www.ekovitrin.com

Göbeklitepe'deki gizemli monolit'in sırrı 'Milli Uzak Programı Tanıtım Toplantısı'nda çözüldü...

Erdoğan, Göbeklitepe yakınlarındaki tarlaya kimler tarafından hangi amaçla dikildiği ve ortadan kaldırıldığı belirlenemeyen metal blokun üzerinde Göktürk alfabesiyle yazılan "Gökyüzüne bak, Ay'ı gör" ifadesini tanıtım toplantısında kullandı.

Şanlıurfa'nın kent merkezine yaklaşık 20 kilometre uzaklıkta, Göbeklitepe Ören Yeri yakınlarında yer alan Örencik Mahallesi'ndeki tarlada 5 Şubat Cuma günü bulunan **monolit** merak konusu olmuştu.

Yaklaşık 3 metre yüksekliğinde, 1 metre genişliğinde, üzerinde Göktürk alfabesiyle **"Gökyüzüne bak, Ay'ı gör"** ifadesinin yazılı olduğu metal blokun kim ya da kimler tarafından hangi amaçla dikildiği belirlenememişti.

Yöre halkının merakını cezbeden, ABD ve Avrupa medyasının haberlerinde geniş yer verdiği monolit'in bu sabah saatlerinde yerinde olmadığı görüldü.

Türkiye, Milli Uzak Programı'nın tanıtımı için farklı bir yol izledi. **Metal blokun**, Türkiye'nin Milli Uzak Programı'nın tanıtımının parçası olduğu anlaşıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Milli Uzak Programı'nın tanıtıldığı toplantı sırasında yaptığı konuşmada "Türkiye'nin uzaydaki 10 yıllık vizyon, strateji, hedef ve projelerinin yer aldığı Milli Uzak Programı'mızı bu günlerde meşhur olan sloganıyla tüm dünyaya ilan ediyor ve diyorum ki gökyüzüne bak, Ay'ı gör." ifadelerini kullandı.

Erdoğan'ın kürsüden bu ifadeleri kullandığı sırada Göbeklitepe'de gizemi çözilemeyen monolit'in görüntüsü ile sloganın sosyal medyada kullanımına yönelik "Gökyüzüne Bak, Ay'ı Gör" etiketi, arkadaki dev ekrana yansıtıldı.

Türkiye Uzay Ajansının logosu görücüye çıktı

Cumhurbaşkanlığı Millet Kongre ve Kültür Merkezi'nde, **Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan** ile **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank**'ın da katılımıyla gerçekleştirilen **"Milli Uzak Programı"** tanıtım toplantısında, **Türkiye Uzay Ajansı'nın (TUA)** logosu da ilk kez tanıtıldı.

Bakan Varank: Türkiye'yi dünyanın güçlü ekonomileri arasına sokmak istiyorsak uzay çalışmaları yapmak mecburiyetindeyiz

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, "Türkiye'yi dünyanın en güçlü ekonomileri arasına sokmak, katma değerli üretimle kaldırmak ve gelecekte çocuklarımıza tam bağımsız bir ülke bırakmak istiyorsak mutlaka uzay alanında çalışmalar yapmak mecburiyetindeyiz." ifadesini kullanan Varank, bunun bir tercih değil, zorunluluk olduğunu söyledi.

Varank, uzay alanında geliştirilen kabiliyetlerin katma değerli ve yüksek teknolojiyi üretimi sağlayacağını belirterek, milli güvenliğin de uzayla ilişkili olduğuna dikkati çekti.

Türkiye'nin uzay alanında önemli çalışmalar yaptığına işaret eden Varank, ülkenin bu alandaki kabiliyetlerini daha da yukarı çıkarabilmek için Türkiye Uzay Ajansı (TUA) ve ülkedeki tüm paydaşlarla gelecek 10 yıllık yol haritası hazırladıklarını anlattı.

Varank, yol haritasında 10 tane önemli başlık bulunduğunu kaydederek, "Bunlar Türkiye'yi uzay yarısında öne çıkaracak, şimdiye kadar yaptığı altyapı yatırımlarını ekonomik değere dönüştürecek ve bu manada da ülkemizi refah seviyesi yüksek bir ülke haline getirecek." diye konuştu.

TEKNOFEST Yönetim Kurulu Başkanı Bayraktar: Uzay alanında da son noktayı yakalayabileceğimize inanıyorum

T3 Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı ve **TEKNOFEST** Yönetim Kurulu Başkanı **Selçuk Bayraktar**, "Geleceğin trendlerine odaklanarak uzay alanında da inşallah **insansız hava araçlarında olduğu gibi** son noktayı yakalayabileceğimize inanıyorum." dedi.

Programın, havacılık alanında çalışanlar ve TEKNOFEST'te yarışmaları düzenlenen uzay çalışmaları için çok önemli bir adım olduğuna dikkati çeken Bayraktar, "Telekomünikasyon ve televizyon yayınları gibi kullandığımız birçok teknoloji, uydu teknolojileri sayesinde oluyor. Bunun yanında özellikle günümüzde uzaya fırlatma sistemleri, savunma sanayii ve füze sistemleri açısından da uzay teknolojilerinin çok önemli bir kısmını teşkil ediyor. Uzaya bir cihaz gön-

derekseniz onun fırlatma sistemini de geliştirmeniz gerekiyor." ifadelerini kullandı.

Bayraktar, bu niyetle TEKNOFEST'in en çok ilgi çeken yarışmalarından "model uydu" ve "roket" yarışmalarını tasarladıklarını, gençlerin uzay çalışmalarına merak salmalarını istediklerini, bu alana yönelmek isteyen gençlerin de yarışmalara büyük ilgi gösterdiğini anlattı.

Uzay çalışmalarının, ticari gibi gözükme de teknolojinin diğer alanlarını canlandırdığını vurgulayan Bayraktar, şöyle devam etti:

"Diğer teknolojilerin gelişmesinde bir lokomotif diye biliriz. İnsanoğlu aya gittiğinde, o serüven sayesinde geliştirdiği binlerce patent var, belki bugün kullandığımız yüksek teknoloji ürünlerin içine girmiş durumda. Ülkemiz de bu alanda geri kalamazdı. Hızlı dönüşüm içeren dijital çağda görüyoruz ki yeni bir inovasyon geçmişi alışkanlıklarını yıkabiliyor. Bu anlamda geleceğin trendlerine odaklanarak uzay alanında da inşallah insansız hava araçlarında olduğu gibi son noktayı yakalayabileceğimize inanıyorum."

Bayraktar, bu teknolojilerin geliştirilmesinde gençlere büyük işler düştüğünü belirterek, belki binlerce ufak girişimin program kapsamında yer bulacağını ve Türkiye'yi uzayda hak ettiği yere taşıyacağını dile getirdi.

DETAY HABER

TUA Başkanı Yıldırım: Uzayda izi olmayanın dünyada sözü olmaz

Türkiye Uzay Ajansı (TUA) Başkanı Serdar Hüseyin Yıldırım, "Uzayda izi olmayanın dünyada sözü olmaz' bizim sloganımız ve buna gerçekten de inanıyoruz. Biz uzayda olmak zorundayız." dedi.

Türkiye'nin yaklaşık 20 yıldır uzay faaliyeti sürdürdüğünü fakat diğer gelişmiş ülkelerden farklı olarak bir ajansa sahip olmadıklarını belirten Yıldırım, bu eksikliğin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla TUA'nın kurulmasıyla giderildiğini ifade etti.

Yıldırım, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın güçlü bir iradeyle Milli Uzay Programı'nı açıkladığını hatırlatarak 10 sene içerisinde 10 büyük hedef için yürüyeceklerini kaydetti.

Türkiye'nin bu konuda kendi başına yürümeye muktedir olduğunu vurgulayan Yıldırım, dost ve kardeş ülkelerle de beraber yürüme arzusunda olduklarını belirtti.

Yıldırım, "Bu program, hem bizim hem de dost ve kardeş ülkelerin yüzünü ağartacaktır. Büyük hedeflerimiz var. 2023'te aya ulaşmak, 2028'te ise yumuşak inişle gezen araç indirerek bilimsel çalışmalar yapmak gibi hedeflerimiz var. Bunu yaptığımız zaman Türkiye birinci lige çıkmış olacaktır." dedi.

İlk 10 senelik dönemde insanlı bir uzay uçuşu planladıklarını bildiren Yıldırım, "Bunu söylersek ayakları yere basmayan bir şey söylemiş oluruz. Çok zor ve riskli bir iş. Dünyada insanlı uzay uçuşlarını sadece 3 ülke yapabiliyor. Biz bunu uluslararası iş birliği ile yapacağız. Hedefimiz uzayda bilimsel çalışmaları yü-

rütmektir. Çünkü yer çekimi olmayan ortamda bazı bilimsel deneyler daha net yapılabilir. Çok çeşitli hedeflerle ülkemizi birinci lige çıkaracağız." ifadelerini kullandı.

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Demir: Savunma Sanayii, Uzay Programı çalışmalarına katkı sunacaktır

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı İsmail Demir, Savunma Sanayii sektörünün, geçen günlerde açıklanan Uzay Programı'nda Türkiye Uzay Ajansı koordinasyonunda yürütülecek çalışmalara en yüksek katkıyı sunacağını belirterek, "Savunma sanayii sektörü olarak amacımız, ülkemizin uzay yolculuğunda en büyük destekçisi olmak ve sektörel bilgi birikimimizle çalışmaların en hızlı sürede bitirilmesine katkı sağlamaktır." dedi.

"Ülkemizin 'Küresel Güç Türkiye Vizyonu' için kararlı adımlarla ilerlemeye devam edeceğiz"

İsmail Demir, uzayın muharebe sahası olarak kullanılmasının gündeme geldiği bu dönemde savaş doktrin ve araçlarının önemli değişimlere uğrayacağını ifade ederek, haberleşme, istihbarat, gözetleme ve gezinme yeteneklerini sağlayan uzay varlıklarının, askeri operasyonlarda giderek daha önemli bir rol oynayacağını söyledi.

Uzay çalışmalarının temelde sivil alanın öncü olduğu bir konu olması hasebiyle, Savunma Sanayii Başkanlığı olarak bu alanda ön cephede bulunmadıklarını ifade eden Demir, savunma sanayisi şirketlerinin bu konuda bilgi ve birikimleriyle çalışmaların önemli bir kısmını üstlendiğini kaydetti.

Demir şöyle devam etti:

"Savunma sanayii sektörü, geçtiğimiz günlerde açıklanan ülkemizin Uzay Programında Türkiye Uzay Ajansı koordinasyonunda yürütülecek çalışmalara da en yüksek katkıyı sunacaktır. Savunma sanayii sektörü olarak amacımız, ülkemizin uzay yolculuğunda en büyük destekçisi olmak ve sektörel bilgi birikimimizle çalışmaların en hızlı sürede bitirilmesine katkı sağlamaktır."

Bizler tüm paydaşlarımızla beraber ülkemizin 'Küresel Güç Türkiye Vizyonu' için yeni teknolojilerin takibi ve üretilmesi süreçlerinde kararlı adımlarla ilerlemeye devam edeceğiz."

TİM ve İTÜ uydular için yerli güneş paneli geliştirmek üzere protokol imzaladı

TİM Başkanı Gülle, “İTÜ iş birliği ile hayata geçireceğimiz projemizle, yurt dışına bağımlı olduğumuz maliyetli bir uzay alt sistemini ülkemiz bilgi altyapısında geliştirerek, 2023 yılında, Milli Uzay Programımıza katkı sağlamayı hedefliyoruz.” dedi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında Dış Ticaret Kompleksi’nde Türkiye’nin **“Milli Uzay Programı”** hedeflerine katkı sağlayacak bir iş birliği protokolü imzalandı.

Üniversitelerdeki bilimsel kaynakların sanayiye aktararak ekonomik değere dönüşmesinin sağlanması gerektiğine dikkati çeken Gülle, “İmzaladığımız protokolle, İTÜ Uzay Sistemleri Tasarım ve Test Laboratuvarı bünyesinde, İnovaTİM koordinasyonu ile yürütülecek, ‘Nano, Mikro, Küp Uydularda Çok Fonksiyonlu Güneş Paneli Ar-Ge Projesi’ni başlatıyoruz.

Türkiye’nin en genç, en inovatif ailesi İnovaTİM’in, böylesine önemli bir projenin paydaşı olmasından ayrıca gurur duyuyoruz. Projemizle, nano, mikro ve küp uydularda kullanılan güneş panellerinin ekonomik üretim teknikleri ve geliştirme süreçleri üzerine kabiliyet kazanılmasını amaçlıyoruz. Projenin 2023 yılında amacına ulaşmasıyla birlikte düşük maliyetle ve yenilikçi teknikler ile geliştirilen güneş panellerinin ihracat seviyesine gelmesini öngörüyoruz. Önümüzdeki dönemde bu panellerin ihracatının kilogram başı ihracat değerimize de olumlu katkı sağlayacağına inanıyoruz.” ifadelerini kullandı.

“Milli Uzay Programı Heyecan Verici”

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından geçen ay açıklanan “Milli Uzay Programı”nın heyecan verici olduğunu dile getiren Gülle, şöyle devam etti:

“Sayın Cumhurbaşkanımızın ‘Göklere en çok yakışan bayrağımızı, hak ettiği yerlere taşıyacağız. Ayağımız dünyada, gözümüz uzayda olacak’ açıklamalarının ardından harekete geçtik. İTÜ iş birliği ile hayata geçireceğimiz projemizle, yurt dışına bağımlı olduğumuz maliyetli bir uzay alt sistemini ülkemiz bilgi altyapısında geliştirerek, 2023 yılında, Milli Uzay Programımıza katkı sağlamayı hedefliyoruz. TİM’in kurulduğu günden beri, ekonomik bağımsızlık için ihracatın önemini anlatmaya, sürdürülebilir kalkınmanın yolunun ihracattan geçtiğini vurgulamaya devam ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz. Büyümeye, kalkınmaya ve istihdama yaptığımız katkıdan gurur duyuyoruz. Yeni iş birlikleri ve istişare mekanizmalarıyla ‘İhracatla Yükselen Türkiye’ için çalışmaya devam edecek, ülkemizin makro hedeflerine elimizden gelen katkıyı vermeyi sürdüreceğiz.”

DETAY HABER

Türkiye’den uzay alanında ilk ihracatı TUSAŞ yapacak

TUSAŞ’ın uzay alanındaki iştiraki GSATCOM şirketi, Arjantin ulusal telekomünikasyon şirketi ARSAT S.A. için Yüksek Çıkış Gücüne Sahip HTS Haberleşme Uydusu teknolojileri ihraç edecek.

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığından (SSB) yapılan açıklamaya göre, Başkanlık ve Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı ortaklığı olan TUSAŞ, uzay ve uydu projelerinde önemli bir adım attı. TUSAŞ’ın uzay alanındaki iştiraki GSATCOM Uzay Sistemleri AŞ, Arjantin ulusal telekomünikasyon şirketi ARSAT S.A. için “Yüksek Çıkış Gücüne Sahip HTS Haberleşme Uydusu” teknolojileri ihraç edecek.

TUSAŞ ile Arjantin merkezli INVAP S.E. ortaklığında Ankara ODTÜ Teknokent’te kurulan GSATCOM Uzay

Teknolojileri AŞ, uluslararası pazarda önemli avantajlar sağlayacak yeni nesil haberleşme uydusu geliştirme programını 2019 yılında başlattı. Şirket fikri ve sınai haklarına tümüyle sahip olduğu yeni nesil haberleşme teknolojilerinin ilk yurt dışı satışını Arjantin’e gerçekleştiriyor.

Proje kapsamında TUSAŞ, birçok uydu alt sistem, ekipman ve mühendislik hizmetlerinin satışını gerçekleştirerek Türkiye’nin uzay alanındaki ilk ihracatını yapacak.

GSATCOM lisansı ile TUSAŞ, GSATCOM ve INVAP mühendisleri tarafından 3 yılda geliştirilmesi hedeflenen ARSAT-SG1 haberleşme uydusunun üretimi 2024 yılında tamamlanacak. Yer Senkron Yörünge’de görev yapacak uydu, teknolojik birçok yeniliği bünyesinde barındıran stratejik üstünlüklere sahip olacak.

GÖRÜŞ

Abdurrahman UZUN
MÜSİAD Akademi Komitesi Başkanı

BİLGİ ve DENEYİMİN ZEKÂTI

Kıymetli MÜSİAD Ailesi,

İki yıl önce MÜSİAD Akademi'nin kuruluş çalışmaları-na başladığımızda vizyon olarak bireysel, kurumsal ve toplumsal gelişimi belirlemiştik. Bu amaç doğrul-tusunda da video eğitim web sitesine, fiziki eğitimlere, online eğitimlere, webinarlara, tecrübe paylaşımı pro-gramlarına beraberce imza attık ve gördük ki aslında hepimizin ihtiyacı, **bizi geliştirecek bilgi** idi.

Her bir üyemizin ve kurumların bu bilgiyi almaya yönelik isteği de vardı. Ancak bilginin **nasıl ne zaman ve ne kadar kullanılacağı** yeteri kadar bilinmiyordu. Bu durum bize **teorik bilginin tecrübe** ile harman-lanmasına daha çok ihtiyacımız olduğunu gösterdi.

Yaşadığımız çağda her şey çok hızlı tüketildiği gibi bilgiye de çok hızlı ulaşım aynı şekilde hızlı tüketi-yoruz. Zamanı da boş yere harcadığımız dönemler olabiliyor. Ve ne yazık ki **zaman ve tecrübenin** değeri-ni bilmiyoruz. Dolayısıyla bilgiyi tecrübe ile bir araya getirme yolunda atılacak adımları göz ardı ediyoruz.

Oysa 2008'lerden bu yana hayatımızda olan **pay-laşım ekonomisi** sadece mal ve hizmetin paylaşımını değil **tecrübenin** de paylaşımını kapsamalı.

İki işletme düşünün biri henüz yola çıkmış, diğeri sektörde 10'uncu yılını doldurmuş. Yeni kurulan deneyimsiz olması nedeniyle birçok şeyi yeni baştan keşfediyor, problemlerini çözmek için uğraşiyor, zam-

an kaybediyor. Hatta bazen nefesi tükenip, yok olup gidiyor. Oysa bu yollardan geçmiş 10 yıllık işletmenin deneyimlerinden faydalanma şansı olsa çok daha hi-zlı ilerleme kaydedecek, nefesini verimli kullanmayı öğrenecek. Böylece ne ülke ekonomisine, ne insan emeğine, ne de sektöre zarar gelmeyecek.

Dolayısıyla MÜSİAD olarak, tecrübenin paylaşımı için bir farkındalık oluşturup yeni kurulan işletmel-ere destek vermemiz (danışman, hamî, Aksakal gibi) gerektiğine inanıyor ve bunda paha biçilmez bir yardım, bir zekât olacağını düşünüyorum.

Nasıl ki inancımız gereği maddi kazancımızdan zekât verme sorumluluğumuz var. Kazandığımız tecrübe-den ve deneyimden de zekât vermemiz gerekmez mi? Tecrübemizin zekâtını Allah rızası için vermeye hazır olsak ve ihtiyaç duyanların da çekinmeden ist-eyebilecekleri bir platform oluştursak karşılıklı bir mutluluk ve bereket ortaya çıkmaz mı? Buna da te-crübe paylaşım ekonomisi desek... Güzel olmaz mı?

Bugün başlayalım ve tecrübemize ihtiyacı olduğunu düşündüğümüz dostlarımızı arayalım. Sizin için ne yapabilirim? Size nasıl destek olabilirim diyelim? Bu sayede girişim israfını, yatırım israfını, zaman israfını ve emek israfını azaltalım. Üyelerimize ve ülkemize katma değer sağlayalım.

Peki benim sizin için yapabileceğim bir şey var mı?

« Bakara, 277 »

"İman edip iyi işler yapan,
namaz kılan ve zekât verenler var ya,
onların mükâfatları Rableri katındadır.
Onlara korku yoktur, onlar üzüntü de çekmezler."

MÜSİAD
**KARZ-I
HASSEN**

**“Karz-ı Hasen Sandığı Zekât Fonu”
Ramazan Ayında da
Zekâtlarınızı İhtiyaç
Sahipleriyle Buluşturuyor!**

Zekât Fonu, Sandık üyesi olan veya olmayan herhangi bir tüzel veya gerçek kişilerin verdiği zekâtlardan oluşmaktadır.
Dernek üyelerinin düzenli olarak ödedikleri aidatlar bu fonda değerlendirilmez.
Bu fondan sadece İslam Dini Fıkıh Kurulları çerçevesinde
Tevbe Suresi 60. Ayette geçen zekât alma şartlarını
haiz kişilere yardım yapılmaktadır.

Zekâtlarınız için

Hesap Adı MÜSİAD MÜSTAKİL SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ
Hesap No TR 78 0020 3000 1711 2104 0501 25

karzihassen.org.tr
karzihassen@musiad.org.tr | 0212 395 34 72
📞/MUSIADKarzHasen

RÖPORTAJ

Emek ve Hammadde, yani İnsan ve Üretim

Katılım Finans Sistemi İse Bu Döngüyü Kırmaktadır

**Katılım finansının dünü, bugünü ve geleceğine dair değerlendirmelerini
Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD)
Genel Başkanı Abdurrahman Kaan ile konuştuk.**

**Katılım finansı sizce nedir?
Neden katılım finansını tercih ediyorsunuz?**

Katılım finans sistemi; atıl ya da yastık altı olarak niteleyebileceğimiz, ekonomiye kazandırılmayan fonların ekonomiye kazandırılmasında oldukça önemli bir rol üstlenmektedir.

Bize göre insani olan her şey İslamidir, İslami olan her şey de insana hizmet etmektedir. İslam iktisadi kazanma ve rant hirsına dayalı sömürgeci bir anlayışın değil; üretim ve adil bölüşüm esasına dayalı ve insanı merkeze alan bir anlayışın tabandan beslenen ekonomik modelidir. Hâkim ekonomik sistem ise emtia yerine para üretmektedir. Hatta açıkça ifade edebiliriz ki para yerine faiz üretmektedir. Bunu yaptıkça, yani para üzerinden değerlendirilen tüm iktisadi faaliyetleri, sadece paranın, zaman değeri etrafında düşündükçe, iktisadi faaliyetin diğer iki piyasasından vazgeçilmektedir: **Emek ve hammadde, yani insan ve üretim. Katılım finans sistemi ise bu döngüyü kırmaktadır.** Katılım finans sistemiyle maksadımız, sistemi para ve faiz eksenli değil, mal ve hizmetler ekseninde yeniden inşa etmektir. Finans sistemini yok etmek değil, onun tıkanan hattına yeni bir yol açmaktır. Fon ihtiyacı, değerlendirme ya da zaman değeri kavramlarını görmezden gelerek hayali bir balonu şişirmek değil, finansın temel kavramlarını, insani bir bakış açısıyla yeniden düşünmektir.

İslami olan her şeyin insana hizmet ettiği gerçeğinden hareketle; **İslami finansın yalnızca Müslümanlar için değil, aynı zamanda İslam dünyası dışındaki diğer yatırımcılar için de önemli bir fırsat alanı oluşturduğunu iddia ediyoruz.** Zira kaynak paylaşımı, gelir dağılımı, sosyal adalet ve kişiliğin korunması için daha fazla fırsat barındıran İslami finans, bu yönüyle yalnızca Müslüman coğrafyanın değil bütün in-

sanlığın ihtiyaç duyduğu bir araçtır. Bu nedenle dünya toplumunun refahını artırmak ve küresel ölçekte bir barış tesis edebilmek için İslam iktisadının temel prensiplerinden daha fazla faydalanmamız gerektiğine inanıyoruz.

Bilindiği üzere, modern finans sisteminde sermayeye tanınan serbestlik emeğe tanınmamaktadır. Bu da faydaların ve zararların adil bir şekilde dağılımını engellemektedir. Böylece faydalar ekseriyetle bireysel bir şekilde elde edilirken, sistemin oluşturduğu zarar ve tahribat ise toplumun geneline yayılmaktadır. Bu bağlamda **fayda ve zararın birey ile toplum arasında çok daha adil bir şekilde bölüşümünü öngören İslami finansın; sadece İslam dünyası için değil, bütün insanlık adına alternatif bir çözüm yolu sunduğuna inanıyoruz.**

**Katılım finans ile çalışma şekilleriniz nelerdir?
Hangi enstrümanları kullanıyorsunuz?**

Bilindiği üzere Katılım Bankaları, cari ve katılma hesapları yöntemiyle fon toplayan ve bu fonları, belirli ekonomik faaliyetlerin finansmanında ortaklık kurarak, ihtiyaç duyulan gereçleri sağlayan ve tüm bankacılık faaliyetlerini yürüten kuruluşlardır.

Fon toplama yöntemleri cari ve katılma hesapları iken; fon kullandırma yöntemleri ise kâr/zarar ortaklığı, leasing, faktoring, üretim desteği gibi yöntemlerdir.

Elbette kullanılan/tercih edilen katılım finans enstrümanı ihtiyaca göre değişmektedir. Kurumsal ya da bireysel bir finansman desteği olan Murabaha'nın yanı sıra, İcara (Leasing, Finansal kiralama), Mudaraba (Emek-Sermaye ortaklığı), Müşaraka (Sermaye ve Kar-zarar ortaklığı) ya da Selem (İleriye dönük satın alma) en çok tercih edilen katılım finans enstrümanlarıdır.

Yine son dönemde Sukuk ve Tekâfül de en çok tercih edilen katılım finans enstrümanları arasında önde gelmektedir.

Son yıllarda sistemin enstrümanların çeşitliliği anlamında kat ettiği gelişime karşın, hâlâ sektörün payının Türkiye finansal sistemi içinde oldukça düşük olması potansiyelinin çok gerisinde olduğu gerçeğini de gözler önüne sermektedir. Bu bağlamda **sadece katılım bankası sayısını arttırmak stratejisi değil, var olan bankaların çeşitli iş katmanlarına hitap edebileceği finansal ürünler üretebilmesi oldukça önemlidir.**

Biz de MÜSİAD olarak katılım finansın önde gelen enstrümanlarından “Karz-ı Hasen”in kurumsallaşması adına önemli bir gelişme kaydettik. Kurduğumuz Karz-ı Hasen Sandığı'yla, üyelerimiz ve vefat eden üyelerimizin eş ve çocukları arasında yardımlaşma kültürünü oluşturmak amacıyla, ödünç ya da karşılıksız destek sağlıyoruz. Bunu sağlayabilmek ve sürdürülebilir kılmak için de Karz-ı Hasen Fonu ve Sosyal Yardım Fonu adında iki fon kurduk.

Amacımız, bu değerli yaklaşımı yalnızca kendi işletmelerimizde, kendi sosyal çevremizde uygulamakla yetinmeyip, tüm iş dünyasına adapte etmek.

Biz “Helal” anlayışının yediğimizle, içtiğimizle sınırlı tutulmaması gerektiğine inanıyoruz.

Sosyal hayatta da “helal olanın yasal hale gelmesi” için çalışmalar yapıyoruz. Bu amaçla MÜSİAD olarak ortak iş modelleri oluşturmayı amaçlıyoruz.

Katılım finansının güçlü yanları nelerdir?

Bildiğiniz gibi, geleneksel finans sistemi, sık sık krizler üretiyor. 1929 Ekonomik Buhranının ardından temelleri atılan bugünkü ekosistem, 2008 küresel kriziyle birlikte, daha yüksek sesle eleştirilmeye başlandı. Ancak bu sistem devam ettiği sürece, krizlerin de süreci aşılar. Her bir kriz dönemi, ülke ekonomisine ve insanlarımıza ciddi zararlar veriyor. Hepimiz maalesef bu dönemleri bizzat yaşadık, gördük. **Bugün küresel ekonomi yeniden kabuk değiştirirken, bizler de yeni bir arayışın içinde ve değişimin eşliğindeyiz. Bu arayış,** insani değerleri hiçe sayarak, merkezine, sadece faiz enstrümanını koyan, mevcut ekonomik ve finansal sistemden, **İnsan Odaklı sisteme geçiş arayışdır.**

Çünkü toplumların daha müreffeh seviyeye ulaşması için bir araç olması gerekirken, onları yöneterek, bir amaç haline gelen mevcut Finansal Sistem, artık işlevini yitirmiştir. Gerçek ekonominin değerleri; AR-GE, Yenilikçilik, Yatırım, İstihdam ve Üretimdir. Bizim, bu değerleri merkeze alan yeni bir finansal sisteme ihtiyacımız var.

Buna ilaveten günümüz **ekonomik sistemi içerisinde, faize karşı güçlü ve sürdürülebilir bir platformun tesis edilebilmesi adına, sermayenin birleşmesi çok önemli bir rol oynayacaktır. Bunu sağlayacak olan da Katılım Finansı modelidir.** Katılım Finans modelinin sahip olduğu varlığa dayanan finansman, etik değerler, kurumsal yönetim ve sosyal sorumluluk gibi özelliklerle bu sektör, küresel piyasaların aradığı birçok çözümü ihtiva etmektedir.

Kâr ve zararın paylaşıldığı bir ortaklık anlayışı, tasarruf sahiplerinin ve birikimlerinin korunması, fonların daha etkin bir şekilde reel sektöre aktarılması ve böyle

RÖPORTAJ

lece sürdürülebilir bir büyüme sürecinin desteklenmesi; Katılım Finansının en belirgin özellikleridir.

Bu model; özellikle geleneksel yavaş büyüyen sektörlerden çağdaş ve hızlı büyüyen sektörlerle kaynak aktarılması, sanayinin ihtiyaç duyduğu sabit getiri odaklı finansmanın sağlanması gibi avantajlara sahiptir. Üretim odaklı bu modelde parayı para ile döndürmek yoktur.

Bu nedenle **Katılım Finansı, özellikle kriz dönemlerinde riski dağıtarak piyasalar açısından çok daha güzel sonuçlar vermektedir.** Yani katılım finansı, krize uygun bir alan açmamakla kalmaz; aynı zamanda piyasalara sanal bir finansal döngü değil, gözle görülür seviyede reel bir hareketlilik vaat etmektedir.

Bu nedenle Katılım Finansı, özellikle kriz dönemlerinde riski dağıtarak piyasalar açısından çok daha güzel sonuçlar vermektedir. Yani katılım finansı, krize uygun bir alan açmamakla kalmaz; aynı zamanda piyasalara sanal bir finansal döngü değil, gözle görülür seviyede reel bir hareketlilik vaat etmektedir.

Katılım finansının geleceğine dair değerlendirmenizi alabilir miyiz? Dünyanın katılım finans merkezi olmamız için sizce neler yapılmalıdır?

Modern anlamdaki uygulamaları 1960'lı yıllara kadar uzanan İslami finans, küresel ekonomi içerisinde çok önemli boyutlara ulaşmıştır. Bugün yaklaşık 3 trilyon dolar seviyesine ulaşan İslami finans sektörü; gerek İslami bankalar ve enstrümanları, gerekse sukuk ve tekâfül gibi uygulamalarıyla, Müslüman toplumlar için oldukça mühim bir konum teşkil etmektedir. 2020 yılsonu itibariyle küresel büyüklüğünün 4 trilyona ulaşması beklenen (İslami Bankalar ve Finans Kurumları Genel Konseyinin tahmini) İslami finans sektörünün, ilerleyen yıllarda çok daha üst seviyelere hızlı bir şekilde ulaşması beklenmektedir.

Bu bağlamda İslami finansmanın potansiyelinin artırılması için, mevcut altyapısının geliştirilmesi gerekmektedir. Sektöre yönelik düzenleyici ve denetleyici kurumların varlığı, İslami finans kurumlarının büyümesinde önemli bir rol oynayacaktır. Sektörün bilinirliğinin artırılması ve mevcut pazarın geliştirilmesi, ürünlerin çeşitlendirilmesi ve katma değeri yüksek yeni araçlar sunmasına bağlıdır.

Faizsiz finans sistemi araçlarının İslami finans prensiplerine uygunluğu açısından standartların belirlenmesi, yatırımcılar için risklerin netleştirilecek ve yapacağı olumlu etkilerle sektörün büyümesine de ivme kazandıracaktır. Bu ek olarak sistemin gelişimi, faizsiz finans alanına yönelik eğitim, bilgi ve farkındalığın artırılmasıyla da bağlantılıdır.

İstanbul Finans Merkezinden beklentileriniz, değerlendirme ve öngörüleriniz nelerdir?

Türkiye İstanbul Finans Merkezi (İFM) projesi ile finans alanında etkin olmayı hedeflemektedir. Türkiye'nin istikrarlı yapısı ve bölgesinde artan etkinliği, İstanbul'un finans çevrelerindeki algısına önemli katkı sağlamıştır.

Bu bağlamda Türkiye kurumsal, hukuki altyapısı ve potansiyeli ile birlikte İstanbul'u dünyanın önemli finans merkezleri ile rekabet edebilir bir konuma yükseltmeyi amaçlamaktadır.

Türkiye'nin ekonomide ciddi bir dönüşüm sürecine girdiği ve makroekonomik göstergelerinde iyileşmelerin yaşandığı son yıllarda İstanbul'un uluslararası finans çevrelerindeki algısında da önemli değişimler yaşanmıştır. Bu durum İstanbul'un finans piyasalarında bir merkez olma potansiyelini beraberinde getirirken ayrıca finansal hizmetlerin alt kategorisi olan bankacılık ve sigortacılık gibi alanlardaki güçlü konumu ise İstanbul Finans Merkezi (İFM) projesinin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

RÖPORTAJ

Uluslararası yatırım ve sermaye hareketleri açısından ciddi gelişim kaydeden ülkelerin başında gelen Türkiye bu alanda elde ettiği kazanımları İFM projesi ile kurumsal bir çerçeveye oturtmak istemektedir. Ekonomik açıdan elde edilecek kazanımlar ile tasarruf oranları başta olmak üzere ülke ekonomisindeki yapısal sorunların çözümünde de kilit bir rol oynayacak olması İFM projesini Türkiye ekonomisinin geleceği açısından önemli bir hale getirmektedir. Ayrıca kısa vadeli sermaye hareketleri İFM projesiyle birlikte uzun vadeli yatırımlara dönüşecek ve sağlanacak güçlü kurumsal yapıyla kalıcı olacaktır.

Bununla beraber Türkiye'nin 2023 hedefleri arasında da bulunan **İFM projesi, Ortadoğu ve İslam dünyası ile artan siyasi ve ekonomik ilişkileri sayesinde başta İslami finans olmak üzere Türkiye'yi finans ve ticarete merkez ülke konumuna yükseltecektir.**

İstanbul Finans Merkezi, dünyanın İslami finans merkezi olmalı. çünkü?

Bugün dünyada faizsiz finans konusunda eğitim veren kurumların sayısının yaklaşık 700'e ulaşması, önemli bir gelişmedir. Bunun yanında; bu listede 80 kuruluş ile İngiltere'nin ilk sırada yer alması dikkat çekmektedir. Bu demektir ki; İslami finans sektörü, yalnızca Müslüman toplumlar için değil aynı zamanda İslam dünyası dışında kalan toplumlar için de önemli bir alternatif niteliği taşımaktadır.

Zira küresel finans sisteminin yaşadığı sarsıntı ve krizler, küresel sermayenin alternatif arama çaba-

larını hızlandırmaktadır. Yaşanan küresel krizler, geleneksel bankacılık sektörüne ilişkin algıda ciddi bir değişikliğe neden olurken; **kendi dinamikleri sayesinde İslami bankalar, küresel krizi nispeten daha sağlıklı atlattırmıştır.**

Kriz dönemlerinde riskli varlıklara sahip olan geleneksel bankalar likidite sıkıntıları ile karşı karşıyayken, İslami bankalar bu tür riskli varlıklardan uzak durdukları için likidite sorunları yaşamamış, böylece kriz sonrasında İslami finans, sadece İslam dünyasındaki yatırımcılar için değil; diğer yatırımcılar için de bir alternatif haline dönüşmüştür.

Bu bağlamda İFM projesi kapsamında İstanbul'un finans merkezi olma potansiyeline etki yapacak alanların başında İslami finasta merkez olma durumu gelmektedir. **Türkiye'nin bu alandaki hedefine ulaşması adına İslami finansın temelini oluşturan katılım bankacılığının payının artması gerekmektedir.** Bu bağlamda İFM'nin kurulmasıyla birlikte gelecek dış sermaye ile katılım bankacılığının gelişim süreci hız kazanacak ayrıca kullanılan İslami finans enstrüman çeşitliliğinin artmasıyla birlikte hem iç hem de dış yatırımcının yatırım yapabildiği iş ortamında gelişme sağlanacaktır.

2001 yılında yaşanan ekonomik kriz sonrası bu sektörlerde elde edilen güçlü birikimin İslami finans alanına aktarılması Türkiye'nin İslami finasta merkez ülke olma hedefini daha gerçekçi bir düzleme taşıyacaktır.

Orhan MEMMEDOV

Azerbaycan Cumhuriyeti
Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ajansı (KOBİA)
Yönetim Kurulu Başkanı

Azerbaycan-Türkiye Ekonomik ve Ticari İlişkileri Karabağ'da Yatırım Perspektifleri

Azerbaycan-Türkiye ilişkileri tarihi köklere, dostluğa ve kardeşliğe dayanmaktadır. **Azerbaycan halkının Milli Lideri Haydar Aliyev'in "Bir millet, iki devlet" ve Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün "Azerbaycan'ın sevinci sevincimiz, kederi kederimizdir"** sözleri ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin genişlemesinde sağlam bir rol oynadı.

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı sayın İlham Aliyev ile Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı sayın Recep Tayyip Erdoğan arasındaki samimi ilişkiler, bugün ülkelerimiz arasındaki işbirliğinin gelişimini belirleyen ana etkenlerden biridir. Bugün her alanda gelişmekte olan Azerbaycan - Türkiye dostluğu zirvededir.

Türkiye her zaman Azerbaycan'ın yanında yer almıştır. Kardeş Türkiye Karabağ sorunda Azerbaycan'ın haklı davasını her zaman desteklemiş, 44 gün süren ve Azerbaycan topraklarının Ermeni işgalinden kurtarılmasıyla sonuçlanan Vatan Savaşı sırasında desteğini bir kez daha göstermiştir.

Azerbaycan ve Türkiye, bölgesel ve uluslararası önemi olan enerji ve ulaştırma projelerini başarıyla uygulamaktadır. Ülkelerimiz birlikte XXI yüzyılın enerji tarihini yazıyor ve Avrasya'nın enerji haritasını yeniden şekillendiriyor. Bu işbirliği sadece ekonomiye fayda sağlamakla kalmıyor, aynı zamanda Avrupa'nın enerji güvenliğine de önemli bir katkı sağlıyor.

**Azerbaycan Respublikasının
Küçük ve Orta İşletmelerin
Geliştirme Ajansı**

Ülkelerimiz arasındaki ekonomik ve ticari ilişkiler genişlemektedir. Türkiye, Azerbaycan'ın ana ticaret partnerlerinden biridir. **Azerbaycan ile Türkiye arasındaki karşılıklı ticaret cirosunun 2023 yılına kadar 15 milyar ABD dolarına ulaştırılması devlet başkanlarımız tarafından bir hedef olarak belirlenmiştir.**

Azerbaycan'daki elverişli iş ortamından yararlanan Türk şirketlerinin sayısı artmaktadır. **Ülkemizde 4.000'den fazla Türk şirketi kayıtlıdır ve sanayi, inşaat, ticaret, hizmet, nakliye ve tarım alanlarında başarıyla faaliyet göstermektedir.** Azerbaycan'daki kamu yatırım projelerine Türk şirketleri de taşeron olarak katılmaktadır.

Azerbaycan'da faaliyet gösteren sanayi parkları ve mahallelerinde girişimciler için elverişli fırsatlar mevcut ve Türk şirketleri de bu sanayi park ve mahallelerinde faaliyet göstermektedirler.

Azerbaycan ile Türkiye arasında yatırım alanında da başarılı bir işbirliği var. Azerbaycan'da petrol dışı sektöre yatırım yapan ülkeler arasında Türkiye ilk sırada yer almaktadır.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler alanında, iki ülkenin ilgili kurumları arasında ilişkiler gelişiyor. **Azerbaycan Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ajansı (KOBİA)** ile Türkiye'nin ilgili kurumları arasında karşılıklı ziyaretler, toplantılar ve ortak etkinlikler düzenlenmektedir. KOBİA ve Türkiye Cumhuriyeti Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK), Türk Girişim ve İş Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED), Türk Katılım Bankaları Birliği (TKBB), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), "Türkiye İhracat Bankası" (TürkEximbank) ve "Ziraat Bank Azerbaycan" arasında işbirliğine ilişkin ilgili belgeler imzalandı. KOBİA ayrıca Azerbaycan'da faaliyet gösteren iş adamları birlikleri ile de işbirliğini genişletiyor.

Bugüne kadar iki ülke arasında iş forumları, ihracat misyonları, iş toplantıları ve sergiler dahil olmak üzere yüzlerce iş etkinliği düzenlendi. Geçen yıl kısımlarında İstanbul'da düzenlenen **"MÜSİAD EXPO 2020"** fuarında Azerbaycan'ın kurtarılmış topraklarının ekonomik ve yatırım potansiyeli sergilendi. **Sergide Azerbaycan, KOBİA tarafından düzenlenen**

"Karabağ Azerbaycan'dır" (Karabakh is Azerbaijan) standı ile temsil edildi.

Ülkelerimiz arasındaki ekonomik ilişkilerin genişlemesi, özellikle yatırım, sanayi, ulaşım, bilgi ve iletişim teknolojileri, tarım, ticaret vb. alanlarda işbirliği potansiyeli geniştir. Ermeni işgalinden kurtarılan Azerbaycan topraklarının büyük yatırım ve iş potansiyeli, Azerbaycan-Türkiye işbirliği için yeni fırsatlar yaratmaktadır.

Azerbaycan'ın kurtarılmış topraklarının zengin madenleri, verimli toprakları, büyüleyici doğası, şifalı suları, enerji potansiyeli ve kültürel kaynakları, bu alanlarda turizmin, sanayinin, tarımın, el sanatlarının vb alanların gelişmesi, iş kurulması ve yatırım yapılması için elverişlidir. Azerbaycan'ın işgalden kurtarılmış toprakları ile ilgili politika doğrultusunda, KOBİA kurtarılmış topraklarda iş kurmak ve yatırım yapmak isteyen yerli ve yabancı şirketlere bilgi, koordinasyon, danışmanlık ve diğer hizmetleri sağlayabilir.

HİTAM ÜRETİM VE TİCARET ÜSSÜ İLE EMEĞE VE GELECEĞE YATIRIM YAPIYORUZ.

1 milyon 650 bin metrekarelik bir alana küçük ve orta ölçekli işletmelerin işlerini büyüteceği, sektörlerin birbirinden güç alacağı büyük projemiz Hitam Üretim ve Ticaret Üssü'nü gururla inşa ediyoruz.

Üretim ve sanayi ortamı, galeri alanları, sosyal tesisleri, parkları, bahçeleri ve meydanları ile her ihtiyaca cevap verecek; 35 milyar TL'lik katma değeri ile yerli ve millî sermayeye katkı sağlayacak bir "üs" tasarlıyoruz.

BİRLİKTE BÜYÜMEYE VARIZ

KAPAK KONUSU

YEŞİL MUTABAKAT

Türkiye'nin Sürdürülebilir Kalkınması İçin Önemli Bir Fırsat

Avrupa Birliği, Aralık 2019'da AB Komisyonu tarafından açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakat Çağrısı (European Green Deal) ile 2030'a kadar karbon salımını yüzde 50 azaltmayı, 2050 yılına kadar ise net-sıfır karbon salım hedefine ulaşmayı hedefliyor.

KAPAK KONUSU

Avrupa Birliği'nin **'Yeşil Mutabakat'** adını verdiği bu yeni büyüme stratejisi, sanayiden tarıma, ulaştırma-
dan enerjiye "karbonsuz bir ekonomi" modeli getirir-
ken, ticareti de yeniden şekillendirecek.

Avrupa Komisyonu, bu hedefe yönelik 1 trilyon
Euro'luk bir yatırım planı açıkladı. AB mali araçları,
kamu ve özel sektör yatırımlarını içeren bu yatırım
planı önümüzdeki 10 yıl için ekonominin dönüşümü-
nü finanse etmeyi amaçlıyor. AB'nin bu süreçteki ön-
celikleri; çevre dostu teknolojilere yatırım yapılması,
sanayide inovasyonun desteklenmesi, özel ve toplu
taşıma sektörlerinde ulaşımın temiz, ucuz ve sağlıklı
alternatifler ile sunulması, enerji sektörünün karbon-
suzlaşması ve yüzde 100 yenilenebilir enerji kaynak-
larına geçiş, binaların enerji verimli hale getirilmesi
olarak sıralanıyor.

Mutabakat çerçevesinde "karbon sınır vergisi- sınırda
karbon düzenlemesi- SKD" uygulanması planlanıyor.
Bu bağlamda Gümrük Birliği'nin güncellenmesi ko-
nusu da gündeme geliyor. Avrupa Birliği, Türkiye'nin
en büyük ticaret ortağı. Dolayısıyla, bu dönüşüm Tür-
kiye'yi son derece yakından ilgilendiriyor.

İş dünyasının olumlu değişimi tetikleme ve iyiliği
yayma gücüne inanan S360, sürdürülebilirliği sağ-
lamanın önündeki engelleri aşmaya yönelik stratejik
bir yol gösterici görevi üstleniyor. Bir B Corp şirketi
olan S360 kendi tanımı ile "fayda ile kârlılığı bir araya
getiriyor."

S360, geçtiğimiz günlerde Avrupa Yeşil Mutabakat
Çağrısı'nın Türkiye'deki yedi sektöre yönelik olası et-
kilerini, risk ve fırsatlarını inceleyen bir çalışma ger-
çekleştirdi. Çimento ve yapı, tekstil, tarım ve gıda,
perakende, sanayi, enerji ve finans sektörlerini ince-
leyen S360'a göre, Yeşil Mutabakat Türkiye için bir
risk olduğu kadar, sürdürülebilir kalkınma için yeni bir
fırsat sunuyor. Yedi sektöre yönelik gerçekleştirilen
bu kapsamlı çalışmanın temel noktalarını özetlemeye
çalıştım...

Yeşil Dönüşüm İçin 271 Milyon Euro'luk Kaynak

Avrupa Komisyonu Yeşil Mutabakat Çağrısı Türki-
ye'de, Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığının ve Horizon
2020 Programının iletişim kurumu olan TÜBİTAK ta-
rafından yürütülüyor ve 22 Eylül 2020 itibarı ile açıldı.
Çağrı kapsamında pilot uygulamalar, yenilikçi ürünler,
yeşil ve dijital dönüşümün yönetimiyle ilgili öneriler,
sosyal ve değer zincirlerinde inovasyon desteklene-
cek. Çağrı kapsamında enerji başlığında toplam 128
milyon Euro, binalarda enerji verimliliği için 60 milyon
Euro, çevreci havalimanları ve limanlar için 10 milyon
Euro, Tarladan Sofraya stratejisine destek olacak pro-
jeler için 74 milyon Euro kaynak ayrılmış durumda.

Yeşil dönüşümün başlıca sektörlerle etkisi

ÇİMENTO VE YAPI SEKTÖRÜ

Çimento ve yapı sektörlerinde öne çıkan başlıklar,
kaynak ve enerji verimli binaların inşa edilmesi ve
yenilenmesi, çimento ve yapı ürünleri sektörü için
sürdürülebilir ürün çözümlerinin geliştirilmesi olarak
tanımlanıyor. AB Komisyonu Yeşil Mutabakat kapsa-
mında, eski ve verimli olmayan binaların yenilenme-
sine odaklanıyor ve bu yenileme işlemleri sırasında
döngüsel ekonomiye katkı sağlayacak malzeme kul-
lanımı ön plana çıkıyor. Demir-çelik ve çimento gibi
enerji yoğun endüstriler, çeşitli değer zincirlerine
ürün tedarik ettikleri için Avrupa ekonomisi açısın-
dan vazgeçilmez bir konumda yer alıyor. Dolayısıyla
bu sektörlerin karbondan arındırılması ve moder-
nleşmesi koyulan hedeflere ulaşılması için kilit rolü
bulunuyor. AB, bölgedeki karbon kaçağını azaltmak
amacıyla, sınırda karbon düzenlemesi- SKD mekaniz-
masıyla ticarette yeni vergiler ve tarife dışı engeller
getirmeyi planlıyor. Uzmanlara göre SKD ilk olarak
çimento ana hammaddesi olan klinker, kireçtaşı, alçı
ve elektrik gibi sektörleri kapsama alarak yürürlüğe
girecek. İlerleyen aşamalarda kağıt, organik kimya-
sallar, cam ve seramik ürünleri, kok, gübre, rafineri
ürünleri, temel demir-çelik ürünleri ve alüminyum
gibi ürünlerin kapsama alınması bekleniyor. AB paza-
rına yapılan ihracat kaynaklı CO2 salımı için ton başı-
na 30 Euro ödenmek zorunda kalınması durumunda
bundan en çok 170 milyon Euro ile çimento sektörü-
nün etkileneceği öngörülüyor.

TEKSTİL SEKTÖRÜ

AB pazarına yapılan ihracatın içerdiği karbon için,
ton başına güncel değer olan 30 Euro ödemek zo-
runda kalınması halinde, tekstil sektörünün 135 mil-
yon Euro'ya yakın bir maliyet ile karşı karşıya kala-

cağı öngörülüyor. Üretim sürecinde elektriği yoğun
olarak kullanan tekstil gibi ihracatçı sektörler SKD
riskine karşı daha kırılgan durumda. Bu doğrultuda
elektrik sektörünün karbonsuzlaşması tüm sektörle-
rin rekabet düzeylerini korumaları açısından büyük
önem taşıyor. AB'nin; tekstil ürünlerinin döngüsellğe
uygun olmasını sağlamak için eko tasarım önlemleri
geliştirilmesini ve ikincil hammaddelerin alımının artı-
rılmasını teşvik edeceği belirtiliyor. Ayrıca, üretimde
tehlikeli kimyasalların kullanımı ile mücadele edilmesi
de önemli başlıklardan birisi. Tüketicileri ve üreticileri
daha sürdürülebilir tekstil hammaddelerine yönelt-
mek ve yeniden kullanım, onarım gibi hizmetlere
daha kolay erişim sağlamak strateji içerisinde yer alı-
yor. Tekstil atıklarının yüksek seviyelerde toplanması
için rehberlik sağlayarak 2025'e kadar üye ülkelerin
belirlenecek seviyeye ulaşması hedefleniyor. AB Ko-
misyonu'nun Döngüsel Ekonomi aksiyon planı kap-
samında, tekstil sektöründe yaygın kullanımı olan tek
kullanımlık plastikler ve geri dönüştürülemeyen pa-
ketleme materyalleri için yeni düzenlemelerin hayata
geçirilmesi planlanıyor.

TARIM VE GIDA SEKTÖRLERİ

Sınırdaki Karbon Düzenlemesi altında karbonun ton
fi yatı, güncel değeri olan 30 Euro ve SKD devreye
girdiğinde ulaşması beklenen 50 Euro düzeyinde fi-
yatlandığında, Türkiye tarım sektörünün ihracatının
maruz kalabileceği toplam karbon maliyetinin sıra-
sıyla yaklaşık olarak 90 milyon Euro ve 150 milyon
Euro olabileceği öngörülüyor. Avrupa Yeşil Mutaba-
kat Çağrısında tanımlanan Tarladan Sofraya stratejisi
gelecek 30 yıl içerisinde Avrupa Birliği'nin tarım ve
gıda stratejisinin temelini oluşturuyor. Gıda üretimi-
ni, nakliyesini, dağıtımını, pazarlamasını ve tüketimini
kapsayan gıda zincirinin, bağlı olduğu kara, tatlı su
ve deniz ekosistemlerini koruyarak çevresel etkinin

azaltılması komisyonun Tarladan Sofraya stratejisi-
nin önemli bir parçasını oluşturuyor. Bu kapsamda
pestisitlerin kullanımının 2030'a kadar yüzde 50;
gübre kullanımının yüzde 20; gübre kullanımı kay-
naklı besin kaybının yüzde 50 azaltılması hedefle-
niyor. 2030'a kadar tarım arazilerinin en az yüzde
25'inin organik tarım yöntemleri kapsamında olması
ve agro-ekolojik uygulamalarda önemli ölçüde artış
hedefleniyor. Komisyon, 2021 yılı için organik tarıma
40 milyon Euro'luk özel bir bütçe ayırmayı planlıyor.
Aynı zamanda zorunlu paket önü etiketlemesi doğ-
rultusunda gıda ürünlerinin beslenme, iklim, çevresel
ve sosyal yönlerini kapsayan sürdürülebilir bir gıda
etiketleme çerçevesi de sunacak. Komisyon'un 2030
itibarıyla her türlü ambalaj ve paketlemenin biyolojik
olarak çözünür ve bitki bazlı plastiklerden sağlanma-
sı yönünde uygulamaları teşvik edeceği ve tek kulla-
nımlık plastiklere yaptırımlar getireceği vurgulanıyor.
Atık üretiminin azaltılması için de önemli bir diğer
konu.

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi sektörü sera gazı salımının en yoğun olduğu
sektörlerin başında geliyor. Avrupa Yeşil Mutabakat
stratejisine göre AB, bundan böyle başka ülkelerle
yapacağı serbest ticaret anlaşması gibi anlaşma-
lar için aday ülkenin Paris Anlaşması'nı "onaylama
ve etkin bir şekilde uygulaması" ön şartını getiriyor.
Dolayısıyla, Paris Anlaşması'nı şimdiye kadar onay-
lamayan tek partner ülke Türkiye'nin AB ile ticarette
sıkıntılar yaşamaması söz konusu. Her ne kadar Sınırdaki
Karbon Düzenlemesi (SKD) mekanizmasının nasıl
işleyeceği ve hangi sektörlerle yönelik uygulanacağı
henüz belirgin hale gelmemiş olsa da, bu uygulama
AB ile ticarette düşük emisyonlu ülkeleri, yüksek
emisyonlu ülkelere göre daha avantajlı bir konuma
getirebilir. SKD altında karbonun ton fi yatı, güncel

değeri olan 30 Euro/tCO₂ düzeyinde fiyatlandığında otomotiv, makine ve demir-çelik sanayilerinin ihracatının maruz kalabileceği toplam karbon maliyeti 100-150 milyon Euro arasında değişen tutarlara ulaşabiliyor. AB tarafından yayımlanan yeni sanayi stratejisi doğrultusunda, küresel rekabette söz sahibi olabilmek için, endüstrinin daha yeşil, döngüsel ve dijital olması gerekiyor. Avrupa'nın karbon nötr hedefi kapsamında en büyük dönüşümün enerji ve hammadde kullanımının yüksek olduğu tekstil, elektronik ve plastik sanayilerinde olacağı belirtiliyor. Komisyon, karbon yoğun endüstrilerin ve ekonomilerin dönüşümü için geçiş mekanizması kapsamında 100 milyar Euro'luk desteğin sunulmasını planlıyor. Düşük karbon endüstrileri, bulut tabanlı endüstri uygulamaları ve hammadde konuları öncelikli gündem maddeleri arasında yer alıyor. Elektronik cihazların enerji verimliliği, dayanıklılık, tamir edilebilirlik, yeniden kullanım ve geri dönüşüm için tasarlanması amacıyla Ecodesign Direktifi kapsamında cep telefonları, tabletler ve beyaz eşyalar dahil olmak üzere düzenleyici önlemler alınması gündemde.

PERAKENDE SEKTÖRÜ

Sektörlere göre mal ve hizmet ihracatı kaynaklı sera gazı salımı karşılaştırılması yapıldığında en yoğun sektörler sıralamasında çimento sektörünün ardından perakende sektörü geliyor. Perakende sektöründe üretimin yanı sıra, lojistik, dağıtım ve ulaşımdan kaynaklanan CO₂ emisyonları da önemli bir yer tutuyor. Komisyon'un 2030 itibarıyla her türlü ambalaj ve paketlemenin biyolojik olarak çözünür ve bitki bazlı plastik yoluyla sağlanması yönünde uygulamalar yaratacağı ve tek kullanımlık plastiklere yaptırımlar getireceği vurgulanıyor. Döngüsel ekonomi eyleminin ayrıca, tüketicilerin yeniden kullanılabilir, dayanıklı ve tamir edilebilir ürünleri alma yönünde şirketlere teşvik edici yaptırımlar uygulaması planlanıyor. Tüketicilerin

lerin yeşil badanaya (greenwashing) maruz kalmadan, daha sürdürülebilir seçimler yapması yönünde güvenilir, doğrulanabilir bilginin sağlanması hedefleniyor. Stratejik değer zincirlerinde yatırımların ve endüstrinin iş birliği içinde olmasına yönelik yeni yollar geliştirilmesi yer alıyor. Komisyonun Tarladan Sofraya stratejisi döngüsel bir ekonomiye ulaşılmasına katkıda bulunurken özellikle tarım, gıda ve perakende sektörüne etkisi olacak bazı düzenlemeleri içeriyor. Tarladan Sofraya stratejisi sürdürülebilir gıda tüketimini, uygun fiyatlı ve herkes tarafından kolayca erişilebilen sağlıklı gıdayı teşvik edecek. AB çevre standartlarına uymayan ithal gıdaların AB pazarında satışına izin verilmiyor. Komisyon aynı zamanda, gıdanın kaynağı, besin değeri ve çevresel ayak izi gibi ayrıntılar hakkında dijital araçlar da dahil olmak üzere tüketicilere daha iyi bilgi vermenin yeni yollarını araştırarak. Perakende sektörü için büyük bir önemi olan lojistik ve soğutma uygulamalarının karbonsuzlaştırılması için inovatif uygulamalar büyük önem taşıyor.

ENERJİ SEKTÖRÜ

Avrupa Komisyonu, Yeşil Mutabakat'ın öncelikli alanlarından birini enerji olarak tanımlıyor. Avrupa ekonomisine bakıldığında enerji üretiminin, tahvilinin ve dönüşümünün AB'deki toplam salımların yüzde 75'inin kaynağı olduğu görülüyor. AB, 2019 itibarıyla Temiz Enerji Paketi'ni oluşturdu ve bu kapsamda üç temel öncelik belirlendi: Kaynakların güvenliği, finansal karşılanabilirlik ve sürdürülebilirlik. Temiz enerji paketi kapsamında belirlenen yönergelerin AB üyeleri tarafından 1-2 yıl içerisinde ulusal yasalarına entegre edilmesi bekleniyor. Avrupa Yeşil Mutabakatı, Enerji Birliği stratejisi ve Tüm Avrupalılar için Temiz Enerji Paketi doğrultusunda AB komisyonu 2021 yılına kadar gerekli mevzuatı hazırlamayı ve kanunlaştırmayı planlıyor. Bununla birlikte 2023 yılı itibarıyla üye ülkeler ulusal iklim ve enerji planlarını hazırlayacak.

KAPAK KONUSU

Avrupa Birliği'nde binalar, enerji tüketiminin yüzde 40'ı, CO₂ salımlarının ise yüzde 36'sından sorumlu. Bu kapsamda AB, iklim hedeflerine ulaşmak amacıyla binalardaki enerji performansını artırmayı planlıyor. 2030 yılında enerji kaynaklarının yüzde 32'sini yenilenebilir enerjiye dönüştürmek isteyen AB, Yenilenebilir Enerji Direktifi ile birlikte yol haritasını ortaya koyuyor. Sera gazı salımlarına etkisi itibarıyla 2030 yılında yüzde 32,5 enerji verimliliği hedefi koyan AB, bu hedefi doğrultusunda Enerji Verimliliği Direktifini açıkladı. Elektrik, gaz, binalar, endüstri ve ulaşım gibi çeşitli enerji sektörlerinin karbon salımlarını azaltmak amacıyla entegre edilmesi; fosil yakıt kullanımının yenilenebilir elektrik enerjisi ile yer değiştirmesi; tüm enerji tedarik zincirlerinde, temiz enerjinin ulaşımının kolaylaştırılması öncelikler arasında. Sera gazı salımlarının yüzde 72,8'ini enerji sektörüne borçlu olan Türkiye, AB'nin tasarladığı eylem planlarından kendi enerji endüstrisini daha yeşil ve sürdürülebilir hale getirmek adına faydalanabilir.

FİNANS SEKTÖRÜ

Kaynakların verimli kullanıldığı, sera gazı emisyonlarının düşük olduğu sürdürülebilir bir ekonomik modele geçişte finansal sistem önemli bir role sahip. 10 yıl içerisinde en az 1 trilyon Euro değerinde finansmanın sürdürülebilir yatırımlar için mobilize edileceğini açıklayan AB, aynı zamanda özel yatırımları, iklim zarsız, iklime dayanıklı ve verimli kaynaklara kanalizetmeyi hedefliyor. Geçiş süreci finans sektörü için belirli riskler barındırıyor olsa da uygulanan politikaların neticesinde önemli avantajlar da yakalayabileceği düşünüyor. Yapılan araştırmalar, iklim krizinin yol açtığı zararın 2018 yılında 160 trilyon dolara ulaştığını ve bu rakamın sigorta şirketlerinin ve bankaların bilanço tablolarına yansıdığını ortaya koyuyor. Yapılan tahminlere göre, global finansal varlıkların yüzde 6'sı

nın (24,1 trilyon dolar) riskli pozisyonda olduğu ifade ediliyor. Değişen iklim koşullarıyla oluşabilecek zararın 2008 Küresel Ekonomik Kriz kadar büyük ölçeklere ulaşabileceği tahmin ediliyor. Yeşil finansal ürünler için AB Yeşil Tahvil Standardı ve etiketler oluşturma planı bulunuyor. Bu konuda 2021'in 3. çeyreğinde bir çerçeve oluşturulması planlanıyor. İklimsel ve çevresel risklerin finansal sisteme entegre edilmesi planlanıyor. Komisyon ayrıca mevcut 2030 iklim ve enerji hedeflerine ulaşmak için 2030 yılına kadar yılda yaklaşık 260 milyar Euro tutarında ek yatırım gerekeceğinin altını çiziyor.

Özel sektöre önemli bir rol düşüyor

- Avrupa Birliği Emisyon Ticareti Sistemi, düşük karbon ekonomisine geçişi tamamlamayan sektörlerle ek karbon maliyeti getirecek;

- Türkiye Paris Anlaşması'nı onaylamadığı için, AB ile gerçekleştirilecek serbest ticaret anlaşması gibi anlaşmalarda zorluklar yaşanacak;

- Mutabakat Türkiye'nin düşük karbon ayak izli üretimini avantajlı konuma getirerek Türkiye'nin AB ülkelerine daha kolay ihracat yapmasına yardımcı olabilir;

- Özel sektörün finansmanını mobilize ederek ülke ekonomisinin gelişimine katkı sağlayabilir;

- Üretimde karbonsuzlaşma süreci ile birlikte güçlenecek teknoloji ve finans sektöründe, yeşil teknoloji yatırımları ve sürdürülebilir finansman modelleri gibi önemli fırsatlar yaratılabilir. Bu kapsamda Türkiye'nin Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın 1 milyar Euro'luk fon fırsatından yararlanarak bu alanlarda Ar-Ge ve inovasyon faaliyetlerine hız vermesi çok önem taşıyor.

KAPAK KONUSU

Tüm Dünyanın Ortak Gündemi İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ GERÇEĞİ

Birçok ülke tarafından göz ardı edilmesine rağmen, bugün tüm gerçekliğiyle karşımızda duran ve geleceğe yönelik etkisini azaltmak adına dünyanın büyük bir çaba gösterdiği iklim değişikliği, beraberinde birçok yeni kavramı da kullanıma soktu. İklim değişikliğinin neden ve sonuçlarını değerlendiren MÜSİAD Yenilenebilir Kaynaklar ve Atık Yönetimi Komitesi Başkanı Gökhan Yetkin, bu çerçevede hayata geçirilen Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı ile ilgili görüş ve önerilerini paylaştı.

Gökhan YETKİN

MÜSİAD Yenilenebilir Kaynaklar ve Atık Yönetimi Komite Başkanı

İklim değişikliği, uzun süre kimsenin kabullenmek istemediği bir teori gibi görülmüş olsa da; artık dünyanın her yerinde ve herkesçe gözlenebilen etkileri ile küresel bir sorun olarak dünya gündeminde uzun süre koruyacağı tahmin edilen yerini aldı. Son zamanlarda pek çok yerde yaşanan dramatik olumsuzluklar, “iklim değişikliği” yerine “iklim krizi” kavramını ortaya çıkardı. Yeni süreçte, “Yeşil ekonomi, yeşil büyüme, düşük karbonlu ekonomi, sürdürülebilir üretim ve tüketim” gibi kavramlara artık daha çok aşinayız. Pek çok alanda dilimize pelesenk olan “sürdürülebilirlik” kavramını da, artık bizzat “hayatın kendisi” için kullanır olduk. Aslında bu zorlanmalar, bizim hayatı; kendimizi ve diğer varlıkları daha doğru konumlandırmamızı, hak ettiği yere koymamızı sağlıyor.

VAR OLMAK, VAR ETMEKLE MÜMKÜN ALMAK VERMEKLE

Yeşil ekonomiyi ve “Yeşil Mutabakat” kavramını gündeme taşıyan, ya da zorunlu kılmaya gerekçe gösterilen en önemli başlık; “İklim Değişikliği”. Hesaplara göre, iklim değişikliği ile ilgili hiçbir şey yapmamanın maliyetinin yıllık 600 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor. Geri dönülemez bir noktaya gelmeden harekete geçmek endişesiyle, dünya çapında ülkeler hızla “iklim yasası” ya da “iklim değişikliği yasası” başlığı altında yasalar oluşturmaya başladılar.

Artık modern ekonomik büyüme modeller, mutlaka “yeşil ekonomi” ya da “düşük karbonlu büyüme” ana başlıklarını içeriyor. En son otomobil üretiminde kullanılan çiplerde yaşanan sıkıntılardan hatırlayacaksınız. Bu noktada ülkeler ticaret ve sanayi alanlarında birbirlerine o kadar bağlı hale geldiler ki; bir ülkede yaşanan üretim sıkıntısı, tedarik zincirini, farklı ülkelerde yapılan üretimi, nihai olarak farklı bir ülkedeki son tüketiciyi etkiler hale geldi. İklim değişikliği ve karbon politikalarında da birlikte hareket etmek ve ortak anlayış geliştirmek bu yüzden çok önemli.

Çevre Projelerinde Kullanılacak Bütçeler Hazırlanıyor

2020 itibarıyla dünyada 45 ülkede 61 karbon fiyatlandırma uygulaması yürürlükte bulunuyor. Karbon fiyatlandırma uygulaması 2 yöntem ile gerçekleştiriliyor. Bunlardan birisi ETS, “Emisyon Ticareti Sistemi” diğeri ise “Karbon Vergisi” Uygulamaların temel mantığı karbon üretimine sınır getirmek için karbon üretimini fiyatlandırmak. Yani; karbon üretenin maliyet yüklenmesi, karbon tüketenin ödüllendirilmesi.

2017 yılına kıyasla, karbon piyasalarının 5 kat büyüdüğü, karbon fiyatlandırma uygulaması yapan ülke-

lerin 2019 yılında 45 milyar dolar karbon vergisi geliri elde ettiği kaydediliyor. Bu kaynaklardan elde edilen gelirler, yine çevre projelerinde kullanılmak üzere bütçelere aktarılıyor. 2020 yılında ton başına 40 ila 80 dolar arasında değişen karbon fiyatının 2030’da 50 ila 100 dolar arasında olması bekleniyor. Yine karbon vergileri ülkeden ülkeye değişiyor. İsveç ton başına 120 dolar karbon vergisi uygularken bu rakam bazı ülkelerde ton başına 1 dolara kadar iniyor.

Yeşil Mutabakatın Önemi

2019 Aralık ayında Avrupa Birliği Komisyonu tarafından açıklanan “Avrupa Yeşil Mutabakatı Çağrısı”, 2030 yılına kadar Avrupa’da karbon salınımını %50 azaltmayı, 2050 yılına kadar ise; “Sıfır karbon salınımı” hedefine ulaşmış bir Avrupa’yı hedefliyor. Avrupa Yeşil mutabakatı, hem mevzuat geliştirilmesi, hem de uygulamalar açısından son derece kararlı ve hızlı ilerliyor.

Bir taraftan sektörel kriterler belirlenirken, diğer taraftan iş modelleri ve uygulamalarını kolaylaştıracak teşviklerin çalışması yürütülüyor. Kriterlerin uygulanmaması halinde vergiler konulmasını öngören AB’nin bu yaklaşımının küresel çapta hızla yayılması kaçınılmaz gözüküyor. Avrupa Birliği yeşil mutabakatını harekete geçirirken, bunun finansmanı ile ilgili de çalışmalar gerçekleştiriyor. “Yeşil Anlaşma Yatırım Planı” ve “İnovasyon Fonu” başlığı altında, dönüşüm gerçekleştirmek isteyen firmalara destek amacıyla uygun koşullarda finansman sağlanması gündemde.

Küresel finansman kaynakları da artık, çevre ve iklim dostu teknolojilere öncelik veriyor. Bu alanda hızlı hareket etmek, şu anda cömert bir şekilde dağıtılmaya hazır olan finansman kaynaklarına öncelikli olarak ulaşma imkânı demek.

Yeşil Mutabakat Sadece Çevre Odaklı Değil

Kabul etmek gerekir ki; Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı, sadece çevre boyutlu bir anlayış değil. Aslında küresel rekabet şartlarını yeniden şekillendiren, ticaret ve işbirliği yaptığı AB dışı paydaşlarına da kendi kriterlerini uygulamayı hedeflediği bir anlayış, bir dönüşüm stratejisi. Doğal olarak, Avrupa Birliği’nin uluslararası ticarette rekabet gücünü koruyabilmek için yeşil mutabakat başlığı altındaki çalışmaları bir araç olarak kullanması söz konusu. Hatta alışık olduğumuz bir yaklaşımla, aynı başlık altında “ticari politikaları, şeffaflık, sivil toplumla diyaloglar” gibi tanımlamalarla, muhatap ülkelerin siyasal ve sosyal dokusuna yönelik taleplerde, yönlendirmelerde bulunmayı ihmal etmiyor.

Avrupa Birliği Sanayi stratejisi, dijital olarak da hedefler koyuyor. Karbon nötr stratejisini içerisinde çok ciddi bir dijital liderlik hedefi de var ve bunu yeşil mutabakatın tamamlayıcı bir ögesi olarak kabul ediyor.

60

2020 yılında, ülkemizin ihracatının %41,3 ü Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleşti. Bizim için son derece önemli olan bu pazardaki gelişmeleri görmezden gelemeyiz.

Avrupa Birliği'nin yeşil mutabakat ve sınırda karbon düzenlemeleri mekanizması, bizi yüksek oranda etkileme potansiyeline sahip uygulamalar. Ülkemiz bu süreci yakından takip etmek, hatta içinde olmak ve yeşil mutabakata adapte olmak zorunda. Sanayicilerimizin de bu konuda çok ciddi operasyonel hazırlıklar yapmaları gerekiyor.

Hızlı Davranan Ülkeler Avantaj Sağlayacak

Doğal olarak, Yeşil Mutabakat dönüşümü, bazı zorluklar getirecek; ama bu süreçte hızlı davranan ülkeler kendilerine büyük bir avantaj sağlamış olacaklar. Dönüşüm, çok güçlü bir şekilde Ar-ge ve inovasyon gerektirirken, beraberinde yeni iş fırsatlarına kapılar açacak. Yeşil mutabakat konusunda kapsamlı olarak çalışan ve bu konuda teknoloji geliştirebilen, deneyim sahibi olacak ülkeler, diğer ülkelere bu deneyimi ve teknolojileri ihraç etme şansına da sahip olacaklar.

Ticaret bakanlığımızın koordinasyonunda ülkemizde tüm ilgili bakanlıklar ve birimler Yeşil Mutabakat konusunda yoğun faaliyetler gerçekleştiriyor; bir taraftan AB ile sıkı temas halinde ülkemiz için avantaj oluşturacak konuların mevzuatlar içerisinde yer almasına gayret ediyor, diğer taraftan saha çalışmalarını takip

ediyor. Dünya Bankası ile karbon piyasalarına hazırlık ortaklığı projesi için bir hibe anlaşması yapan ilk ülke olan ülkemiz, 2014 yılından bu yana Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından bu önemli projeyi yürütmekte ve oldukça detaylı bir altyapı hazırlanmış durumda.

Enerji Bakanlığımız, yenilenebilir enerji alanında atmış olduğu adımlarla çok başarılı bir grafik sergiledi. Hâlihazırda ülkemizde elektrik enerjisi kurulu gücü içinde yenilenebilir enerjinin payı yüzde 50,4 oldu. Dünyada oluşan yıllık 50 milyar tonluk karbon salınımının %70'inin enerji kaynaklı ve bunun %40'ının da elektrik enerjisi üretiminden kaynaklandığı gerçeği, bu gelişmenin ne kadar önemli olduğunu anlamaya yeterli. Sanayi bakanlığımız, sanayicimizin sürece uyumu, sektörel yol haritalarının hazırlanması ile ilgili detaylı çalışmalar yürütüyor.

Avrupa Birliği'nin dış paydaşlarının bu süreçte hızlı adımlar atmak zorunda olduğu ve tüm dünyada son derece hızlı bir dönüşüm olduğu fark edilir bir gerçek. Bu yüzden başka ülkelerdeki değişiklikleri gözlemek ve oradaki tecrübelerden istifade etmek çok isabetli olacaktır. MÜSİAD olarak, genel başkanımızın talimatı ile Yeşil Mutabakat konusunda bir çalışma grubu oluşturduk. Ülkemizde ve Avrupa da yapılan çalışmaları dikkatle takip ediyoruz. Önümüzdeki günlerde yurt dışındaki MÜSİAD Şubelerimiz ile ortak bir çalışma platformu oluşturarak tecrübe paylaşımları, iş potansiyelleri konusunda istişareler gerçekleştireceğiz. Elde ettiğimiz bilgileri tüm üyelerimiz ile paylaşacağız.

**TÜRKİYE GENELİ
BAYİLİKLER
VERİLECEKTİR**

 fildisi
armatür

kuruluş 1973

www.fildisi.com.tr
www.efildisi.com
info@fildisi.com.tr

0212 497 3510 - 0553 720 77 77

Karayolları mah. 569. Sok. No 10/5 G.O.Paşa İstanbul

KAPAK KONUSU

Kamil KILIÇ

LETVEN CAPITAL Genel Müdürü
MÜSİAD Akıllı Şehirler ve Şehir Ekonomileri Komite Başkanı

Yatırım kararlarında finansal getiriye ilave olarak çevresel, sosyal ve yönetsel kaygıların da gözetildiği yatırım stratejileri olan 'sorumlu yatırımlar', dünyada özellikle son 10 yılda ana yatırım temalarından biri haline geldi.

Bugün dünyada 271 milyar dolar yeşil tahvil, 496 kurum tarafından sunulan 1.788 tahvil ile gerçekleşmektedir. ABD 34, Çin 31, Fransa 14, Almanya 7, Belçika 6, İsveç 5, İspanya 5 milyar dolar ile başı çekmektedir. Global Green Economy indeksinde sırayla İsveç, Norveç, Finlandiya, İsviçre, Almanya, Fransa, Avusturya, İrlanda, ilk sıralarda yer alırken Japonya 19., Çin 28., ABD 31., Hindistan 36. Sırada, Türkiye 49. sırada yer almaktadır. Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası bu yıl başında 200 milyon TL tutarındaki Türkiye'nin ilk düşük karbonlu ekonomiye geçiş tahvil ihracına aracılık etti. Yeşil tahvil ihraç edenlerin portföylerini anlamaya uyumlu raporlama sunacak şekilde faaliyet göstermeyenler AB fonlarına ve piyasalarına erişememe riskiyle karşılaşacak.

Dünyada yeşil sukuk pazarında Malezya 4.3 milyar dolar ile liderlik yapmakta onu Singapur, Tayland, Endonezya takip etmektedir. Geleneksel finansman ile kapatılmayacak fon açığını kapatma noktasında önemli bir potansiyeli bünyesinde barındırmaktadır. 2014'de Malezya Menkul Kıymet Komisyonu Sosyal Yönden Sorumlu SRI sukuk ihracı için çeşitli koşullar belirlemiştir. Aynı şekilde Endonezya Yeşil Tahvil ve Sukuk İnisiyatifi yayınlamıştır. Endonezya'da yeşil sukukların %33'ü enerji, %30'u bina, %22 ulaşım, %9 su, %3 çöp ve %1 turizm alanında piyasaya sunulmuştur. Yeşil Sukuk ihracından elde edilen fonlar, güneş enerjisi parkları, biyogaz tesisleri, rüzgar enerjileri, enerji verimliliği, elektrikli taşıtlar, enerji, bina, su, atık dönüşümü, turizm, sağlık, sürdürülebilir şehir alanlarında kullanılmaktadır.

Türkiye yeşil sukuk alanında 39 milyar dolarlık yenilebilir enerji yatırımı potansiyeli ile dijital fabrika, sürdürü-

rülebilir şehir, sağlık, deniz, kentsel dönüşüm, ulaşım, su, atık alanındaki 100 milyar dolar ile toplamda 140 milyar dolar bir yeşil sermaye piyasası oluşturma kapasitesine sahiptir.

Tüm bunların yanında Türkiye'de yeşil sukuk ve yeşil sermaye piyasası oluşturulması konusunda herhangi bir inisiyatif veya altyapı çalışması henüz bulunmamaktadır. 17-18 Kasım 2017'de gerçekleştirilen GPAS İSTANBUL etkinliği ile anlattığımız İnsani Finans, kendi içinde ahlaki motivasyonlara sahip olarak, insanların hayatlarını kolaylaştıran normatif bir anlayışa sahip insanı tekrar merkeze alan yeşil ekonomi için temel bir yöntemdir.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T.C. Merkez Bankası, BDDK, SPK, ve Borsa İstanbul desteği ile TOBB, MÜSİAD ve TKBB liderliğinde yeşil sermaye piyasası oluşturulması ve güçlendirilmesini sağlayacak GPAS İSTANBUL 16-17 Kasım 2022 tarihinde "Yeşil Yatırım Ekosistemi" teması ile bir araya gelerek Türkiye Yeşil Sermaye Piyasaları İnisiyatifi'ni duyurmalıdır. Yeşil ekosistemin etkin ve nitelikli bilgi paylaşımı, etkili yöntem ve araçların benimsenmesi, uluslararası yatırım ve fonlarının Türkiye'ye gelmesini sağlayacak ortak değer teklifini kapsayacak bir inisiyatif olacaktır.

Merkezinde Para Değil İnsan Olan Yeşil Sermaye Piyasası için Yeşil Finans Ekosistemi

Türkiye'nin yeni teknolojilere dayalı yeşil dönüşüm programına ihtiyacı var. Yeşil mutabakat mevcut endüstrilerin yeşil teknolojiler ve yeşil girişimler ile yenilenmesine ve Türkiye'nin uluslararası rekabet gücünün artırılması için yeni oyun alanı sunmaktadır. Yeşil ekosistem oluşturmak ve sürdürülebilir kılmak için hammadde ve enerji başta olmak üzere başka bir endüstrinin atıklarını girdi olarak kullanmak, dışa bağımlılığı azaltmak için çok önemli bir fırsat olan döngüsel ekonomi inşa etmemiz olacaktır. Yeşil ekosistemin yaşayabilmesi için sürdürülebilir finansman ürünleri olan yeşil fonlar, yeşil sukuk, yeşil tahvil, etki yatırım fonları, sosyal tahviller ve sorumlu yatırım fonlarından oluşan yeşil sermaye piyasasının inşa edilmesine bağlıdır.

Türkiye ihracatta pazar kaybı yaşamaması ve ek vergilerle karşı karşıya kalmaması için yeşil teknolojiler ile dönüşüm sağlayarak mevcut sektörlerini yeşil sanayiye dönüştürecek bir strateji oluşturmalıdır. Bu stratejiye ek olarak işlenmiş tarım ürünlerinin üretimi ve paketlenmesinde daha sürdürülebilir yaklaşımlarda bulunması, emisyonu neden olmayan, etki yatırımları, döngüsel ekonomi konusunda daha fazla adım atması gerekiyor.

Türkiye'deki büyük şirketler yeşil dönüşüme kolay intibak sağlayacak geri kalan mikro, küçük ve orta boy ölçekli işletmelerimiz için ise ayrıntılı bir strateji ve süreç planlaması gerekli. Organize sanayi bölgelerinin odaklı yeşil dönüşümün modellenmesi, yerel yönetimlerin dönüşüm sürecinde şehir ekonomileri-

nin zarara uğramaması için aktif rol alarak, şehirlerin dünya şehir ekonomisi indeksinde de marka şehir olacak şekilde konumlandırılmasını sağlamak önem arz etmektedir.

2025 yılına kadar, düşük karbonlu çözümlerin önümüzdeki dönemde yenilenebilir enerji ve ulaşım sektöründe 15 milyon, döngüsel ekonominin yaygınlaşmasını sağlayacak alanlarda 6 milyon olmak üzere toplam 35 milyon nitelikli istihdam sağlayacağı ve 44 trilyon dolarlık ekonomik değerin oluşacağı, sürdürülebilir tarım uygulamaları ile, tarımda yaratılan katma değeri üç kat artırarak 15 trilyon dolara ulaşacağı hesaplanmaktadır. Dünyada 120'den fazla ülke ile değeri 12,5 trilyon doları bulan 1.500'den fazla şirketin net sıfır hedefi var. Dünyadaki yeşil teknoloji patentlerinden alınan paya göre baktığımızda ise, ABD ve Japonya toplamın neredeyse yüzde 50'sini oluşturuyor. Almanya 3. sırada iken son 10 yılda Çin yeşil teknolojiler payını %3'lerden %10'ların üzerine çıkararak Almanya'ya yetti. Türkiye ise binde üç paya sahip.

İşletmelerin borçlarının finansmanı ve işsizliğin önlenmesine yardımcı olan sosyal tahviller, özellikle kalıcı sosyal ve ekonomik değer yaratma potansiyeli açısından büyük önem taşıyor.

Etki yatırım fonları sürdürülebilir kalkınma amaçlarını hedefliyor ve oluşturduğu sosyal ve çevresel geri dönüşün ölçülmesine odaklanıyor. Toplam yatırımlar içinde etki yatırımlarının payının son 5 yılda, her yıl yüzde 17 oranında arttığını görüyoruz.

KAPAK KONUSU

The European Green Deal Avrupa Yeşil Mutabakatı Yeni Ekonomik Düzene Geçiş

AB tarafından oluşturulacak bu yeni ekonomik düzen Türkiye'nin üretiminin büyük bölümünü ihraç ettiği Avrupa Birliği ülkelerine ticaretinde ilk aşamada büyük bir risk ile karşı karşıya olduğunu gösteriyor.

Altuğ KARATAŞ

VAT ENERJİ - Mak. Müh. MBA

Dünya, çevre kirliliği ve büyük bir iklim kriziyle karşı karşıyadır. Ekolojik dengenin bozulması ve iklim krizinin etkileri dünya ülkelerini önlem almaya zorlarken, bir taraftan da dünya ekonomik dengeleri, ülkeleri mevcut sistemi devam etmeye zorluyor. Kyoto Protokolü ve Paris Anlaşması, küresel ortalama sıcaklık artışının sanayileşme öncesi döneme göre 2°C altında tutulması; ilave olarak ise bu artışın 1,5°C'nin altında tutulmasına yönelik küresel çabaların sürdürülmesi için temel hedefler koymuştur; fakat Türkiye dâhil birçok ülke, anlaşma şartlarının ekonomisine etkisi yüzünden hızlı bir geçiş sağlayamayacağı için anlaşmaya imza koymamıştır.

Avrupa Birliği ise iklim krizi karşısında daha fazla inisiyatif almış, direktifler oluşturmuş ve birçok dünya ülkesinin önünde hareket etmiştir. Son olarak da Avrupa Yeşil Mutabakatı'nı (The European Green Deal) devreye sokarak hedefleri ve takvimi belirlemiştir.

Peki nedir bu Avrupa Yeşil Mutabakatı?

Avrupa Birliği 2050 yılına kadar dünyanın ilk karbon nötr kıtası olmayı hedeflemektedir. Avrupa Yeşil Mutabakatı ile de uluslararası ticari faaliyetlerden kaynaklanan karbon emisyonlarını azaltmak için düzenledikleri karbon vergisi gibi çeşitli küresel sera gazı emisyonu azaltmaya yönelik çalışmalarını, ticari paydaşlarına sunmaktadır. Aslında yeni bir ekonomik düzene geçişi başlatmıştır. Avrupa yeşil mutabakatı ile AB ülkeleri ve AB ile ticari ilişkiler içinde olan ülkeler için hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktır.

Yeşil Mutabakat, AB'nin 2050'ye kadar net sera gazı emisyonlarının sıfırlandığı, ekonomik büyümenin kaynak kullanımından ayrıştırıldığı, kimsenin ve hiçbir bölgenin geride bırakılmaması temel hedeflerini

içeren stratejisiyle, emisyonları azaltırken iş imkanları yaratacak ve yaşam kalitesini artıracaktır.

Yeni Ekonomik Düzen

Avrupa Yeşil Mutabakat ile sadece bir çevre düzenlemesi ve stratejisi değil, Türkiye dâhil olmak üzere AB'ye ihracat yapan tüm ülkeler için yeni bir uluslararası ticaret sistemi kuruluyor. AB ile ekonomik ilişkileri olan ülkeler ve üreticiler için artık yeni bir ekonomik anayasa oluşuyor. Aslında AB yepyeni bir büyüme stratejisi ortaya koyuyor.

AB'ye İhracata Ek Vergiler

AB, Avrupa Yeşil Mutabakat ile sınırlarına karbon gümrükleri kuruyor ve belirlenmiş rakamlar dışında karbon salımı olanlardan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi (SKD) ile ek vergiler getireceğini ilan ediyor. Bu yeni vergi tasarımı AB'den karbon kaçağını azaltmak amacı ile SKD mekanizması ile ek vergiler ve tarife dışı engelleri sahaya sürüyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı Neleri Kapsıyor?

Tanımlanan hedefler kapsamında bu büyüme stratejisi 7 başlığı içermektedir;

1. Kirliliğin Ortadan Kaldırılması

2030 ve 2050 için AB'nin iklim hedeflerini arttırmak, Kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli önlemleri almak, Toksik içermeyen bir çevre için, sıfır kirlilik hedefi koymak

2. Temiz Enerji

Temiz, ulaşılabilir ve güvenli enerji sağlamak, Enerji Verimliliği ile kayıpları azaltmak

3. İnşaat ve Renovasyon

Temiz ve döngüsel bir ekonomi için endüstriyi harekete geçirerek, inşaat ve yenilemede enerji ve kaynak verimli bir yol izlemek

4. Tarladan Sofraya

Tarladan sofraya: adil, sağlıklı ve çevre dostu bir gıda sistemi tasarlamak

5. Sürdürülebilir Hareket

Sürdürülebilir ve akıllı hareketliliğe geçişin hızlandırılması ile çevre dostu ve minimum seviyede karbon emisyonuna neden olan ulaşım araçlarının kullanımını teşvik etmek.

6. Biyoçeşitlilik

Ekosistemleri ve biyoçeşitliliği korumak, hassas bir dengeye sahip ekosistemin korunması için gerekli tedbirleri almak

7. Sürdürülebilir Sanayi

Enerji verimli, çevre dostu, sürdürülebilir bir üretimi teşvik etmek

Avrupa Yeşil Mutabakatı

Avrupa Yeşil Mutabakatı Türkiye için Tehdit mi Fırsat mı?

AB tarafından oluşturulacak bu yeni ekonomik düzen Türkiye'nin üretiminin büyük bölümünü ihraç ettiği Avrupa Birliği ülkelerine ticaretinde ilk aşamada büyük bir risk ile karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Özellikle enerji yoğun sektörler üretimleri içindeki karbon salınımını azaltmadığı takdirde ciddi vergiler ile karşı karşıya kalabilir.

Öncelikle riskli sektörler;

Çimento, Demir Çelik, Tekstil, Gıda, Tarım ve Enerji

Örneğin Çimento ürettiği ürün başına karşılaşılabilecek vergi ile maliyeti %13-25 artması riski ile karşılaşılabilecekken Demir-Çelik ürünleri %1,7-3 , Kimya ürünleri %1-2 , Otomotiv ise %0,7-1,2 maliyet artışı ile karşılaşılabılır.

Ek vergi Sınırdaki Karbon Vergisinin Ton/Karbon başına 30 Euro'dan 100 Euro senaryosuna doğru evrilmesi durumunda çok daha büyük bir vergi yükü ve ek maliyet oluşacağı görülmektedir.

Avrupa Birliği Sınırdaki Karbon Vergisi ile elde edeceği gelirleri yeşil dönüşüme yatırım için bir fon olarak kullanmayı planlıyor.

Türkiye için oluşturulan senaryolarda Çimentodan, İnşaata, Sanayiden, Tarıma ve enerjiye kadar 500 Milyon Euro ile 1 Milyar Euro arasında ek vergi ile karşılaşması mümkün olabilir.

Peki Avrupa Yeşil Mutabakatı için firmalar şimdiden neler yapmalı?

- Her kuruluş kendi Karbon Ayak İzini hesaplamalı ve Karbon politikasını belirlemeli
- Enerji Verimliliği çalışmalarına başlanmalı, Enerji

etüdleri ile durum tespiti yapmalı ve israf olan enerjisini faydaya dönüştürmelidir

- Temiz enerji üretimi ile öz tüketim yaparak Karbon salınımını azaltma stratejisini oluşturmalıdır
- Tüm bu çalışmalar için Avrupa Birliği fonları ve teşvik, destekleri araştırmalı bu desteklerden istifa-de imkanlarına çalışılmalıdır.
- Oluşacak yeni düzeni tehdit boyutundan fırsat boyutuna dönüştürecek, kendi üretim ve satış stratejisini dizayn etmelidir.

Türkiye Avrupa Yeşil Mutabakatı ile ilgili Sanayiden, Tarıma, Kamudan, Özele gerekli çalışmaları yaparak hem kendi karbon dönüşümünü sağlayıp hem de Avrupaya tedarikte daha fazla Pazar payı elde edilebilir. Bu kolay bir yol değildir ve detaylı, özverili bir çalışma gerektirmektedir. Sivil Toplum Kuruluşlarımızın da üstleneceği rol ile hem karbon dönüşümü sağlayacak hem yeni ekonomik modele geçiş ve yaşam kalitemizin artması-na fırsat oluşturacak bir model olabilecektir.

İşletmeler karbon azaltım hedefleri ile ilgili Karbon Saydamlık Projesi (CDP-Carbon Disclosure Project) 'ne dahil olmaları ile birlikte karbon emisyon miktarlarına ve azaltım hedeflerine yönelik bildirimde bulunmaya başlayabilirler. Türkiye'de ise ISO 14064-1 Sera Gazı Doğrulama Standardı faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının takibi, kontrolü ve azaltılması konusunda yürürlüktedir. İlgili proje ve standart ile işletmeler sera gazı emisyonlarını doğrulatabilir ve takip sağlayabilirler.

**SADECE
15 DAKİKADA
ANNESİNİ
GÖREBİLECEK**

**4 yaşında,
annesini hiç
göremedi.**

Afrika'da maddi imkansızlar nedeniyle yıllarca karanlığa mahkum bir hayat sürmüş kardeşlerimizi **700 TL**'lik bir operasyonla yeniden ışığa kavuşturuyoruz.

Siz de bir katarakt hastasının **"Hayatına Işık"** olabilirsiniz!

denizfeneri.org.tr

212 414 60 60

KAPAK KONUSU

AB YEŞİL MUTABAKATI VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Son yıllarda tüm ülkelerin ortak sorunlarından biri olan ve zamana karşı yarışılan bir süreci ifade eden iklim değişikliği, tek değil birçok farklı açıdan inceleniyor ve vakit kaybetmeden alınması gereken önlemler üzerinde tartışılıyor. Çevre Mühendisi Mihrimah Kocabıyık, tartışmanın ötesinde harekete geçebilmek ve insan-doğa-üretim ilişkisini sürdürülebilir bir şekilde iyileştirmek amacıyla ortaya konan AB Yeşil Mutabakatı'nı, Çerçeve Dergisi için değerlendirdi.

Mihrimah KOCABIYIK

Çevre Mühendisi

İklim değişikliği, çok ciddi çevresel ve sosyo-ekonomik sonuçlara yol açabilecek çok yönlü, küresel bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Tarım ve gıda, temiz su ve sağlık başta olmak üzere hayatımızın her safhasını etkilemekte, ülkelerin ve kentlerin bu konularda çözüm çabalarını artırmalarını zorunlu kılmaktadır. Gelecek birkaç on yıl içinde gezegenin sıcaklık artış ve yağış biçimlerinde değişikliklerle karşı karşıya kalacağı, bugün bilimsel çalışmalarla kanıtlanmıştır. Son 100 yıl içinde küresel iklim, kısmen insani faaliyetlerden kaynaklanan sera gazı emisyonları nedeniyle ortalama 0,5°C ısınmıştır. İngiliz bilim adamı Stern'in araştırması, bugünden itibaren herhangi bir emisyon salınmasa dahi küresel sıcaklığın, gelecek on yıllar içinde 0,5° ila 1°C artmaya devam edeceğini ortaya koymuştur.

İklim bilimi tarafından çok açık bir şekilde ortaya konulan bu tehlike, dünyayı eyleme itmiştir. Bu çerçevede, Türkiye 1992 yılında BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nde "gelişmiş ülkeler" statüsünde yer almış olup, 7.Taraflar Konferansı'nda diğer EK-I ülkelerinden farklı konumu dikkate alınarak EK-II listesinden çıkarılmış ve 24 Mayıs 2004'te 189. Taraf olarak BMİDÇS'ye

katılmıştır. Bu kapsamda Türkiye, Ek-I kapsamında olup "özel şartları" Taraflar Konferansı kararlarıyla kabul edilmiş olan tek ülkedir. Bu çerçevede, Kyoto Protokolü'nün 1997 yılında Taraf ülkelerce kabul edildiği sırada Türkiye'nin BMİDÇS tarafı olmaması nedeniyle Türkiye EK-B ülkeleri arasında yer almadığı için herhangi bir sera gazı salımı azaltımı yükümlülüğü bulunmamaktadır. Türkiye Paris İklim Anlaşması'nı ise 22 Nisan 2016 tarihinde, 175 imzacı ülkeyle birlikte New York'ta imzalamış, ancak henüz taraf olmamıştır. Türkiye, Paris Anlaşmasına taraf olmamakla birlikte, Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanını 30 Eylül 2015 tarihinde Sözleşme Sekreteriyasına sunmuştur. Türkiye'nin ulusal katkı beyanına göre, sera gazı emisyonlarının 2030 yılında referans senaryoya göre artıştan %21 oranına kadar azaltılması öngörülmüştür. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2021). Paris İklim Anlaşması'nda BMİDÇS'de belirlenen ve Kyoto Protokolü'nde de sürdürülen Ekler sisteminden uzaklaşılarak herhangi bir tanım yapılmadan gelişmiş ülke ve gelişmekte olan ülkelere atıf yapılarak yükümlülükler belirlenmiştir. Türkiye BMİDÇS'de özel durumu dikkate alınarak EK-II listesinden çıkartılmış olup EK-I listesinde yer alan gelişmiş ülkeler arasında bulunmaktadır. Bu nedenle Türkiye gelişmekte olan bir ülke olmasına rağmen, kâğıt üstünde gelişmiş ülkeler arasında bulunduğu için Paris Anlaşması'nın öngördüğü finansman olanaklarından yararlanamama ihtimali nedeniyle sözleşmeye taraf olmamaktadır.

Avrupa Birliği (AB) Aralık 2019'da, iklim değişikliğini ve çevre kaygılarını tüm politika alanlarında merkeze aldığı "European Green Deal" (Avrupa Yeşil Mutabakatı - AYM) planı çerçevesinde dönüşüm hedefini ortaya koymuştur. Avrupa Yeşil Mutabakatı, 2050 yılına kadar AB'yi net sera gazı emisyonlarının olmadığı ve ekonomik büyümenin kaynak kullanımından ayrıştırıldığı modern, kaynak açısından verimli ve rekabetçi bir ekonomiye sahip adil ve müreffeh bir topluma dönüştürmeyi amaçlayan yeni bir büyüme stratejisidir.

Tanımlanan hedefler kapsamında bu büyüme stratejisi;

- 2030 ve 2050 için AB'nin iklim hedeflerini artırmak,
- Temiz, ulaşılabilir ve güvenli enerji sağlamak,
- Temiz ve döngüsel bir ekonomi için endüstriyi harekete geçirmek
- İnşaat ve yenilemede enerji ve kaynak verimli bir yol
- Tarladan sofraya: adil, sağlıklı ve çevre dostu bir gıda sistemi tasarlamak
- Toksik içermeyen bir çevre için, sıfır kirlilik hedefi
- Sürdürülebilir ve akıllı hareketliliğe geçişin hızlandırılması
- Ekosistemleri ve biyoçeşitliliği korumak olmak üzere 8 politika alanı altında kurgulanmıştır.

AB, Mutabakat kapsamında hedeflenen dönüşümün gerçekleştirilmesi sürecinde yol haritası olması ve araç görevi görebilmesi için bazı plan ve mekanizmalar geliştirmiştir.

2030-2050 için AB İklim Hedefi: 1990-2018 arasında AB ekonomisi %61 büyürken sera gazları %23 azaltılabilmektedir. Mevcut politikalarla devam edilmesi durumunda 2050'ye kadar ancak %60'lık bir azaltım sağlanabilecektir.

2030 yılında sera gazı emisyonlarını %55 oranında azaltmayı, 2050'de karbon nötr olmayı hedefleyen AB, bu hedefe ulaşmak için "AB İklim Yasası" hazırlamaktadır. Bunun için yeni ekonomik büyüme stratejisi; doğal kaynak kullanımının daha etkin olduğu, fosil yakıtlara dayalı enerji tüketiminin kademeli olarak azaltıldığı, yeniden işleme ve döngüsel ekonomi temelli; enerji ve hammadde verimliliğini ve yenilenebilir enerji kaynaklarını ön plana çıkaran bir model olarak ortaya konmuştur. Avrupa Komisyonu, yeşil ekonomi vizyonu ile enerjiden ulaştırmaya, demir-çelikten otomotiv kadar pek çok sektörde karbon ayakizini en aza

indirmek için ilave tedbirler geliştirmektedir. Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kapsamında karbonu fiyatlandırılan Avrupa Birliği, elektrik üretimi, çimento demir-çelik gibi emisyon yoğun sektörlerde karbon salınımını sınırlandırıp, bu sınırı aşan üreticileri ilave bedeller ödemek zorunda bırakmaktadır. Yeşil Mutabakat kapsamında yeni tedbirler arasında ETS'nin yeni sektörleri kapsayacak şekilde genişletilmesi planlanıyor.

AYM yalnızca üye ülkeleri değil, Türkiye gibi AB ile yoğun ekonomik ve ticari ilişkileri olan ülkeleri de önemli oranda etkileyecektir. Bu kapsamda, Türkiye ekonomisi ve sanayisinin yeşil dönüşümü; kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyümenin tesis edilmesinin yanı sıra, ülkemizin AB başta olmak üzere, üçüncü ülkelere ihracatında rekabetçiliğinin korunması ve güçlendirilmesi için çok önemlidir. Bu alanda, atılacak adımlar aynı zamanda ülkemizin küresel değer zincirlerine entegrasyonunun geliştirilmesi ve uluslararası yatırımlardan alacağı payın artırılması bakımından da önem teşkil etmektedir.

Türkiye ihracatının %40'ından fazlasını AB ülkelerine gerçekleştirmektedir. Sera gazı emisyonları geçtiğimiz 30 yıl içerisinde % 130 artan ülkemiz, emisyon yoğunluğunu azaltmadığı takdirde AB ülkelerine ihracatında ciddi kayıplar yaşayabilir. Öte yandan Türkiye, AB Yeşil Mutabakatını bir tehditten ziyade düşük karbonlu bir ekonomiye geçiş için bir fırsat olarak görmelidir.

Bu sebeple, Türkiye'de enerjiyi yoğun kullanan işletmelerin artık iklim değişikliğine neden olan karbon emisyonu azaltımını esas alan dönüşümü sağlayacak yeni stratejiler geliştirmesi gerekmektedir. İşletmelerin enerji ve kaynak verimliliğini sağlamak, yenilenebilir enerji ve temiz üretim teknolojilerine geçişe yönelik plan ve yatırımlarını bir an önce yapmaları gerekmektedir.

Kaynak:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı web sayfası
Sartor, O. (2020). EU Border Carbon Adjustments and possible implications for Turkish industry. Agora Energiewende, 14 Mayıs 2020 tarihli Shura webinar sunumu.

DEĞERLENDİRME

Abdullah ERİŞ

MÜSİAD Tarım ve Hayvancılıkta Dönüşüm
Kırsalda Kalkınma Komitesi Başkanı

Dünyanın Geleceğini Kurtarmak
Akıllı Tarım
Kent Projesinin
Hayata Geçmesiyle
Mümkün Olacak

71

DEĞERLENDİRME

Ekonominin canlanması, doğal kaynaklar ve çevrenin korunması, şehirdeki nüfus baskısının azalması ve kırsal alandaki kalkınma politikalarının daha etkin olması için kırsalda yaşayan nüfusun artmasının elzem olduğunu vurgulayan MÜSİAD Tarım ve Hayvancılıkta Dönüşüm Kırsalda Kalkınma Komitesi Başkanı Abdullah Eriş, MÜSİAD Akıllı Tarım Kent Projesi'ne ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Tarımın önemi ve gelecekteki yeri konusunda bize genel bir projeksiyon sunabilir misiniz? Bizi gelecekte neler bekliyor?

Birleşmiş Milletler raporuna göre 7,53 milyar olan günümüz dünya nüfusunun, 2050 yılında 9,8 milyar olması öngörülmektedir. 2050 nüfus projeksiyonunda Türkiye nüfusunun yaklaşık 96 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Türkiye mevcut insan sayısıyla, nüfus sıralamasında dünyada 19. sırada yer almaktadır. 21. yüzyılda genel nüfusa kıyasla kette yaşayan nüfus oranının % 90'lar seviyesine ulaşması sebebiyle işlenebilir tarım arazileri azalmakta, buna mukabil gıda tüketim miktarları her geçen gün artmaktadır. 1990'larda 27 milyon hektar olan tarımsal alanımız, bugün 23 milyon hektara gerilemiş durumda. Ve biz maalesef bunun sadece yüzde 18'ini işleyebilir durumdayız.

Büyüyen ve artarak şehirleşen dünya nüfusu için daha çok gıda üretilmesi kaçınılmazdır. Gıda, 2030'a kadar yani gelecek 10 yıl içinde çok ivedi şekilde tahıl üretimini ikiye katlamak ve et üretiminde % 75 artış sağlamak gerekmektedir. Bu artışları sağlarken bir yandan iklim değişimi dünya üzerindeki tesirini artırarak, bitkilerin ve hayvanların gelişimini etkileyecektir. CO2 seviyesi, gündüz ve gece sıcaklıkları, mevsimlerin uzunlukları ve başlan-

gıç tarihleri, yağış değişkenliği, rüzgar hızı, zirai mücadele, deniz seviyesi değişimi, yer altı suyu miktarı ve tuz intrüzyonunun değişimi, böcek kaynaklı hastalıklar önemli problemler olabilecektir. Karşımıza çıkan bu tablo bizim son 50 yıldır fazla önemsemediğimiz tarım konusuna hiç vakit kaybetmeden eğilmemiz gerektiğini net biçimde gösteriyor. Tüm bunların sağlıklı yönetimi, Tarım 4.0 uygulamalarına geçişi acil ve zorunlu kılıyor.

Tarım 4.0, endüstri kulvarında başlayan gelişmeleri bünyesine katarak tarımdaki verimliliği üst seviyeye çıkarmayı hedeflemektedir. Tüm tarımsal araçların nesnelerin interneti uygulamalarıyla üretim süreci boyunca birbirleriyle iletişimi ve eşgüdümü üzerinden işleyen bir sistemdir. Tarım 4.0 yani dijital tarım uygulamalarıyla tarlanın hangi bölgesine, ne ölçüde ve ne tür gübreler koyulması gerektiği, nasıl bir ilaçlama yapılacağı, bitkilerin sulama zamanı, toprağın durumu, tahmini hasat zamanı, detaylı ve gerçek zamanlı bir şekilde izlenebilmektedir. Toprak analiz etmek, işlemek, ekmek, gübrelemek, ilaçlamak hasat etmek, ambalajlamak ve lojistik de dahil tüm süreç yüksek teknoloji kullanılarak en verimli şekilde planlanabilmektedir.

Tarım 4.0 alanında faaliyet gösteren şirketlerin, Türkiye'nin akıllı tarım potansiyelini tam anlamıyla ortaya çıkarması için neye, nelere ihtiyaçları var?

Dünyanın en verimli tarım arazileri üzerinde bulunan ülkemizin dijital tarım uygulamalarıyla ortaya çıkacak tarım potansiyeli benzersiz fırsatlar içermektedir. Anadolu'ya ait kadim tohumlarımızı, yüzyılları aşan bilgi birikimimizle harmanlayarak yeni tarım uygulamalarına entegre etmeliyiz. Türkiye'de kime sorsak tarımın uygulama yöntemlerinin değişmesi gerektiği konusunda herkes hem fikir. Önemli olan bu değişimi ve dönüşümü nasıl yapmalıyız, sorusuna verilecek cevaptır. Bakanlığımız bu anlamda ciddi bir çaba içerisinde. Tarımla uğraşan ailelerimiz arayış içinde. Tarım tedarikçileri de anlamlı yollar arıyor. İşte tam bu dönemde, tarımın tüm süreçlerini yeniden tanımlamakla işe başlamalıyız.

Dünyada tarımın nasıl yapıldığına bakarak, geleneksel tarım uygulamalarımızı yeni nesil tarım teknolojileriyle uyumlu hale getirmeliyiz. Binlerce yıllık bilgi birikimini içinde barındıran gen kaynaklarımızı yeniden ele almalı, verimli ve güçlü, diğer yandan çevreye ve insana zarar vermeyecek, sürdürülebilirliği olan, bereketiyle toprağı değerlendiren tohumlar geliştirmeli ve güçlü ıslah çalışmaları yürütmeliyiz. Aynı zamanda ülkece yapay zeka ve robot teknolojileri kullanarak Tarım 4.0 çalışmaları yürütmeliyiz ve çalışanlara destek vermeliyiz.

Tarım teknolojilerinde son yıllarda oldukça güçlü ilerlemeler kaydedildi ve bu gelişim devam ediyor. Aynı savunma sanayii gibi, tarım teknolojileri de çok stratejik bir öneme sahip. Türkiye bu alanda da çok güçlü hamleler başlatmaya hazırlanıyor. Akıllı tarım potansiyelini ortaya çıkarmak için iki şey bizce çok önemli. Biri, tarımsal hafızamızı korumak ve geliştirmek; ikincisi, özel nitelikli sanayi alanlarına benzeyen, özel nitelikli tarım kentler kurmak.

MÜSİAD olarak Türkiye'nin akıllı tarım kent projesini hayata geçirmiştiniz. Bu projeyi hayata geçirme sebepleriniz neydi? Bununla neye cevap vermek istediniz?

Geçtiğimiz yıl Ekim ayında duyurusunu yaptığımız Akıllı Tarım Kent projesi, Türkiye tarımının gelecek projesidir.

2023 yılında Türkiye'nin hedefi dünya tarımsal üretiminde ilk beş ülkeden biri olmak. Ekonominin canlanması, doğal kaynaklar ve çevrenin korunması şehirdeki nüfus baskısının azalması ve kırsal alandaki kalkınma politikalarının daha etkin olması için kırsalda yaşayan nüfusun artmasını şart görüyoruz. Kırsaldaki yaşam ve çalışma şartlarını iyileştirmek bu noktada çok önemli. 11'inci Kalkınma Programında da bu konuda pek çok hedefe yer verilmiş durumda.

Özellikle;

1. Tarım ve tarım dışı ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi,
2. Aile çiftçiliğinin güçlendirilmesi,
3. Kırsal desteklerin çevreci ve verimli bir tarımsal üretim için yeniden programlanması,
4. Kırsal yerleşim alanlarının sosyal ve fiziki altyapısının geliştirilmesi,
5. Yaşam kalitesinin iyileştirilmesi gibi konular bu hedeflerden bazıları...

Bu hedefler doğrultusunda devlet elinden geleni yaparken, Biz MÜSİAD olarak kırsal kalkınma algısını yeniden canlandırmak amacıyla, MÜSİAD Tarım ve Hayvancılıkta Dönüşüm Kırsalda Kalkınma Komitesiyle, kırsalda üretim zihniyetini yeniden canlandıracak ve tarımın cazibesini artıracak projeler üzerinde çalışıyoruz.

Bu doğrultuda Türkiye'de tarım sektöründe girişimciliğin desteklenmesine yönelik çalışmaların arttığını görüyoruz. Biz de MÜSİAD olarak tarımsal girişimciliği desteklemeye yönelik faaliyetlerin ve girişimci sayısının artması gerektiğini düşünüyoruz.

Bizim anlayışımıza göre bir ülkenin tarım gücünü üretim gücü belirler. Ancak kentlerin eriştiği yaşam konforuna kırsalda henüz erişilememiş olması önümüzdeki en önemli engellerden biri olarak duruyor. Tatmin edici bir hayat standardını, aktif bir sosyal hayatı ve belli imkanlardan daha ucuza yararlanılması gibi konforları projeye dahil etmemiz gerekiyor ki şehirden kırsala doğru yöneliş artsın.

Kendi kendine yetebilen, üreten, geliştiren aynı zamanda sosyal yaşamdan ödün vermeyen, doğal ve akıllı yaşam kültürünü oluşturmayı hedefleyen Akıllı Tarım Kentler projemiz 5 ana başlıktan oluşuyor.

DEĞERLENDİRME

Bunlardan ilki Dijital Akıllı Tarım Üretim Sistemi. Tarımda inovatif gelişmelerin, tarımsal meteoroloji, erken uyarı sistemi, sulama ve gübreleme otomasyonları, akıllı gübre yönetimi, hassas ilaçlama, izlenebilirlik yazılımları gibi tarımsal modernizasyon uygulamalarıyla çevre, teknoloji ve inovatif ilkelerinin Akıllı Tarım Kentlerde uygulanmasını planlıyoruz. Kurulacak ekosistemde KOBİ ölçeğinde 250 işletme kurulmasını hedefliyoruz.

İkinci başlık ise Ortak Akıl Üretim Ekosistemi. Kırsaldaki en büyük sorun, ortak üretim kültürünün olmayışı. Akıllı Tarım Kentlerde en öncelikli olarak ortak çalışabilme ve beraber üretip kazancı adil bir şekilde paylaşma olgusunu güçlendirmeyi amaçlıyoruz. Makine parkı, düve merkezi, kesimhane, yem ve ürün siloları, hayvan bakım merkezi gibi işletmeleri ortak akıl üretim ekosisteminin altında kurmayı planlıyoruz. Yüksek Refah ve Yaşam Ekosistemi başlığında ise şehirde bulunan imkanlarla kırsalda bulunan doğal yaşamı bir araya getiren bir ekosistemi hedefliyoruz. Şehirlerde aranan yüksek refah yanında kaliteli ve doğal yaşamı bir arada sunmak için müstakil ve bahçeli konutlar, eğitim kurumları, kafe ve lokantalar, AVM, spor salonu sinema ve tiyatroların da kırsalda kurulmasını amaçlıyoruz.

Projenin önemli ana başlıklarından bir diğeri ise Üreten ve Değiştiren Sosyal Ekosistem. Kırsalda yaşayanların kendilerini geliştirebilecek ve sosyalleşebilecek imkanları kısıtlı. Tarım Kent ile kişiler hem hobilerini yerine getirerek sosyalleşecekler hem de üretime katkı sunacaklar. Bu kapsamda el sanatları merkezi, resim ve müzik atölyeleri gibi sürekli eğitim merkezleri kurmayı planlıyoruz.

Son başlık ise Ortak Akıl Yönetim Ekosistemi. Çünkü bu ekosistemin ortak akıl ve profesyoneller tarafından yönetilmesini planlıyoruz.

Önümüzdeki dönemde MÜSİAD'ın akıllı tarımda yeni projeleri var mı? Kısaca bilgi verebilir misiniz?

Akıllı tarım ile ilgili elbette geliştirdiğimiz projelerimiz var. Ancak, odağımız olan Akıllı Tarım Kent projesi baştan aşağıya Türkiye'nin tarımını dönüşümünü güçlendirecek bir projedir. Elbette çok sayıda akıllı tarım envanterini de entegre ettik, ediyoruz ve bize, kültürümüze, doğamıza uyan tüm akıllı tarım çalışmalarını projenin bir parçası haline getireceğiz. Bunun için gece - gündüz durmadan çabalıyoruz.

MÜSİAD Tarım ve Hayvancılıkta Dönüşüm Kırsalda Kalkınma Komitesi olarak önceliğimiz kendine yetebilen, üretirken geliştiren, aynı zamanda hayat standardı olan Akıllı Tarım Kent projelerinin ilk konseptini

hayata geçirmek ve sonrasında Türkiye'ye ve dünyanın ihtiyaç olan bölgelerine yaymak. Çünkü sadece Türkiye'mizin değil, geçmişten ve inancımızdan gelen sorumluluğumuz nedeniyle dünyamızın geleceğini kurtarmak, bu projenin hayata doğru geçirilmesi ve sürdürülebilir kılınmasıyla mümkün olacaktır.

İstihdam, devlet katkısı, teşvik, vergilendirme, eğitim altyapısı... Türkiye'nin akıllı tarımda bu maddelerdeki ihtiyaçlarını MÜSİAD olarak çok kısa açıklayabilir misiniz? Size göre bu maddeler haricinde akıllı tarımı bir adım daha ileriye taşımak adına eklenebilecek eksik kalan noktalar varsa, onları da ekleyebilirsiniz.

Kadim tarihimizde Anadolu'nun verimli toprakları, bu bâkir topraklardan ve nadide tarım ürünlerinden bahseder. Bir dönem "tahıl ambarı" tabiri içine sıkıştırılan sonrasında geliştirme ve altyapı belleği silinen tarım, uygulanan yanlış politikalar ve plansızlıklarla can çekişir duruma gelmişti. Son 20 yılda devletimiz önce bu yanlış politikalar ve uygulamaların azaltılması ve kaldırılması için ciddi çaba sarf etti. Makro politikalar bir anda sonuç vermiyor. Ama, geri dönüp baktığımızda, tarımda çok ciddi mesafe kaydettiğimizi ve bu çalışmalarının meyvelerini özellikle yerli tohum üretimi, ıslah ve yeni yerli türlerin üretiminde, yeni tarım ürün çeşitliliğinin artmasında, özellikle akıllı tarım teknolojilerinin dünyaya ders verir şekilde geliştiğine şahit oluyoruz. MÜSİAD olarak daha çok istihdam, gerekli devlet katkıları, yeni alanlar için teşvikler, özellikle savunma ve tarım gibi stratejik sektörlerde vergilerin sıfırlanması, mesleki eğitimin ve altyapının güçlendirmesi için çok yönlü çalışıyoruz. Ticaret diplomasimizin merkezinde zaten bunlar var. Her toplantımızın odağında lider ülke Türkiye hedefi olmazsa olmazımız.

RAMAZAN'I OSMANLI BAŞKENTİ BURSA'DA KARŞILIYORUZ

Ramazan ayı boyunca, Emir Sultan Hazretleri'nin dualarıyla bereketlenen, Evliya Çelebi'nin "Üzerinde nur dolaşan şehir" dediği Bursa'da buluşacağız.

Ramazan TVNET'te izlenir.

RAMAZAN HİLALİ

13 Nisan'dan itibaren 18:00'de

Dr. Erkan AYDIN

Destekçilerimiz

Ana Sponsor

HİTAM Üretim ve Ticaret Üssü

35 Milyar TL'lik Katma Değer Oluşturulacak

**Müstakil Sanayici ve İş adamları Derneği (MÜSİAD) öncülüğünde,
5 kooperatiften oluşan HİTAM Ortak Girişimi iş birliğiyle
Arnavutköy'ün Hadımköy mahallesinde bin 650 dönüm üzerinde başlatılmaya
hazırlanan "HİTAM Üretim ve Ticaret Üssü" projesinin tanıtım programı,
Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un katılımıyla gerçekleştirildi.**

Programda verilen bilgiye göre, 5 milyar TL'lik yatırımla mikro ve küçük işletmelerin orta ölçekli büyüklüğe erişimini sağlayarak OSB'lere geçişini kolaylaştıracak proje; mobilyacıları, otomotivcileri, inşaat, otomobil yedek parça üreticilerini bir araya getirecek ve **3 bin 500 işyeri** ile üretim ve ticaretin merkezi olması planlanıyor.

Yaklaşık 5 yılda
tamamlanması planlanan
HİTAM Üretim ve Ticaret Üssü'nün
Türkiye'nin sanayi, ticaret ve
büyümesine katkı sağlayarak
35 milyar TL'lik değer yaratması
öngörülüyor. **54 dönüm** ortak
alanıyla üssün **yılda 3 milyon kişi**
tarafından ziyaret edilmesi
bekleniyor.

"Yaşanan 'sanayisizleşme' sürecine karşı bir atak"

HİTAM Üretim ve Ticaret Üssü tanıtım toplantısında konuşan MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, **81 il ve 120 lokasyonda "Üretim ve Ticaret Üsleri"**-ni yaygınlaştırmayı hedeflediklerini bildirdi. "Her yıl 2 bin küçük ve mikro işletmeyi orta büyüklüğe taşımak hedefi, 10 yıl sonra 20 bin işletme ve ülke ekonomisine üretim bazlı **200 milyar dolar katkı** anlamına gelmektedir" diyen Kaan, projenin küresel ölçekte sanayinin göreceli olarak önemini yitirmesi ve reka-

betçiliğini kaybetmesiyle birlikte yaşanan "sanayisizleşme" sürecine karşı bir atak olduğunu söyledi. Bu projenin MÜSİAD'ın yeni dünya sisteminin gereklerine uygun olarak yapılandığı Sanayi Bölgeleri ve Yerleşkeleri Komitesi'nin sorumluluğu altında gerçekleştirildiğini belirten Kaan, "Üretim ve Ticaret Üsleri Modelimizi devletimizin ilgili mercilerine sunduk. Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu'nda (YOİKK) bir gündem maddesi olarak tartışılan bu model, TC Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından Devlet Himayesi, **'Hükümet talimatı'** olarak alındı. Bundan büyük gurur duyuyoruz." şeklinde konuştu.

"Türkiye'nin KOBİ Kalitesi artırılacak"

HİTAM Ortak Girişimi Başkanı Oktay Dede ise "İzole üretim üsleri olarak kullanılabilen bu üsler, üretimin ve tedarik zincirinin aksamadan devam etmesini sağlayacaktır. Böylece hem sanayileşme politikalarında küçük işletmelerin de sisteme dahil edilmesi sağlanacak hem de ekonomisi büyük oranda KOBİ'ler tarafından idame ettirilen Türkiye'nin KOBİ kalitesi artırılabilecektir." dedi.

Dede, üsse ile yaratılması hedeflenen ekonomik değere ilişkin şu bilgileri verdi:

"Her yıl, 2 bin adet mikro ve küçük işletmeyi, orta ölçekli işletme büyüklüğüne taşıyacak bu projeksiyon; 10 yıl sonra 20 bin işletmeyle her yıl üretim bazlı Gayri Safi Milli Hasıla'ya (GSMH) **200 milyar dolar** ve istihdama **4 milyon ilave çalışan** katkı sağlamayı da öngörmektedir. Halihazırda 2021 yılında bitmiş, devam eden ve bitecek ilk 3 projemizde toplam, 6 milyar TL'lik yatırıma karşılık, 40 milyar TL katma değer üreteceğiz. Bu projelerin hiçbirinde şimdiye kadar herhangi bir tahsis, teşvik yada hibe kullanımı söz konusu değildir. 2021 yılında planladığımız arazi yatırımımız 21 milyar TL olup yıllara sarıh yatırımın üreteceği katma değer miktarı **250 milyar TL**'dir."

DOSYA

Bugünü ve Geleceğiyle: **Türkiye'nin Nükleer Serüveni**

Türkiye'nin dünyadaki en önemli elektrik üretim kaynaklarından biri haline gelen nükleer enerji santralleriyle ilgili çalışmaları 60 yıl öncesine kadar uzanıyor. Ülkenin nükleer enerji alanında bir ilk olacak Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin (NGS) hükümetler arası anlaşması 2010 yılında imzalandı. Santralin ilk ünitesinin 2023'te devreye alınması hedeflenirken, kalan 3 ünitenin de birer yıl arayla 2026 sonuna kadar faaliyete geçmesi planlanıyor. Tam kapasite devreye girdiğinde, yılda yaklaşık 35 milyar kilovatsaat elektrik üretecek santralin, Türkiye'nin elektrik talebinin yüzde 10'unu karşılaması öngörülüyor.

DOSYA

Dünyanın Elektrik İhtiyacının Yüzde 10'u Nükleer Enerjiden Sağlanıyor

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, Uluslararası Enerji Ajansı, Dünya Nükleer Birliği ve Avrupa İstatistik Ofisi verilerinden alınan bilgilere göre, dünyada 33 ülkede faaliyet gösteren 443 nükleer reaktörün toplam kurulu gücü yaklaşık 400 bin megavat seviyesinde bulunuyor.

ABD, faaliyetteki yaklaşık 96 bin 553 megavat kurulu güce sahip 94 nükleer reaktörüyle ilk sırada yer alırken, bu ülkeyi 61 bin 370 megavat kapasiteli 56 reaktörle Fransa takip ediyor.

Bu ülkeleri 47 bin 498 megavat kapasitesindeki 49 reaktörle Çin izlerken, 28 bin 578 megavatlık 38 reaktörle Rusya, 31 bin 679 megavatlık 33 nükleer reaktörle Japonya ve 23 bin 150 megavatlık 24 reaktörle Güney Kore en yüksek nükleer enerji kapasitesine sahip ülkeler arasında yer alıyor.

Dünyada artan elektrik ihtiyacının karşılanmasında ikincil en düşük karbonlu kaynak olarak nükleer enerji, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin enerji arz güvenliğinin garantisi açısından önemli rol oynuyor.

Fransa elektrik ihtiyacının yaklaşık yüzde 70'ini, Slovakya ve Ukrayna yüzde 54'ünü, Macaristan yüzde 49'unu, Belçika ise yüzde 47'sini nükleer enerjiden karşılıyor.

Avrupa Birliği ülkelerinde 2019 sonu itibarıyla nükleer enerjinin elektrik üretimindeki payı yüzde 24,6 olarak hesaplanırken, ABD'nin toplam elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 20'si nükleer enerjiden sağlanıyor.

Petrol zengini BAE ilk nükleer enerji santralini 2020'de devreye aldı

Uluslararası Enerji Ajansı verilerine göre, geçen yıl dünyada yaklaşık 8 bin megavat nükleer enerji kapasitesi devreye alınırken, Belarus ve petrol zengini ülkeler arasında yer alan Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) ilk nükleer santraller geçen yıl faaliyete başladı.

Bu dönemde, Çin ve Rusya'da da yeni nükleer santraller devreye alındı.

Dünya genelinde yaklaşık 53 bin megavatlık nükleer enerji santralinin inşası devam ederken, toplam 69 bin megavatlık nükleer enerji yatırım planı bulunuyor.

Çin, 5 yılda 20 bin megavatın üzerinde nükleer enerji kapasitesi oluşturma hedefiyle kapasite artışında ilk sırada yer alıyor.

Öte yandan, nükleer enerjinin elektrik üretimindeki yüzde 10'luk payının 2030'da yüzde 15'e ulaşacağı öngörülüyor.

İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında temiz enerji kaynağı olarak görülen nükleer enerjinin dünyadaki toplam kurulu gücünün ise 2030'da 500 bin megavatı aşması bekleniyor.

Türkiye'nin nükleer girişimleri

Türkiye'nin dünyadaki en önemli elektrik üretim kaynaklarından biri haline gelen nükleer enerji santralleriyle ilgili çalışmaları 60 yıl öncesine kadar uzanıyor.

Ülkenin nükleer enerji alanında bir ilk olacak Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin (NGS) hükümetler arası anlaşması 2010 yılında imzalandı.

Türkiye'nin en büyük yatırımları arasındaki Akkuyu NGS'de her biri 1200 megavat kapasiteli birinci reaktörün temeli Nisan 2018'de, ikinci reaktörün temeli ise Nisan 2020'de atıldı.

Geçen yıl kasımda inşaat lisansı verilen 1200 megavatlık üçüncü reaktörün temeli ise bugün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin'in video konferans yöntemiyle katılacağı törenle atılıyor.

Başvurusu mayısta yapılan dördüncü reaktörün inşaat lisansının ise bu yıl içinde alınması bekleniyor. Santralin ilk ünitesinin 2023'te devreye alınması hedeflenirken, kalan 3 ünitenin de birer yıl arayla 2026 sonuna kadar faaliyete geçmesi planlanıyor.

Tam kapasite devreye girdiğinde yılda yaklaşık 35 milyar kilovatsaat elektrik üretecek santralin, Türkiye'nin elektrik talebinin yüzde 10'unu karşılaması öngörüldü.

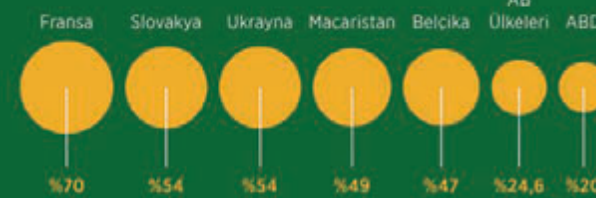
Dünyanın elektrik ihtiyacının yüzde 10'u nükleer enerjiden sağlanıyor

Küresel elektrik üretiminin yüzde 10'unu karşılayan ve enerji arz güvenliği açısından güvenilir bir kaynak olarak öne çıkan nükleer enerjide kurulu güç artmaya devam ediyor

2020'de dünyada yaklaşık 8 bin megavat nükleer enerji kapasitesi devreye alındı

BAZI ÜLKELERİN ELEKTRİK ÜRETİMİNDEKİ NÜKLEER ENERJİNİN PAYI

400 BİN MEGAVAT
Faaliyette olan nükleer enerji santrallerinin kurulu gücü

Dünyada 33 ülkede 443 nükleer reaktör faaliyet gösteriyor

Dünya genelinde yaklaşık 53 bin megavatlık nükleer enerji santralinin inşası devam ediyor

DOSYA

TÜRKİYE’NİN Nükleer Serüveni

Türkiye’nin nükleer serüveninin özetlenmeye çalışılacağı bu yazıyı okurken bazen şaşırarak, bazen kızacak, bazen de inanma sınırlarınızı zorlayacaksınız. Gerçekler acı... Bunların bilinmemesi ise daha da acı...

Adil BUYAN

Fizik Y.Müh. - NükTe Platform Koordinatörü

Bugünkü gelişmelerin nedenlerine ve sonuçlarına da ışık tutabilmek için, Türkiye’nin nükleer serüvenini:

1. Türkiye’nin Nükleer Tarihi
2. Dünyanın Nükleer endüstriye geçişin tarihi
3. Batı ve Doğunun nükleer tarihindeki oyunlar
4. NükTe-Nükleer Teknoloji Bilgi Platformu neden kuruldu?

başlıkları altında değerlendirilmesini yazacağım.

Türkiye’nin Nükleer Tarihi

Röntgen’in 1895 yılında X-ışınlarını keşfi ve ardından 1896 yılında Henri Becquerel tarafından radyoaktivitenin keşfi ile radyasyonun tıp / sanayi alanındaki uygulamaları ve radyasyondan korunma için bilimsel çalışmalar devam ederken, 1905 yılında Einstein’in meşhur $E=mc^2$ formülü ile fisyon sonucu açığa çıkabilecek enerji konusunda bulunduğu öngörü, 1930 yılında deneysel olarak Otto Hahn, Lise Meitner ve diğerleri tarafından doğrulanmış ve dünyanın ilk insan yapısı nükleer reaktörü 1942 yılında Enrico Fermi’nin yürüttüğü bir proje sonucunda Amerika Birleşik Devletleri’nin Chicago, Illinois kentinde kurulmuştur.

Elektrik üreten ilk ticari nükleer güç Shippingport, Pennsylvania’da (ABD) kurulmuş ve 1957’de işletmeye girmiştir. Fisyon kullanılarak üretilen ilk elektrik ise, Aralık 1951’de Arco, Idaho’daki Deneysel Üretken Reaktöründe elde edilmiştir.

Bunların ardından, bu büyük keşfin insanlığın yok edilmesi değil refahı adına kullanılmasını sağlamak ve isten-

meyen deneyler ve nükleer silahların önlenmesi için uluslar arası örgütler faaliyete geçmiştir. 1955 yılında Birleşmiş Milletlerin UNSCEAR Komitesi, 1957 yılında da BM bünyesinde Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı - IAEA, kurulmuştur.

Türkiye’nin nükleer alandaki çalışmaları dünya ile aynı zamanlarda başlamıştır.

1954-55 yılları arasında Londra Imperial College’de araştırmalar yapan Prof.Dr.Fahri Domaniç, ABD Argonne Ulusal Laboratuvarın da (ilk elektrik üreten reaktörlerin tasarlandığı laboratuvar) Uluslararası Nükleer Bilimler Yüksek Okulu’nu bitirmiş ve sonrasında 1959 yılına dek Brookhaven Ulusal laboratuvarların da çekirdek enerjisi konusunda araştırmalar yapmış bir hocamızdır. Ben de talebesi olduğum için büyük onur duyuyorum.

Türkiye’nin 1955 yılında ABD ile imzaladığı , Nükleer Enerjinin barışçıl amaçlar ile kullanılması antlaşmasının ardından; 1956 yılında IAEA’den bir yıl önce, 6821 sayılı Yasa ile Başbakanlığa bağlı “Atom Enerjisi Komisyonu” kurulmuştur. Bu komisyon 13.7.1982 tarihine kadar, İstanbul ve Ankara’da kurulu Araştırma ve Eğitim Merkezleri ile birlikte genel bütçe kapsamı içinde aldığı ödeneklerle çalışmalarını sürdürmüştür.

Kanunun birinci Maddesi ile “Atom Enerjisinin memleketin refah seviyesini yükseltmek ve ali menfaatlerini korumak maksadı ile tatbikatını temin etmek için yapılacak ilmi, iktisadi, teknik ve idari çalışmaları koordine, teşvik ve murakebe etmek” amacı belirlenmiştir.

**NÜKLEER TEKNOLOJİ
BİLGİ PLATFORMU**
www.nukte.org

Kanunun 4 üncü maddesi ile yürütme görevini yerine getirmek üzere, Atom Enerjisi Komisyonuna bağlı Genel Sekreterlik görevlendirilmiştir.

Atom Enerjisi Komisyonu (AEK)’nun ilk faaliyetlerinden biri, 1959 yılında, Küçükçekmece Gölü kenarında ülkemizin ilk nükleer tesisi olan 1 MW gücündeki TR-1 Araştırma Reaktörünü kurmaya başlamak olmuştur. TR-1 Reaktörü 1959-1962 yılları arasında bu merkezde inşa edilmiş ve 27 Mayıs 1962’de işletmeye açılmıştır. Projenin yapıldığı bu Merkeze, kenarında bulunduğu göle atfen 1960 yılında Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi (ÇNAEM) adı verilmiştir. 1971 yılında Prof. Dr. Ah med Yüksel Özemre’nin Merkez Müdürlüğü esnasında, Türk mühendis ve uzmanları tarafından tasarımı yapılan 5 MW’lık TR-2 reaktörü, 1982 yılında devreye alınmıştır.

1960 – 63 yılları arasında Atom Enerjisi Komisyonu Teknik Müşavirliği görevini üstlenmiş olan Prof. Domaniç, Türkiye’de ilk kritikaltı reaktörü Ankara Üniversitesi, Fen Fakültesi’nde kurup (1960 – 62), ilk bölüm (fisyon) tepkimesini gerçekleştirerek, deneysel nötron ve reaktör fiziği çalışmalarını başlatmıştır.

Bu bağlamda, ilk Reaktör Fiziği dersleri 1959 yılında Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümü’nde vermeye başlanmış, çekirdek fiziği ve kimyası üzerindeki çalışmaları canlandırmak amacıyla 1967 yılında, Ankara Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi ANAM (daha sonraki adıyla ANAEM) kurulmuştur. Merkez bünyesindeki bölümlerde nükleer konularla ilgili araştırma ve geliştirme çalışmalarının yanı sıra halkın ve çevrenin radyasyon güvenliğinin sağlanması için çeşitli ölçüm, değerlendirme ve analiz hizmetleri verilmiştir.

İlk 20 yılda yurt içi ve yurt dışından temin edilen kaynaklarla 278 kişinin yurt dışı, 182 kişinin yurt içi eğitimi

sağlanmıştır. Bu eğitimler kapsamında 59 master, 27 doktora, 216 araştırma, 154 üniversite içi burslar ile sağlanmış, 1957-1973 yılları arasında toplam 275 bilimsel toplantıya katılmış, 1967 yılında ABD Atom Enerjisi Komisyonu işbirliği ile “ Atom İş Başında” adlı bir sergi açılmış ve bu sergi 204 600 kişi tarafından ziyaret edilmiş, 1969 yılında İzmir Fuarı’nda “Atom Yurt Hizmetinde” adlı bölümde halkın bilgilendirilmesi için çalışmalar yapılmış, Radyasyonla çalışanları ve çevreyi korumak üzere 1967 yılında “Radyasyon Sağlığı Tüzüğü”, 1968 yılında “Radyasyon Sağlığı Yönetmeliğini” yayımlamıştır.

Bu yılların, ÇNAEM ve ANAEM’de yürütülen faaliyetler açısından **en verimli dönemler olduğu söylenebilir**. Bu dönemde 1963 yılında “Na 24” ile başlayan üretim giderek artmış, 1970 yılında % 85 oranında yerli imkânlarla yapılan hücrelerde üretim başlatılmıştır. Başta sağlık alanı olmak üzere ülkede ihtiyaç duyulan pek çok izotop üretilmiştir. Tüm bu üretimler nedeniyle o günkü değeri ile 43.8 milyon TL ekonomik kazanç elde edilmiştir.

Bu yıllarda sabit ve portatif radyasyon dedekte edilebilen pek çok elektronik cihaz da üretilmiştir.

Bunlara ilaveten reaktör ve laboratuvarlardan dışarıya atılan gazlar, kanalizasyona verilen sıvı atıkların ölçümü ile çevrenin güvenliğini kontrol aleetına alınması, çalışanların herhangi bir nedenle radyoaktivite alması durumunda biyolojik örnekler üzerinde incelemeler yapılması gerektiğinde tedavinin sağlanması, radyoaktif atıkların zararsız hale getirilmesi, radyoaktif bulaşmanın giderilmesi v.b. pek çok çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bu dönem ülkemiz üniversiteleri fizik bölümü öğrencilerinin nükleer konulardaki eğitiminde ÇNAEM ve ANAEM laboratuvarlarının önemli katkıları olmuştur.

DOSYA

Bu çalışmalar yoğunlukla IAEA teknik işbirliği projeleri ile desteklenmiş ve AEK bilimsel anlamda dünya ülkelerine paralel çalışmalar yürütmüştür. Bu süreçte bir çok Türk bilim adamı özellikle ABD ve İngiltere başta olmak üzere yurt dışı eğitimi almış ve AEK bağlı ÇNAEM ve ANAEM nükleer alanda en nitelikli elemanların istihdam edildiği bir kuruluş olmuştur. Üniversitelerle işbirliği çalışmaları yürütülmüş, üniversitelerin nükleer fizik eğitimine önemli katkıları olmuştur.

Atom Enerjisi Komisyonu Genel Sekreterliği, 1982 yılında, 2690 sayılı Yasa ile Başbakan'a bağlı olarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumu – TAEK adı ile yeniden yapılanmıştır. Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, nükleer ve radyasyon teknolojilerinin barışçıl amaçla ve ülke menfaatleri doğrultusunda kullanılması yönündeki araştırma, uygulama ve denetim çalışmalarını 40 yıla yakın yürütmüştür. . 2/7/2018 tarihinde 702 nolu kararname ile Nükleer Düzenleme Kurumu – NDK kurulmuştur. 28 Mart 2020 tarihinde ise TAEK kanununda yapılan düzenleme ile MTA kurumu ile birleştirilerek TENMAK – Türkiye Enerji Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu olarak yeniden isim verilmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü ve Nadir Toprak Elementleri Araştırma Enstitüsü'nü bünyesine alan Kurum, enerji, maden, iyonlaştırıcı radyasyon, parçacık hızlandırıcıları ve nükleer teknoloji alanlarında faaliyetlerini yürütecektir.

1985 yılında TAEK Başkanı olan Ahmed Yüksel Özemre'ye (Türkiyenin ilk Atom Profesörü olarak Fransa'da eğitimini tamamlamıştır) Turgut Özal tarafından verilen "Uranyum ve Toryum yakıtlarının yerli imkânlarla yapılması" konusundaki talimatı ile ÇNAEM-Çekmece Nükleer Araştırma merkezinde 11 ay gibi kısa sürede, tamamen yerli mühendislik bilgi ve cihazları ile ilk yakıtlarımız üretilmiştir. Ancak bu çubukların

denenmesi konusunda batılı hiçbir ülke yardımcı olmamıştır. Böylelikle, kendi Nükleer Santraliniz olmadan yakıt çubuklarını yapmanızın bir önemi olmadığı gerçeğinin görmezden gelinemeyeceği bir kez daha ortaya konulmuştur.

Prof.Dr.Ahmed Yüksel Özemre'nin ABD'ye rağmen bu çalışmalar yapması, batılılarca hiç uygun bulunmamış, Çernobil bahane edilerek Prof. Dr. Özemre görevden alınmıştır. Buradaki ana gerçek şudur; ABD nin Senatosu bünyesinde bulunan Nükleer Komisyon'dan onay almadan herhangi bir ülkenin ne yakıt çubuğu ve ne de NS yapması olası değildir. Genelde bu konuya "komplo teorisi" olarak bakıldığı için inandırıcı olmakta ne kadar zorlandığımızı okuyucunun takdirine bırakıyorum. 2019 yılı aralık ayında Alman Başbakanı Merkel'de bu komisyona giderek Almanya için "nükleer yakıt yapma izni" talep etmiş, red edilmiş ve gazetelere manşet olmuştur.

Ülkemizin 1968 yılında başlayan Nükleer Santral kurma süreci ve yaşanan ihale sonuçları ise şöyledir:

- **1968 - 1969 Demirel dönemi:**
ABD - İspanyol firmaları fizibilitesi ve 400 MW Candu tipi önerisi.
- **1975-1976 Ecevit - Erbakan dönemi:**
Pazarlıkta başarısızlık, dış baskılar. İptal
- **1982-1985 Özal dönemi: Dış baskılar, kredi sıkıntısı, Yap-İşlet-Devret modeli, çevreci örgütlerin baskıları. İptal.**
- **1998-2000 Ecevit - Yılmaz dönemi:**
Almanların aşırı baskıları ve şartnameye aykırılıklar, rüşvet söylentileri ve ihalenin iptali.
- **2008-2009 Erdoğan dönemi:**
Yap-İşlet modeli, tek teklifin Rus-Türk firması konsorsiyumu olması sebebi ile ihalenin yine iptali.
- **Rusya ile 2010 yılında yapılan "devletlerarası anlaşma" ile Akkuyu NS alanı (1200x4 Ad.) Yap-İşlet (Yİ) modeli kapsamında ilgili Rus Rosatom şirketine verilmiştir.**

Son elli yılın siyasi liderlerinin tamamına yakınının gayretlerine rağmen ihalelerden sonuç alınamamıştır. Bu bir tesadüfümü, ya da stratejik bir oyunun satır başları mıydı? Bütün siyasiler ihale konusunda neden başarı olamamışlardı. Az sonra okuyacaksınız.

Dünyada Nükleer Endüstriye Geçişin Tarihi

İlk kontrollü nükleer reaksiyon ABD'de 1942 yılında gerçekleşmiştir. 1945 de ilk Atom Bombası yapılmış ve 1953'te de ilk Reaktör kurulmuştur. 1955 yılında nükleer enerjiyle çalışan ilk denizaltı gemisi USS Nautilus denize indirilmiş ve hemen arkasından 1957'de nükleer santralden ilk elektrik enerjisi elde edilmiştir. Dünyada ilk NS ABD de devreye alınmasında sonra dünyaya yayılması hız kazanmış ve gelişme sürecinde esnasında yaşanan petrol ambargoları ile ciddi pikler vermiştir. 2006 yılında dünyada 442 NS sayısına ulaşılmıştır. 441 adetin batıda ve 1 adetinin de Pakistan'da bulunmasının sayısal gerçeğini iyi düşünmemiz gerekir. Bu günkü sayısal veri ise 443 adettir. İran'ın 2015 de devreye aldığı NS ile doğunun skoru 2 ye yükselmiştir. Daha sonraki yıllarda yaşanan sayısal düşüşün sebebi ise AB de bulunan ve eski Rus teknolojisine ait NS'ların kapatılması karşılığı "AB ye alınma koşulu" olmuştur. Dünyanın son on senede yaşadığı yüksek petrol fiyatları şoku yine NS inşaatlarının artışına sebep olmuştur. Bu yıllarda NS tarihinin inşaat rekorları kırılmaktadır. Aynı anda inşaat halindeki NS sayısı bir yıl önce 72 ye ulaşmış, bu gün ise devreye alınmalar sebebi ile 53 ya gerilemiştir. Projeleri yapılanlarının sayısı da 97 adete ulaşmıştır. Doğal olarak bu sayısal değerlerdeki öncülük artık doğu ülkelerine geçmiştir. Halen inşaatı devam eden NS'ler den bazıları; Çin 16, Hindistan 6, Rusya 2, ABD 2, Türkiye 3, G.Kore 4, BAE 4 adettir. Gelişmekte olan ülkelerdeki sayısal veriler yükselmiş, batıda ise düşmüştür. Buna rağmen ABD nin 5 NS inşaatı planlayıp 2 NS inşasına başlaması ciddi politika değişikliklerine gebe olduğumuzu göstermektedir.

<https://www.world-nuclear.org/information-library/facts-and-figures/world-nuclear-power-reactors-and-uranium-requireme.aspx>

Dünya Nükleer Tarihindeki Stratejik Oyunlar

Ülkemizin Nükleer enerjiye (NE) geçme çalışmaları ise 1965 yılında başlamıştır. O dönemde Nükleer gücün çok büyük 2 yönü mevcuttu. Bomba ve Enerji. İkisi de büyük devlet olma yolunda son teknoloji olan nükleere bağlıydı. Sonu atom bombası üretimi ile sonlanabilecek NS yatırımı konusunda hangi devletlere izin verileceği ve nasıl kontrol edileceği bomba sahibi 5 ülke tarafından kontrol edilecekti. Batıyı başta ABD (Senato alt komisyonu) kontrol ederken Doğuyu SSCB ve Çin kontrol etmekteydi. Bir de İslam ülkeleri ve Türki Cumhuriyetleri vardı. Bir kısmı batı, diğer kısmı da doğu hakimiyeti altındaydı. İşte bu konuda SSCB ve Batı mutlaka anlaşmalıydı. İsteyen her ülke Nükleer santral kuramamalıydı.! ABD kendi yandaşlarını SSCB de kendi yandaşları sıkı kontrol etmeliydi. İslam ülkelerinden ve Türklerden bu teknoloji uzak durmalıydı. Peki, nasıl yapılmalıydı?

2006 yılı ve öncesi süreçte görsel ve yazılı medyada nükleer enerji ve radyasyon konusunda, konunun uzmanları yerine, farklı mühendislik dallarından, uzman olmayan kişilerin görüşlerinin alınması, karşıtlık, önyargılar ve lobiler doğru olmayan bilgilerin yayılmasına sebep olmuştur. Örneğin; dünya nükleerden vazgeçiyor, nükleer en pahalı enerjidir, çevreyi çok kirletir, radyasyon yayar, atom bombası gibi patlar, vb... efsaneler üretilmişti.

Nükleer konusunda en kuvvetli silah, psikolojik harp (PH) sanatıydı. Bildiğiniz gibi batılı ülkelerin AB ve ABD'li dostlarımızın en iyi bildikleri konuydu. Kısa- PH'in açılımı "bir ülkede yaptırmak istediğin veya istemediğin konuları o ülkenin halkına yaptıрма sanatıydı.!

DOSYA

Kısa olarak bu güçler Nükleer Enerjinin (NE)'nin ne denli zararlı olduğunu anlatılması için ülke içinde bir yapılanma kurmaz, mevcut bazı STK'ları manipüle eder. İhale açılacak ise dışarıdan dünya petrol/kömür kartelleri ve ABD Senatosu alt kanadı devreye girer ve çok uluslu NS yapım şirketlerini uyarırlar. İçeri de ise bilim ve teknolojiye bilimsellik yerine, ideolojik veya duygusal gözle bakan bazı dernek ve sivil toplum kuruluşları (STK) vasıtası ile yürütülür. Eş zamanlı olarak çeşitli eylemlerle karışıklık desteklenir. Önce halkın beyni yıkanır, tamamı aldatmaca üzerine kurulan sistem, basını bombardıman eder, dedikodular çıkartılır, bir şekilde ihale iptal edilene kadar işlem devam eder. Bu propagandayı yapan yabancılara; “sizler neden NS yapıyorsunuz?, hem de zararlı olduğunu söylüyorsunuz!! Denildiğinde, alınan ortak cevap “şimdi bunu karıştırmayın” olmaktadır. Her şeye rağmen batılları tebrik etmek gerekir. Bu senaryo tam 50 yıldır başarılı bir şekilde uygulanıyor ki bizler de henüz Nükleer Teknoloji YOK, Nükleer Enerji YOK. 1968 yılında başlayan ve yapılan 5 ihale teşebbüsünün başarısızlığı altında farklı sebeplerde mevcut olsa da bu yazdığım gerçelerin payı daha büyüktür.

Bu formülün işe yaramadığı ülke var mıydı? Elbette vardı; başta İran. Rejim müsait değildi. SSCB dağılmış, ayrılan ülkelere demokrasi ihracı adı altında çeşitli oyunlar sergilenmişti. İran da demokrasiye geçmeli idi ama gerçekleşmiyordu. Ne yaptılarsa olmadı Rejim delinemedi ve sonuçta Batının ambargosu delindi. Nükleer projede batı ikinci yenilgisini yaşamak üzereyken ticari ambargonun dozu İran'a arttırıldı.

Maalesef ticari ambargo da geri tepti. Rusya değişen dünya düzeninde yeni yapılanmaya uygun olarak Şah döneminde Batı tarafından yapılmaya başlanan ve yarım bırakılan NS'ı yapmaya başla-

mıştı. Yani ambargoda “kara delik” açılmıştı. Batı NS lar yapılırsa bombalayıp yıkacağını açıklamıştı ama gerçekleştirme gücüğü başlamıştı. Irak ta güç kaybına uğrayan ABD ve Batı karizmayı daha fazla çizdirmeden bu sorunu aşmalıydı? Formül nihayet bulundu! Nasıl mı?

İran'ın kararlılığı; karizmalarını daha fazla zedelememek için ABD ve Batının, karar değiştirmesine neden oldu. Bu karar Şubat 2006 ayında İngiliz Dışişleri bakanı Jack Strow tarafından Tv'lerden şöyle sunuldu: **“Biz artık İran'ın Nükleer santral yapmasına karşı değiliz. Ancak biz İran'ın Uranyum zenginleştirme tesisi yapmasına kesinlikle karşıyız!”** Bu açıklamayı çok önemli buluyoruz ve diplomatik açıdan iki şekilde okuyoruz:

1. İran kelimesi yerine Türkiye yazarsanız ambargonun kalktığı kanıtına ulaşabilirsiniz.

2. Bir ambargo kalkmış, ancak bir yenisinin de devreye girdiğini kolayca anlaşılr.

Kısaca doğu ve İslam ülkeleri için bir ambargo kalkmış, ancak başka bir yasak devreye girmiştir. NS yapabiliriz ama **“uranyum zenginleştirme tesisi”** yapamayacağımızı, yani bizlere yakıt çubukları yapmanın yasak olduğunu, yakıt çubuklarını mutlaka batıdan ve kontrollü bir şekilde almamız gerektiğini tebliğ eden bir yazı gibidir. Kısaca enerjinin anahtarı hep batıda kalmalıdır!. İşte İran konusundaki 2. raund da bu konu çerçevesinde ele alınmalıdır.

Basında bu durum açıkça 5 Mayıs 2006 Milliyet gazetesinde yer almıştır. Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu (İEA) Nükleer Güvenlik bölümü başkanlığını da bir Türk bilim adamı olan, Aybars Gürpınar yap-

maktadır. Aynı tarihli gazetede ABD modelini dünya-ya açıklanmıştır. Kısaca **“yakıt çubuklarının”** hangi ülkelere yapılacağı, diğerlerine nasıl yasaklanacağı planı!. Ortaya konulmuştur.

Burada enerjinin ekonomisini de unutmamamız gerekir. Nükleer elektrik Hidrolik elektrikten sonra ikinci ucuz elektriğin elde edildiği enerji koludur. Nükleer enerjinin gerekliliği işte burada ortaya çıkmaktadır. Güney Kore'nin eski Teknoloji Bakanı Prof. Chung'ın, İstanbul toplantısında açıkladığı üzere, “8.2 milyar dolarlık doğal gazdan elde edilen elektrik üretiminin aynısını elde etmek için sadece 400 milyon dolarlık Uranyum yakıt yeterlidir” cümlesi hafızamdan hiç silinmemiştir. Bu konudaki inanılması zor ama gerçek olan hesaplar NükTe web sitemizde mevcuttur. <http://nukte.org/menu/191/atom-enerjisi-nukleer-enerji.html>

NükTe Nükleer Teknoloji Bilgi Platform neden kuruldu?

Ülkemizde yaşanan bilgi kirliliğini temizlemek, bilimsel değerleri güvenli şekilde sunmak ve halkımızı nükleer enerji hakkında bilgilendirmek amacıyla, Fizik ve Nükleer Mühendisleri ile Üniversitelerimizin Fizik-Nükleer bölümü öğretim üyelerinin önderliğinde Ocak 2006'da NükTe - Nükleer Teknoloji Bilgi Platformu kurulmuştur. Görsel ve yazılı medya ile katılmakta olduğumuz konferans ve seminerler yanında Web sitemiz üzerinden (www.nukte.org) doğru ve anlaşılabilir bilgiyi halkımıza ulaştırmaya devam etmekteyiz. Platformumuz, 2010 yılında Akkuyu NS ihale aşamasında ülkemiz siyasetçi, bürokrat ve yöneticilerini raporlar ve toplantılar ile ülke menfaatlerimiz doğrultusunda bilgilendirmeye çalışmıştır. Bunun yanında

Ankara, İstanbul, Kocaeli, Çorlu ve Çerkezköy'de NS parçaları üretimi ile ilgili olarak sanayicilerimize yönelik toplantılar gerçekleştirilmiştir. Platformumuz Nükleer Santrallere Yerli Parça Üretim Fırsatları nelerdir? Konusundaki ASO ile ortak çalışmalar yapmış, Başkan Nurettin Özdebir'in ASO bünyesinde Nükleer Sanayi Kümelenmesi Projesi (NÜKSAK) ın kurulması konusunda öncü olmuştur. Sektörel bazda yeterli değerlendirmeyi en iyi yapan kurumun başında Ankara Sanayi Odası (ASO) gelmektedir. Çünkü nükleer konusunda alt yapısını kuran, Nükleer Mühendisler istihdam eden ve proje üretebilen ilk sanayi odasıdır. Yerleştirme konusunda planlamamız, kendi modelimizi ortaya çıkarmak ya da mevcut bir modeli alarak ilerleme yolunda olmalıdır, çünkü kendi teknolojinizi ve üretimini yapmadığınız her üründe ambargo bizim kaderimizdir. İşte sizde bu yazıyı okuyarak, batı tarafından uygulanan nükleer ambargoların değişik sayfaları okuyup öğrenmiş oldunuz. Çevrenizi de bilgilendirmeniz dileği ile, saygılarımı sunarım,

DOSYA

NÜKLEER ENERJİNİN Sürdürülebilirliğe Katkısı ve TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Dr. Cihad TERZİOĞLU

MÜSİAD Maden, Enerji Yönetimi ve Yatırımları Komitesi Başkanı

Abdurrahim METİN

Genç MÜSİAD Enerji Yönetimi, Verimlilik ve Madencilik Komitesi Başkanı

Sanayileşme, dijitalleşme, elektrifikasyon, hızla gelişen teknoloji, ekonomik büyüme ve artan konfor standartları dünya enerji talebini her geçen gün artırmaktadır. Artan enerji talebinin karşılanmasında kullanılan fosil yakıtlı enerji kaynakları sürdürülebilirliğe ve gelecek nesillere temiz ve yaşanabilir bir dünya bırakmaya elverişli olmadığı için, daha temiz, daha verimli enerji kaynaklarına yöneliş kaçınılmaz olmuştur.

Güneş, rüzgar, biyokütle vb. yenilenebilir enerji kaynaklarının hızla yaygınlaşmasının yanı sıra; 7/24 sürdürülebilir (baz yük) enerji sağlaması, yüksek verimliliği, enerji arz güvenliğine katkısı ve teknolojik gelişmişliği göstermesi sebebiyle nükleer enerji santralleri de popülerliğini artırmaktadır.

Nükleer Enerji Nedir?

Her ne kadar nükleer enerji santrali dediğimizde bize çok yabancı bir enerji kaynağı ve yepyeni bir teknoloji gibi gelse de temelde çalışma mantığı, aşına olduğumuz kömür, doğalgaz vb. termik santraller ile aynıdır. Kullanılan radyoaktif hammadde ve ortaya çıkan kimyasal tepkimelerle diğer termik santrallerden ayrılan nükleer enerji; çok yüksek sıcaklıklarda uranyum atom çekirdeklerinin fisyon (ayırışma) denilen zincirleme kimyasal tepkimelere girerek yüksek seviyede ısı enerjisinin açığa çıkmasıdır. Bu ısı enerjisinin reaktörler vasıtasıyla elektrik enerjisine dönüştürülme işlemleri ise nükleer enerji santrallerinde gerçekleştirilir.

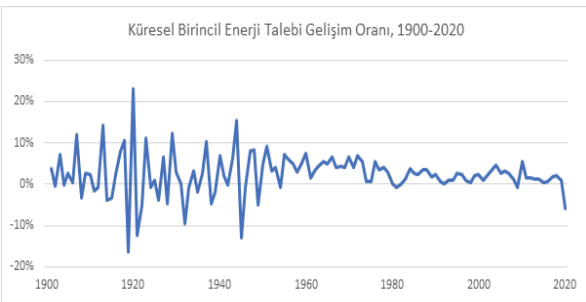
Daha yalın bir şekilde özetleyecek olursak;

Nükleer enerji, yüksek basınçta buhar ve sonrasında elektrik üretmenin temiz, verimli ve teknolojik bir yoludur.

Nükleer Enerji Çeşitleri ve Dünyadaki Son Durumu

Dünya'da basınçlı su, kaynar su, gaz soğutmalı, hızlı üretken vb. birçok farklı reaktör çeşidi olmakla birlikte, basınçlı su reaktörleri (PWR) %50 üzerinde kullanım oranıyla en yaygın reaktör çeşididir.

20. yüzyıldan günümüze, dünyada enerjiye olan talebi incelediğimizde özellikle küreselde etkili olan İspanyol virüsü, II. Dünya Savaşı gibi gelişmelerden sonra enerji taleplerinde ciddi düşüşlerin olduğu ancak daha sonra enerji talebinde son yaşanan Covid-19 pandemisine kadar pozitif bir ivme olduğunu görmekteyiz.

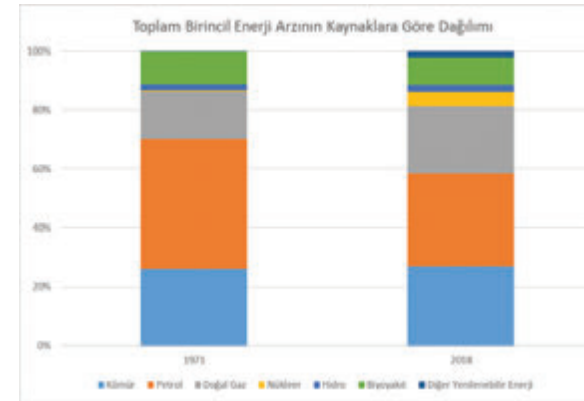

Talep artışına karşılık enerji arzında yaşanan değişikliğe baktığımızda ise, 1971 ve 2018 yılları arasında dünya toplam enerji arzının yaklaşık 2,6 kat arttığı görülmektedir. (5.519 Mtoe'den 14.282 Mtoe'ye). Dünyanın artan enerji talebinin karşılanmasında özellikle kömür, petrol ve doğalgaz büyük bir paya sahiptir. Yenilenebilir enerji sistemlerindeki Ar-Ge faaliyetleri sonucunda maliyetlerin azalması, devlet teşviklerinin cezbediciliği ve özel sektörün ilgiyle birlikte yenilenebilir enerjinin toplam enerji arzı içerisindeki payı artmaya devam etmektedir.

DOSYA

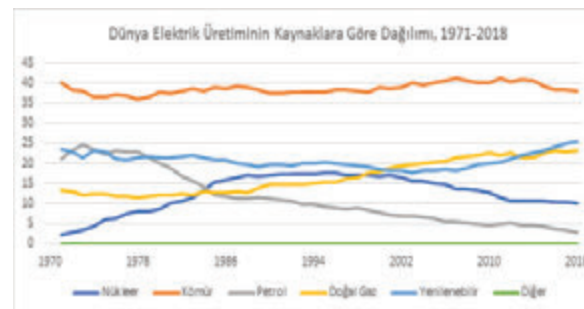
Nükleer Enerjiye geldiğimizde ise, 1971 yılı enerji arzında %0,5 paya sahip olan nükleer enerjinin 2018 yılına geldiğimizde enerji arzındaki payı yaklaşık 10 kat yükselmiştir.

IEA CO2 Emissions from Fuel Combustion: Overview Raporu incelendiğinde, karbon salımında en çok paya sahip olan sektör elektrik enerjisi üretim sektörüdür. Dünyadaki elektrik üretiminin kaynaklara göre dağılımını incelediğimizde fosil yakıtların payının yenilenebilir enerji kaynaklarına göre oldukça yüksek olduğu gözükmemektedir.

Kömürde elektrik enerjisinin üretimi her dönemde baskın olup yaklaşık %40 bir paya sahiptir. Petrolden üretilen elektrik enerjisi ise doğal gaz maliyetlerinin düşüşüyle birlikte elektrik üretimindeki payı azalmış olup doğal gazın elektrik üretimindeki payı 1970'ten 2018'e kadar yaklaşık %10 artış göstermiştir. Nükleer enerji ise şu anda yaklaşık 440 santral ile elektrik üretiminde %10'luk bir paya sahiptir. Hâlihazırda 50 üzeri nükleer reaktör inşaat halinde olup, bittiğinde mevcut kapasiteyi yaklaşık %15 artıracaktır.

Yukarıdaki tabloda ülkelerin nükleer enerji santrallerinden ürettiği elektrik miktarını TWh cinsinden görmekteyiz. ABD'de faaliyette olan 94 adet nükle-

er santralin kurulu gücü toplam 96.6 GW olup Türkiye'nin şu anki toplam kurulu gücüne eşdeğerdir. Fransa toplam 61.4 GW gücündeki 56 adet nükleer santralinden 382.4 TWh enerji üretimi ile ikinci sırada yer almaktadır. Avrupa'nın göbeğinde bulunan Fransa, elektrik ihtiyacının yaklaşık %70'ini nükleer enerji santrallerinden sağlamaktadır. Çin'de ise 49 adet nükleer enerji santrali devrede olup toplam kurulu gücü 47.5 GW'dir. Toplam enerji tüketimi çok yüksek olan Çin'de elektrik üretiminin yaklaşık %5'i nükleer enerji santrallerinden sağlanmaktadır.

2011 yılında meydana gelen Fukushima kazasına kadar elektrik ihtiyacının yaklaşık %30'unu nükleerden sağlayan Japonya ise, santral kapatmaları sonrası elektrik üretiminde nükleer payı azalmasına rağmen nükleerden vazgeçmiş değil. Halihazırda 33 adet nükleer enerji santrali elektrik üretimine devam etmekte olup, 2030 yılı için Japonya'nın elektrik üretiminde nükleer enerjinin payının %20'lere çıkarılması hedefleniyor.

Nükleer Enerjinin İklim, Çevreye ve Sürdürülebilirliğe Etkisi

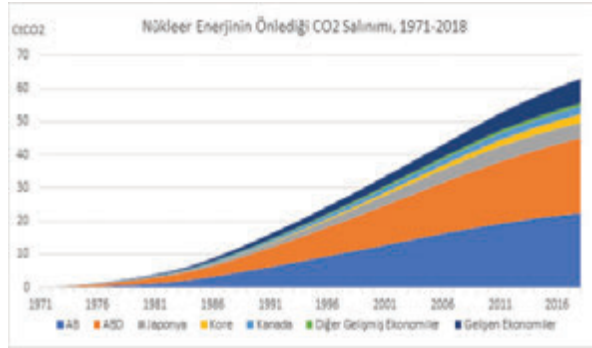
Giriş kısmında da bahsettiğimiz sebepler neticesinde artan enerji talebinin karşılanmasında kullanılan fosil yakıtlı enerji kaynakları atmosfere salınan sera gazı oranını artırmakta ve sürdürülebilir bir enerji arzının sağlanmasına engel oluşturmaktadır.

Sürdürülebilir, güvenilir ve düşük karbonlu bir enerji üretim sisteminde hiç kuşkusuz nükleer enerji büyük bir öneme sahiptir. Rüzgar, güneş ve hidroelektrik gibi enerji kaynakları; rüzgarın esmediği, güneşin yüzünü göstermediği yahut yağışların olmadığı durumlarda istenilen seviyede enerji üretemezken

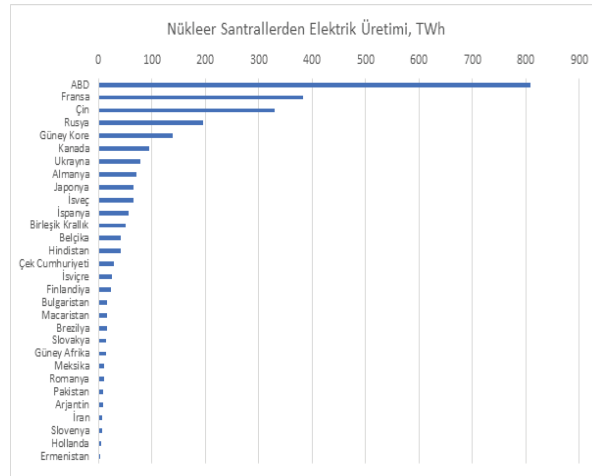

DOSYA

nükleer enerji santralleri, yüksek emreamide oranıyla 7/24 enerji üretme kapasitesine sahiptir. Bu özelliği sayesinde bilhassa baz yük talebinin temiz ve sürdürülebilir olarak karşılanmasında nükleer enerjinin önemli bir rolü bulunmaktadır.

Bir diğer önemli konu ise, nükleer enerjinin sıfır karbon salımına sahip olmasıdır. Aşağıdaki grafikte nükleer enerjinin 2018 yılına kadar ne kadar CO2 salımını öncilediği bölgesel bazda net olarak görülmektedir.

Akkuyu Nükleer Enerji Santrali ve Türk Ekonomisine Katkısı

Türkiye'nin 2023'te ilk reaktörünü devreye almayı planladığı Akkuyu Nükleer Enerji Santrali'nin inşaat ve kurulum çalışmaları, Mersin ilinin Gülnar ilçesinde hızla devam etmektedir. VVER-1200 3. Gen+ reaktörlerinin kullanılacağı santralde her biri 1200 MW olmak üzere toplam dört adet reaktör kullanılacak olup kurulu güç 4800 MW olacaktır. İlk reaktörün 2023 yılında diğer üç reaktörün birer yıl arayla devreye alınması planlanmaktadır. Türkiye'nin 2019 yılında toplam elektrik tüketimi 290,4 milyar kWh olup

bu rakam 2020 yılında 290,9 milyar kWh'a çıkmıştır. Akkuyu santralinin yıllık 35 milyar kWh enerji üretmesi beklenmekte olup, ülkemizin artan enerji talebi dikkate alındığında nükleer enerji santrali toplam elektrik ihtiyacının yaklaşık %10'unu karşılayacaktır. Baktığımız zaman bu rakam, Ankara ve İzmir'in toplam elektrik tüketimine tekabül etmektedir.

Böylelikle ülkemiz, gerek enerji arz güvenliği ve kaynak çeşitliliği açısından, gerekse yüksek teknoloji ve know-how transferi açısından bir üst lige çıkmış olacaktır. En yoğun dönemde 16 bin, işletme döneminde ise 4 bin kişiye istihdam alanı oluşturarak elinde bulundurduğu genç iş gücünü nitelikli iş gücüne çevirmekle kalmayıp, teknoloji ithal eden ülke statüsünden, teknoloji ihraç eden ülke statüsüne geçiş yapacaktır.

Bunun yanı sıra başta Mersin bölgesi olmak üzere, santralin inşası ve işletim süresi boyunca inşaat, ulaşım, altyapı, hizmet, turizm, sağlık vb. birçok yan sektöre de direkt veya dolaylı katkı sağlanmış olacaktır.

Sonuç

Yaklaşık 60 yıllık geçmişe sahip, gelişen teknolojiyle birlikte güvenliğini kanıtlamış, sıfır karbon salımıyla diğer enerji kaynaklarına kıyasla temiz, 7/24 üretim kapasitesiyle sürdürülebilir ve bir o kadar da ekonomik bir kaynak olan nükleer enerji, tüm Dünyada artan popülerliğiyle birlikte, ülkemizin de 2023 hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilecek en önemli projelerinden biri olacaktır.

Ülkemizin dışa bağımlılığının en büyük kalemi olan enerji ithalatı azalırken, Milli Enerji ve Maden Politikasının üç sac ayağından biri olan enerji arz güvenliği noktasında ise ciddi bir aşama kat edilmiş olacaktır.

observer

Observer'ın işletmenize özel kullanıcı dostu arayüzü ile enerji tüketen tüm ekipmanlarınızı web, telefon ve tablet üzerinden 7/24 izleyin.

Birim ürün başına enerji maliyetlerinizi analiz edin, yönetin ve maliyetlerinizi düşürerek rekabette öne geçin.

Bir tık ile günlük, haftalık ve aylık enerji raporunuzu alın.

Alarm sistemi ile olağandışı durumlar için anlık bildirim alın.

ENERJİNİ İZLE, YÖNET, TASARRUF ET!

www.observer724.com

DEĞERLENDİRME

Ahmet ŞEKERLİ
MÜSİAD Yerele Üst Kurul Başkanı

Pandemi Toplumsal Yapıyı, Ekonomik Faaliyetleri ve Hayatımızı Derinden Etkiledi

Ecdadımızdan miras Zimem Defteri ve medeniyetimizin bir değeri olan Karz-ı Hasen uygulamalarını, hızlı ve başarılı bir şekilde organize olan yaygın teşkilat ağımızın sağlamış olduğu büyük avantajı da kullanarak 98.000 Ramazan erzak paketi ile birlikte ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza ulaştırdık.

Tüm dünyada ve ülkemizde yaşanan koronavirüs salgını herkesin hayatını etkileyip değişmesine neden olurken üretimden tüketime, dini ibadetlerden spora, eğitimden eğlenceye kadar birçok alanda toplumsal yaşamı etkisi altına aldı. Salgının ortaya çıktığı ilk haftalardan itibaren tüm dünyada, hastalığın yayılmasına ve etkilerinin en aza indirilmesine yönelik sıkı tedbirler alındı ve alınmaya devam ediyor. Daha önce karşılaşmadığımız bu durum, top-

lumsal yapıyı, ekonomik faaliyetleri ve hayatımızı derinden etkiledi. Salgın sürecinde yaşadıklarımızın ve edindiğimiz alışkanlıkların, hayatımızın bundan sonraki dönemini değiştirecek etkiler bırakacağını açık şekilde görmekteyiz.

Salgının ülkemizde görüldüğü ilk andan itibaren MÜSİAD Yerele Üst Kurulu olarak tüm etkinlik, organizasyon ve faaliyetlerimizi dijital ortama taşıdık. Genel Merkez'in şube ve temsilcilikleri ile bağıni güçlendirme çalışmalarını bu süreçte de devam ettirerek, salgın nedeniyle dijital platformlar üzerinden gerçekleştirilen toplantıların tamamına katılım sağladık. Genel Merkez ve şube temsilcilikleri arasındaki koordinasyonu ve üyelerle olan iletişimi daha da artırmak amacıyla, **6.500'e** yakın üyemizi tek tek arayarak, talep ve önerilerini raporlayıp **MÜSİAD Korona Kriz Merkezi'ne** ilettik. Ayrıca, devletimizin başlattığı dayanışma ve yardımlaşma kampanyasına kayıtsız kalmayarak devletimizin ve halkımızın yanında ve hizmetinde olduk. Üyelerimiz tarafından yapılan nakdi ve ayni yardımların yanı sıra derneğimizin, ecdadımızdan miras olan **Zimem Defteri** ve medeniyetimizin bir değeri olan **Karz-ı Hasen** uygulamalarını, hızlı ve başarılı bir şekilde or-

ganize olan yaygın teşkilat ağımızın sağlamış olduğu büyük avantajı da kullanarak **98.000** Ramazan erzak paketi ile birlikte ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza ulaştırdık.

Yalnızca Türkiye'nin değil, küresel ekonominin istisnasız bütün aktörlerinin Covid-19 salgını nedeniyle oldukça kritik bir süreçten geçtiğine şahit olduğumuz bu dönemde, iki yılda bir, Ocak ayı içerisinde yapılması gereken Şube Genel Kurulları, İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Müdürlüğü'nün 25.11.2020 tarih ve 7546 sayılı kararına istinaden Mart ayına ertelenmişti. 1 Mart'tan itibaren icra etmeye başladığımız Şube Genel Kurullarını, pandemi koşullarına uygun olarak üyelerimizin ve il protokolünün katılımlarıyla gerçekleştirdik. Bu süreçte, çok yüksek risk bölgesinde yer alan şubelerin genel kurulları tekrar ertelenmiş olsa da; hızla organize olarak daha az riski bulunan 36 şubemizin genel kurulunu gerçekleştirdik. Bu doğrultuda, düzenlediğimiz genel kurullarda 9 şubemizde başkan değişimi olmuştur.

İçişleri Bakanlığı'nın 81 il valiliğine gönderdiği 14 Nisan 2021 tarihli "Kısmi Kapanma" konulu genelge gereğince, ülke çapında düzenlenecek tüm genel kurulların bayram sonrasına ertelenmesinden dolayı, tüm şubelerimizin genel kurullarını bayram sonrasında tamamlamayı hedefliyoruz. Hâlihazırda düzenlenen şube genel kurullarımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yeni yönetim kurullarına görevlerinde başarılar diliyoruz.

Bu süreç ne kadar sürerse sürsün; sürecin ardından, artık hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı bir hikâyenin içerisinde yer alacağımıza inanıyoruz. Bu dönemde gerek üyelerimizin, gerek ihtiyacı olan vatandaşlarımızın her zaman yanında yer alacağımızı, tüm dengeleri altüst eden salgının etkilerinin en kısa

zamanda silinmesi adına elimizi taşın altına çekinmeden koyacağımızı, bir kere daha güçlü bir şekilde ifade etmek istiyorum. Ayrıca, yukarıda bahsetmiş olduğumuz tüm bu çalışmaların hayata geçirilmesinde emeği ve katkısı olan başta Genel Başkanımız Sayın Abdurrahman Kaan olmak üzere, yönetim kurulu üyelerimize, şube ve temsilcilik başkanları ile yönetim kurulu üyelerine, komite üyelerimize, tüm üyelerimize, Genç MÜSİAD üyelerine ve profesyonel kadromuza teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle; öncesi rahmet, ortası mağfiret, sonu cehennem azabından kurtuluş olan Ramazan Ayı'nın, hepimiz için huzurlu ve bereketli geçmesini diliyorum. Cenab-ı Hak, yaptığımız ve yapacağımız ibadet ve yardımları kabul eylesin, bizlere, Ramazan Bayramı'na kavuşmayı nasip etsin inşallah.

DEĞERLENDİRME

MÜSİAD TÜRKİYE GENELİNDE ŞUBE GENEL KURULLARINI GERÇEKLEŞTİRİYOR

Mart ve Nisan ayları içerisinde yurt içinde toplam 36 şubenin genel kurullarını gerçekleştiren MÜSİAD, yeni seçilen ve tekrar seçilerek görevini sürdüren şube başkanları ile yoluna devam ediyor.

Şube genel kurullarına fiziken ve online olarak katılan MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, gittiği şehirlerde MÜSİAD üyeleri başta olmak üzere iş insanları ile bir araya gelerek temaslarda bulundu ve iş dünyasının nabzını tuttu. Toplantı ve ziyaretlerde üretim gücü, istihdamın korunması ve ekonomik kalkınma vurgusu yapan Kaan, yaptığı konuşmalar da özellikle şunları vurguladı:

“Yeni dünya sistemine önceden hazırlık yapmak amacıyla tazelenme sürecimizi başlattık. Yola çıkış mottomuz, **“beraber”** oldu. Yapmayı planladığımız ve vaat ettiğimiz neredeyse tüm açılımları tazelenme sürecimiz çerçevesinde yerine getirdik; şimdi geniş çaplı projelerimizle bu sürecin meyvelerini topluyoruz.

MÜSİAD olarak, ülke ekonomisine yapılan katkıyı artırmaya ve üyelerimiz arasındaki ortaklık kültürünü geliştirmeye yönelik projeler geliştiriyoruz. **MÜSİAD MECLİS çatısı** altındaki toplam **23 komitemiz** kendi tematik ya da sektörel alanlarına uyumlu projeler

ile Anadolu'daki potansiyel yatırımcı ve sanayicileri belli projeler etrafında toplamaya başladılar. Bu projeler, Anadolu'daki sermaye gücünü, projelere yatırım yapmak veya ortak olmak adına teşvik ediyor. Tekrarlaması muhtemel salgınlar ve afetler için üretim üsleri kurmak zorundayız. Üretim üsleri kurarak, salgın ya da ağır afet durumlarında firmaları, çalışanları ve üretimi korumak, tam kapanma olmadan devam ettirmek mümkün olur. 2020 yılında sert şekilde daralan küresel ekonominin 2021 yılında nispeten toparlanacağı öngörülmekle birlikte, salgının seyrine bağlı olarak tahmin belirsizliği yüksek seyrediyor. Ülkemiz ise bu zorlu süreci en az hafif hasarla atlatan ülkelerin başında yer almaktadır. MÜSİAD olarak Türkiye'nin, mevcut imalat potansiyeli ve esnek üretim kapasitesiyle, muadili olan diğer ülkelerle kıyaslandığında ciddi bir avantaja sahip olduğunu her fırsatta dile getiriyoruz.

Yeni dönem olarak ifade edebileceğimiz önümüzdeki bu süreçte; bugüne kadar üretim-ticaret-yatırım üçgeninde göstermiş olduğumuz çabanın

üzerine çıkarak, ihracata yönelik imalat üretimine mutlaka ağırlık vermemiz gerektiğine inanıyoruz. Elimizde bulundurduğumuz avantajları, bütün parametreleriyle birlikte sahaya yansıtabilmemiz için, Covid-19'un getirdiği orta ve uzun vadeli dönüşüm sürecine imalat sanayiini çok iyi hazırlamalıyız. Zira önümüzde Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitemiz ve iş gücü yetkinliklerimizi geliştirmek için kullanarak uzun vadede küresel ekonomide ciddi bir sıçrama yapabileceğimiz bir fırsat alanı bulunmaktadır. Özellikle coğrafi konum bakımından ciddi bir avantajımız olduğunu ve bunun küresel ekonominin gelecek projeksiyonlarında ülkemize büyük bir fırsat alanı oluşturacağını düşünüyoruz. Bu fırsatın, birçok sektörümüzü ve her kapasitedeki üretim gücünü kapsayacak şekilde, oldukça geniş bir çerçevede olarak tanıyacağına inanıyoruz. “

“MÜSİAD'ın En Büyük Gücü Veri Tabanıdır”

MÜSİAD'ın, üyeleri aracılığıyla bölgelerden edindiği bilgileri işleyerek önemli bir veri tabanına sahip olduğunu ifade eden MÜSİAD Yerel Üst Kurul Başkanı Ahmet Şekerli, şunları söyledi:

“MÜSİAD olarak yol arkadaşlarımıza, **Türkiye’de 89 nokta ve dünyada 95 ülkede 225 irtibat noktasıyla** faaliyet gösteren, **11 bini aşkın üyesi** bulunan bir sivil toplum kuruluşu olarak desteğimizi sunuyoruz. Sağladığı **1 milyon 800 bin kişilik istihdam** ile Türkiye ekonomisine ve milletine faydalı olmak için her gün daha fazla çalışan bu değerli yapıyı bizler, her bir üyemizle bu noktaya getirdik, üyelerimizin kıymetli destekleriyle geleceğe daha da umutlu bakıyoruz. Bunu, kurum kültürümüz ve bilgi birikimimizin yanında, teşkilatımızdan aldığımız güçle yapıyoruz. MÜSİAD olarak her zaman daha çok

noktaya ulaşmayı kendimize hedef edindik; fakat bu hedefin asıl amacı, sayıca büyümekten ziyade, daha fazla insana temas etmektir.

Üyelerimiz aracılığıyla bölgelerden edindiğimiz bilgileri işleyerek, önemli bir veri tabanı oluşturuyoruz. Bunun sonucu olarak da iş dünyasına, tüm riskleri, fırsatları ve güncel sorunları ortaya koyan bir tablo sunuyoruz. Bizler, elimize ulaşan mikro bilgiyi değerlendiriyor ve elde ettiğimiz çıktıyı, ekonomi yönetimi başta olmak üzere ilgili makamlara sunuyoruz. Bunu, bir STK için müthiş bir güç olarak değerlendiriyoruz”.

Genel kurulu düzenlenen şubelerden **12'sinde başkan değişimi** gerçekleşirken, **24 başkan ise yeniden seçilerek görevine devam etti.**

Pandemi tedbirleri kapsamında uygulamaya konulan önlemler sebebiyle, genel kurullara ara veren MÜSİAD, Mayıs ayından itibaren şube genel kurullarını gerçekleştirmeye devam etmeyi planlıyor.

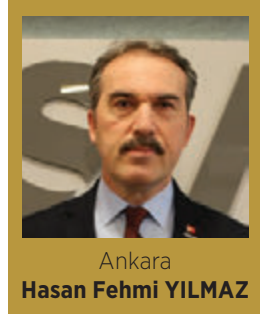

DEĞERLENDİRME

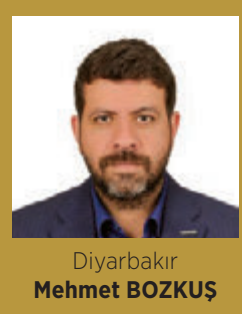
Genel kurulu düzenlenen şubelerden 12'sinde başkan değişimi gerçekleşirken, 24 başkan ise yeniden seçilerek görevine devam etti.

Adana	Burhan KAVAK	Isparta	Yalçın BAYSAN
Afyonkarahisar	Ahmet KARAKOL	İzmir	M.Bilal SAYGILI
Antalya	Boğaçhan GÖKSU	Karadeniz Ereğli	Abdülkadir ÇINAR
Batman	Aladdin İRAZ	Karaman	İbrahim TAŞBAŞ
Bursa	Nihat ALPAY	Kayseri	Mehmet KÜTAHNECİ
Çanakkale	Şerif MUTLU	Kütahya	İsmail TOSUN
Denizli	Mehmet AKGÜN	Malatya	Muharrem POYRAZ
Düzce	Vefa PEHLİVAN	Mardin	Mehmet İLERİ
Erzurum	Fuat DEMİR	Muğla	Kazım DEMİR
Eskişehir	Hakan DUMAN	Sivas	Salim EMİNOĞLU
Fethiye	Kemal TUFAN	Şanlıurfa	Mahmut SAATÇI
Gebze	Serkan BEYAZ	Uşak	İbrahim YILDIRIM

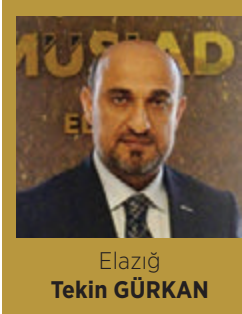
eMUSIAD.com

Ankara
Hasan Fehmi YILMAZ

Diyarbakır
Mehmet BOZKUŞ

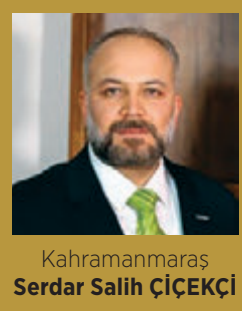
Elazığ
Tekin GÜRKAN

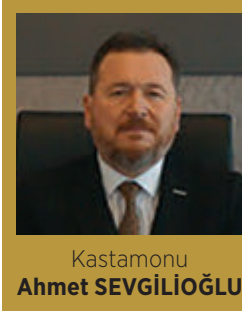
Gaziantep
Fatih Muhaddis FEDAİOĞLU

Hatay
Ali ÖZYURT

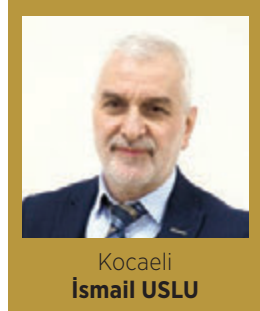
Kahramanmaraş
Serdar Salih ÇİÇEKÇİ

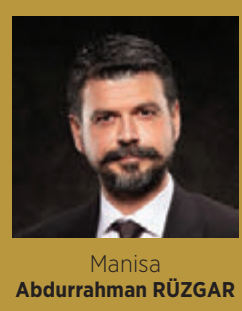
Kastamonu
Ahmet SEVGİLİOĞLU

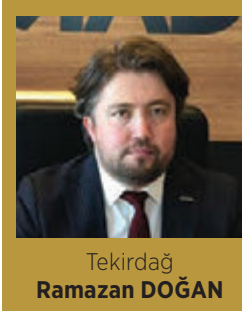
Kırıkkale
Ahmet ÇETİN

Kocaeli
İsmail USLU

Manisa
Abdurrahman RÜZGAR

Tekirdağ
Ramazan DOĞAN

Van
Abdurrahman EREN

Yeni Nesil
e-Ticaret Portalı

GÖRÜŞ

Hedefimiz: Tekafül Sisteminin Bilinirliğinin ve Farkındalığının Artırılması

Bereket Sigorta, Bereket Emeklilik, Bereket Tekafül Genel Müdürü Mahmut Güngör, Bereket Tekafül'ün çalışma yapısını, katılım finans ve katılım sigortacılığının dün, bugün ve yarına dair perspektiflerini, sektördeki büyümeye ve gelişmelere dair değerlendirmelerini dergimize aktardı. Özellikle şirketlerinin sektörde öncü olarak yer bulduğu tekafül sistemine dair önemli bilgiler aktaran Güngör, bu sektörün geleceğine dair beklentilerini paylaştı.

Bereket Sigorta, Bereket Emeklilik ve Bereket Tekafül'ün faaliyetlerini sizden dinleyebilir miyiz?

Katılım finans ve katılım sigortacılığı ilkelerine göre yönetilen şirketlerimiz; bireysel emeklilik, hayat ve hayat dışı sigortacılığı kapsamındaki tüm branşlarda faaliyet göstermektedir. Tüm süreçlerini kuruluşunda belirlediği değer ve hassasiyetlere uygun olarak işleten, Türkiye'nin ilk katılım emeklilik şirketi olan Bereket Emeklilik, tamamen katılım finans etiğine uygun fonlarıyla katılımcılarına değişen piyasa koşullarına göre seçebilecekleri hisse senetleri, kıymetli madenler, kira sertifikası, katılım bankalarında açılmış kâr-zarar ortaklığı hesapları gibi farklı seçeneklerle hizmet vermektedir. 2019 yılında %33,52'lik getiri oranı ile yılı lider olarak kapatan Şirketimiz, 2020 yılında sergilemiş olduğu yüksek fon performansıyla sektördeki konumunu güçlendirirken 2021 yılının ilk çeyreğinde fon getirisindeki başarısıyla sektör birincisi oldu.

Çalışanları ve iş ortaklarıyla birlikte müşteri beklentilerine göre hizmet veren, çağın gerektirdiği değişimlere açık, çevik ve dijitalleşmeyi odağına alan, kendini yenileyebilen kalıcı bir marka vizyonu ile yola çıkan Bereket Sigorta; sigorta sektöründe yenilikçi ve dinamik alt yapısıyla pazar payını artırmaya devam etmektedir.

İslami prensipler çerçevesinde dizayn edilmiş olan ve Türkiye Modeli olarak adlandırılan düzenlemeler ile katılım sigortacılığında yenilikçi, ilk ve özgün modeli olan Bereket Tekafül ise, kurulan sigorta havuzu ile katılımcılarına/müşterilerine geleneksel sigortacılığın alternatifi olan ürünler sunmaktadır. Çoklu satış kanalı iş modeli çerçevesinde hizmet veren şirketlerimiz, Türkiye Tarım Kredi Kooper-

atifleri, katılım bankaları, acenteler ve brokerlarla sağlanan güçlü iş birlikleri ile satış faaliyetlerini sürdürmektedir.

Müşterilerinize sunduğunuz ürünleri kısaca özetler misiniz?

Müşterilerin sigorta ve emeklilik ihtiyaçlarının hızlı ve etkin bir şekilde karşılanması amacıyla “Müşteri Odaklı İş Modeli” benimsenmiştir. Müşterilerimizin ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda şekillenen sigorta ve emeklilik ürünlerinin, doğru dağıtım kanalından, doğru zamanda ve uygun teminatlarla sunulmasıyla uzun süreli müşteri sadakatini sağlanmasını amaçlıyoruz.

Tüm dünyayı etkisi altına alan pandemi sürecinde karantina ve kısıtlamaların da etkisiyle, online satış kanalı öne çıktı. Bu kapsamda hızlı bir şekilde aksiyona geçerek dijital kanallarımızın etkinliğini artırarak, ürünlerimizin online olarak satışına ağırlık verdik. 2019 yılında başlattığımız dijital dönüşüm projesi ile müşterilerinin hayatını kolaylaştıracak uygulamalarla aralıksız gelişimimizi sürdürürken, BİP uygulaması

üzerinden sigorta ve bireysel emeklilik satın alma hizmetini müşterilerine sunarak sektörde bir ilke daha imza attık.

Yenilikçi ve dinamik yapısıyla öne çıkan Bereket Sigorta, BİP kanalı üzerinden Konut ve DASK sigortası satın alınabilmekte, katılım esaslı emeklilik yatırım fonları ile birikim yapmak adına bireysel emeklilik sözleşmesine sahip olabilmekte ve diğer ürünler ile ilgili teklif alınabilmektedir. Bununla birlikte müşteriler tek tıkla kendilerine en yakın acente ve servis bilgilerine ulaşarak adres tarifi alabilmektedirler.

Bereket Tekafül'ün hedeflerini detaylandırır mısınız?

Gelişen ekonomik ve ticari koşullara göre dünyada birçok ülkede uygulanan hem ekonomik hem de dini açıdan temelleri olan tekafül sigortacılığının, toplumumuzda bulunduğu karşılık ve ülkemizin nüfus yapısı dikkate alındığında önemli bir potansiyelin bulunduğu aşikardır. Hal böyle olunca da katılım sigortacılığı; dini gerekçelerle geleneksel sigorta ürünlerine mesafeli yaklaşan insanımız için risk paylaşımı ve dayanışma esasları çerçevesinde dizayn edilen sigorta ürünleriyle alternatif olmaktadır.

2019 yılında “Sigortadan Öte” mottosuyla ilk tekafül şirketi olarak kurulan Bereket Tekafül; sigorta ürünlerinin tekafül ilkelerine uygun şekilde düzenlenmesine öncülük etmekte, ürün ve hizmetleriyle katılımcı tabanının genişletilmesini amaçlamaktadır.

Ülkemizde tekafül modelini uygulayan şirket olma sorumluluğunun bilinciyle, tekafül sisteminin bilinirliğinin ve farkındalığının artırılması misyonumuzla Tekafül sigortacılığının daha geniş kitlelere yayılmasına hizmet etmeye devam edeceğiz.

Türkiye’de faizsiz prensipler doğrultusunda çözüm sunan sigorta ve emeklilik hizmetlerinin gelişimini nasıl görüyorsunuz?

Cumhurbaşkanlığı 11. Kalkınma Planı ile Yeni Ekonomi Programı’nda önem atfedilen katılım bankacılığı ve katılım sigortacılığına yönelik ekosistem oluşturulması vizyonu ile gelişmiş finansal alt yapısı, genç nüfusu, nitelikli iş gücü ve jeopolitik konumu ile Türkiye’yi “global faizsiz finans merkezi” haline getirmek hedefi, finansal piyasaların gelişimi için kritik önem arz etmektedir. Bu kapsamda, katılım sigortacılığını teşvik edici mevzuatın hayata geçirilmesi, katılım finans ekosisteminin daha hızlı ve sağlıklı büyümesi vizyonuna önemli bir katkı sağlamaktadır.

Finans sektöründeki konumları ve tecrübeleriyle Katılım bankalarının ana faaliyetlerinin tamamlayıcısı olan katılım sigortacılığına gösterecekleri ilgi ve katkı katılım sigortacılığının bilinirliğinin artması ve hızla büyümesinde öncü rol üstlenmeleri hayati önem taşımaktadır.

Hayat ve hayat dışı katılım sigortacılığı ürünleri, katılım bankaları tarafından kullanılan finansal ürünlerin önemli bir parçası olduğu gibi katılım bankalarından hizmet alan katılımcılar için de kendilerini güvence altına almak için önemli bir fırsat sunmaktadır. Katılım sigorta şirketleri de katılım bankacılığı ve katılım finans ekosistemi için önemli bir paydaş konumundadır. Katılım Bankaları yanı sıra; yeni Kanun’la BDDK’nın denetimi ve gözetimine alınan ve katılım finans ilkelerine göre faaliyet gösteren Tasarruf Finansman Şirketlerinin katılım finans ekosisteminin ve tekafül sisteminin gelişiminde önemli bir rol üstlendiklerini söyleyebiliriz.

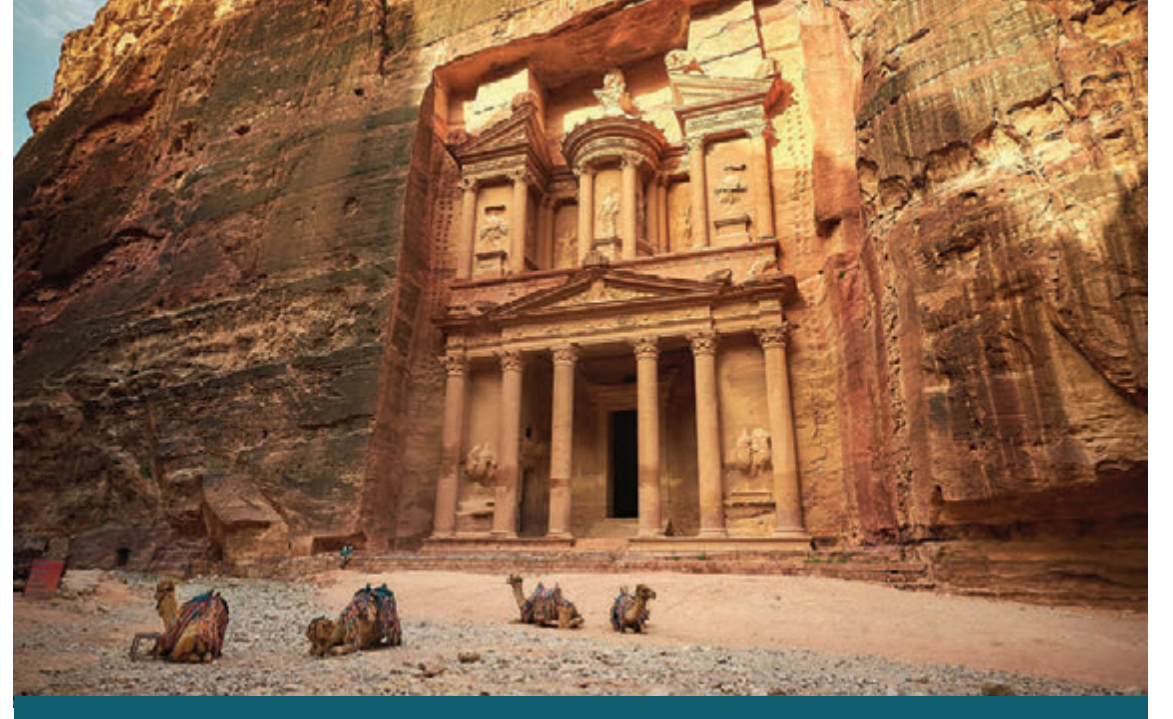

ROTA

Gizemli Masal Diyarında Yolculuk PETRA

Neslihan ÖZDEMİR DALMIŞ

İsmi kulağına çalındığında bir kez araştırıp tarihi hakkında bilgi edinen çoğu insanın, o andan itibaren hayallerinde yer edinen ve gidip görene kadar da “mutlaka orada olmalıyım” hissini geçmediği Petra Antik Kenti, geçen her yıl hayran sayısını daha da artıran, gizemli bir masal diyarı. Petra’yı “masallara layık” yapan, sınırlarına girdiğiniz anda sizi bu dünyadan başka bir dünyaya davet ederek, bir süreliğine de olsa gördüğünüz, duyduğunuz, hissettiğiniz her şeyi o an onun yönlendirmesi diyebiliriz. Bu “geçişe”, elektronik cihazlarıyla ya da beraberindekilerle giriştiği yoğun sohbetlerle direnenler dahi, bir an geldiğinde durup düşüncelere dalabiliyor. Çünkü Petra, tam olarak bunu istiyor ve yapıyor!

Bilet gişesinden biletinizi alıp antik kente giriş yaptığınızda, ucunu göremediğiniz, sıradan bir toprak yolda yürümeye başlıyorsunuz. Yaklaşık 15-20 dakika kadar burada yürüdükten sonra, yavaş yavaş ufukta görünen ve gökyüzüne uzanan büyük kayalardan oluşan bir başka yola giriyorsunuz. Petra’nın girişi olarak kabul edilen ve yaklaşık bir kilometre uzunluğundaki bu yol, Siqit(Siq Canyon) ismiyle anılıyor.

Siqit’in, dar bir geçit şeklinde ilerleyen, güçlü güneş ışıklarını dahi engelleyerek sizi Ürdün sıcağından kısa bir süre de olsa kollayan dar ve serin yolunu bitirdiğinizde, karşınıza şehrin en gizemli ve “meşhur” binası çıkıyor: El Hazne. Onu görene kadar hakkında duyduğunuz hikâyeler, gizemli atmosferini daha da katlıyor. Aslında bu gizem, bilim insanları ve tarihçiler tarafından kısmen çözülmüş, El Hazne binasının altındaki gizli bölümlerde kral mezarlarının bulunduğu kesinleşmiştir.

Yapı, yürüdüğünüz yolun daracık olması sebebiyle ufukta görünmüyor ve birden karşınıza çıkıyor; bir anda bir çocuk gibi şaşırarak istemsiz şekilde nida-

lar atarken, kalabalığı takip edip önüne vardığınızda, heyecanla yapıyı incelemeye koyuluyorsunuz. Diğer yandan da arkada kendisini ufak ufak göstermeye başlayan Petra’ya olan merakınız daha da katlanıyor. Uzun bir inceleme ve fotoğraf molasından sonra, yürüdükçe şehre özgü kumların savrulduğu yola giriş yapıyorsunuz ve o an, 21’inci yüzyıla bir süre mola verdiğinizizi fark ettiğiniz an oluyor.

ROTA

Yürüdükçe, sizin gibi turistlerin yanında, kıyafetleri sizden tamamen farklı ve bu yüzyıla ait olmadığını düşünceğiniz naiflikte insanlarla karşılaşıyorsunuz. Çoğunlukla su, takı, taş gibi ürünler satan bu güzel gülüşlü insanlarla, turistlere kiralamak üzere deve ya da katır gezdirirken de sıkça karşılaşıyorsunuz.

Çetin ve Bir O Kadar Öğretici Manastır Yolu

Daha önce şehri ziyaret eden dostlarınızdan duyduğunuz ya da diğer gezginlerin notlarından okuduğunuz “mutlaka tırmanmalısın” tavsiyesine uyup, uzun, çok uzun bir yola koyulmayı göze aldıysanız, çetin bir Manastır yoluna doğru ilerliyorsunuz. O ana kadar düz seyreden ve toz dışında pek bir engelle karşılaşmadığınız yol, bir anda yürümesi gittikçe güçleşen patikalar silsilesi olarak karşınızda beliriyor. “Bir kere çıkacağız dedik, dönüş yok” motivasyonu, Ürdün’ün 45 dereceyi aşan yaz sıcaklığında sizi en fazla 15 dakika idare ediyor ve sürekli durup su içme ihtiyacı duyuyorsunuz. Bir süre sonra yolun sonunda sizi nasıl bir yapının bekliyor olduğunu unutup yola odaklanıyorsunuz (daha doğrusu öyle yapmak zorunda kalıyorsunuz!) ve yolda karşılaştığınız bambaşka milletlere mensup onlarca turistten farklı farklı şeyler öğrenmeye, hatta bazılarıyla sohbet etmeye başlıyorsunuz; çünkü o an için kader ortağısınız, hepinizin tek bir ortak amacı var, hayatta kalmak pardon Manastır’a ulaşmak! Nihayet o uzun, zorlu ve “öğretici” yol son bulduğunda, sizi heybetli bir yapı karşılıyor. El Hazne gibi yalnızca önünde fotoğraf çektilip dışarıdan incelemenize izin verildiği için yapı önünde çok zaman harcamıyorsunuz fakat az önce tırmadığınız yolun bir de inişi olduğundan, en azından nefesinizi düzenleyebilecek bir süre boyunca kendinize dinlenebileceğiniz bir köşe bulmanız şart oluyor.

Çevrede biraz dolaşarak, şanslıysanız küçük taş oyuklardan birini boş bulup oturabilir hatta uzunca dinlenebilirsiniz; çünkü kimse gelip size, “buradan kalk” demiyor. Tek kaygınız, aşağı inip biraz dinlenip karnınızı doyurmak ve akşam saatlerinde sizi bekleyen diğer bir etkinliğe yetişmek oluyor.

Gecenin Güzelliği Petra’nın Büyüsüyle Bir Araya Geliyor

Petra’nın, gün boyunca sizi etkileyen atmosferini geride bırakıp şehirden çıkarken, eğer vaktiniz varsa ve akşam saatlerinde başlayıp gece boyu süren, antik kentin gece büründüğü güzelliği önünüze seren Petra By Night gösterisine katılabilirsiniz, zihninizdeki “harikayı” daha eşsiz bir yere konumlandıracağınız şüphesiz.

Petra giriş bileti haricinde satın aldığınız bir başka bilette, gösteri için yönlendirilmek üzere geniş bir alanda beklemeye başlıyorsunuz. Biraz erken gidebilirseniz eğer, birkaç adım ileride bulunan Petra Müzesi’ni, hızlıca da olsa mutlaka gezmelisiniz.

Saat 20.30’da görevliler sizi davet ediyor ve gündüz yürüdüğünüz yolu, bu kez karanlığı yolun iki yanına dizilen ve yalnızca önünüzü görebilecek kadar aydınlatan kandiller eşliğinde yürümeye başlıyorsunuz. En az iki kişi ya da daha da kalabalık olabilen gruplar halinde yürüyen turistlerden sıyrılmayı başarabilirseniz, vadinin etkileyici havasına kapılıp yolda daha büyük zevkle ilerleyebilirsiniz.

Ürdün’de Lut Gölü ve Akabe Körfezi arasında bulunan ve 1812 yılında İsviçreli gezgin Johann Ludwig Burckhardt tarafından yeniden keşfedilen Petra, MÖ 400 ile MS 106 yılları arasında Nebati Krallığı’nın başkenti oldu.

Birleşmiş Milletler Bilim, Eğitim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO)’nın Dünya Miras Listesi’nde yer alan Petra, İsviçre’deki bir kuruluş tarafından halk arasında yapılan ve dünyanın birçok ülkesinden 100 milyon kişinin katıldığı oylama sonucunda, Dünyanın Yedi Harikası’na alternatif olarak belirlenen “Dünyanın Yeni Yedi Harikası” listesinde yer aldı. Fakat UNESCO, oylamayı desteklemediğini açıkladı.

UNESCO, birbirinden şahane mirasın yer aldığı mevcut listeyi koruyadursun, halk arasındaki oylama da gösteriyor ki Petra, çoktan gönüllerdeki “harikalardan biri” olarak kendine yer bulmuş durumda.

Kalabalığın etkisiyle biraz uzun süren yolculuk, nihayet El-Hazne’nin önünde son buluyor. Yerlere serilen kilimlere oturup, size ikram edilen ve bölgeye has bir tadı ve kokusu olan bol şekerli çayı yudumlayarak, alanın tamamen dolmasını ve gösteri saatinin gelmesini bekliyorsunuz. Bir anda karanlıktan yükselen ve bir Bedevi’nin çaldığı üflemeli çalgı geceyi daha da gizemli hale getirirken, bir anlatıcı, Petra hakkında hikâyeler anlatmaya başlıyor. Aksan engelini aşmış hikâyenin en azından belli başlı bölümlerini anlayabilen şanslı azınlıktaysanız, ne mutlu! Hikâyeler ara ara, müziğin etkisiyle büyük bir coşkuyla bölünüyor ve alkışlarla anlatıcıya eşlik ediliyor. Derken anlatıcı susuyor ve görkemli El Hazne bir anda aydınlanıyor. O an gösterinin topluca katıldığınız bölümü son buluyor ve renklenmiş ışıklar eşliğinde kısa bir süre “fotoğraf molası” veriliyor.

22.30’da alan boşaltılmaya başladığında kalabalığa katılmamak için en önden gidebilir ya da bizim gibi,

insanların dağılmasını bekleyip dönüş yoluna koyulabilirsiniz. İkinci seçeneği tercih ettiğinizde, dönüş yolunda kandiller neredeyse tamamen söndüğünden, gecenin ve tabii ki yıldızların sunduğu muhteşem atmosferi doya doya yaşıyorsunuz. Gecenin en büyüleyici ve günün bütün yorgunluğunu unutturan anları ise Siqit’ten geçerken verdiğiniz bir molada daracık kayaların üstünden görünen kapkaranlık gökyüzünde yıldızların şovuna şahit olduğunuz anlar oluyor. Bu anların kelimelere dökülmesinin de bir başkasına aktarılmasının da neredeyse imkânsız olduğunu, bu gezide size eşlik eden seyahat arkadaşınızla dahi bambaşka duygulara kapıldığınızı fark ettiğinizde anlıyorsunuz. Bir başka deyişle, herkesin hayattaki deneyimleri bambaşka olduğu gibi, bu gezide hissettirdikleri de başka başka oluyor. Siz nasıl hissedeceksiniz, bu gizemli seyahat sizi nasıl bir iç yolculuğa çıkaracak, denemeden tecrübe etmeniz mümkün değil. Dolayısıyla eğer gidip görmediyseniz, Petra’yı seyahat listenizin üst sıralarına yerleştirebilirsiniz.

RÖPORTAJ

Hazırlayan
İsmail Okan Ukav

Fotoğraflar
Emel Tunçel

UYANIŞ: BÜYÜK SELÇUKLU KAPILARINI ÇERÇEVE EKİBİNE AÇTI

“Rakiplerimiz ütopya anlatırken
biz gerçeği aktarıyoruz”

TRT ekranlarında izleyiciyle buluşan ve yayınlandığı ilk günden bu yana çok geniş kitlelere ulaşan “Uyanış: Büyük Selçuklu” dizisi, benzersiz karakterleri, nefes kesen aksiyon sahneleri ve dikkatle hazırlanan detaylarla izleyiciden tam not aldı. Diziye ilişkin Çerçeve Dergisi’nin sorularını cevaplayan yapımcı, senarist ve yönetmen Emre Konuk, dizi ve film sektörüne yönelik düşüncelerini okuyucularımızla paylaştı. İşte keyifli sohbetimizden yansıyanlar...

“Uyanış: Büyük Selçuklu” dizisi kullanılan teknikler ve hikâye bakımından oldukça başarılı bir grafik ortaya koyuyor. Projeye ilişkin geri dönüşler hakkında neler söylemek istersiniz?

Her şeyden önce milletimizin teveccühüne mazhar olmak bizim için en büyük ödül. Sizin de söylediğiniz gibi dizimiz başladığı günden beri reytinglerde gün birincisi. İnsanlar muazzam bir gayret neticesinde ortaya çıkan “Uyanış: Büyük Selçuklu” dizisine sahip çıktılar. Şükürler olsun teşekkür, tebrik ve takdir mesajlarına yetişemiyoruz. Ve artık şunu gönül rahatlığı ile söyleyebiliriz ki bu proje milletimizindir, bu başarı milletimizindir, bizler gayret ve samimiyetle çalışmaya devam edeceğiz. Bize kıymet veren, destek olan tüm seyircilerimize şükranlarımı sunuyorum. İlk günkü heyecanla, ilk günkü aşkla yolumuza devam ediyoruz. Allah’ın izniyle ekibimizin gayretiyle yüzümü- zü ağartan işler yapmaya devam edeceğiz.

“TRT PLATOLARINDA EVRENSEL İŞLER YAPILIYOR”

Türkiye’nin dizi ve film ihracatı noktasındaki atılımlarına ilişkin düşünceleriniz neler?

Türkiye, sinemanın ve dizi sektörünün endüstri ve enstitü olduğunun bilincine varmış durumda. Hem kamu hem özel sektör hızlı bir ivme kaydediyor. Bizler sanatçı olduğumuz kadar iş insanıyız. Sektörü dikkatle takip etmek zorundayız. Biz Türkiye olarak dünyaya dizi-film ihraç eden ülkeler arasında ilk üçteyiz. Tabi burada TRT’ye, TRT’nin Genel Müdürü Sayın İbrahim Eren Beyefendiye çok teşekkür etmek gerekir. Onların vizyonu ile TRT ülkemizin farklı şehirlerinde uluslararası film platoları kurdu. Bu platolarda evrensel işler yapılıyor. Bu işler dünyaya satılıyor. Bizim kendi işimiz üzerinden örnek vermemiz gerekirse Uyanış: Büyük Selçuklu dizimiz dünyanın değişik ülkelerinden satın alınmak isteniyor. Biz bundan oldukça memnuniyet duyuyoruz. Dünya klasmanında yarışmak hiç kolay değil ama biz ülke olarak işimize verdiğimiz ciddiyet ile şükürler olsun artık sektöre yön verecek noktaya geliyoruz. Umarım Türk dizileri Dünya’da daha fazla yer bulur ve katma değer olarak daha ülkemize hem kültürel hem de ekonomik olarak daha fazla katkı sunar.

RÖPORTAJ

“BİZİM MEDENİYETİMİZ SANAT. SANATI ŞİFALANDIRMA ARACI OLARAK KULLANIYORUZ.”

Dizi ve film ihracatı kapsamında uluslararası rakiplerimize baktığımızda Türk dizilerini nerede görüyorsunuz, genel çerçevede Türkiye dizi film ihracatında nasıl bir başarı ortaya koyuyor?

Aslında bir önceki soruda bu konuya açıklık getirmeye çalıştım. Bizim çok geniş bir tarihimiz var. 4 kıtada can bulmuş bir medeniyetimiz var. Yine kendi işlerimiz üzerinden cevap vermem gerekirse mesela rakiplerimiz ütopya anlatırken biz gerçeği aktarıyoruz. Bizim medeniyetimiz sanat. Biz gelenek olarak ahlaki bozukluk barındıran içerikler üretmeyiz. Biz iyi ve güzeli anlatmak üzere iş yapıyoruz. Sanatı bir şifalandırma aracı olarak kullanıyoruz. Dünya aradığı huzuru bizim işlerimizde buluyor. Bakın dünyada hangi dizinin adı “Uyanış”? Biz niye uyanış diyoruz, bunlar önemli mesajlar. Haksızlığa baş kaldırmayı mazlumun yanında olmayı anlatıyoruz. Kutlu bir misyon, üstün teknik beceri ve doğru iletişimle dünyaya işlerimizi arz ettiğimiz zaman insanlar heyecanlanıyor. Tabi bu kümülatif bir durum. Umarım kartopu gibi büyüyerek bu ilerleyiş devam eder.

“İSFAHAN, NİŞABUR, MERV VE REY BİZİMLE YENİDEN HATIRLANIYOR”

“Uyanış: Büyük Selçuklu”nun uluslararası alanda da yakından takip edildiğini görüyoruz. Yapımda yabancı izleyicilere yönelik özel olarak dikkat ettiğiniz noktalar oluyor mu?

Kesinlikle... Biz muhababımızın bütün dünya olduğunun bilincindeyiz. Bu işe başlarken bizi bütün dünya izleyecek ona göre hazırlık yapalım dedik. Proje tasarımdan bu güne en çok dikkat ettiğimiz hususlardan biridir yabancı izleyicilere yönelik hamleler. Evrensel değerlerimizi öne çıkartıyoruz, mesele bizde Dede Korkut olarak biliniyor Türkistan Coğrafyasında Korkut Ata olarak bilinen büyük Türk destancısını senaryomuzda kıymetli bir karakter olarak değerlendiriyoruz. Dede Korkut destanından faydalıyoruz. Dünya da X’i bulan büyük matematikçi ve şair Ömer Hayyam’ı yine önemli bir karakter olarak değerlendiriyoruz. Coğrafya olarak bugüne kadar sinema tarihinde ismi duyulmamış şehirleri kendimize mesken tutuyo-

ruz. İnsanlar İsfahan’ı, Nişabur’u, Merv’i ve Rey’i bizimle tekrar hatırlıyor. Negatif bir karakter olmasına rağmen Hasan Sabbah’ın etkisinin fakındayız. Dünya da en önemli siyasetnameyi yazan Nizamülmülk’ü ve değerli eserini sürekli dizimizde işliyoruz.

“PLATODAKİ HER MOTİF TEK TEK SEÇİLDİ”

Dönem dizilerinin oyuncu seçimi, kostüm ve mekân bakımından zorlayıcı olduğunu biliyoruz. Siz söz konusu dönemi yansıtmaya yönelik nasıl bir çalışma yürüttünüz?

Şunu gönül rahatlığı ile söyleyebilirim ki dönemi en iyi bilen insanları danışman, senarist ve yönetmen olarak ekibimize kazandırdık. Naçizane ben yönetmen olduğum için proje tasarımda evren, aura oluşturmaya çok önem veririm. Proje her bir oyuncumuza en ince detayına kadar anlatıldı. Üç yıl süren hazırlık aşaması tek tek bütün ekip arkadaşlarımızla paylaşıldı. Ekipte ortak bir hafıza oluşturuldu ve öyle başladık. Kostümlerle tek tek ilgilendik.

Hangi karaktere nasıl aksesuarlar yakışır uzun araştırmalar ve tartışmalar sonunda karar verdik. Mesela platoda kullanılan bütün motifler tek tek seçildi. En son sekiz köşeli yıldızın manasını senaryomuzda işledik. Biz bu işi hakkını vererek icra etmeye gayret ediyoruz. Hani diyor ya şair “İplik ki incecik sarar boşluğu” o boşluğu saran ipliğe önem vermeniz gerekir. İpliğin kalitesine önem vermezseniz de boşluğu doldurursunuz ama nerede sıkıntı olacağını tahmin edemezsiniz. Bu da sizi ne zaman problemle karşı karşıya getirir bilemezsiniz.

Pandemi sürecinden en çok etkilenen alanların başında sinema sektörü geliyor. Bu alandaki duruma ve kaybedilen izleyicinin kazanılmasına yönelik düşünceleriniz nedir?

Bu konuya farklı bir yaklaşımda bulunmak istiyorum, her dezavantajlı durum kendi içinde de bir avantaj oluşturur. İnsanlar evlere kapandılar ama ekrana daha çok yaklaştılar. Uzaklaştıkları tek yer sinema salonları oldu aslında. Bence sektörün dijitalleşmesi daha da hızlandı. İnsanların sinema tüketimi hızlandı. Tüketimin olduğu yerde üretim artar. Bu finansal bir kaidedir. Pandemi şartlarına riayet ederek sektörün büyümesine katkıda bulunabiliriz. Tabi ki her insan gibi bende bir an evvel dünyanın bu salgından kurtularak yeniden sağlıklı günlere kavuşmasını arzu ediyorum. Ama bu günü de kendi şartları içerisinde en iyi şekilde değerlendirmek zorunda olduğumuza inanıyorum.

“GENÇ ARKADAŞLARIMIZ ALANININ EN İYİSİ OLMAK İÇİN GAYRET ETMELİ”

Sinema eğitimi alan ve bu alanda faaliyet gösteren genç sinemacılara uluslararası arena-da varlık gösterebilmek noktasında ne gibi tavsiye ve önerilerde bulunursunuz?

Şimdi ben genç arkadaşlara karşı konuşurken kendime de aynı tavsiyelerde bulunuyorum. Bizim işlerin dört evresi vardır. Önce fikir aşaması, bu zihinde oluşan ve oldukça sancılı bir süreç. Daha sonra masada oluşturulan yazım ve tasarım süreci var bu olağan üstü ilgi ve sabır gerektiren süreç. Bir sonraki aşama sahadır. Zihninizde oluşturduğunuz ve kâğıda aktardığınızı ekrana hazırladığınız çekim süreci. Ve en can alıcı nokta seyircinin huzuruna çıkacağınız ekran süreci. Şimdi bunların hepsi doğru adımları atarak ilerleyeceğiniz bir süreç. Eğer yanlış bir adım atarsanız telafisi zor durumlar ortaya çıkabilir. Genç arkadaşlar öncelikle bu sürecin neresinde olacağına iyi karar vermeli. Ve hangi alanı seçerlerse seçsinler o alanın en iyisi olmak için sarsılmaz bir irade ve çelikleşmiş bir sabırla gayret etmelidirler. Zira bizim sektörümüz hata kabul etmez. Allah hepimizin yardımcısı olsun.

MERAKLA BEKLENEN HAY SULTAN İZLEYİCİYLE BULUŞUYOR

Abdülkadir Geylani'yi anlatan “Hay Sultan” dizisi şimdiden büyük heyecan oluşturdu. Diziyeye ilişkin neler söylemek istersiniz?

Tabi bu bizim hayalimiz. İslam Tarihinin en önemli mutasavvıflarından birisini anlatacağız inşallah. Projeyi ilan ettiğimiz günden bugüne dünyanın farklı birçok bölgesinden telefonlar alıyoruz. İnsanlar büyük bir merak içerisindeler. Olağan üstü bir gayret ile senaryo süreci bitti. Çekimler çok dikkatli bir şekilde devam ediyor. Çok yetkin bir kadromuz var şükürler olsun. Umarım Abdülkadir Geylani hazretlerine yarışır bir iş yapmış oluruz.

SIR ORTAYA ÇIKTI AMA SÜRPRİZLER DEVAM EDECEK

TRT'nin izlenme rekorları kıran yapımı Uyanış: Büyük Selçuklu'da Sultan Melikşah'tan saklanan büyük sır nihayet ortaya çıktı. Yalnız İsfahan'da değil tüm cihanda yankılanan haber sonrası devletin ne gibi tehditlerle karşılaşacağı merak konusu. Diziyeye ilişkin değerlendirmelerine devam eden yapımcı Emre Konuk, aksiyonun hız kesmeden süreceğini ifade etti. “Her şey şimdi başlıyor” diyen Konuk, sürprizlerin devam edeceğini vurguladı. Konuk, geçtiğimiz bölümlerde merak uyandıran Kılıçarslan rolüne de atıfta bulunarak, şanına yarışır bir ismin kadroya dahil olacağını ifade etti.

SEKİZ KÖŞELİ YILDIZIN İZİNDE

Dizideki detaylara yönelik açıklamalarda bulunan Kurumsal İletişim Direktörü Ahmet Faruk Bakacak ise Büyük Selçuklu İmparatorluğu'ndaki ilmi ve ahlaki değerlere işaret etti. Sekiz Köşeli Selçuklu Yıldızı'nın her bir köşesinde ayrı bir anlam ve gizem barındırdığını vurgulayan Bakacak, sekiz köşenin **Merhamet, Şefkat, Sabır, Doğruluk, Sir Tutmak, Sadakat, Cömertlik** ve **Allah'a Şükretmeyi** sembolize ettiğini söyledi. Geleneksel tasavvuftaki anlayışa da değinen Bakacak, sekiz köşenin aynı zamanda sekiz cennet kapısını sembolize ettiğini belirtirerek sıraladı; **Dâri-celal, Dâri-karar, Dâri-selam, Cennetül huld, Cennetül mevâ, Cennetül adn, Cennetül firdevs, Cennetü naim.**

İLK İHRACAT MENA BÖLGESİNE

Öte yandan yayınlandığı ilk günden bu yana geniş kitlelere ulaşan Uyanış: Büyük Selçuklu'dan ilk ihracat haberi geldi. beIN Medya Grubu tarafından **MENA** bölgesinde yayınlanmaya başlanan dizi Arapça ve İngilizce olarak seyirciyle buluştu. Arapça ve İngilizce tanıtımlarında üstün çekim teknikleri ve nefes kesen aksiyon sahneleri ile sosyal medyada büyük ses getiren dizinin yakın dönemde tüm dünyada izleyicilere ulaşması hedefleniyor. Geleneksel Selçuklu-Türk kültür ve sanatlarının derinlemesine işlendiği Uyanış: Büyük Selçuklu dizisinin Türkiye'nin kültür ekonomilerine önemli katkı sağlaması öngörülmüyor.

Prof. Dr. Murat YÜLEK
OSTİM Teknik Üniversitesi Rektörü

Dünya Ekonomisi ve Şirket Stratejileri

Özelden genele gittiğimizde, gelişmekte olan ülke firmalarının bu stratejileri o ülkelerin kişi başına gelirlerinin gelişmekte olanlara göre kat kat daha fazla olmasının temel sebebidir.

Bir başka deyişle firma seviyesindeki doğru stratejiler, doğru sanayi politikaları ile birleşince ekonomik kalkınmayı mümkün kılmaktadır.

Şirket stratejileri dünya ekonomisindeki değişiklikler ışığında şekillenir. Nitekim, son dönemdeki teknolojik gelişmeler küresel ölçekteki şirketlerin stratejilerinde önemli değişiklikler ortaya çıkarmaktadır. Bunlardan en önemlisi değer zincirinin yüksek katma değerli unsurlarının batı ülkelerinde muhafaza edilirken “fason imalat” olarak da tabir edilen düşük katma değerli kısımlarının ücret seviyelerinin düşük olduğu gelişmekte olan ülkelere kaydırılmasıdır.

Bu “offshoring” süreci bazı gelişmekte olan ülkelere gelişmelerinin ilk aşamalarında önemli ekonomik fırsatlar sunarken ileri aşamalara geçmelerine de engel olabilmektedir. Örneğin Bangladeş tekstil hazır sektöründeki küresel değer zincirlerinin içine girerek hızla sanayileşmektedir. Yani, Bangladeş bugün tanınmış batılı tekstil ve hazır giyim markaları ve perakende zincirlerinin üretim ucuz üssü haline gelmiştir. Bu sayede Bangladeş yüzde 8'lere varan GSYH büyüme hızlarına kavuşurken istihdamda hızla artmaktadır. Bununla birlikte Bangladeş uygun sanayi politikalarını uygulamazsa şu anda içinde olduğu “düşük gelir” tuzağında kalmaya devam

edecektir. Bir süre sonra istihdamın artmasıyla beceri seviyesi düşük işçi ücretlerinin yükselmesiyle fason üretim Vietnam, Kamboçya gibi ülkelere kayacak ve Bangladeş'te işsizlik artacaktır.

Türkiye'de Düşük Gelir Tuzağında olmasa da Orta Gelir tuzağında düşmüş bir ülkedir. Kişi başına GSYH seviyesi 10.000 dolar seviyesini bir türlü aşamamış ve maalesef şu anda da aşağılara doğru düşme eğilimindedir. Esas itibarıyla, dünya üzerindeki yaklaşık 200 ülkenin resmi olarak yüzde 90'ı Düşük veya Orta Gelir Tuzaklarında bulunmaktadır. Bunun sebebi ise, kamu sanayi politikalarındaki yanlış tasarım ve uygulamalar ve şirket stratejilerindeki yanlışlıklardır.

Bir başka deyişle Düşük ya da Orta Gelir Tuzağından çıkışta hem kamu kesimine hem de şirketlere iş düşmektedir. Şirketler tarafında adına Tebessüm Eğrisi adı verilen ürün değer zincirinin katma değeri yüksek unsurlarına odaklanması gerekmektedir. Bu, amiyane tabirle “para kazandıran işleri” yapmak manasına gelmektedir.

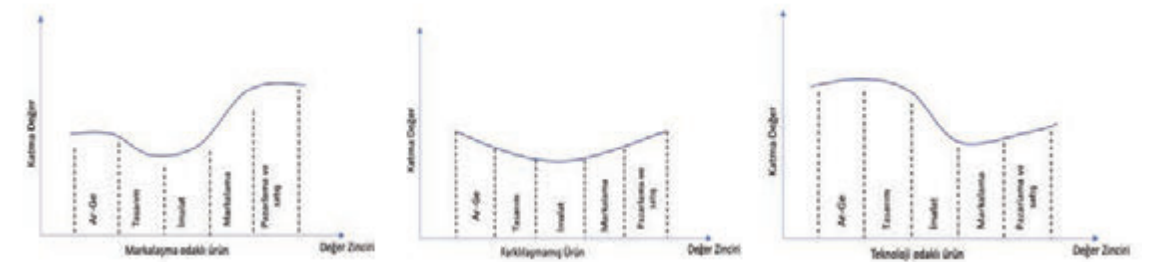

Tebessüm eğrisi ürün için son kullanıcının ödediği paranın hangi işlevlere ne ölçüde dağıldığını gösterir: Ar-Ge, Tasarım, Basit İmalat (montaj), Marka ve Dağıtım Hizmetleri (ürünün müşteriye toptan ve perakende iletimi). Halihazırda, bu değer aşamalarından “en çok para” kazandıranları teknolojik ürünlerde AR-GE ve Tasarım; genel pazar ürünlerinde ise Tasarım, Marka ve Dağıtım Hizmetleridir.

Apple firmasını ele alalım. Apple fabrikası olmadığı halde dünyanın Pazar değeri açısından en büyük

sanayi firmasıdır. Üretimini tamamen Çin'de yaptırmakta ve gelirlerini ise AR-GE, Tasarım, Marka ve Dağıtım'dan elde etmektedir.

Özelden genele gittiğimizde, gelişmekte olan ülke firmalarının bu stratejileri o ülkelerin kişi başına gelirlerinin gelişmekte olanlara göre kat kat daha fazla olmasının temel sebebidir. Bir başka deyişle firma seviyesindeki doğru stratejiler, doğru sanayi politikaları ile birleşince ekonomik kalkınmayı mümkün kılmaktadır.

SOSYAL SORUMLULUK

En Temel Sorumluluğumuz “Mutlu Etmek”

En temel amaç olarak gördüğümüz mutlu etme sorumluluğumuzu layıkıyla yerine getirmek için çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz.

Tuğçe ALTINSOY

Yıldız Holding Kurumsal İletişim Grup Direktörü

YILDIZ ★ HOLDING

Yıldız Holding’de kurumsal sosyal sorumluluk ve gönüllülük çalışmalarımızın temelinde tek bir misyon yatıyor: **Mutlu ederek mutlu olmak**. Çünkü esasen sosyal dayanışma ve sürdürülebilirlik çalışmalarımızla başkalarını mutlu etmeyi, topluma ve insanlığa faydalı işler yapmayı amaçlıyoruz. Kurucumuz Sabri Ülker’den miras aldığımız **“Mutlu Et Mutlu Ol”** felsefesi doğrultusunda, tüm dünyadaki 65 bin çalışanımızla gerek Holding’imizin başlatıp desteklediği gerekse tamamen çalışan gönüllülüğüne dayalı pek çok girişime imza atıyoruz.

Mutlu Et Mutlu Ol Günü

Yıl boyu devam eden sosyal sorumluluk çalışmaları, her Kasım ayının üçüncü Perşembe günü dünya genelinde kutladığımız Mutlu Et Mutlu Ol Günü’yle taçlanıyor. Kasım 2020’de pandemi nedeniyle dijital ortamda gerçekleştirdiğimiz Mutlu Et Mutlu Ol Günü’nde bir e-müzayede düzenledik. Bu özel günümüze keyifli bir sohbetle katılan Beyazıt Öztürk’ün, Yıldız Holding yöneticilerinin ve çalışanlarının başışladığı objeler ve eşyalar bu müzayedede açık artırma usulüyle satışa sunuldu ve 65 bin TL’ye yakın gelir elde edildi. E-müzayedenin tüm geliri, AFAD aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine iletili.

2021 yılında ise Yıldız Holding olarak Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı’nın (TEGV) **“Atma Bağışla”** kampanyasına destek oluyoruz. Çalışanlarımızın toplayacağı elektronik atıklar, lisanslı araçlarla anlaşmalı geri dönüşüm tesislerine götürülecek ve bu elektronik atıklardan elde edilen ekonomik değer yıl sonunda TEGV’e bağış olarak aktarılacak.

Çalışanlarımızın gönlü çok zengin

Mutlu Et Mutlu Ol felsefesini bir hayat tarzı haline getiren çalışanlarımız, kendi inisiyatifleriyle de pek çok gönüllü proje üretiyor ve bunları büyük emeklerle hayata geçiriyorlar. 2020 yılında sadece gönüllülük esasıyla yapılan çalışmalara birkaç örnek vermek isterim: Gönüllülerimiz sürpriz hediye paketleriyle Türkiye’nin dört bir yanındaki pek çok okulu ziyaret ettiler. Oyuncak ve kitap bağışlarıyla Oyuncak Kardeşliği projesine destek verdiler. Türkiye’nin farklı noktalarında, okula gitmek için yolları arşınlayan ihtiyaç sahibi çocuklara yüzlerce bot hediye ettiler. Zekâ oyunları atölyeleriyle çocukların gelişimine katkıda bulundular. Pandemiye karşı çocukları korumak ve onlara hijyen alışkanlığı kazandırmak üzere çeşitli okullara dezenfektan üniteleri ve maske bağışı yaptılar. Montajını bizzat yaptıkları tekerlekli sandalyeleri Darülaceze’ye bağışladılar. Topladıkları plastik kapakları Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği’ne teslim ettiler. Down sendromlu çocuklara özel projelere imza attılar. Kızılay’a kan ve kök hücre bağışladılar. Çalışanlarımız 2021 yılının ilk 4 ayında da gönüllülük projelerini devam ettirdiler.

Sabri Ülker Çevre Ödülü

Çevresel sürdürülebilirlik için TURMEPA iş birliğiyle düzenlediğimiz ve doğal kaynakların gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarılabilmesi için yenilikçi projeler geliştirmiş girişimleri ödüllendirdiğimiz “Sabri Ülker Çevre Ödülü” de bu sene 4’üncü kez sahibini buldu.

“Yarınlar Seninle Yaşayacak” mottosu ve “Çevre ve İnsan” temasıyla düzenlenen yarışmaya 172 proje başvurdu. Projeler, Yıldız Holding ve TURMEPA’nın belirlediği seçici kurul ve jüri üyeleri tarafından su ve doğal kaynak kullanımı, karbon ve enerji yönetimi, atık yönetimi, biyo-çeşitliliğin korunması ve iklim değişikliği konu başlıkları altında değerlendirildi. Sabri Ülker Çevre Ödülü’nü insansız hava aracıyla havadan tohum topu atışları gerçekleştirebilen “ecoDrone projesi” kazandı. İnsansız hava aracıyla havadan tohum topu atışları gerçekleştirebilen “ecoDrone” ulaşılması zor alanlarda 54 kat daha hızlı sonuç veriyor.

STK’larla yakın iş birliği

Gönüllü çalışmaların ve proje bazlı kurumsal sosyal sorumluluk projelerimizin yanı sıra, hem yurt içinde hem de yurt dışında birçok sivil toplum kuruluşuyla iş birliğimiz bulunuyor. Bu STK’lar arasında Türkiye’de başta **Türk Kızılayı** olmak üzere **TURMEPA, LÖSEV, Deniz Feneri, TEMA Vakfı, Darüşşafaka** gibi kurumları; yurt dışında ise özellikle çocukların refahı ve mutluluğu için çalışan **UNESCO** gibi kâr amacı gütmeyen kuruluşları sayabiliriz.

Zor dönemlerde daha da yoğun destek

Tüm dünya COVID-19 pandemisiyle birlikte zor günler geçiriyor. Yıldız Holding olarak biz de bu sıkıntılı dönemde, başta sağlık çalışanları olmak üzere ülkemize

elimizden gelen katkıyı sağlamaya gayret ediyoruz. Bu süreçte özellikle Kızılay ile daha da yakın iş birliği yapıyoruz. Yıl boyunca sağlık çalışanlarımıza teşekkür etmek ve morallerini yüksek tutmak üzere on binlerce özel gıda kolisi hazırlayıp gönderdik. Bunun yanı sıra Kızılay’ın ihtiyaç sahibi aileler için her yıl hazırladığı gıda yardımı kolilerinin içerisinde de ürünlerimizle yer alıyoruz.

Bu iş birliğinin yanı sıra Bezmialem Üniversitesi’ne yoğun bakım monitörü, ultrasonografi cihazı, EKG cihazı, defibrilatör, laringoskop, videolaringoskop, stetoskop gibi tıbbi cihazlar ve dezenfektan el anti-septiği, yer yüzey dezenfektanı gibi ürünlerle toplam **3 bin adet medikal ürün ve malzeme** bağışında bulunduk. Ayrıca sağlık çalışanları yararına düzenlenen ve gelirinin tamamı İstanbul Tıp Fakültesi Vakfı’na bağışlanan online müzayedeye, Yıldız Holding sanat koleksiyonunda yer alan, sanatçı Ekrem Yalçındağ’a ait **“Kontrastlar”** adlı eseri bağışlayarak destek verdik.

En temel amaç olarak gördüğümüz mutlu etme sorumluluğumuzu layıkıyla yerine getirmek için çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz.

UZMAN GÖRÜŞÜ

“Eğitimcilerin Kalitesi, Eğitimin Kalitesi Üzerinde Çok Güçlü Bir Etkiye Sahiptir”

Doç. Dr. Berrin KALSIN

İbn Haldun Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi
Opinion Dijital Medya Ajans Başkanı

Yaşadığımız yüzyılda tüm dünyada, bütün toplumları aynı derecede etkileyen köklü bir dönüşüm ve değişim sürecinden geçmekteyiz. Bu sürecin odağında ise yeni iletişim teknolojileri ve dijitalleşme yer almaktadır. Dijitalleşmenin bir sonucu olarak ortaya çıkan ağ toplumunda gündelik yaşamın bir parçası olan yeni medya ortamlarına olan ilgi her geçen gün artmaktadır. İnsan yaşamını büyük ölçüde etkileyen bu ortamlara artan ilgi beraberinde birtakım ihtiyaçları da getirmektedir. Bu ihtiyaçların başında ise iletişim teknolojileri ve dijital medya eğitimi gelmektedir. Alanda yaşanan büyük değişimler ile birlikte mevcut iletişim ve medya eğitimine ilişkin yaklaşımlar, sorunlar ve çözüm önerileri gündeme gelmiştir. Çünkü dünya hızla değişirken teknolojik olanaklardan yararlanmayan eğitim, günümüzde toplumsal ve bireysel beklenti ve gereksinimlerine yanıt verememektedir.

Bilgi ve iletişim teknolojisi dünyanın dört bir yanındaki insanların yaşam biçimlerini ve çalışma şekillerini geniş ölçüde etkilemiştir. Bilgisayarlar, dizüstü bilgisayarlar ve tabletler çalışma ortamlarında ve evlerde yaygın olarak kullanılmış, akıllı telefonlar ise yine tüm dünyada insanlara ve bilgi kaynaklarına neredeyse kesintisiz bağlantı sağlamıştır. İnsanların bilgiye erişme ve birbirleriyle etkileşimde bulunma şekillerindeki önemli değişiklikler, toplumdaki geniş tabanlı değişikliklerin temellerini atmıştır. Modern yaşamın birçok alanında görülen iletişim teknolojilerinin dönüştürücü etkileri, iletişim ve ticari faaliyet kalıplarının yanı sıra üretim süreçlerini de etkilemiştir. Bu gelişmeler, küreselleşmeye katkıda bulunmuş ve işgücünün kompozisyonunda ve ihtiyaçlarında değişiklikler başlatmıştır. Dolayısıyla bu değişikliklerin bir sonucu olarak yetiştirilen gençleri donanımlı bir vatandaş olarak tam katılıma hazırlamak için eğitimde değişimin başlaması kaçınılmaz olmuştur.

Çok Yeteneklilik Aranıyor

Yeni medya teknolojilerini daha efektif ve verimli kullanabilen bireyler yetiştirmek amacıyla iletişim eğitiminin bir parçası olarak dünyada ve Türkiye’de yeni medya eğitimi veren lisans programlarının sayısı her geçen gün artmaktadır. Dolayısıyla gençler modern dünyada ayakta kalabilmek için donanımlı bir şekilde mezun olmalıdır. Eğitimlerinin içeriği, çok çeşitli aktivitelerde iletişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanarak gerekli bilgi ve becerileri edinmelerini sağlayacak şekilde geliştirilmelidir. Metin yazımından kurguya, seslendirmeden tasarıma kadar birçok özelliğe sahip olması beklenen iletişim öğrencileri için derslerde çeşitlilik sağlanmalıdır.

Günümüz medya sektöründe çok yeteneklilik (multi-skilling) aranmaktadır ve bu durum öğrencilerin kendilerini çeşitli becerilerle donatması anlamına gelmektedir. Entelektüel veya manuel yetenekler gerektiren iletişim teknolojilerinde merak ve keşif çok önemlidir. Gençlerin parmaklarının ucunda bulunan ağ bağlantılı dünyada kendilerini geliştirmeleri için

sınırsız olanaklar mevcuttur. Birçoğu ücretsiz olan uygulamaların keşfi, alanda gerçekleşen yenilikler veya dünyanın öbür ucunda yaşanan gelişmelere ulaşmanın yolu yine internetin kendisinden geçmektedir. Dolayısıyla verilen eğitimin yanı sıra kişisel gelişimlerine katkıda bulunacak adımları atmaları gerekmektedir.

Yapay Zekâ Etkisi

Buhar gücü, elektrik ve elektroniğin kullanılmaya başlandığı önceki devrimlerin ardından dördüncü bir sanayi devrimini oluşturacak olan yapay zekâ (AI) ve robotikteki yeni gelişmeler tarafından iş yapış şekillerinin değişebileceğine dair işaretler ortaya çıkmıştır. Veri bilimi ve yapay zekâ alanındaki gelişmelerle birlikte çeşitli bilişsel görevlerde bu teknolojilerin insanların yerini alma olasılığı her geçen gün artmaktadır. Hayatın hemen her alanına dokunan yapay zekânın en çok etkelediği alanlardan biri iş dünyası olarak öne çıkarken, üretimden pazarlamaya her sektörde şirketler, yapılarını yapay zekâyâ göre şekillendirmeye devam etmektedir. Yapay zekânın etkisini göstermeye başladığı meslek gruplarından biri de medya sektörüdür. Diğer alanların yanında henüz çok gündeme gelmese de bazı medya şirketleri, uzun zamandır yapay zekâ çalışmalarını sürdürmektedir.

Bir kesim, “bu teknolojilerin insanların yaşam şekillerini kolaylaştıracağını” söylese de diğer bir kesim “insanlığın bu gelişmelerle iş yaşamında çok fazla olumsuzluk yaşayacağı” kanısındadır. Yeni iletişim teknolojilerinin insan emeğine olan ihtiyacı azaltması ve nasıl yaşadığımızla ilgili seçenekleri potansiyel olarak kısıtlaması beklenmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki yıllarda iş yapış şekillerinin değişebileceği ihtimaline karşılık mevcut iletişim eğitiminde köklü birtakım değişikliklerin yapılması gerekmektedir.

Dolgu Maddeleri Önemli!

Öğrencilerin medya lisans dereceleri dışında, BİT ve medya endüstrisinin belirli sektörlerine odaklanan ekstra kurslarla CV’lerini genişletmeleri gerekmektedir. Dolgu maddeleri olarak adlandırabileceğimiz bu tip kurslarla gelecekteki iş yaşamlarında kendilerini kanıtlama şansları daha da artabilir. Herhangi bir platformda herhangi bir zamanda herhangi bir hikâyeyi yayınlamak için bilgi ve beceri gerekmektedir. Bu noktada destekleyici eğitimler almaları önerilmektedir.

Bununla birlikte eğitimcilerin kalitesi, eğitimin kalitesi üzerinde çok güçlü bir etkiye sahiptir. Toplumların ve teknolojilerin hızla değiştiği bir çağda, uygun olan eğitimin verilmesi için mevcut araçlar hızla değişmektedir. Bu nedenle eğitimciler, bu teknolojileri kullanarak ve eğitimi dönüştürerek toplumların dönüşümüne katkıda bulunacaklarsa, sürekli öğrenme yoluyla kişisel gelişimlerini desteklemelidir. Özellikle iletişim alanındaki eğitimciler mesleklerini günümüz koşullarına göre icra etmeleri için gerekli olan kaynakları ve etkinlikleri yeniden düzenleyerek güçlendirilmelidir.

Dijitalleşmenin başlamasıyla önemi artan etkileşimli medyada çalışacağı öngörülen iletişim mezunlarına bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme düzeylerinde bir eğitimin verilmesi büyük önem taşımaktadır. Toplumsal çerçeveyi kavramış ve teknolojik gelişmeleri günümüzün ihtiyaç ve beklentileri ile ilişkilendirebilen, eleştirel bakabilen ve toplum için uygun olanı sadece tasarlamak ve kullanmak bakımından değil aynı zamanda yorumlayarak değerlendirebilen iş gücünün yetiştirilmesi gerekmektedir. Kısaca günümüzde sektörün isteğine göre şekillenen bir medya yapısı oluşmuştur ve sektörün beklentileri doğrultusunda eğitim veren kurumlar öğrencilerinin geleceğini sağlamlaştıracaktır.

MÜSİAD HABERLER

Genel Başkan Kaan, Türkiye-KKTC İş Forumu'na Katıldı

MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan başkanlığındaki heyet ile birlikte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen Türkiye-KKTC İş Forumu'na katılarak bölgesel ticaret, üretim ve yatırım alanlarına ilişkin temaslarda bulundu.

Program kapsamında Genel Başkan Kaan ve iş dünyası temsilcileri, KKTC Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ve KKTC Başbakanı Ersan Saner'e ziyaret gerçekleştirdi. Türk iş dünyası temsilcileri daha sonra KKTC Başbakan Yardımcısı, Ekonomi ve Enerji Bakanı Erhan Arıklı başkanlığındaki Tür-

kiye-KKTC İş Forumu'nda bir araya gelerek bölgesel iş birliğinin güçlendirilerek sürdürülmesi yönünde istişarelerde bulundu.

MÜSİAD KKTC Şube Başkanı Ramazan Gündoğdu ve Türkiye'nin KKTC Ticaret Başmüsaviri Hayrettin Yücel ile MÜSİAD KKTC ve

Genç MÜSİAD KKTC şubelerini ziyaret eden Başkan Kaan, üyelerimizle hasbihal etti. Kaan ayrıca, MÜSİAD EXPO 2020'de ilgi odağı olan KKTC'nin yerli otomobili Günsel şirketini ziyaret ederek, B9 modelinin test sürüşünü gerçekleştirdi.

Genel Başkan Kaan, Azerbaycan'da Temaslarda Bulundu

MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan başkanlığındaki heyet iş dünyası temsilcileriyle birlikte Azerbaycan'da temaslarda bulunarak, bölgedeki yatırım ve üre-

tim çalışmalarına ilişkin temaslarda gerçekleştirdi.

Ziyaret kapsamında Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile bir araya gelen iş dünyası temsilcileri, işgalden kurtarılan Karabağ'a yönelik yatırım fırsatlarını ele aldı, fikir alışverişinde bulundu. Görüşmeye ilişkin değerlendirmesinde, iki ülke arasındaki güçlü kardeşlik

bağları zemininde yükselen ticari ilişkilerin güçlenerek süreceğini ifade eden Başkan Kaan, bu noktada verimli bir toplantı gerçekleştirildiğini söyledi.

Heyet daha sonra merhum Cumhurbaşkanı Haydar Aliyev'in kabri, Azerbaycan Şehitler Hiyabarı ve Bakü Türk Şehitliği'ni ziyaret etti.

Başkan Kaan ayrıca, MÜSİAD'ın MoU ortaklarından Azerbaycan Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Geliştirilmesi Ajansı (KOBİA) Başkanı Orxan Mammadov ve Azerbaycan Ulusal Girişimciler ve İşverenler Konfederasyonu Başkanı Memmed Musayev ile bir araya gelerek, iki ülke ticari ilişkilerine yönelik istişareler gerçekleştirdi.

Program kapsamında MÜSİAD Azerbaycan üyeleri ile de görüşen Başkan Kaan, Azerbaycan'daki sektörel çalışmalara yönelik fikir alışverişinde bulundu.

MÜSİAD HABERLER

MÜSİAD'dan Katar Çıkarması: Yatırım Rüzgârı Devam Edecek

MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan başkanlığında, MÜSİAD Yerel Üst Kurulu Başkanı Ahmet Şekerli ve MÜSİAD Üretim ve Ticaret Planlama Üst Kurulu Oktay Dede'nin katılımıyla gerçekleştirilen Katar İş Gezisi kapsamında iki ülke ticari ilişkilerinin geliştirilmesi ve yatırım alanlarına yönelik temaslarda bulunuldu.

MÜSİAD heyeti ilk olarak Türkiye'nin Doha Büyükelçisi Mehmet Mustafa Göksu ile bir araya geldi. Görüşmede üretim ve ticaret alanındaki projeler ele alınırken, Katarlı iş insanlarının farklı sek-

törlerdeki yatırım alanları değerlendirildi. Katar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Khalifa bin Jassim Al Thani ve Katar İş Adamları Başkanı Şeyh Faisal bin Qassim bin Thani ile de bir araya gelen Genel Başkan Kaan, gerçekleştirilen ziyaretlere ilişkin değerlendiri-

melerde bulundu. Başkan Kaan, MENA bölgesi ülkeleriyle ticaretin güçlenerek süreceğini ifade ederken, körfez bölgesinden Türkiye'ye yönelik yatırım rüzgârının devam edeceğini vurguladı.

MÜSİAD Karadeniz Ereğli Pazarlama ve Perakende Uygulama Mağazası Hizmetine Girdi

MÜSİAD, meslek liselerinde kalifiye eleman yetiştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde bir okulda oluşturulan Pazarlama ve Perakende Uygulama Mağazası hizmetine girdi.

Genel Başkan Kaan, Ereğli Uzun Mehmet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ndeki açılıшта, meslek liselerinde oluşturdukları yeni alanlarla sektörlere kalifiye eleman yetiştirmeye çalıştıklarını anlattı. Oluşturdukları modelle ilgili 90 sayfa müfredat yazıldığını ve 6 öğretmenin yetiştirildiğini aktaran Kaan, "İlk alanımız perakende ve pazarlama üzerineydi. Türkiye'nin en büyük perakendecileri bizlere gelerek, 'Bize nitelikli eleman la-

zım.' demişti. Biz de bu modelle başladık. İstanbul'daki Bağlarbaşı'ndaki okulumuzda 4 sınıf açtık, yine İstanbul Kartal'daki Atalay Meslek Lisesi'nde mobilya sektörüne yönelik çalışmamız oldu, burada atölye kurduk" diye konuştu.

Türkiye genelinde 1200 model oluştuğuna dikkati çeken Kaan, "Bu model, ülke genelinde büyüyerek devam ediyor. Ereğli'de de bunun gerçekleşmesini sağla-

yan herkese teşekkür ediyorum. Burada yetişen kardeşlerimiz, iş sektörlerinde tercih edileceklerdir. Bunu öğrencilerimizin de bilmesi gerekir" ifadelerini kullandı. Zonguldak Valisi Mustafa Tutulmaz, MÜSİAD Genel Başkanı Kaan ve Ereğli Şube Başkanı Abdülkadir Çınar'a desteklerinden ötürü plaket verdi. Açılışın ardından protokol üyelerine içeride oluşturulan alanlara ilişkin bilgi verildi.

MÜSİAD HABERLER

Milli Üretim Ahilik Kültürü ile Güçlenecek

MÜSİAD, İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Eğitime Destek Platformu arasında Ahilik Kültürü ile Millî Üretim Hareketi İş Birliği Protokolü imzalandı.

İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) ve Eğitime Destek Platformu arasında; ahilik kültürünü destekleyecek eğitimsel, sosyal ve kültürel çalışmalar gerçekleştirilmesi, bu konudaki çalışmalara destek olunması ve tecrübe ve bilgi paylaşımında bulunulması amacıyla iş birliği protokolü imzalandı.

İş piyasasının ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanan protokol, gereksinim duyulan nitelikli insan gücü oluşturulmasına ilişkin teknoloji, donanım, insan kaynağı, AR-GE, üretim vb. odaklı konular ve ahilik kültürü ile ilgili çalışmaların çok boyutlu gündeme alınarak değerlendirilmesini sağlayacak.

MÜSİAD Genel Merkez’de gerçekleşen imza törenine İstanbul İl Millî Eğitim Müdürü Levent Ya-

zıcı, MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, Eğitime Destek Platformu İstanbul Şube Başkanı Seçkin Turan’ın yanı sıra ilgili yönetim kurulu üyeleri, komite başkanları, meclis üyeleri ve okul müdürleri de katıldı.

Protokol kapsamı; okullarda verilen eğitim-öğretim programlarının, ahilik kültürünü kapsayacak şekilde yenilenmesi, ahilik kültürünün ders içeriği olarak sunulması için müfredat hazırlanması ve bu eğitim için gerekli materyallerin hazırlanarak bakanlığa sunulması olarak belirlendi. İmzalanan protokol kapsamında, okullarda öğretmen ve öğrencilere ahilik

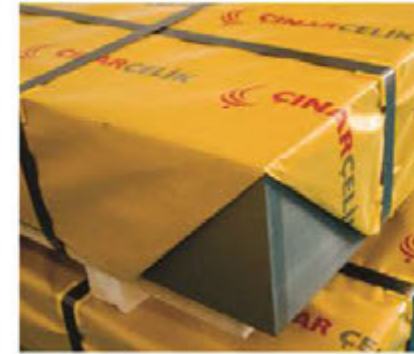
kültürünün tanıtılmasına yönelik eğitimler düzenlenecek. Anlaşma kapsamında ayrıca; tarafların bir-birlerinin faaliyetlerini mümkün olduğu ölçüde desteklemesi, kurumların mesleki eğitim çerçevesinde ortaklaşa her türlü bilimsel, akademik, sosyal ve kültürel çalışmalara imza atması, projeler geliştirilmesi amacıyla birlikte faaliyetler gerçekleştirilmesi gibi konulara ilişkin karar alındı.

10 yıl boyunca geçerli olacak iş birliği kapsamına giren mesleki ve teknik eğitim kurumları şöyle: Beşiktaş İstanbul Teknik Üniversitesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Esenler Mesleki Eğitim Merkezi, Eyüpsultan Alibeyköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Kartal Atalar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Pendik Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ve Üsküdar Bağlarbaşı Pazarlama ve Perakende Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi.

On yıllık bir süreyi kapsayan protokol doğrultusunda mesleki ve teknik eğitime yönelik kariyer günü, rehberlik, yarışma, gezi gibi etkinliklerle farkındalık faaliyetlerini kapsayan protokol çerçevesinde hizmetçi eğitim ve çalıştaylar da düzenlenecek. Protokolün yürürlükte olduğu süre içerisinde taraflarca gerek görülmesi ve mutabık kalınması hâlinde değişiklik ve ilaveler yapılabilecek.

Kalite Hizmetinizde!

“Çınar Çelik” Servis Merkezimizde, içinde uzman profesyonel ekipler tarafından direk kullanım ebatlarına uygun şekilde hazırlanan ürünler özellikle otomotiv, beyaz esya, ısıtma, soğutma ve enerji sektörlerinde kullanılmaktadır.

Hassas üretim yapan makinalar ile ebatlandırılan soğuk, sıcak, galvanizli ve asitlenmiş saçlar hitap ettiğimiz sektörün özelliğine uygun olarak paketlenmekte ve grubumuza bağlı “Çınar Lojistik” firmasına ait araçlarla, siz değerli işletmelerin kullanımına sunulmaktadır.

TSE CERTIFICATE

ISO 9001 : 2008

CSN 10219 - 2006

ISO/TS 16949 : 2009

ISO 14001 : 2004

BS OHSAS 18001 : 2007

Merkez Ofis

Ayazlı Mahallesi Ereğli Caddesi No : 178
81650 – Akçakoca / DÜZCE
Tel : 0 380 525 0 267
Fax : 0 372 316 89 72

İstanbul Satış Ofisi

Barbaros Mah. İhlamur Sok. No: 1
Ağaoğlu My Prestige İş Merkezi
No : 17-18 34746 Ataşehir - İSTANBUL
Tel : 0 216 688 24 29
Fax : 0 216 688 24 28

Fabrika:

Organize Sanayi Bölgesi
Kdz.Ereğli / ZONGULDAK
Tel : 0 372 334 36 90
Faks : 0 372 334 36 99

Lojistik:

Bozkuş İş Hanı No:18/C
67300 Kdz. Ereğli - ZONGULDAK
Tel : 0 372 316 46 20
Faks : 0 372 316 89 73

MÜSİAD HABERLER

MÜSİAD'dan HİNDİSTAN ÇIKARMASI

Türk Firmalarını Çok Büyük Fırsat, Teşvik ve İş Birliği Olanakları Bekliyor

MÜSİAD organizatörlüğünde, DEİK ve TPCI iş birliğinde 20'den fazla Türk iş insanının bulunduğu ticaret heyeti Hindistan'da gerçekleşen uluslararası gıda fuarı Indus Food'a katılarak, ülkedeki yatırım, ihracat ve ithalat konularında iş birliği fırsatlarını görüştü.

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD Birleşmeler ve Devralmalar Komite Başkanı Tefik Dönmez, Türkiye için Hindistan'da başta savunma sanayi projeleri olmak üzere müteahhitlik, gıda, içecek, ev aletleri, mutfak gereçleri, lüks mobilya ve hizmet sektörlerinde çok büyük fırsatlar, teşvikler ve iş birliği olanaklarının bulunduğunu söyledi.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) koordinasyonunda, **Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)** ve **Hindistan Ticareti Geliştirme Konseyi** (Trade Promotion Council of India-TPCI) iş birliğiyle gerçekleştirilen ve 5 gün süren Hindistan iş gezisi programının oldukça verimli geçtiğini belirten Dönmez, iki ülke arasındaki dış ticaret hacmini artırmak ve yeni ticari iş birliklerine imza atmak amacıyla düzenlenen ziyarette **20'den fazla Türk iş insanının** temaslarda bulunduğunu dile getirdi.

Dönmez ayrıca, **Hindistan'da** gerçekleştirilen uluslararası gıda fuarı **Indus Food'a** en büyük katılımın Türkiye'den sağlandığını anlattı. Dönmez, fuarda heyette bulunan firmaların ikili görüşmeler yaptığını kaydederek, Hindistan'dan alabilecekleri ve bu ülkeye ihracatını yapabilecekleri ürünleri araştırdıklarını söyledi.

Ziyaret kapsamında MÜSİAD ve DEİK ile Hindistan Ticareti Geliştirme Konseyi arasında, iş birliğini artırmak ve ticari faaliyetleri geliştirmek amacıyla mutabakat zaptı (MoU) imzaladıklarının bilgisini veren Dönmez, MoU protokolünün sağlayacağı avantajlardan bahsetti. Dönmez, ziyaret kapsamında Hindistan'ın Küçük ve Orta Ölçekli Girişimciler Bakanı Pratap Chandra Sarangi'nin konuşmacı olduğu bir

forumun düzenlendiğini kaydederek, "Hem fuarda hem forumda hem de forumdan sonraki etkinliklerimizde ilişkilerin geliştirilmesi ve ticaret hacminin artırılmasına yönelik istişarelerde bulunuldu." diye konuştu.

Körfezin en büyük katılım bankalarından NBD Emirates Bank yetkilileri ile bir araya geldiklerini, bankacılık ve finans alanında iş birliği toplantısı düzenlendiğini aktaran Dönmez, "Toplamda 5 gün süren yoğun iş gezimizde çok önemli toplantılar ve görüşmeler gerçekleştirdik. Verimli geçen iş gezimizin ihracatımız için gayet başarılı olduğunu düşünüyoruz. Hindistan'ın hem ticari potansiyelini hem de Türkiye'ye olan ilgisini değerlendirmiş olduk." ifadelerini kullandı.

"Türk Şirketler İçin Savunma Sanayi Projelerinde Fırsatlar Var"

MÜSİAD Birleşmeler ve Devralmalar Komite Başkanı Dönmez, Hindistan'ın Çin'den uzaklaşma politikası dolayısıyla savunma sanayisine 100 milyar dolar ayırdığını belirterek, bunun Türk firmalar için önemli bir fırsat sunduğunu söyledi. Dönmez, "Türk firmalarının güçlü olduğu gemi yapımının yanı sıra savunma sanayisine ilişkin projelerde önemli fırsatlar var. Şirketlerimiz, bu konularda mutlaka girişimde bulunmalı. Geçen yıl sadece bir Türk tersane firmamızın aldığı tek bir ihale tutarı yaklaşık 2,3 milyar dolar. Bu çok önemli bir rakam." ifadelerini kullandı.

Markalaşan Türk elma ve kirazının yanı sıra birçok gıda ve gıda sanayi ürünlerinde her geçen yıl pazar payının arttığını dile getiren Dönmez, şu bilgileri verdi:

"Bugün itibarıyla kentlerde yaşayan 400 milyon orta gelir nüfusa sahip Hindistan'da bu rakamın 2040'a kadar yaklaşık 750 milyon olması bekleniyor. Bu anlamda özellikle gıda, içecek, ev aletleri, mutfak gereçleri, cam ürünler, lüks mobilya ve özel kargo,

motokurye gibi hizmet sektörlerinde girişimci Türk firmalarımız için çok büyük fırsatlar, teşvikler ve iş birliği olanakları bulunuyor."

"Türk Şirketler Salgına Rağmen 4 Milyar Dolarlık İhale Aldı"

Tefik Dönmez, Hindistan'da köprü, viyadük, tünel ve metro gibi prestijli müteahhitlik, teknik müşavirlik, sinyalizasyon, hızlı tren ve alt yapı projelerine ağırlık verildiğini ve bu projelerde Türk firmaların tercih ve teşvik edildiğini belirterek, bugüne kadar Türk şirketlerin Make in India programının sunduğu avantajla milyarlarca dolarlık ihale kazandığını söyledi.

Salgın dönemine rağmen Hindistan'ı terk etmeyen çok sayıda firmanın sadece 2020'de 4 milyar dolarlık ihale almayı başardığını dile getiren Dönmez, "Dünyanın en uzun kara yolu tüneli olan Atal Tüneli'nin tasarım, yazılım ve elektromekanik sistemlerine Hindistan'da elektronik alanında faaliyet gösteren bir Türk firmamızın imza atması gerçekten gurur verici gelişme oldu." açıklamasında bulundu.

“Bu Yıl İhracat Hedefi 1,5 Milyar Dolar”

Dönmez ayrıca, 2023'e kadar 1 milyar dolar gelir bekledikleri düşün turizmi ve 1 milyon Hintli turist sayesinde ülkeler arasındaki kültürel, sosyal ve ekonomik ilişkilerin hızla gelişeceğini söyledi. Hindistan'a yönelik ihracat rakamlarına değinen Dönmez, bu yıl salgın öncesi yakaladıkları 1,2 milyar doları rahatlıkla geçeceklerini ifade ederek, “Bunu, ilk çeyrek rakamlarından rahatlıkla anlıyoruz. İhracatta hedefimiz bu yıl 1,5 milyar dolar, 2022'de ise 2 milyar dolar.” bilgisini verdi.

Dönmez, dış ticaret açığının her geçen yıl yüzde 10 kapandığını kaydederek, “Ticaret ve Dışişleri bakanlıklarımızın ‘Hedef Ülke Hindistan’ ve ‘Yeniden Asya’ girişimleri sayesinde Türkiye'nin, mikro anlamda Hindistan'a makro anlamda Asya Pasifik'e verdiği önem artmaya devam etmektedir.” diye konuştu.

Hindistan programına ilişkin izlenimlerini paylaşan MÜSİAD Hindistan Başkanı Naci Torba, “MÜSİAD olarak pandemiye rağmen filen iş gezisinin yapılabileceğini hayatın normal devam edebileceğini ispatlamış olduk.

Heyetimiz, alım heyeti olmasına rağmen satış yapıp siparişler alarak ihracat için kritik moral hareketlerini yaptı. Büyükelçiliğimiz de devlet olarak iş insanlarımızın yanında yer alıp devlet-sivil toplum dayanışmasını perçinledi. Hindistanlı iş insanları çok kısa zamanda bu birlikteliklerin tekrarını istediler.

Türkiye'mizin potansiyeli ve Hindistan'a sanayicilerimizin çabuk açılabilmesi bakımından MÜSİAD olarak bu toplantıların ve iş gezilerinin bir plan dahilinde sık tekrarlama gereği ortaya çıktı.” değerlendirmesinde bulundu.

Kalite Güvencemiz Altında!

TSE CERTIFICATE

ISO 9001 : 2008

CSN 10219 - 2006

ISO/TS 16949 : 2009

ISO 14001 : 2004

BS OHSAS 18001 : 2007

Merkez Ofis / Üretim

Ayazlı Mahallesi Ereğli Caddesi No : 178
81650 – Akçakoca / DÜZCE
Tel : 0 380 525 0 267
Fax : 0 372 316 89 72

İstanbul Satış Ofisi

Barbaros Mah. İhlamur Sok. No: 1
Ağaoğlu My Prestige İş Merkezi
No : 17-18 34746 Ataşehir - İSTANBUL
Tel : 0 216 688 24 29
Fax : 0 216 688 24 28

Lojistik

Kırsal Mahallesi Millet Sokak
Bozkuş İş Hanı No : 42/F
67300 – Kdz.Ereğli - ZONGULDAK
Tel : 0 372 316 46 20
Fax : 0 372 316 89 73

Afrika Çalışmaları Genişliyor: **TÜRK ve SENEGALLİ** İş İnsanları Dakar'da Buluştu

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) öncülüğünde düzenlenen Senegal-Türkiye İş Forumu ve Senegal İş Gezisi 23 - 26 Şubat 2021 tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) öncülüğünde 23 Şubat 2021 Salı günü düzenlenen Senegal İş Forumu'na Türkiye'nin Dakar Büyükelçisi Ahmet Kavas, MÜSİAD Senegal Temsilcisi Faruk Baştürk, MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Diplomatik İlişkiler Komitesi Başkanı Mehmet Zeki Güvercin ve MÜSİAD İhracatı Geliştirme Ticaret Eşleştirme Komitesi Başkanı Davut Altunbaş olmak üzere 18 Türk ve 40 Senegalli iş insanı katıldı.

Senegal - Türkiye İş Forumu ve hafta boyu gerçekleşen Senegal İş Gezisi'ni değerlendiren MÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi ve Diplomatik İlişkiler Komitesi Başkanı Mehmet Zeki Güvercin, " Afrika Kıtası son 15 yıldır Türkiye açısından ilişkilerimizin yoğun olarak gerçekleştiği, yaklaşık 31 milyon metre karelik bir alanda, dünya nüfusunun % 15'ine tekabül eden 1 milyara yakın insan topluluğu ve takriben 2.000 farklı dilin konuşulduğu bir kıta. Afrika nüfusunun % 50'sinin 19 - 20 yaş altı gençlerden oluştuğu dikkate alındığında, ne kadar önemli ve büyük bir potansiyele

sahip olduğu daha net görülebiliyor. Senegal'de ise nüfusun % 42'si 15 yaş altı gençlerden oluşuyor. Ülkenin 11. yüzyılda Müslüman olmasına ve 19. Yüzyılın ikinci yarısında da Fransa'nın sömürgesinden kurtulmuş olmasına rağmen ülkede Fransa'nın etkisi yakinen müşahade edilmektedir." şeklinde konuştu.

Afrika kıtasının en önemli ülkelerinden birisinin Senegal olduğunu ifade eden Güvercin, sözlerini şöyle sürdürdü: "Senegal'de kuruluşundan bugüne hiç darbe yaşanmamış olması; istikrarlı ve stabil bir ülke olduğunun kanıtıdır. Senegal, Türk iş insanları için önemli fırsatlar barındırıyor. Öncelikle 4,1 milyar dolar ihracata, takriben 8 milyar dolar civarında da ithalata sahip. Moritanya, Mali, Gambia ve Gine ile komşu olan Senegal, 190 bin kilometrekarelik bir ülke olarak toplamda 38 milyon nüfuslu bir havzaya doğrudan hitap ediyor. Afrika kıtasının Akdeniz, Hint Okyanusu, Atlas Okyanusu ile sahil şeritleri bulunurken, Senegal'in de Atlas Okyanusu ile sahili bulunuyor; üstelik

tam 531 kilometre. Bu da ülkede özellikle balıkçılık alanında çok önemli bir potansiyel olduğunu gösteriyor. MÜSİAD olarak buraya yaptığımız iş gezisinde Senegal'in Türkiye ile hem ihracatı, hem de ithalatını geliştirmesi için önemli B2B'ler gerçekleştirdik Covid sürecinde Senegal İş Forumu'na gelen iş adamlarının talepleri dikkate alındığında Senegal'in ithalat yaptığı ülkelerin iyi incelenmesi gerektiğini bir kere daha tespit ettik. Senegal Belçika'dan 500 milyon USD civarında ithalat yapıyor. Hollanda'dan da benzer bir rakam söz konusu. İsviçre ve Mali'ye ihracatı çok yüksek; yarım milyar doların üzerinde.

Senegal'de % 100 Türk sermayeli firma kurma imkânının da bulunması çok önemli bir avantaj sağlıyor. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Senegal'i ziyaretleri ve MÜSİAD Genel Başkanımız Abdurrahman Kaan'ın 2020 - 2021 sürecinde pandemi nedeni ile daralan dünya ekonomisinde ülkemizin iş dünyasının daha da aktif olması için gösterdikleri gayret, Senegal İş Seyahati'ne gelen iş insanlarının gerçekleştirdiği temaslar, bu yılın 2. Çeyreğinde meyvelerini vermeye başlayacaktır".

Hedef Senegal'e 1 Milyar Dolarlık İhracat Gerçekleştirmek

Senegal İş Gezisi'nin, Türkiye ve Senegal arasındaki karşılıklı ticaretin geliştirilmesi bakımından son derece önemli bir adım olduğunu ifade eden MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Ticaret Eşleştirme Komitesi Başkanı Davut Altunbaş, gezi sırasında gerçekleştirilen temasların önemine şu sözlerle vurgu yaptı: "MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Ticaret Eşleştirme Komitesi olarak, 100'den fazla B2B görüşmesi gerçekleştirdik. Senegal İş Gezisi programı ile yeni ortaklıklar geliştirilirken, Senegal'in önde gelen iş kuruluşları ve MÜSİAD arasında MoU protokolü imzalandı.

Gezimiz kapsamında; MÜSİAD'ın Türkiye'den götürmüş olduğu iş insanları ve karşı ülke iş insanları ile 1 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaşabilmek hedefiyle önemli adımlar atıldı."

Gezi kapsamında Türkiye Dakar Büyükelçiliği, Senegal Maarif Okulları, Senegal Ticaret Bakanlığı, Senegal Sanayi Bakanlığı ve Senegal Ticaret Odası'na bir dizi ziyaret gerçekleştiren MÜSİAD heyeti, iki ülke ticari ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik fikir alışverişinde bulunurken, pazar yeri ziyaretleriyle de sektörel çalışmalar gerçekleştirdi.

MÜSİAD'dan Afrika çıkarması Güçlü İş Birliği, Güçlü Ticaret

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Afrika genelinde gerçekleştirdiği ikili ekonomik ilişkiler doğrultusunda güçlü iş birlikleri inşa ederek Türkiye'nin uluslararası ticaretine büyük katkı sağlıyor. Ticari diplomasi faaliyetleri ile Afrika bölgesi diplomatik misyonlarına yönelik çeşitli ziyaretler gerçekleştirilirken, ülkeler arası iş birliğini güçlendirecek MoU protokolleri imzalanıyor. Bu kapsamda Batı Afrika özelinde gerçekleştirilen Senegal İş Gezisi programında Türk iş insanları Afrika pazarına ilişkin temaslarda bulundu.

Türkiye'nin gelişen Afrika politikası ile eş zamanları olarak ticari diplomasi temalarını hızlandıran MÜSİAD, Afrika bölgesinde farklı birçok ülkede açtığı şube ve temsilciliklerle ülkeler arası ekonomik ilişkilere güçlü bir zemin hazırlıyor. MÜSİAD, "Batı Afrika'nın kapısı" olarak anılan Senegal'e Şubat 2021'de düzenlenen ziyarette Türk ve Senegalli iş insanlarını buluştururken, bölge ülkeleri ile ticarin geliştirilmesine yönelik önemli pazar analizlerine imza attı. Ziyarete ilişkin değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Ticaret Eşleştirme Komitesi Başkanı Davut Altunbaş ve MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komitesi Başkanı Zeki Güvercin, bölge ülkelerine ulaşımında güvenli liman olarak görülen Senegal'in potansiyeline işaret etti.

"1 Milyar Dolar Hedefini Aşacağımıza inanıyoruz"

Senegal temalarına ilişkin iki ülke ticaret hacminde 1 milyar dolar hedefini hatırlatan MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Ticaret Eşleştirme Komitesi Başkanı Davut Altunbaş, gerçekleştirilecek adımlar ile bu rakamın üzerine rahatlıkla çıkılabileceğini ifade etti. Altunbaş açıklamasında şu ifadeler yer verdi:

"22-26 Şubat tarihlerinde yaklaşık 20 iş insanımızla düzenlediğimiz Senegal ziyaretimizde, 200'den fazla B2B görüşmesi gerçekleştirdik. Devlet Başkanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı ve özel idare yetkilileri ile yapılan görüşmeler neticesinde verimli sonuçlar aldık. Bunun yanında saha testlerinde, sahaya indiğimizde gerçekleştirdiğimiz görüşmelerde, son derece bereketli, anlamlı ve dokunduğunuz zaman karşınızda portföy bulabileceğiniz bir pazarla karşılaştık. Neden Senegal diye baktığımızda; Senegal, çevresindeki 15 ülkeye hitap eden bir bağlantı pozisyonundaydı. Senegal, almış oldukları malları depolayarak diğer ülkelere satan, rahatlıkla ticaret yapabileceği-

niz güvenli bir liman. Aynı zamanda güvenlik noktasında herhangi bir sorunun olmadığı bir bölge. MÜSİAD Senegal Temsilcimiz Mehmet Faruk Baştürk, birçok sektörde faaliyet gösteren ülkedeki en büyük ikinci yatırımcı konumunda. Gerçekleştirdiğimiz seyahat neticesinde güzel kontratlarla ayrıldık. Dakar Büyükelçimiz Prof. Dr. Ahmet Kavas, Büyükelçilik yetkililerimiz, Senegal temsilciliğimiz ve emeği geçen dostlarımıza bu güzel organizasyondaki desteklerinden ötürü teşekkür ediyorum. Katılımcılarımız nezdinde de faydalı geri dönüşler aldık. Bir sonraki iş seyahatleri için istisnasız katılım sözü aldık. Katılımcılarımı-

MÜSİAD Senegal Temsilcisi Mehmet Faruk Baştürk, 2009'dan bu yana ülkede üretim yaptıklarını belirterek daha fazla Türk iş insanını Senegal'de görmek istediklerini söyledi. Baştürk, Senegal'in "Batı Afrika'ya açılan kapı" konumunda bulunduğuna işaret ederek Türk insanının ve Türkiye'nin Senegallilerce sevildiğini ve Türk iş insanlarına güven duyulduğunu kaydetti.

Türkiye'nin Dakar Büyükelçisi Prof. Dr. Ahmet Kavas, Senegal'deki Türk vatandaşlarının sayısının giderek arttığına vurgu yaparak 30 yıl önce ülkeye ilk geldiğinde hiç Türk'e rastlamadığını, bugün ise birçok alanda faaliyet gösteren Türklerin bulunduğunu söyledi. Kavas, Türk iş insanlarının bölgede güvenle ticaret yapabileceğini ifade ederek Senegal'e davet etti.

zın oldukça memnun ayrıldıklarını gönül rahatlığı ile ifade edebilirim. Senegal ve Türkiye arasında 400 milyon dolarlık bir ticaret hacmi bulunuyor. İki ülke arasındaki diplomatik görüşmelerde hedef bir milyar dolar seviyesine taşındı. Kismetse basiretli ve girişimci tüccarlarımız ile bu rakamı bir milyar dolar hedefinin üzerine taşıyacağımıza inanıyoruz."

"Senegal, Türk İş İnsanları İçin Önemli Fırsatlar Barındırıyor"

Senegal İş Gezisi'ne ilişkin izlenimlerini paylaşan MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komitesi Başkanı Zeki Güvercin, Senegal'in Türk iş insanları için önemli fırsatlar barındırdığını belirtti. Güvercin açıklamasında Senegal'in bölgesel önemine vurgu yaparken, gerçekleştirilen temaların 2021 yılı ikinci çeyreğinde olumlu yansımalar ortaya koyacağını belirtti. Güvercin değerlendirmesinde şunları söyledi:

"Afrika Kıtası son 15 yıldır Türkiye açısından ilişkilerimizin yoğun olarak gerçekleştiği, yaklaşık 31 milyon metre karelik bir alanda, dünya nüfusunun yüzde 15'ine tekabül eden 1 milyara yakın insan topluluğu ve takriben 2 bin farklı dilin konuşulduğu bir kıta. Afrika nüfusunun yüzde 50'sinin 19-20 yaş altı gençlerden oluştuğu dikkate alındığında, ne kadar önemli ve büyük bir potansiyele sahip olduğu daha net görülebiliyor. Senegal'de ise nüfusun yüzde 42'si 15 yaş altı gençlerden oluşuyor. Ülkenin 11. yüzyılda Müslüman olmasına ve 19. yüzyılın ikinci yarısında da Fransa'nın sömürgesinden kurtulmuş olmasına rağmen ülkede Fransa'nın etkisi yakinen müşahade edilmekte. Senegal'de kuruluşundan bugüne hiç darbe yaşanmamış olması; istikrarlı ve stabil bir ülke olduğunun kanıtıdır. Senegal, Türk iş insanları için önemli fırsatlar barındırıyor. Öncelikle 4,1 milyar dolar ihracata, takriben 8 milyar dolar civarında da ithalata sahip. Moritanya, Mali, Gambia ve Gine ile kom-

Senegal İş Gezisi kapsamında, Dakar Büyükelçimiz Prof. Dr. Ahmet Kavas ve Genel Başkan Vekilimiz Ali Reis Topçu'nun katılımıyla Senegal Ulusal Tüccar ve Sanayiciler Birliği (UNACOIS JAPPO) ve Senegalli Yatırımcılar Kulübü (CIS) kurumlarıyla MoU iş birliği anlaşması imzalandı.

şu olan Senegal, 190 bin kilometrekarelik bir ülke olarak toplamda 38 milyon nüfuslu bir havzaya doğrudan hitap ediyor. Afrika kıtasının Akdeniz, Hint Okyanusu, Atlas Okyanusu ile sahil şeritleri bulunurken, Senegal'in de Atlas Okyanusu ile sahili bulunuyor; üstelik tam 531 kilometre. Bu da ülkede özellikle balıkçılık alanında çok önemli bir potansiyel olduğunu gösteriyor. MÜSİAD olarak buraya yaptığımız iş gezisinde Senegal'in Türkiye ile hem ihracatı, hem de ithalatını geliştirmesi için önemli B2B'ler gerçekleştirdik pandemi sürecinde Senegal iş gezisine katılan iş insanların talepleri dikkate alındığında Senegal'in ithalat yaptığı ülkelerin iyi incelenmesi gerektiğini bir kere daha tespit ettik. Senegal, Belçika'dan 500 milyon dolar civarında ithalat yapıyor. Hollanda'dan da benzer bir rakam söz konusu. İsviçre ve Mali'ye ihracatı çok yüksek; yarım milyar doların üzerinde. Senegal'de yüzde 100 Türk sermayeli firma kurma imkanının da bulunması çok önemli bir avantaj sağlıyor. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Senegal'i ziyaretleri ve MÜSİAD Genel Başkanımız Abdurrahman Kaan'ın 2020-2021 sürecinde pandemi nedeni ile daralan dünya ekonomisinde ülkemizin iş dünyasının daha da aktif olması için gösterdikleri gayret, Senegal İş Seyahati'ne gelen iş insanların gerçekleştirdiği temalar, bu yılın ikinci çeyreğinde meyvelerini vermeye başlayacaktır."

Senegal İş Gezisi kapsamında ayrıca Türkiye Dakar Büyükelçiliği, Senegal Maarif Okulları, Senegal Ticaret Bakanlığı, Senegal Sanayi Bakanlığı ve Senegal Ticaret Odası'na bir dizi ziyaret gerçekleştiren MÜSİAD heyeti, iki ülke ticari ilişkilerinin geliştirilmesine yönelik fikir alışverişinde bulunurken, pazar yeri ziyaretleriyle de sektörel çalışmalar gerçekleştirdi.

MoU Anlaşmaları ve Fahri Konsoloslar, Ticari Diplomasiye Güç Katıyor

MÜSİAD, ticari diplomasiye yönelik çalışmalarını farklı projelerle sürdürüyor. Bu kapsamda Türkiye-Afrika ilişkileri özelinde gerçekleştirilen ziyaret ve görüşmelerle ilgili bilgiler paylaşan MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komite Başkanı Zeki Güvercin, farklı kurum ve kuruluşlarla imzalanan uluslararası protokollerin önemini vurguladı.

Diplomatik İlişkiler Komitesi koordinasyonunda ticari diplomasiye hız veren MÜSİAD, MoU iyi niyet anlaşmalarıyla ülkeler arası iş birliğinin genişletilmesini hedefliyor. Afrika bölgesinde onlarca kurum ve kuruluşla inşa edilen ve ortaklıkların derinleştirilmesini hedefleyen protokoller, ülkeler arası ticaret hacmine de olumlu yansıyor. Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komite Başkanı Zeki Güvercin, diplomatik misyonların da desteğiyle imzalanan protokollerin hem iş birliğine güç kattığını hem de ticarin gelişmesine önemli katkı sağladığını belirtti.

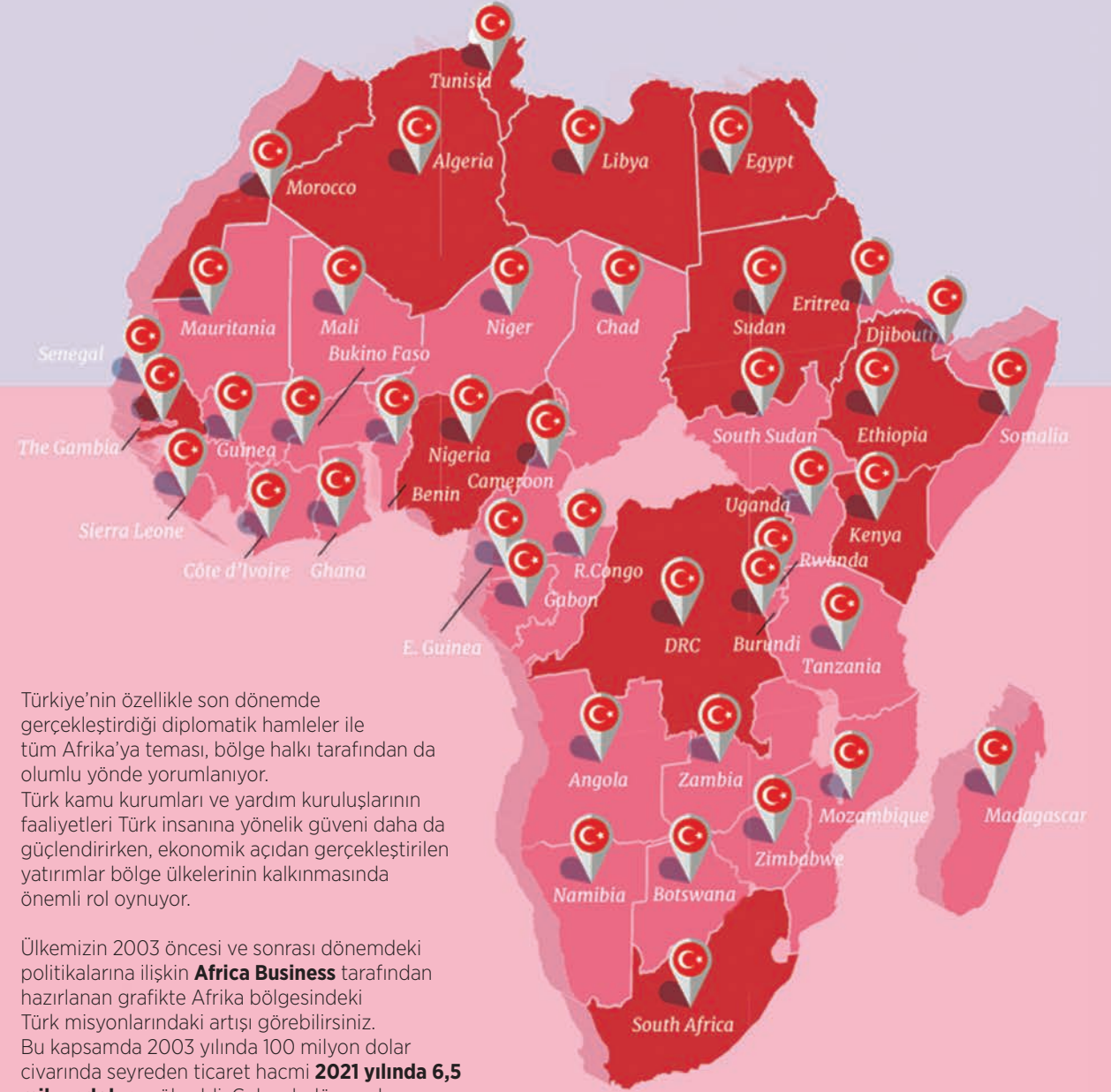
Güvercin açıklamasında şu ifadeleri kullandı:

“MÜSİAD Diplomatik İlişkiler Komitesi olarak ticari diplomasi alanında farklı projeler ile ilerliyoruz. Bunlardan birisi MoU’lar yani iyi niyet anlaşmaları. Afrika gibi önemsedığımız bölgelerde MoU çalışmalarımıza yoğunluk verdik. MÜSİAD EXPO 2020’de çok kısa sürede 4 kıtadan 20 kuruluşla MoU anlaşması imzalamıştık. Bunların bir bölümü Afrika’dandı. Bu anlaşmaların tamamı kendi ülkelerinin değer verdiği ve bizim de çok önemli partnerimiz olan iş organizasyonlarıyla imzalandı. Söz konusu iş kurullarının bizimle olan irtibatları, onların ve bizim büyükelçilerimizin takibinde ve yine diplomatik misyonlarımızın şahitliğinde imzalanarak hem iş birliğine güç katıyor hem de ülkeler arası tica-

retin gelişmesine önemli katkı sağlıyor. En son Senegal’de imzaladığımız iki protokol MoU networkümüzü daha da genişletmiş oldu. Yani sıra son dönemde 40’a yakın ziyaret ve kabul gerçekleştirdik. Bunun yarısından fazlası Afrika bölgesinden büyükelçilerdi. Gerçekleştirdiğimiz ziyaretlerde Diplomatik İlişkiler Komitemizin projelerinden olan Fahri Konsolos ataması, yeni MoU partnerlerinin bulunması veya daha güçlü iş organizasyonları ile protokollerin yenilenmesi konusunda büyükelçilerden destek talep ediyoruz. Bu ziyaretler neticesinde tespit edilen yapılarla protokol imzalıyor, talep edilen Fahri Konsolos atamalarında da kendilerine destek sağlıyoruz. MÜSİAD EXPO 2020’de 50 fahri konsolosun katılımıyla gerçekleştirdiğimiz Dünya Fahri Konsolosları Ticaret ve Diplomasi Zirvesinde ABD, Avrupa, Asya Ülkeleri başta olmak üzere, farklı ülkelerin ticari ve ekonomik diplomasisi tartışılmıştı. EXPO sonrası Fahri Konsoloslar ile Bölgesel İş ve Yatırım Fırsatları Webinar serisinin ilk ikisinde Afrika ve Avrupa Bölge Ülkelerinin Fahri Konsoloslarının katılımıyla yaptık. Afrika’nın yanında Güney Amerika’yı da çok önemsiyoruz ve bu minvalde fahri konsolosların da kilit bir rol üstlendiğini görüyoruz. Bu nedenle söz konusu ziyaret ve kabul silsilesi önümüzdeki dönemde yoğun bir şekilde devam edecektir.”

Yükselen Değer **AFRİKA**

Türkiye’nin özellikle son dönemde gerçekleştirdiği diplomatik hamleler ile tüm Afrika’ya teması, bölge halkı tarafından da olumlu yönde yorumlanıyor. Türk kamu kurumları ve yardım kuruluşlarının faaliyetleri Türk insanına yönelik güveni daha da güçlendirirken, ekonomik açıdan gerçekleştirilen yatırımlar bölge ülkelerinin kalkınmasında önemli rol oynuyor.

Ülkemizin 2003 öncesi ve sonrası dönemdeki politikalarına ilişkin **Africa Business** tarafından hazırlanan grafikte Afrika bölgesindeki Türk misyonlarındaki artışı görebilirsiniz. Bu kapsamda 2003 yılında 100 milyon dolar civarında seyreden ticaret hacmi **2021 yılında 6,5 milyar dolara** yükseldi. Gelecek dönemde bu rakamın bölge ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesine bağlı olarak daha da artacağı öngörülmüyor.

Kırmızı Ülkeler: 2003 öncesi büyükelçilikler
Pembe Ülkeler: 2003-2021’de açılan yeni büyükelçilikler

MÜSİAD Kadın

Salgın Sürecinde de Programlarına Devam Ediyor

MÜSİAD'ın bir komitesi olan MÜSİAD Kadın ile kadınların ülkemizdeki gelişimini destekliyor. Kadın girişimci potansiyelinin açığa çıkarılarak değerlendirilmesi için projeler üreten MÜSİAD Kadın, iş kadınlarının sayısının artırmaya yönelik çalışmalar yürütüyor.

Siyaset, iş ve akademi dünyasından alanında uzman isimlerle yapılan toplantılarda sıklıkla bir araya gelerek istişarelerde bulunuyor.

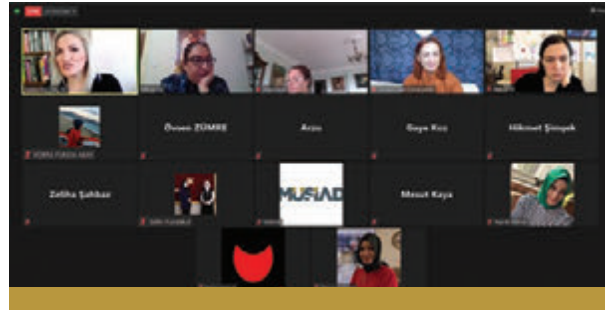
Kadının iş hayatı ve sosyal yaşamda çözümün adresi olduğu anlayışını temel alan MÜSİAD Kadın, istihdam oluşturma, eğitim ve girişimciliği geliştirme, iş gücü piyasalarına daha iyi erişim sağlama ve fırsat eşitliği gibi yollarla kadın girişimcilere daha fazla imkân sağlanmasını amaçlıyor.

MÜSİAD Kadın, salgının başladığı ilk andan itibaren dijital dönüşüme ayak uydurdu. Tüm komiteler etkinliklerini de dijital platformlara taşıdı. Rutin olarak gerçekleştirilen etkinliklere devam edilirken, gerçekleştirmeyi planladığı faaliyetlerine ara vermeden devam etmiştir.

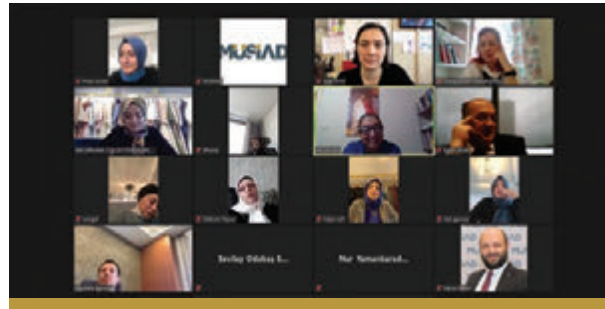

27 Şubat 2021 Cumartesi günü MÜSİAD Kadın Komite Üyesi Sebla Arslan Özbahçeliler hanımın sunumuyla **“Renklerin Dili”** başlıklı konu ile online program yapılmıştır. Renklerin üzerimizdeki etkileri; Psikolojik, sosyolojik, sektörel, kültürel, moda gibi birçok konuya değinilmiştir. Sebla Arslan Özbahçeliler hanımı sözleriyle “İş hayatında renklerin doğru kullanılması ve markamızı oluştururken renklerin anlamını bilerek hareket etmemiz, bizi pazarlama alanında bir adım ileriye taşır. Renk psikolojisi hayatımızı birçok yönden

etkiler ve çoğumuz web sayfalarımızda, kurumsal kimliğimizde, ofisimizde, mağazamızda veya iş kıyafetlerimizde kullandığımız renk seçimlerinin ne tür etkilerini olduğunu pek bilmeyiz.”

MÜSİAD Kadın'ın **14 Mart 2021 Pazar** günü İstanbul Ticaret Üniversitesi Öğretim Üyesi Do. Dr. Ayben Koy Hanımın sunumuyla **“Finansal Piyasalar ve Finansal Araçlara Genel Bakış”** konu başlıklı online program yapılmıştır. Finans piyasalarının tanımı yapılmış, alt başlıklarla piyasanın bilinmeyen yönleri konuşulmuştur. Kadın girişimcilere ve iş kadınlarına tavsiyeler verildi ve sorularına cevap bulunuldu.

8 Nisan 2021 Perşembe günü arasında Dijital platform'da MÜSİAD Kadın Komitesi Başkanı Müge Öz Hanımın ve Tekstilde Yenilik Yönetimi ve Tasarımı Komitesi Başkanı Mustafa Buluntu Beyin katılımıyla **“MÜSİAD Kadın Tekstil Üyeleri ile Tanışma Toplantısı”** yapıldı. Toplantıda Tekstil sektöründe sorunlar ele alınıp yapılabilecek projelerden bahsedildi.

MÜSİAD Kadın, Çocuklarının Terör Örgütü Tarafından Dağa Kaçırıldığı İddiasıyla Oturma Eylemi Başlatan Annelerle Bir Araya Geldi

212 anne, 212 evladını 555 gündür bir umut ile bekliyor. Bu bir kişinin 117.600 gün beklemesi ile eşdeğerdir. Bu da yaklaşık Türkiye standartlarında (70 yıllık ortalama bir ömür üzerinden) 5 ömürlük bir bekleyişi ifade eder. Daha evvel de ziyaret etmiştik, acılar hüznler hiç dinmemiş. Aynı umut ile heyecan ile bekleyişleri de sürüyor. “Oğlum gelince”, “kızım gelince” diyerek başlayan cümleleri, umutlarını dile getiriyor her ailenin.

MÜSİAD bir sermaye platformudur. Ama MÜSİAD yüksek teknoloji ve güzel ahlak dusturu ile yola çıkmış bir kuruluştur.

Bu oluşum, her gün, her an Diyarbakır Anneleri ile gönül birliği içindedir. Tüm Türkiye olduğu gibi. 117.600 güne eş, beş ömür yükünü tüm anneler ile paylaşıyoruz. Umudumuz da acımız da, sevincimiz de kederimiz de bir. Değil beş ömür, ömürlere sığmayan birlikteliğimiz bizi yaşatacak olan yegane güçtür.

Allah terörün bitirilmesi yönünde uğraş veren, bu uğurda tek çakıl taşı dahi koyan tüm insanların yar ve yardımcısı olsun. MÜSİAD camiası olarak teröre ve terörizme karşı her zaman sah durumdayız. MÜSİAD Kadın Komitesi olarak Diyarbakır Annelerimizin yanındayız.

GENÇ MÜSİAD ALTIN KONTENEYNER

İhracat Ödülleri Sahiplerini Buldu

Genç MÜSİAD tarafından düzenlenen ve MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Ticaret Eşleştirme Komitesi'nin organize ettiği ihracat alanında ilk ve tek olma özelliğine sahip Altın Konteyner İhracat Ödülleri sahiplerini buldu.

Programa MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Ticaret Eşleştirme Komitesi Davut Altunbaş, Genç MÜSİAD Başkanı Yunus Furkan Akbal, Genç MÜSİAD yönetim kurulu üyeleri ve Türkiye'nin farklı yerlerindeki Genç MÜSİAD şube üyeleri katıldı.

İhracatçı yarışmacılara; büyük ihracat, e-ticaret, ihracat performansı, ihracatın yıldızı ve limitsizsiniz gibi farklı kategoride ödüller verildi.

“GİRİŞİM, YATIRIM VE ÜRETİM ALANINDA GAYRET BEKLİYORUZ”

Etkinlikte açıklamalarda bulunan Genel Başkan Kaan, “Bugün dünyada 314 noktada bulunan, yıllar öncesinin bir sivil toplum kuruluşundan artık bir sermaye platformuna dönüşmüş bir yapıyız. Daha fazla çalışmalı daha fazla üretmeliyiz. Eğer bu ülkeyi lider bir ülke yaparsak, bu sizin gibi gençler sayesinde olacak. Genç nüfus fırsatımızı değerlendirdiğimiz takdirde ekonomi sıralamasında yukarılara çıkabiliriz. Blok dediğimiz Amerika, AB, Çin ve Asya ekonomileri arasında söz sahibi olabilmek için sizin çok daha fazla girişim, yatırım ve üretim gücü konularında gayret bekliyoruz.” dedi.

“İHRACATIMIZ ARTSIN Kİ, ÜLKEMİZE DÖVİZ GİRİŞİ ARTSIN”

Genç MÜSİAD Başkanı Furkan Akbal ise ihracatın önemini vurguladığını konuşmasında şu ifadelerle yer verdi:

“Genç MÜSİAD, dinamizmi ve aksiyoner yapısıyla pandemi olmasına rağmen faaliyetlerine asla ara vermedi. Tüm projelerimize sanal platformlarda devam edeceğiz dedik ve sayısız projeyi hayata geçirdik. Örneğin hepimizin bildiği bir proje olarak 3T programımızı çevrimiçi olarak gerçekleştirdik. Bunun gibi sayısız eğitimler, ticari toplantılar, vizyon buluşmaları

gerçekleştirerek Türkiye'deki bu alanda en aktif gençlik sivil toplum kuruluşlarından biri olduk. Hamdolsun bugün Altın Konteyner projesinin ilkinin gerçekleştireceğiz, inşallah Genç MÜSİAD'ımızın nişane projelerinden biri olur. Her zaman söylüyoruz; ihracatımız artsın ki ülkemize döviz girişi artsın. Bugün burada MÜSİAD Genel Başkanımız Abdurrahman Kaan'a, Genç MÜSİAD Global Üst Kurul Başkanımız Faruk Yamankaradeniz'e, Genç MÜSİAD İhracatı Geliştirme Komitesi Başkanımız Muhammed Cem Çekerek'e ve her daim yanımızda olan koordinatörümüz Hakan Demir'e çok teşekkürler. Umuyorum, nice Altın Konteyner Ödülleri'nde tekrar bir araya gelerek genç iş insanlarımızın ödülleriyle şahit oluruz.”

“İHRACAT, EKONOMİDEKİ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İÇİN OLMAZSA OLMAZ ”

Programda konuşan Genç MÜSİAD Global Üst Kurulu Başkanı Ahmet Faruk Yamankaradeniz, “Genç MÜSİAD dünyadaki teşkilatıyla gençler için örnek bir kuruluş olduğunu gösteriyor. İhracat tabi ki ekonomideki sürdürülebilirlik için olmazsa olmaz. Eğer bu konuda bir ülkemizde gelişim kaydedilecekse Genç MÜSİAD elbette o konuda bir proje hazırlamak mecburiyetinde. Tabi ‘Her marifet iltifata tabidir’ diyerek böyle bir proje hazırladık. Her yarışmacıyı ayrı ayrı tebrik edi-

yorum. Nice yıllar bu projenin devamını hep birlikte görmek ve ulusal bir marka haline geldiğine şahitlik etmek istiyoruz. Emeği geçen herkese teşekkürler.” değerlendirmesinde bulundu.

“MÜSİAD’IMIZIN DESTEĞİ BİZİ CESARETLENDİRDİ”

Genç MÜSİAD İhracatı Geliştirme Komitesi Başkanı Muhammed Cem Çekerek ise yaptığı açıklamada, “Bugün Genç MÜSİAD ailemize yeni bir proje daha katmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Burada dikkat çekmek istediğimiz husus, Türkiye’de gençliğin dünya ile aynı çizgiden yarışa başlıyor oluşu. Yeni dünya ekonomisi şartlarında ihracat en merkezi konumda ve biz üyelerimizi dünya arenasına hazır hale getirmek için elimizden gelen eğitim, buluşma, pratik bilgiler, online pazar araştırmaları gibi projeleri halihazırda veriyoruz. Bunların sonucunda da gayret eden üyelerimizi ödüllendirerek ekosisteme yeni bir norm getirmiş oluyoruz. Türkiye’nin en geniş teşkilatına sahip genç iş insanlarının bulunduğu bu ailenin haricinde bu organizasyonu yapabilecek bir kurum olmaması, Genç MÜSİAD’ın ne kadar kıymetli bir yapı olduğunun göstergesidir. Özellikle MÜSİAD’ımızın desteği bizi sürekli cesaretlendirdi. Nice Altın Konteyner ödülleri bir arada olmayı diliyorum.” dedi.

Yarışma kapsamında katılımcı firmaların 2020 yılında yaptıkları toplam ihracat, önceki yıllara göre gösterdikleri performans, kaç farklı ülkeye ihracat yapıldığı, yapacakları ilk ihracat işlemi gibi konular değerlendirildi. Aynı zamanda firmalara bu süreçte ihtiyaç duyacakları ihracat bilgisi, pazar araştırması, gümrük bilgisi ve operasyon süreçleri hakkında diğer konularda bilgi verildi.

5 FARKLI KATEGORİDE ÖDÜL ALAN FİRMALAR

Büyük İhracat Ödülü

Tarım Sektöründe
Agro Lee Tarım Makinaları

İnşaat Sektöründe
Terakki Yapı

Hizmet Sektöründe
Gala Sahne Sistemleri

Makina Sektöründe
Benka Arıcılık

İklimlendirme Sektöründe
Actherm Klima

Mobilya sektöründe
Hevin Mobilya

İhracat Performans Ödülü
Gala Sahne Sistemleri

E-ihracat Ödülü
Alçelik Mobilya

Limit Sızsınız Ödülü
Benka Arıcılık

İhracatın Yeni Yıldızı Ödülü
Köseoğlu Gıda ve
BSK Grup Kimya Kozmetik

7. Uluslararası Genç İşadamları Kongresi MÜSİAD'da gerçekleştirildi

Genç MÜSİAD tarafından “Yarını Bugünden Fark Et” temasıyla düzenlenen 7. Uluslararası Genç İşadamları Kongresi (UGİK), MÜSİAD Genel Merkez binasında gerçekleştirildi. Konuşmasında yenilikçi bir vizyon vurgusu yapan Genç MÜSİAD Başkanı Yunus Furkan Akbal, “Yenilikçi formları ve ekonomimize güç katacak fikirleri farklı bakış açılarıyla gündeme taşımayı hedefliyoruz.” dedi. Programda değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan ise, geleceğin dünyasındaki değişimleri stratejist üst yöneticilerin (CEO) yöneteceğini belirterek, “Tam teçhizatlı bir yönetim şefi olacak gençlere ihtiyacımız var.” dedi.

paydaşlar ile olan bağlantılarda kurumu adına inisiyatif alabilen, çok disiplinli bir eğitimden geçmiş, hukuki prosedürlerden mali tablolara kadar, her türlü yönetsel süreçlerin yanında teknik ve teknolojik değişimleri de yakından takip edecek ve bunların çalışma ve işleme sistematiklerini bilecek; sözün özü tam teçhizatlı bir yönetim şefi olacak gençlere ihtiyacımız var.”

“EKONOMİMİZ İÇİN KATMA DEĞER OLUŞTURACAK YENİ FİKİRLERİ GÜNDEME TAŞIYORUZ”

Genç MÜSİAD Başkanı Yunus Furkan Akbal, Türk gençliğinin donanım ve kalitesini yükseltmek, ülke ekonomisine, toplumun sosyo-kültürel yapısına faydalı olabilme gayesiyle Türk gençleri için tüm gayretleriyle çalıştıklarını söyledi. Bu amaç uğrunda 7'ncisini gerçekleştirdikleri kongreyle dünyanın önemli girişimcilerini ve fikir önderlerini yeni neslin vizyonu ile buluşturmayı hedeflediklerini dile getiren Akbal, “Kongremiz, geleceğimizi, ülkemizi ve girişim ekosistemimizi çok daha güçlü bir şekilde tasarlamamızın yol haritalarını geliştiriyor. Tecrübe sahibi isimleri, yeni neslin fikirleri ve bakış açıları ile bir araya getiriyor.” dedi.

Akbal, UGİK'in “Yarını Bugünden Fark Et” temasına değinerek, “Üretimin, finansın, rekabetin ve işin geleceğini değerlendireceğimiz bu önemli buluşmada, içinde bulunduğumuz yeni dönemin insan odaklı değişim dinamiklerini, yenilikçi formlarını ve ekonomimize güç katacak fikirlerini farklı bakış açılarıyla gündeme taşımayı hedefliyoruz.” açıklamasında bulundu.

Akbal, yeni dünyada; ekonomik, sosyal ve çevresel sistemlerin dayanıklılığına odaklanarak, yenilenme adımlarını atmaları gerektiğini belirterek, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu yenilenme adımları, üretimden finansa, rekabette iş modellerine kadar tüm alanları kapsıyor.

Dijitalleşme, yeni çalışma modelleri, mobilite, yapay zekâ, insan odaklılık bugün yaşadığımız değişimi tetikleyen unsurlardan sadece birkaçı. Çalışma modellerinin esnekleştiği, yeni iş alanlarının ortaya çıktığı, girişimci bakış açısının her zamankinden daha fazla önem kazandığı, yeni mesleklerin olduğu bir çağa doğru ilerliyoruz. Geleceği şekillendireceğini ön gördüğümüz ya da ön görmediğimiz tüm iş alanlarının tohumlarını aslında bugün atıyoruz.”

“YÜKSEK AHLAK BİLİNCİYLE MÜHENDİS VE PATENT SAYISI ARTIRILMALI”

Etkinlikte yaptığı konuşmada MÜSİAD'ı 31 yıl önce “yüksek ahlak ve yüksek teknoloji” idealiyle kurduklarını ve teknolojiyi geliştirirken yüksek ahlak şuuruyla yola çıkılması gerektiğini belirten MÜSİAD Kurucu Başkanı ve Uluslararası İş Forumu (IBF) Başkanı Erol Yazar, Türkiye'nin dünya patent liginde 25'inci sırada olmasının sorgulanması gerektiğine işaret etti.

Teknoloji geliştirmenin bugün Türkiye'nin yetiştirdiği mühendis sayısı ve patent sayısı ile doğru orantılı olduğunu kaydeden Yazar, “Bunları devamlı ölçmeden ve matematik, fizik, kimya, biyoloji gibi ilimlere, dünyadaki elektronik teknolojilere sahip olmadan bir patent geliştirmemiz mümkün değildir. Geliştirdiğimiz teknolojileri pazarda satılır bir emtia haline getirmek, en az

134

7. UGİK açılış töreninde konuşan MÜSİAD Genel Başkanı Kaan, küresel salgının iş hayatında yol açtığı değişimlerden ve sunduğu yeni iş yapma modellerinden bahsederek, Covid-19'un, kendi kendine yetebilmenin önemini, yeni üretim, tüketim ve yaşam modellerini dikte ettiğini söyledi. Başkan Kaan, gelecekte yaşanması muhtemel tehditlere ve bu tehditlerin üretime olası olumsuz etkilerine değinerek, “Üretimi kesmeden, aksatmadan; üretimi insan doğasının bir parçası haline getirerek ve enerjiden yatırım sermayesine kadar, kendi kendine yetebilen üretim ve ticaret üsleri kurmamız gerekmektedir.” dedi.

“AKILLI TARIM STRATEJİLERİNİ HAYATA GEÇİRMEK ZORUNDAYIZ”

Türkiye'nin, tarım konusunda kendine yeten bir ülke statüsüne çıkaracak akıllı tarım stratejilerini hayata geçirmek zorunda olduklarının altını çizen Kaan, bu kapsamda hayata geçirilen MÜSİAD Akıllı Tarım Kent

Projesi'nden bahsetti. Başkan Kaan, geleceğin dünyasında yatırımın dilinin, yönteminin, diplomasisinin, tanımının ve jargonunun değişmeye başladığını, artık yatırımcının parasının değerlendirileceği her ülkeye yatırım yapabildiğini belirterek, farklı ülkelere yatırımlar dağıtılarak riskin satın alındığı doğrudan yatırım sepetinin oluşturulduğunu bildirdi.

“GELECEĞİN DÜNYASINDAKİ DEĞİŞİMLERİ STRATEJİST CEO'LAR YÖNETECEK”

Geleceğin dünyasındaki değişimleri stratejist üst yöneticilerin (CEO) yöneteceğini dile getiren Genel Başkan Kaan, şu değerlendirmelerde bulundu:

“Yani şirketinin hem strateji belirleyen danışmanı, hem tüm üretim ya da çalışma süreçlerinden haberdar olan her departmanın görev ve sorumluluklarına ve yaptığı işlere haiz olan, denetimi sürekli tutan, dış alemdeki değişimlere kurumunu, hemen adapte edebilen, dış

135

teknolojiyi üretmemiz kadar zorunludur. Sanayici ve girişimci gençlerimiz, bu bilinçle, adil bir sistem içinde rant peşinden koşmadan kalkınmaya odaklanmalı, yüksek ahlak temelinde yüksek teknolojiyi pazara getirecek bir sistemle MÜSİAD'ın hedefine katkıda bulunmalıdır" değerlendirmesinde bulundu.

“DİJİTAL TEŞVİK SİSTEMİ ÜZERİNDE ÇALIŞIYORUZ”

Dijitalleşmeye giderken her türlü planlama ve analizden faydalanmayı, bunlardan geri durmanın çağrı anlamamak anlamına geldiğini ifade eden Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Nurettin Nebati ise Türkiye'nin satın alma gücü paritesi bakımından dünyanın 13. büyük ekonomisi olduğunu, tarımda, sanayide ve turizm başta olmak üzere pek çok alanda gerekli adımları atarak kendi içimizde yarışır hale gelmemiz gerektiğinin altını çizdi. İhracatçı sayısının 2002'de 30 bin iken 2020'de 90 bine ulaştığını kaydeden Nebati, “Olumlu göstergelere odaklanmamız gerekli. Genç girişimcilere getirdiğimiz sigorta prim teşviği ve vergi muafiyeti uygulamalarımız sürüyor. Yılsonuna kadar hayata geçirilecek yeni bir çalışmamız daha var. Tek pencere teşvik sistemine geçecek Türkiye. Girişimciler tek bir pencere üzerinden teşviğin, nerede, hangi alanda bir teşvikle desteklendiğini görecektir, başvurusunu yapacak, tüm işlemleri online yürütebilecek” diye konuştu.

“ÜLKEMİZİN YATIRIM STRATEJİLERİNİ YENİDEN ELE ALIYORUZ”

Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi Başkan Yardımcısı Ahmet İhsan Erdem, son yıllarda ekonomide ve teknolojide yaşanan değişimlere kayıtsız kalmadıklarını ve çalışmalarını bu alanlarda yoğunlaştırdıklarını söyledi.

Ekonomik kalkınma modellerini yeni gelişen teknolojilere göre sürdürülebilir, girişimci ruhu destekleyen

ve özel sektör odaklı şekilde yeniden tanımladıklarını dile getiren Erdem, “Yatırım ofisi olarak bizler de kendi önceliklerimizi, ülkemizin yatırım stratejilerini yeniden ele alıyoruz. Bu stratejilerimizin merkezinde, ‘ülkemizin sürdürülebilir ekonomik kalkınmasına destek olacak ve katkı sağlayacak katma değerli yatırımların Türkiye’ye kazandırılması’ var.” diye konuştu. Erdem, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi olarak uzun zamandır Türkiye’nin uluslararası doğrudan yatırım stratejisi üzerinde çalıştıklarını kaydederek, “Bu bir kurum stratejisi değil topyekûn devlet politikası belgesi bağlamında da değerlendirebiliriz. Ülkemizin uluslararası doğrudan yatırım strateji belgesini yılın ikinci çeyreğinin sonuna doğru kamuoyuna duyurma imkânı bulacağımızı düşünüyorum.” açıklamasında bulundu. Ofis olarak yeni teknolojileri ülkeye kazandıran, istihdamı ve ihracatı artıran, ithalatı düşüren yatırımları odaklarına aldıklarını anlatan Erdem, özellikle imalat odaklı yatırımların önemli bir yer teşkil ettiğini söyledi.

“AVRUPA’NIN İLK YENİ NESİL DOĞUŞTAN ELEKTRİKLİ SUV ÜRETİCİSİ OLACAĞIZ”

Türkiye Otomobili Girişim Grubu (TOGG) Üst Yöneticisi (CEO) Gürkan Karakaş ise, TOGG'un üreteceği elektrikli otomobilin fikrinin tamamen Türkiye’ye ait olduğunu belirterek, doğuştan elektrikli otomobili üretirken küresel rekabetçiliği hiçbir zaman gözden kaçırmadıklarını söyledi. Karakaş, “Startup dünyasından gelen yeni nesil üreticiler olarak Avrupa’nın klasik olmayan, yani 100-150 yıldır otomobil üreten şirketleri arasında yer almayan, doğuştan elektrikli ilk SUV üreticisi olacağız. Bunu önemsiyoruz. Çünkü bunun pazarda bir karşılığı var.” dedi. TOGG’un ilk günden bu yana geldiği noktadan bahseden ve hedeflerini anlatan Karakaş, çok çevik hareket eden, hızlı karar alan ve disiplinli bir yapıya sahip olduklarını anlattı. Karakaş, şu anda 400’e yakın çalışanları bulunduklarını ve gelecek hafta 411’e ulaşacaklarını belirterek,

personel yapısına ilişkin bilgiler paylaştı. SUV ile başlayacakları otomobil üretiminde 2030’a kadar 5 farklı model üretmeyi hedeflediklerini vurgulayan Karakaş, kullanıcıyı dinlemeden yapılan üretimlerin ölmeye mahkûm olduğunu, kendilerinin bu alanda önemli çalışmalar yaptıklarını anlattı.

“HEPİMİZİN GURUR DUYACAĞI BİR HİKÂYEYE İMZA ATMAK İSTİYORUZ”

Hepsiburada Üst Yöneticisi (CEO) Murat Emirdağ da 30’dan fazla kategoride 50 milyonu aşkın ürünün yer aldığı platformu ayda 200 milyon kişinin ziyaret ettiğini söyledi. Hepsiburada’yı Hepsijet, Hepsifly, Hepsilojistik, Hespipay ve Hepsiglobal gibi farklı hizmetler sunan süper uygulama platformuna dönüştürdüklerini dile getiren Emirdağ, “Amacımız da Hindistan’ın batısı ile Almanya’nın doğusu arasındaki o büyük coğrafyanın en büyük teknoloji şirketi olmak ve bunu da Türkiye’den çıkartarak hepimizin gurur duyacağı bir hikâyenin altına imza atmak.” dedi. Emirdağ, Türkiye’de e-ticaretin normal perakende içerisindeki payının hızla arttığını kaydederek, “Salgının ilk 3 ayında, 3 yılda ulaşılmasını öngördüğümüz rakamlara ulaşıldığını görüyoruz. Bu nedenle bu alandaki yatırımlarımıza ara vermeden devam ediyoruz.” diye konuştu.

OTURUMLARDA DÖNÜŞEN DÜNYA VE YATIRIM FIRSATLARI ELE ALINDI

7. UGİK kapsamında gerçekleştirilen oturumlarda farklı alanlarda önemli değerlendirmeler gerçekleştirildi. Programa telekonferans yöntemiyle katılan Girişim Sermayesi ve Teknoloji Ekosisteminin Geleceği konusuyla Mevp Pay Ortağı, Yönetim Kurulu IC Üyesi Walid Mansour projelerine ilişkin paylaşımlarda bulundu. Ardından Tunus Geçmiş Dönem Ekonomi Bakanı Ridha Saidi yayına bağlanarak Kuzey Afrika’da Yatırım ve İş Fırsatları konusunda sunumunu gerçekleştirdi. Güney Afrika Dışişleri Bakanlığı: Eyalet Hazi-

nesi Yönetim Konseyi Üyesi (MEC) Gadija Brown’ın da programa online olarak bağlanarak Güney Afrika’da İş ve Yatırım Fırsatları konusunda bilgilendirmelerde bulundu.

Öte yandan 7.UGİK’te Tarımsal Kalkınma Daire Başkanı BM Endüstriyel Kalkınma Organizasyonu (UNIDO) Dejene Tezere katılımcılara hitap etti. Tezere, Endüstrinin ve Sanayinin Geleceği konusunda katılımcılara bilgilendirmelerde bulundu. Ardından kongreye fiziken katılım gerçekleştiren Han Spaces Kurucusu Avi Alkaş Ortak Çalışma Alanlarının Geleceği konusunda sunum yaptı. Covid-19 sonrası yeni dönem çalışma alanları konusunda bilgilendirme yapan Alkaş, çalışma alanı ve gayrimenkule yönelik ihtiyaçlarının farklılaştığına değinerek İstanbul ofis piyasasında alan daraltan şirketleri katılımcılar ve izleyicilerle paylaştı. Programa fiziken katılan bir başka konuşmacı ise Ozan Elektronik Para CEO’su Ömer Suner oldu. Finansal Teknolojilerin Geleceği konusunda sunumunu gerçekleştiren Suner, finansal teknolojilerin tarihi gelişiminden ve değişiminden bahsederek Türkiye ve dünyada Fintech ekosistemi hakkında bilgilendirmelerde bulundu.

ŞİRKET HABERLERİ

Alapala Makina, Somaliland'ın İlk Un Değirmenini Kurdu

Ar-Ge çalışmaları, güçlü servis ağı, yenilikçi makinaları ile 1954 yılında Çorum'da temelleri atılan ve dört kıtada 120'den fazla ülkede 650'nin üzerinde anahtar teslim fabrika kuran değirmen teknolojileri sektörünün lider firmalarından Alapala Makina, Somaliland'da ilk un değirmeni kurulumunu tamamladı.

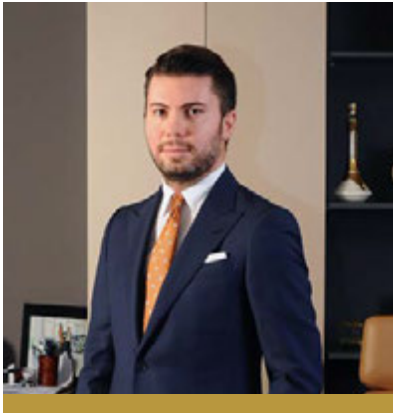

Somaliland'ın Berbere Limanı Bölgesi'nde faaliyete geçen Alapala Makina'nın Afrika'da ki en yeni projesi olan NFMC ile bölge artan un ihtiyacını kendi üretim olanakları ile karşılayabilecek. Proje ile Somaliland, temel besin kaynağı olan buğdayı üretecek ve üretilen buğdayı işleyebilecek. Alapala Makina tarafından faaliyete geçirilen değirmen toplamda 110.000 metrik ton yıllık buğday işleyerek ülkenin ihtiyaçlarını karşılamasına olanak sağlayacak.

Somaliland'ın İlk Un Değirmeni Alapala'dan;

Alapala Makina, Somaliland'ın ilk un değirmeni projesinde, tasarımdan devreye almaya kadar tüm süreçlerin yönetimini gerçekleştirdi. Ayrıca dünya çapında endüstriyel binaların tasarımı, temini ve inşaatı konusunda uzmanlaşmış olan Alapala İnşaat, projenin değirmen binası projesini hayata geçirdi.

Alapala Makina tarafından kurulan tesiste güvenli ve hijyenik ürün transferine yönelik ekipman tasarımı ile ilgili önlemler alın-

Ülke ofisleri ve geniş bir temsilci ağına yanı sıra, Senegal, Zambiya, Angola, Kenya, Tanzanya, Mozambik ve Gana gibi bölgedeki çok sayıda un, ırmık ve mısır değirmeni ile yerel olarak Afrika pazarında oldukça aktif bir konuma sahip olan Alapala Makina, Soma-

lak pnömatik ve mekanik taşıma ekipmanlarının kurulumu tamamen Avrupa Birliği standartlarına uygun olarak yapıldı.

Alapa Makina tarafından üretim proseslerinin kontrolü ve izlenebilirlik için Scada yazılım ile birlikte gelişmiş bir otomasyon sistemi altyapısı ile kurulan değirmen, buğday alımından un paketlemesine kadar tüm sürecin merkezi olarak izlenmesini sağlayacak ve gerçek zamanlı arıza tespiti ve müdahalesi için uzaktan bağlantı imkanı sunacak.

Alapala Grup CEO'su Görkem Alapala, Somaliland değirmen projesinin önemini şöyle ifade etti: 'Geniş temsilci ağıyla Afrika pazarına oldukça önem veriyoruz. Birçok Afrika ülkesinin yanında Türkiye'den 6.261 km uzaklıkta bulunan Somaliland'ın ilk un değirmeninin anahtar teslim projesini gerçekleştirmenin gururunu duyuyoruz. Gıda ithalatına bağımlılığını azaltacak ve gıda güvenliğini destekleyecek projemizle hızla büyüyen Afrika'nın geleceğe dair güvenilir un üretimine destek olmak bizim için çok önemli. Yüksek performansla Somaliland'ın yurt içinde buğday ihtiyacını giderecek çözümler sunan iş ortağı olmaya devam edeceğiz' dedi.

ŞİRKET HABERLERİ

Pandemi İş Dünyası İçin Yepyeni Fırsatlar Doğurdu

Geçtiğimiz yıl başlayan Covid-19 Salgını ile birlikte birçok iş alanında olduğu gibi havacılık sektöründe de talep düşüşü ve bunun beraberinde birtakım sıkıntılar yaşandı. Şirketler, bu süreci iyi yönetebilmek adına yeni yatırımlara başvurdu. Bunlardan biri olan Vatan Jet'in Genel Müdürü Hüseyin Sağlam, süreci ve şirket olarak attıkları adımları anlattı:

"İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nın kuruluşundan itibaren, terminal işletmesinden, hava kule trafik servisine, ramp servisinde, kargo terminal işletmesine kadar çok çeşitli hizmetler sunan Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri Anonim Şirketi(HEAŞ), havalimanı otoritesi sorumluluğuna sahip olan ve günümüzde faaliyetlerini paydaşları ile birlikte icra eden bir kuruluşumuz. Yolcularımızın havalimanında bulunduğu sürece en kaliteli hizmeti almaları ve memnun ayrılmaları bizim için çok önemli. Geçen yıl başlayan covid-19 salgını tüm dünyayı etkilediği gibi havacılık sektörünü de çok etkiledi. Uçak ile yolculuk edenlerin sayısı çok düştü.

İş insanlarımız ve sanayicilerimiz imkânlar dâhilinde iş jetlerini daha fazla tercih etmeye başladılar. Biz de bunu fırsat olarak değerlendirerek Şubat 2021 itibarıyla, TC-VTN tescilli, VATAN isimli GULFSTREAM G450 uçağını satın alarak VIP iş jeti/hava taksi kiralama hizmetini, yeni markamız VatanJet adı altında faaliyetlerimize dâhil ettik".

İş Jetine İlgi Gün Geçtikçe Artıyor

Zaman içinde, uçakla seyahat etmeyi tercih eden yolcuların beklentilerinin değiştiğini dile getiren Hüseyin Sağlam, bu nedenle kendilerinin de yeni taleplere uygun hizmetler geliştirdiğini söylüyor:

"Uçak, halen en hızlı ve en güvenilir ulaşım aracı olması sebebiyle, yolcular açısından çekiciliğini artırmaya devam ediyor. Zamanla uçak yolcularının beklentileri de değişiyor doğal olarak. Bizim faaliyet gösterdiğimiz iş jeti kiralama hizmeti de, bu alanda yolcu taleplerinin en üst seviyede karşılandığı bir alan. Uçuş tarihi ve saati esnekliği, gidilmek istenen yere direkt ulaşma imkânı, özel terminal kullanımı yoluyla uçağa rahat erişim, uçak içinde geniş ve kişiye özel alan, gelişmiş uçak içi eğlence sistemleri, talebe göre ikramlar, toplantı yapma, çalışma, internet erişim olanakları, sağlıklı bir seyahat ortamı... Özetle hızlı, konforlu ve keyifli bir yolculuk için uygun şartların sağlandığı bir hizmet. Bahsettiğim bu ayrıcalıklar, iş jeti hizmetine ilgiyi de gün geçtikçe artırıyor.

Havacılık, ülkemizde ve dünyada son dönemde çok hızlı gelişti ve büyüdü, her ne kadar şu an covid'den etkilenmiş olsa da, covid sonrasında önceki öngörülere göre daha da artan bir ivmeyle ilerleyeceğini tahmin ediyorum. Çünkü uçak yolculuğu gerek iş gerekse turizm amaçlı olarak çok özleildi. Sınırlamalar kalktığında yoğun bir talep olacaktır".

ŞİRKET HABERLERİ

Türkiye'nin İlk Kimyevi Gübre Fabrikası 2023'te Yeniden Üretime Gececek

GÜBRETAS Genel Müdürü İbrahim Yumaklı, "Çiftçilerimizin gerekli ürüne daha çabuk ve uygun koşullarla ulaşmasını sağlamak için, 2007'den beri herhangi bir üretim faaliyeti yapılmayan ve liman hizmeti veren İskenderun'daki NPK üretim tesislerini yeniden devreye geçirmek üzere projelerimizi tamamladık" dedi.

Yumaklı, yaptığı açıklamada, GÜBRETAS'ın 1952 yılında rahmetli Adnan Menderes'in girişimleri sonucu Bakanlar Kurulu kararıyla kurulduğunu ve şirketin ilk tohumunun 1954'te İskenderun Sarıseki'de atıldığını hatırlatan Yumaklı, kentlin GÜBRETAS açısından önemli olduğunu vurguladı.

25 Nisan 1954'te dönemin Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın katıldığı törenle açılan tesislerin o dönem 100 bin ton üretim kapasitesine sahip olduğunun altını çizen Yumaklı, yıllar içinde yapılan yeni tesis yatırımlarıyla GÜBRETAS'ın şu anki yıllık katı gübre üretim kapasitesinin ise 985 bin tona ulaştığını belirtti.

Yumaklı, geçen süreçte Türkiye'de 2 farklı şehirde üretim tesisleri, 5 farklı lojistik merkezi, 2 liman, 8 bölge müdürlüğü, 4 laboratuvar ve Ar-Ge merkezinin kurulduğunu dile getirerek, sosyal sorumluluk projeleriyle de üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirdiklerini aktardı.

GÜBRETAS'ın büyük bir çınara dönüştüğüne değinen Yumaklı, "GÜBRETAS, çalışmalarını, Türkiye'de sektöründe lider, tüketilen gübre ve besleme ürünlerinin üçte birini sağlayan, üreten ve bunu yılın 12 ayı bütün çiftçilerimizin hizmetine sunan bir kurum olarak devam ettirmektedir." dedi.

Her zaman kazandıklarını yeni yatırımlara dönüştüren bir politikaya sahip olduklarını belirten Yumaklı, süreçte çeşitli liman genişletme projeleri ile modern depolama tesislerinin yapıldığını ifade etti.

İlk GÜBRETAS tohumunun atıldığı ve geliştiği yerde yeni yatırımlar için çeşitli girişimlerle planlamalar yaptıklarını vurgulayan Yumaklı, şöyle konuştu:

"Çiftçilerimizin gerekli ürüne daha çabuk ve uygun koşullarla ulaşmasını sağlamak için, 2007'den beri herhangi bir üretim faaliyeti yapılmayan ve liman hizmeti veren İskenderun'daki NPK üretim tesislerini yeniden devreye geçirmek üzere projelerimizi tamamladık. 200 bin tonluk bu yeni NPK tesisi yatırımı sayesinde mevcut kompoze gübre üretim kapasitemizi yüzde 25 artırmış olacağız. Allah nasip ederse 2023 yılının ilk başlarında bu tesisi de biz Türk tarımının hizmetine sunmuş olacağız."

Turaç Dış Ticaret 2021 Hedeflerinin Ötesine Geçti

TURAC Dış Ticaret Genel Müdürü Fatih Altunbaş, pandemi sürecinde imza attıkları başarılarla değindi ve hedeflerinin çok ötesine geçebilmenin sırrını paylaştı.

"Pandemiden herkes gibi olumsuz etkilendik ama diğer bazı firmalar gibi kapatma veya ara verme yapmadığımız için bizim pandemi sürecinden önce aldığımız, çok yüklü siparişlerimiz vardı. Bu siparişlerin tamamını ürettik, sevkiyat pandemi nedeniyle çok geç oldu fakat biz bu süre içerisinde hiç durmadık, üretimimiz devam etti. Hiç durmamış olmamız bize artı kattı.

Bizim 2021 hedeflerimiz içinde daha önce 40 ülkeye ihracat ger-

çekleştirmek vardı; şu an 70 ülkeye ihracat yapıyoruz. İkinci hedefimiz ise 40 milyon dolara ulaşmaktı. 30 milyon dolar ihracat hedefimize şu an ulaştık. Önümüzdeki hedef, 40 milyon dolar ihracat hedefine ulaşmaktır".

"Hedeflerimizi Gerçekleştirmek İçin Ar-Ge'ye Yatırım Yapıyoruz"

Ar-Ge konusunda bugüne kadar Türkiye'de üretilmemiş ürünleri yerleleştirmeye çalıştıklarını ifade eden Altunbaş, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bir diğer taraftan da hali hazırda üretimi olan her türlü mühimmat fişek ve bunların yarı-mamulleri ve parçalarının eski yöntemlerin haricinde daha yeni teknolojiler kullanılarak hem daha iyi ürün elde edip hem de maliyeti düşürmek adına 2021 yılı için 2020 yılında olduğu gibi Ar-Ge'ye yatırımlarımız var. Bunları gerçekleştirmek için Ar-Ge'ye yatırım

yapıyoruz daha yeni makinalar alıyoruz bunlar olduğu zaman birçok ürün yeni yöntemlerle üretileceği için hem daha kaliteli hem de daha ucuz maliyetli olacaktır. Bu da hem ülkemiz hem şirketimiz hem de sektör için bir artı olacaktır.

Savunma Havacılık Sektörü ivme yapmış bir sektördü; pandemi nedeniyle popülaritesinden biraz kaybetti. Şu an en popüler sektörler 1-sağlık 2-gıda 3- savunma. Tahminimiz odur ki 2022 Haziran'dan sonra pandemide dünya genelinde çok ciddi bir şekilde geri çekilme olduktan sonra yine savunma ve havacılık sektörü eski popülarlığına kavuşacaktır. 2022'den sonrası için 2030'lara doğru uzatılan bu hedefte savunma sanayiinin popüler olacağına inanıyorum. Fakat bunun 2022 Haziran'dan önce olma ihtimali bence yok".

ŞİRKET HABERLERİ

Hareket Turquality ile Globaldeki Gücüne Güç Katacak

60 yılı aşkın bir süredir Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Ukrayna, B.A.E, Umman, Cezayir, Kamerun, Nijer, Senegal, Kenya gibi ülkelerde birçok başarılı projeye imza atan Hareket Proje Taşımacılığı ve Yük Mühendisliği, globaldeki büyümesini Turquality Marka Destek Programı ile sürdürecektir. Konsolide ağır taşıma ve ağır kaldırma hizmeti alanında bu desteği almaya hak kazanan ilk şirket olan Hareket, yurtdışı yatırımlarına ve uluslararası arenadaki çalışmalarına Turquality ile hız verecek.

Güçlü makine ekipman parkı, uzman kadrosu ile sunduğu yenilikçi mühendislik çözümleri ve üstün hizmet anlayışıyla sektörün lider kuruluşu Hareket, dünyanın devlet destekli ilk ve tek markalaşma programı olan Turquality'ye dahil oldu. Konsolide ağır taşıma ve hizmet alanında bu desteği alan ilk şirket olan Hareket, Turquality'ye kabul edilerek kurumsal altyapısının gücünü bir kez daha kanıtladı.

Turquality süreciyle birlikte Hareket'in yurtdışı yatırımlarının daha da hız kazanacağını altını çizen Hareket Proje Taşımacılığı ve Yük Mühendisliği Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Altunkum, "Turquality programına dahil olan şirketler, sorunsuz ve hatasız hizmet güvencesi verdiği için yabancı firmalar tarafından stratejik ortak olarak tercih ediliyor. Biz de bu süreçte birlikte başarılı olduğumuz yurtdışı çalışmalarımızın ve hizmet ihracatımızın artmasını bekliyoruz. Bu sürece hazırlanırken şirketimizin tüm yapılarını gözden geçirerek gelişim alanlarını tespit ettik, gerekli iyileştirmeleri gerçekleştirdik" dedi.

Hareket'in hedefinde Afrika var

Altunkum, Hareket'in 2021 hedeflerini ise şöyle anlattı: "2021'de Turquality'nin de gücünü yanı-mıza alarak Ukrayna'da ekipman ve personel yatırımlarımıza devam edeceğiz. Bunun dışında CIS bölgesinde Azerbaycan'da aktif olarak çalışıyoruz ve 2021 yılında çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Özbekistan'da bu yıl ciddi bir yatırım planlıyoruz ve ülke ekibimizi güçlendirmek adına atamalar gerçekleştirdik. Faaliyetlerimizi orada açtığımız şube kanalıyla sürdüreceğiz. Halihazırda Afrika'da Kamerun, Nijer, Senegal, Cezayir, Fas ve Nijerya'da büyük projeler gerçekleştirdik. Yüksek potansiyele sahip diğer Afrika ülkeleri için yatırım fırsatlarını araştırıyoruz. Bu bölgelerdeki iş hacminizi arttırmaya devam edeceğiz."

Hareket Turquality'ye ilk başvuruda kabul edildi

Hareket Proje Taşımacılığı ve Yük Mühendisliği İş Geliştirme ve Pazarlama Müdürü Hüsamettin Al-datmaz, Hareket'in Turquality Marka Destek Programı'na dahil olma sürecini şöyle anlattı: "Programa dahil olmak isteyen şirketlerin çok ciddi kriterleri yerine getirmesi gerekiyor. Tüm süreç uluslararası akredite bir danışmanlık şirketi tarafından son derece ciddi bir biçimde denetleniyor. Şirketimizin finansal yapısından markalaşma stratejisine, teknolojik altyapısına birçok nokta A'dan Z'ye incelendi. Kriterleri eksiksiz biçimde sağladığımız için ilk başvurumuzda Turquality Marka Destek Programına kabul edildik. Bundan sonraki hedefimiz

sürekli gelişime devam ederek Hareket'i sektöründe güçlü bir global marka haline getirmektir."

Hareket Proje Taşımacılığı ve Yük Mühendisliği Hakkında:

Temelleri 1957 yılında atılan Hareket Proje Taşımacılığı ve Yük Mühendisliği, sektöre tahmil tahliye ve deniz taşımacılığı alanlarıyla giriş yaptı. 1974'te vinç kiralama ve hizmetlerine ekleyen Hareket, hızlı büyümesini sürdürerek sektörün lider şirketleri arasına adını yazdırdı. Alanında uzman ve tecrübeli ekibi, kreatif ve yenilikçi mühendislik çözümleriyle Hareket, bugün proje taşımacılığı, ağır ve standart dışı yük taşımacılığı, vinç ve platform kiralama, ağır kaldırma, indirme ve montaj faaliyetlerini uluslararası standartlara uygun olarak ve son teknolojiye uygun ekipmanlarla gerçekleştiriyor. "Küresel arenada, yük mühendisliği çözümleri ile sınırsız hareket özgürlüğü sunma" vizyonuyla çalışmalarını sürdüren Hareket, Türkiye'nin yanı sıra Türkmenistan, B.A.E, Umman, Ukrayna, Cezayir, Kazakistan, Özbekistan, Gürcistan, Romanya ve Azerbaycan gibi 20'yi aşkın ülkede; nükleer enerji, petrokimya, petrol-gaz ve yenilenebilir enerji sektörü ile tesis taşıma, açık deniz işlerinin ve inşaat-altyapı alanlarında gerçekleştirilen birçok önemli projede yer alıyor. Hareket, Türkiye'de İstanbul, İzmir, Ankara ve Mersin'de bulunan bölge müdürlükleri, yurtdışında ise Dubai, Abu Dabi, Umman, Ukrayna, Özbekistan, Kazakistan ve İspanya ülke müdürlüklerinin yanı sıra Azerbaycan, Cezayir ve Güney Kore'de bulunan acenteleri vasıtasıyla çalışmalarını sürdürüyor.

KİTAP DEĞERLENDİRME

MOR İNEK

Farklılaşarak İşinizi Dönüştürün

MOR İNEK
Seth GODIN
208 Sayfa
MediaCat Yayıncılık

UFUK İnsani Yardım Derneği

Biz 2017 yılında kurulan, çatışma ve kriz bölgelerinde insani yardım hizmeti veren bir Türk yardım ve kalkınma derneğiyiz. Hedeflerimiz; çatışma bölgelerinde etkilenen topluluklara yardım sağlanması, yaşam standartlarını yükseltmek ve kapasitelerini geliştirmek için gençleri maddi ve ahlaki olarak destekleyerek güçlendirmek, hedeflenen topluluklarda eğitim düzeyini iyileştirmek için farklı gruplar için eğitim programlarını desteklemek, kadınların toplumdaki rollerini güçlendirmek, yetimlere, özel ihtiyaçları olan kişilere ve sponsorluk standartlarını karşılayan diğer vakalara koruyucu bakım sağlanması ve bu faaliyetler ile uluslararası toplumda Filistin'deki insani duruma yeniden ışık tutmaktır.

UFUK, sadece acil yardım ve yiyecek sağlamakla kalmaz, aynı zamanda insanların onurlu yaşam hakkını da korur. UFUK, eğitim, yardım, gelişim ve sağlık gibi dört ana sektörde yoksullara ve savunmasızlara yardım etmek için sosyal güvenlik ağlarının kapasitesini artırarak yerel ortak kurumlarla işbirliği yapmaktadır. Eğitimin, her çocuğun yaşam potansiyeline tam olarak ulaşmasına yardımcı olmak için temel olduğuna inanıyoruz. Eğitim bağlamında yetim öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanması, yetim sponsorlukları, engelli öğrencilere maddi desteğin sağlanması, filistinli öğrencilere burs bağlanması, maddi imkansızlıktan eğitimleri aksayan öğrencilere maddi destek, araştırmacı ve aktivistlere birçok eğitim kursu sağlanması, yetimhane restorasyonu ile birlikte inşaatı, okul giymi gibi projeler yapmaktayız.

Gelişim ve yardım bağlamında, meslek kursları, sadaka fırınları, zeytin ağaçları dikimi, ev yapımı fırın

yemekleri, çatı ve ev onarımı ve yenilenmesi, kışlık giyim projeleri, evsizler ve mağaralarda yaşayan insanlar için mobilya temini, Ramazanda gıda kolileri yardımı, zekat yardımı, bayramlarda çocuklara hediyeler dağıtılması, Filistin'in çeşitli bölgelerinde su kuyularının açılması, kadınları sosyal alanda mesleki eğitimler ile geliştirmek gibi faaliyetler yapmaktayız.

Sağlık alanında ise, klinik inşaatı, yetimler için gözlük, hastanelere vantilatör yardımı, mobil klinikler, maddi imkansızlıklardan dolayı tedaviye ulaşamayan bireylere sağlık hizmeti, salgın hastalıklarla mücadele için gerekli sağlık kitlerinin temin edilmesi gibi projeler yapılmaktadır. Bunlara ek olarak çatışma, savaş, doğal afet, patlamalar neticesinde çeşitli islam coğrafyalarında sıcak yemek sağlık kitleri projeleri uygulamaktayız.

Ufuk insani yardım özelde Kudüs ve Batı Şeria, genelde ise Lübnan, Suriye gibi muhtelif İslam coğrafyalarında mazlum ve kimsesizlerin sesi olmaya ve imkanlarının tamamını seferber etmeye devam edecektir.

Ufuk İnsani Yardım Derneği

İkitelli OSB Mah. Atatürk Blv. No: 98
Kat: 3/No: 11 Pufa Plaza (205 no'lu ofis)
34306 Başakşehir/ İstanbul

0090541 587 41 99

www.ufuk-insani.org
info@ufuk-insani.org

Arabanızla yolculuk ederken bir inek sürüsüyle karşılaşmanız ilk başta ilginizi çeker fakat bir süre sonra inekleri yolda görmeye devam ettikçe onları fark etmezsiniz ve hatta sıkılırsınız. Ama bir "Mor İnek" dikkatinizi çeker -o da bir süreliğine-. Seth Godin'in "Mor İnek" yaklaşımı, pazarlama dünyasında diğerlerinden farklı olan ürünler için yaptığı bir benzetmedir. Günümüz tüketicisinin önünde artık çok fazla seçenek ve çok az zaman var. Pazarlama konusundaki düşünceler değişikliğe uğradı. İstedığınız kadar reklam yayımlatın, çoğu insan meşgul olduğundan size zaman ayıramayacaktır. Peki, böyle bir zamanda nasıl görünürlü olursunuz? Mor İnek oluşturarak!

Önceden çok işleyen ama şimdilerde geçerliliğini yitirmeye başlayan, Seth Godin'in "Televizyon-Endüstriyel Kompleks" olarak adlandırdığı bir döngü vardı. Sistem şöyleydi: Büyüyen bir pazar segmenti bul ve fabrika kur. Sonra çok fazla reklam yaparak kendini duyur ve satışların artsın. Elde ettiğin kâr ile daha çok reklam yayımlat. Sonunda her açıdan kârlı bir döngü kısa sürede kuruluyor, büyük ve kârlı bir marka yaratılmış oluyordu. Procter&Gamble gibi markalar,

zamanında bunu yaparak büyüdüler. Bu döngünün günümüzde tam başarı getirmediği söylenebilir.

Moore'un fikir dağılım eğrisine göre hangi sektör olursa olsun, başarılı yeni ürünler ve hizmetler, halka tanıtıldıktan sonra şu rotayı takip ediyor: Yenilikçiler-İlk Benimseyenler-Erken ve Geç Çoğunluk Dönemi-Geri Kalanlar. Pazarı yeni çıkmış ürünleri önce yenilikçiler alır. Bunlar, piyasaya çıkan herhangi bir şeyi ilk alan olmayı seven kişilerdir. Hemen ardından ilk benimseyenler grubu gelir. "Mor İnek"inizi ortaya çıkardıktan sonra ürününüzü diğer kesimlere yayacak olanlar da bu iki kitledir. Hapşırıkçıların (fikrinizden başkalarına bahsederek yayılmasını sağlayanlar) bulunduğu bu tüketici kitleleri sayesinde hızla büyürsünüz. Japonlar'ın icat ettiği kullanışlı sözcüklerden biri olan "Otaku", Mor İnek olgusunun ana unsurudur. Otaku, hobiden biraz fazla ama saplantıdan biraz hafif bir şeyi ifade eder. Bu insanlar bir konuda tutkulu kişilerdir. Yeni bir noodle restoranını denemek için şehrin bir ucuna gidebilecek istekli ve tutkulu kişilerdir. Otaku sahibi tüketiciler, tam sizin aradığınız hapşırıkçılarıdır. Bazı pazarların otakulu müşteri kitlesi daha geniştir, bu pazarları hedeflemeniz kâr getirecektir.

Bir konuda otakusu olan insanlar, işlerinde tutkuludur ve diğerlerinin ne istediğini bilirler, böylece başarılı olurlar. Örneğin, Starbucks'ın eski CEO'su Howard Schultz kahveyi çok seviyordu yani bir kahve otakusu vardı.

Seth Godin, "Mor İnek'i yazmamdaki amacım, risk almanın güvenli olduğunu göstermek, muhteşem şeyler yapmanız için cesaret vermektir." diyor. Kitapta yer alan birçok örnek vaka incelemesi, örnekler ve kullanıcıyı içine çeken anlatımı ile "Mor İnek-Farklılaşarak İşinizi Dönüştürün" kitabı, ilham kapınızı açabilir.

İyi okumalar.

Çerçeve Dergisi'ne ulaşmak çok kolay

Turkcell Dergilik, Türk Telekom E-Dergi, MÜSİAD Web Sitesi ve MÜSİAD Yayınları App Dijital Platformlarında...

Ücretsiz İndir Oku

f /musiad | @musiadgnlrmkz | musiad.org.tr

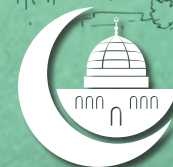
MÜSİAD

Kudüs'te YETİM Kalmasın

*Gelin hep birlikte okşayalım
başlarını, yetim kalmış
Kudüslü çocukların...*

Online Bağış

mirasimiz.org.tr

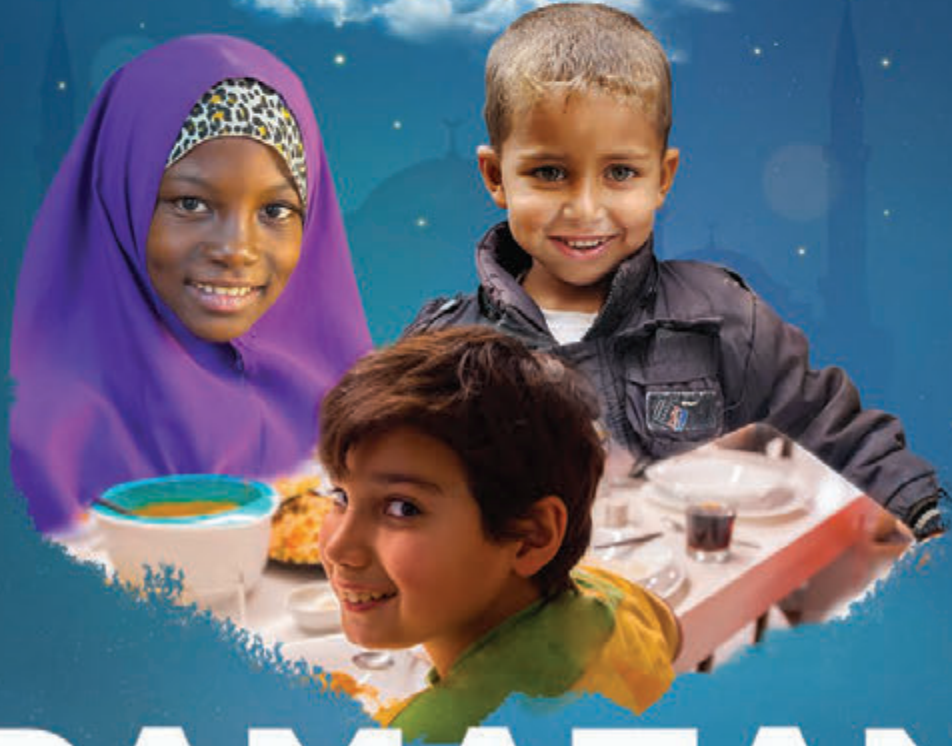

MİRASIMIZ

f t i y /mirasimiz

İFTAR YAZ
2684'E
GÖNDER
1SMS 10₺

RAMAZAN Bir Olmaktır!

KUMANYA	1 İFTAR	FİTRE	ZEKAT
185₺	20₺	28₺	👉

KARDEŞELİ
İNSANİ YARDIM DERNEĞİ

15.yıl

444 44 46
kardeseli.org.tr